

Crna Gora
Vlada Crne Gore

CRNA GORA SKUPŠTINA CRNE GORE	
PRIMLJENO:	11. 7. 20 25 GOD.
KLASIFIKACIONI BROJ:	14-2/25-1
VEZA:	
EPA:	601 XXVIII
SKRAĆENICA:	
	PRILOG:

Br: 11-011/25-2252/4

10. jul 2025. godine

SKUPŠTINA CRNE GORE

Gospodin Andrija Mandić, predsjednik

Vlada Crne Gore, na sjednici od 26. juna 2025. godine, utvrdila je **PREDLOG ZAKONA O ŽELJEZNICI**, koji Vam u prilogu dostavljamo radi stavljanja u proceduru Skupštine Crne Gore.

Vlada predlaže Skupštini da, u skladu sa članom 151 Poslovnika Skupštine Crne Gore („Službeni list RCG“, br. 51/06 i 66/06 i „Službeni list CG“ br. 88/09, 80/10, 39/11, 25/12, 49/13, 32/14, 42/15, 52/17, 17/18, 47/19, 112/20, 129/20, 65/21, 48/24 i 80/24), ovaj zakon donese po hitnom postupku iz razloga koji su sadržani u Obrazloženju Predloga zakona.

Za predstavnike Vlade koji će učestvovati u radu Skupštine i njenih radnih tijela, prilikom razmatranja Predloga ovog zakona, određeni su MAJA VUKIĆEVIĆ, ministarka saobraćaja i SLAVICA KNEŽEVIĆ, vršiteljka dužnosti generalne direktorice Direktorata za željeznički saobraćaj u Ministarstvu saobraćaja.

PREDSJEDNIK
mr Miloško Spajić, s.r.

ZAKON O ŽELJEZNICI

I. OSNOVNE ODREDBE

Predmet

Član 1

Ovim zakonom uređuju se uslovi i način upravljanja željezničkom infrastrukturom (u daljem tekstu: infrastruktura) i obavljanje prevoza u željezničkom saobraćaju.

Primjena

Član 2

Ovaj zakon primjenjuje se na unutrašnji i međunarodni željeznički saobraćaj, gradsku željeznicu, odnosno lake šinske sisteme i žičare za prevoz lica.

Infrastruktura i željeznički saobraćaj

Član 3

Infrastruktura, osim industrijske željeznice, je dobro u opštoj upotrebi u državnoj svojini.

Prevoz putnika i robe u željezničkom saobraćaju može da se vrši kao javni prevoz ili kao prevoz za sopstvene potrebe.

Upravljanje infrastrukturom

Član 4

Upravljanje infrastrukturom je djelatnost od javnog interesa.

Upravljanje infrastrukturom obuhvata organizovanje i regulisanje željezničkog saobraćaja, održavanje i zaštitu željezničke infrastrukture.

Načelo razdvajanja

Član 5

Obavljanje djelatnosti upravljanja infrastrukturom i djelatnosti prevoza u željezničkom saobraćaju uređuje se na načelu razdvajanja poslova upravljanja infrastrukturom i poslova obavljanja prevoza u željezničkom saobraćaju, naročito u pogledu upravljanja i administracije nad ekonomskim i računovodstvenim pitanjima.

Ako privredno društvo istovremeno upravlja željezničkom infrastrukturom i pruža usluge željezničkog prevoza, bilansi uspjeha i bilansi stanja koji se odnose na obavljanje usluga željezničkog prevoza i bilansi koji se odnose na upravljanje željezničkom infrastrukturom vode se posebno i moraju da budu javno dostupni.

Ako privredno društvo istovremeno obavlja usluge željezničkog prevoza putnika i robe, bilansi uspjeha i bilansi stanja koji se odnose na obavljanje usluga prevoza putnika i bilansi stanja koji se odnose na poslovanje pružanja usluga prevoza robe vode se posebno i moraju da budu javno dostupni.

Naknada dodijeljena za obavljanje djelatnosti upravljanja infrastrukturom i naknada dodijeljena za obavljanje djelatnosti prevoza u željezničkom saobraćaju ne smiju da se prenose sa jednog na drugo poslovno područje.

Naknade za obavljanje usluga željezničkog prevoza, kao i uplate za obavljene javne usluge, prikazuju se posebno u poslovnim knjigama i ne smiju se prenositi na aktivnosti vezane za obavljanje drugih usluga željezničkog prevoza ili bilo kakvo drugo poslovanje.

Željeznički prevoznik ne smije odobriti zajam upravljaču infrastrukture ni direktno ni indirektno.

Javna sredstva isplaćena za aktivnosti koje se odnose na obavezu javnog prevoza putnika, iskazuju se odvojeno na računima i ne mogu da se prenose na djelatnosti koje se odnose na pružanje drugih usluga prevoza ili bilo kojih drugih djelatnosti.

Načela funkcionisanja tržišta željezničkih usluga

Član 6

U postupku dodjele kapaciteta i pružanja željezničkih usluga, izrade i primjene Izjave o mreži, izrade i primjene reda vožnje, postupka zaključivanja ugovora o pristupu infrastrukturi primjenjivaće se načela transparentnosti, ravnopravnosti i nediskriminacije.

Upotreba rodno osjetljivog jezika

Član 7

Izrazi koji se u ovom zakonu koriste za fizička lica u muškom rodu podrazumijevaju iste izraze u ženskom rodu.

Značenje izraza

Član 8

Izrazi upotrijebljeni u ovom zakonu imaju sljedeća značenja:

- 1) **alternativni prevozni put** je drugi prevozni put između istog polazišta i odredišta, ako postoji mogućnost zamjene između dva prevozna puta u pružanju usluge prevoza robe ili putnika od strane željezničkog prevoznika;
- 2) **voz** je propisno sastavljen i zakvačen niz vučenih vozila sa jednim ili više vučnih vozila ili samo vučno vozilo ili više zakvačenih vučnih vozila, propisno signalisan, sa pripadajućim voznim osobljem, koji saobraća po propisanim pravilima;
- 3) **gradska željeznica** je željeznica sa posebnim saobraćajno-tehničkim karakteristikama, kojom se vrši javni prevoz na teritoriji jedinice lokalne samouprave;
- 4) **gradski i prigradski prevoz** je prevoz čija je osnovna svrha zadovoljenje prevoznih potreba centra grada ili konurbacije, uključujući pograničnu konurbaciju, kao i prevoznih potreba između tog centra ili konurbacije i njihove okoline;
- 5) **dodjela kapaciteta** je dodjela kapaciteta željezničke infrastrukture u obliku trase voza koju vrši upravljač infrastrukture i dijela staničnih objekata željezničke infrastrukture;
- 6) **eksploatacija infrastrukture** je dodjela trase voza, upravljanje saobraćajem i naplatu cijena pristupa;
- 7) **željeznička vozna sredstva** su vučna i vučena željeznička vozila i željeznička vozila za posebne namjene;
- 8) **željeznički prevoznik** je privredno društvo ili drugo pravno lice koje je registrovano za pretežnu djelatnost pružanja usluga željezničkog prevoza robe i/ili putnika i kome je izdata licenca, uz obavezu da obezbijedi vuču ili koje obezbjeđuje samo vuču, kao i privredno društvo ili drugo pravno lice koje obavlja željeznički prevoz za sopstvene potrebe i kome je izdata licenca za prevoz za sopstvene potrebe;
- 9) **željezničko područje** je zemljišni prostor na kome se nalaze željeznička pruga, objekti, postrojenja i uređaji koji neposredno služe za vršenje željezničkog saobraćaja, prostor ispod mostova i vijadukata, kao i prostor iznad trase tunela;

- 10) **zagušena infrastruktura** je dio željezničke infrastrukture za koji se potražnja za kapacitetom infrastrukture ne može u potpunosti zadovoljiti tokom određenog perioda vremena, pa čak i nakon usklađivanja različitih zahtjeva za kapacitetom infrastrukture;
- 11) **zaštitni pružni pojas** je zemljišni pojas sa obje strane pruge, u širini od 100 m, računajući od ose krajnjih kolosjeka;
- 12) **izvodljiva alternativa** je pristup drugom uslužnom objektu koji je ekonomski prihvatljiv željezničkom prevozniku i omogućava mu pružanje usluge prevoza robe ili putnika;
- 13) **Izjava o mreži** je dokument kojim se detaljno utvrđuju opšta pravila, rokovi, postupci i kriterijumi koji se tiču načina obračuna cijena i dodjele kapaciteta, kao i druge relevantne informacije koje su neophodne da bi se mogao podnijeti zahtjev za dodjelu kapaciteta infrastrukture;
- 14) **industrijska željeznica** je željeznica kojom upravlja privredno društvo i koristi je za prevoz robe i/ili lica za sopstvene potrebe;
- 15) **industrijski kolosjek** je željeznički kolosjek koji se priključuje na željezničku infrastrukturu i služi za dopremanje i otpremanje robe za vlasnika, odnosno nosioca prava korišćenja tog kolosjeka;
- 16) **infrastrukturni pojas** je zemljišni pojas sa obje strane pruge, u širini od 25 m, mjereći od ose krajnjih kolosjeka koji funkcionalno služi za upotrebu, održavanje i tehnološki razvoj kapaciteta infrastrukture;
- 17) **javni prevoz** je prevoz putnika i/ili robe, koji je dostupan svim korisnicima pod jednakim uslovima i vrši se na osnovu zaključenog ugovora o prevozu putnika ili robe između željezničkog prevoznika i korisnika njegovih usluga;
- 18) **javni prevoz putnika od opšteg interesa** obuhvata usluge željezničkog prevoza putnika od opšteg ekonomskog interesa koje se pružaju javnosti na nediskriminatornoj osnovi i kontinuirano;
- 19) **kapacitet infrastrukture** obuhvata mogući broj trasa vozova za raspoređivanje na određenom dijelu javne željezničke infrastrukture u određenom periodu;
- 20) **kolosjek za gariranje** je sporedni kolosjek posebno namijenjen za privremeni smještaj željezničkih vozila između dva uvrštavanja u voz;
- 21) **licenca** je isprava koju izdaje nadležni organ i kojom se potvrđuje sposobnost željezničkog prevoznika za pružanje usluga željezničkog prevoza ili obavljanje željezničkog prevoza za sopstvene potrebe;
- 22) **međunarodni prevoz putnika** je usluga prevoza putnika vozom koji prelazi najmanje jednu državnu granicu i kod koje je osnovna svrha usluge da prevozi putnike između stanica u različitim državama, pri čemu voz može da bude sastavljen od više djelova voza koji mogu da imaju različita polazišta i odredišta, ako sva putnička kola pređu najmanje jednu državnu granicu;
- 23) **međunarodni prevoz robe** je transportna usluga u okviru koje voz prelazi najmanje jednu državnu granicu, a voz može da bude spojen ili razdvojen, a različiti djelovi mogu da imaju različita polazišta i odredišta, pod uslovom da svi vagoni pređu najmanje jednu državnu granicu;
- 24) **modernizacija (unaprjeđenje) željezničke infrastrukture** obuhvata radove izmjene na infrastrukturi kojima se poboljšavaju njene performanse;
- 25) **željeznička mreža** je cjelokupna željeznička infrastruktura koju posjeduje i/ili kojom upravlja upravljač infrastrukture;
- 26) **obaveza javnog prevoza putnika** je obaveza koja je utvrđena radi obezbjeđivanja usluga prevoza putnika od javnog interesa, a koji željeznički prevoznik, ako bi se rukovodio samo komercijalnim interesima, ne bi prihvatio ili ga ne bi prihvatio u istoj mjeri ili pod istim uslovima bez naknade;
- 27) **obnova infrastrukture** obuhvata radove zamjene na postojećoj infrastrukturi kojima se ne mijenjaju njene cjelokupne performanse;
- 28) **održavanje infrastrukture** obuhvata radove koji se izvode radi očuvanja stanja i kapaciteta postojeće infrastrukture;
- 29) **okvirni sporazum** je sporazum kojim se utvrđuju prava i obaveze podnosilaca zahtjeva za dodjelu kapaciteta infrastrukture i upravljača infrastrukture u pogledu kapaciteta infrastrukture koji će se dodjeljivati i cijenama koje će se naplaćivati u periodu dužem od perioda primjene jednog važećeg reda vožnje;

- 30) **operator uslužnog objekta** je pravno lice koje upravlja jednim ili više uslužnih objekata ili pruža jedne ili više usluga željezničkim prevoznicima, kao i upravlja željezničkom infrastrukturom koja čini dio infrastrukture uslužnog objekta;
- 31) **prevoz za sopstvene potrebe** je prevoz željeznicom koji vrši privredno društvo ili drugo pravno lice za sopstvene potrebe, odnosno za potrebe obavljanja djelatnosti, što obuhvata i djelatnosti u vezi sa izgradnjom, ispitivanjem, održavanjem ili obnovom željezničke infrastrukture ili u vezi sa pružanjem usluga;
- 32) **pristup infrastrukturi** je mogućnost korišćenja infrastrukture;
- 33) **pogranični sporazum** je sporazum između dvije ili više država čija je svrha da olakša pružanje prekograničnih željezničkih usluga;
- 34) **pružni pojas** je zemljišni pojas sa obje strane pruge u širini od 8 m, a u naseljenom mjestu 6 m, mjereći od ose krajnjih kolosjeka, zemljište ispod pruge i vazdušni prostor u visini od 14 m od gornje ivice šine, a obuhvata i zemljišni prostor službenih mjesta (stanica, ukrasnica, stajališta, rasputnica i slično) koji obuhvata sve tehničko - tehnološke objekte, instalacije i pristupno-požarni put do najbližeg javnog puta;
- 35) **putna propusnica ili sezonska karta** je karta za neograničen broj putovanja koja omogućuje ovlašćenom imaoцу putovanje željeznicom na određenom pravcu ili mreži u toku određenog vremenskog perioda;
- 36) **putni prelaz** je mjesto ukrštanja željezničke pruge koja pripada željezničkoj infrastrukturi, industrijskoj željeznici ili industrijskom kolosjeku i puta u istom nivou, koji obuhvata i ukrštanje tih kolosjeka sa pješačkom ili biciklističkom stazom, u širini od 3 m mjereno od ose kolosjeka, kao i prostor između kolosjeka kada je ukrštanje željezničke pruge i puta, odnosno pješačke i biciklističke staze sa više;
- 37) **radni voz** je voz sa opremom i alatima koji se koristi prilikom izvođenja radova na redovnom i vanrednom održavanju željezničke infrastrukture, kao i radovima izgradnje, rekonstrukcije i obnove željezničke infrastrukture;
- 38) **razumna dobit** je stopa povraćaja sopstvenog kapitala koja uzima u obzir rizik, uključujući rizik na prihod, ili nedostatak takvog rizika, koji trpi operator uslužnog objekta i u skladu je sa prosječnom stopom za dati sektor tokom proteklih godina;
- 39) **regionalni prevoz** je prevozna usluga čija je osnovna svrha da ispuni potrebe za prevozom u regionu, kao i prekogranično područje u skladu sa potvrđenim međunarodnim ugovorom;
- 40) **red vožnje** je akt upravljača infrastrukture kojim se utvrđuje plan saobraćaja vozova za prevoz putnika i robe, kao i za sopstvene potrebe na željezničkoj infrastrukturi tokom perioda važenja;
- 41) **teretni terminal** je objekat duž pruga koji je posebno uređen kako bi se omogućio utovar, odnosno istovar robe na ili sa teretnih vozova, kao i integracija usluga željezničkog transporta sa uslugama drumskog, pomorskog, riječnog ili vazdušnog transporta, odnosno formiranje ili promjena sastava teretnih vozova ili služi za sprovođenje postupaka na granicama sa drugim državama;
- 42) **tranzit** je prelazak preko teritorije Crne Gore bez utovara ili istovara robe, odnosno bez ukrcavanja ili iskrcavanja putnika na teritoriji Crne Gore;
- 43) **trasa voza** je dio kapaciteta infrastrukture neophodan za saobraćanje voza između dva mjesta u toku određenog perioda;
- 44) **upravljač infrastrukture** je pravno lice koje upravlja željezničkom infrastrukturom, održava i obnavlja infrastrukturu i koje je odgovorno za učešće u njenom razvoju;
- 45) **uslužni objekat** je postrojenje, zemljište, zgrade i oprema koja omogućava pružanje jedne ili više usluga, kao i kolosjeci koji povezuju mrežu sa uslužnim objektima;
- 46) **usluga** je usluga željezničkog prevoza putnika vozom koji saobraća između željezničkih stanica po redu vožnje, uključujući i usluge prevoza koje se nude za nastavak putovanja vozom ili drugim vidom saobraćaja (drumski, vazdušni i pomorski);
- 47) **domaći željeznički putnički prevoz** je usluga prevoza putnika u željezničkom saobraćaju koja ne prelazi državnu granicu;
- 48) **željeznička stanica** je mjesto na željezničkoj pruzi sa koje počinje, na kojoj se zaustavlja ili na kojoj završava usluga željezničkog prevoza;
- 49) **granična kvota** je minimalni iznos korišćenja kapaciteta infrastrukture koja se utvrđuje u Izjavi o mreži;

- 50) **vanredni događaj** je događaj u željezničkom saobraćaju koji je imao ili je mogao da ima štetne posljedice za bezbjedno odvijanje željezničkog saobraćaja (incident, nesreća, ozbiljna nesreća ili ostale nesreće);
- 51) **tehničke specifikacije interoperabilnosti** su tehnički propisi sa kojima podsistem ili dio podsistema željezničkog sistema mora da bude usaglašen radi ispunjavanja osnovnih zahtjeva i obezbjeđivanja interoperabilnosti željezničkog sistema.

II. PLANIRANJE RAZVOJA ŽELJEZNICE

Razvoj željeznice

Član 9

Ciljeve u oblasti razvoja željeznice utvrđuje Vlada Crne Gore na predlog ministarstva nadležnog za poslove saobraćaja.

Nacionalni program željezničke infrastrukture

Član 10

Plan razvoja željeznice sprovodi se nacionalnim programom željezničke infrastrukture (u daljem tekstu: Nacionalni program).

Nacionalni program sačinjava Ministarstvo, na predlog upravljača infrastrukture, a utvrđuje Vlada.

Nacionalni program donosi se na period od pet godina.

Nacionalni program donosi Vlada, na period od pet godina.

Nacionalni program sadrži: postojeće stanje infrastrukture, planove izgradnje, modernizacije i održavanja infrastrukture, zadatke, njihov opseg, dinamiku realizacije planova, visinu i izvore finansijskih sredstava potrebnih za realizaciju Nacionalnog programa.

Izveštaj o sprovođenju Nacionalnog programa organ državne uprave nadležan za željeznički saobraćaj (u daljem tekstu: Ministarstvo) dostavlja Vladi, u roku od četiri mjeseca od isteka perioda za koji je Nacionalni program donesen.

Godišnji program

Član 11

Nacionalni program sprovodi se godišnjim programom izgradnje, održavanja, rekonstrukcije i modernizacije infrastrukture (u daljem tekstu: Godišnji program).

Godišnji program sačinjava Ministarstvo, na predlog upravljača infrastrukture, a utvrđuje Vlada.

Kontrolu sprovođenja Godišnjeg programa vrši Ministarstvo.

Godišnji program sadrži: radove na održavanju prema vrstama, obimu i iznosu finansijskih sredstava, troškove za upravljanje i regulisanje saobraćaja, planirane radove na modernizaciji, rekonstrukciji i izgradnji infrastrukture.

Izveštaj o realizaciji Godišnjeg programa podnosi se Vladi, do 30. aprila tekuće za prethodnu godinu.

Upravljač infrastrukture dužan je da poslove održavanja, upravljanja i regulisanja saobraćaja vrši u skladu sa Godišnjim programom.

Upravljač infrastrukture je dužan da o realizaciji Godišnjeg programa dostavi Ministarstvu izvještaj, u roku od tri mjeseca od dana isteka godine za koju je sačinjen.

III. INFRASTRUKTURA

Sastavni djelovi infrastrukture

Član 12

Infrastruktura obuhvata donji i gornji stroj pruge, objekte na pruži (mostove, vijadukte, tunele, propuste i druge objekte), stanične kolosjeke, telekomunikaciona, signalno-sigurnosna, elektrovučna, elektroenergetska i ostala postrojenja i uređaje na pruži, opremu pruge, zgrade željezničkih službenih mjesta i ostale objekte na željezničkim službenim mjestima, koji su u funkciji organizovanja i regulisanja željezničkog saobraćaja, sa zemljištem koje služi tim zgradama, pružni pojas i vazdušni prostor iznad pruge u visini od 12 m, odnosno 14 m kod dalekovoda napona preko 220 kV, računajući iznad gornje ivice šine.

Bliži sadržaj sastavnih djelova infrastrukture propisuje Ministarstvo.

Djelatnost upravljanja infrastrukturom

Član 13

Djelatnost upravljanja infrastrukturom vrši upravljač infrastrukture sa svojstvom pravnog lica, koji:

- 1) je upisan u Centralni registar privrednih subjekata (u daljem tekstu: CRPS) za obavljanje djelatnosti upravljanja infrastrukturom;
- 2) ima licencu za upravljanje infrastrukturom;
- 3) ima sertifikat o bezbjednosti za upravljanje infrastrukturom.

Sertifikat o bezbjednosti za upravljanje infrastrukturom izdaje Agencija za željeznice (u daljem tekstu: Agencija) u skladu sa zakonom kojim se uređuje bezbjednost u željezničkom saobraćaju.

Djelatnost upravljanja infrastrukturom mogu da obavljaju i više upravljača infrastrukture koji ispunjavaju uslove utvrđene ovim zakonom.

Djelatnost upravljanja infrastrukturom obavlja se na osnovu ugovora o upravljanju infrastrukturom koji se zaključuje sa Vladom.

Ugovor iz stava 4 ovog člana zaključuje se na period od pet godina.

Ugovor iz stava 4 ovog člana naročito sadrži:

- 1) ugovorne strane;
- 2) prava i obaveze ugovornih strana;
- 3) način i rokove obezbjeđivanja sredstava za realizaciju ugovora;
- 4) strukturu plaćanja i sredstava dodijeljenih za održavanje i obnovu postojeće, kao i za izgradnju nove infrastrukture;
- 5) prava i obaveze u pogledu upravljanja i regulisanja saobraćaja uključujući održavanje i obnovu infrastrukture koja je u upotrebi;
- 6) ciljeve efikasnosti usmjerene na korisnike, u vidu pokazatelja i kriterijuma kvaliteta koji pokrivaju elemente kao što su:
 - efikasnost rada vozova, između ostalog u pogledu brzine na pruži i pouzdanosti, i zadovoljstva korisnika,
 - kapaciteti mreže,
 - upravljanje osnovnim sredstvima,
 - obim aktivnosti,
 - nivo bezbjednosti,
 - zaštita životne sredine;
- 7) uslove za izmjenu ili raskid ugovora u slučaju promijenjenih okolnosti ili više sile;
- 8) opis događaja koji se smatraju promijenjenim okolnostima i višom silom;

- 9) pravila postupanja u slučaju velikih poremećaja i vanrednih situacija;
- 10) način međusobnog obavještanja o izvršenju ugovornih obaveza, način vršenja kontrole tog izvršenja;
- 11) način rješavanja sporova;
- 12) podsticajne mjere za smanjenje troškova upravljanja željezničkom infrastrukturom, za pristup infrastrukturi koja povezuje sa uslužnim objektima i za usluge koje pruža upravljač infrastrukture;
- 13) ostale bitne elemente za upravljanje infrastrukturom.

Uslovi ugovora iz stava 4 ovog člana i struktura dogovorenih plaćanja za obezbjeđivanje finansiranja upravljača infrastrukture se dogovaraju unaprijed za čitav ugovorni period, a po usvajanju Budžeta Crne Gore zaključuje se aneks tog ugovora, kojim se opredjeljuje obim sredstava na godišnjem nivou za finansiranje upravljanja infrastrukturom za svaku budžetsku godinu.

Ugovorom iz stava 4 ovog člana će se osigurati, uzimajući u obzir uobičajene poslovne uslove, u periodu od pet godina, da stanje na poslovnim računima upravljača infrastrukture bude rezultat ravnoteže prihoda od cijena pristupa javnoj željezničkoj infrastrukturi, cijena usluga koje pruža upravljač infrastrukture i prihoda od drugih komercijalnih poslova i sredstava obezbjeđenih od strane države s jedne strane i rashoda za održavanje željezničke infrastrukture te rashode upravljanja, organizacije i regulisanja saobraćaja s druge strane.

Upravljač infrastrukture mora da bude nezavisan u procesu odlučivanja od subjekata koji pružaju usluge prevoza i održavanja voznih sredstava, uključujući i pravna lica koja su povezana sa upravljačem infrastrukture u smislu zakona kojim se uređuju privredna društva.

Član organa upravljanja subjekta na tržištu željezničkih usluga, odnosno član organa upravljanja njegovog kontrolnog društva, ako se radi o povezanim društvima, ne može istovremeno biti član organa upravljanja upravljača infrastrukture.

Ako su upravljač infrastrukture i subjekt na tržištu željezničkih usluga povezana društva, član organa upravljanja upravljača infrastrukture i član organa upravljanja subjekta na tržištu željezničkih usluga ne mogu istovremeno biti i članovi organa upravljanja njihovog kontrolnog privrednog društva.

Licenca za upravljanje infrastrukturom

Član 14

Licencu za upravljanje infrastrukturom izdaje Agencija pravnom licu koje je upisano u CRPS za obavljanje djelatnosti upravljanja infrastrukturom i nad kojim nije pokrenut postupak stečaja ili likvidacije i koje ispunjava uslove koji se odnose na:

- 1) dobar ugled;
- 2) finansijsku sposobnost u pogledu ispunjavanja postojećih i potencijalnih obaveza na period od godinu dana koje se provjeravaju na osnovu godišnjeg finansijskog izvještaja ili na osnovu dokaza likvidnosti;
- 3) tehničku opremljenost i odgovarajući kadar koji je stručno osposobljen.

Dobar ugled, u smislu ovog zakona, ima pravno lice ili odgovorno lice u pravnom licu ako nije pravosnažno osuđivano za: krivično djelo u privrednom poslovanju, krivično djelo protiv opšte bezbjednosti ljudi i imovine i bezbjednosti u željezničkom saobraćaju, povrede prava na rad i drugih prava po osnovu rada.

Bliže uslove iz stava 1 ovog člana propisuje Ministarstvo.

Zahtjev za izdavanje licence za upravljanje infrastrukturom

Član 15

Licenca za upravljanje infrastrukturom se izdaje na osnovu podnijetog zahtjeva.

Agencija je dužna da o zahtjevu iz stava 1 ovog člana odluči u roku od 30 dana od dana prijema zahtjeva.

Licenca za upravljanje infrastrukturuom izdaje se rješenjem na period od pet godina i ne može se prenositi na drugo pravno lice.

O izdatim i oduzetim licencama za upravljanje infrastrukturuom Agencija vodi evidenciju.

Sadržaj zahtjeva za izdavanje licence za upravljanje infrastrukturuom i dokumentacije koja se podnosi uz zahtjev, obrazac licence za upravljanje infrastrukturuom, način vođenja evidencije o izdatim licencama za upravljanje infrastrukturuom propisuje Ministarstvo.

Promjena podataka

Član 16

Imalac licence za upravljanje infrastrukturuom dužan je da o svim promjenama u obavljanju djelatnosti za koje je registrovan, a koje utiču na ispunjenost uslova za sticanje licence za upravljanje infrastrukturuom, bez odlaganja, a najkasnije u roku od pet dana od dana nastanka tih promjena, obavijesti Agenciju u pisanoj formi.

Promjenu podataka iz stava 1 ovog člana Agencija unosi u evidenciju iz člana 15 stav 4 ovog zakona.

Ukidanje rješenja o izdavanju licence za upravljanje infrastrukturuom

Član 17

Agencija ukida rješenje o izdavanju licence za upravljanje infrastrukturuom ako upravljač infrastrukture ne ispunjava uslove iz člana 13 ovog zakona.

Protiv rješenja iz stava 1 ovog člana može se pokrenuti upravni spor.

Naknada za izdavanje licence za upravljanje infrastrukturuom

Član 18

Za izdavanje licence za upravljanje infrastrukturuom plaća se naknada u skladu sa zakonom kojim se urđuju administarstivne takse.

Naknada iz stava 1 ovog člana prihod je Agencije.

Prestanak važenja licence za upravljanje infrastrukturuom

Član 19

Licenca za upravljanje infrastrukturuom prestaje da važi:

- na zahtjev imaoca licence;
- istekom roka za koji je izdata;
- ukidanjem rješenja o izdavanju licence.

Zabrana obavljanja djelatnosti upravljanja infrastrukturuom

Član 20

Upravljač infrastrukture kome je ukinuto rješenje o izdavanju licence za upravljanje infrastrukturuom, odnosno oduzet sertifikat o bezbjednosti za upravljanje infrastrukturuom ne može da obavlja djelatnost upravljanja infrastrukturuom.

Obaveze upravljača infrastrukture

Član 21

Upravljač infrastrukture je dužan da omogući bezbjedno i nesmetano organizovanje, regulisanje i upravljanje željezničkim saobraćajem, nesmetan pristup i korišćenje infrastrukture i pristup uslužnim objektima koji su mu povjereni na upravljanje i uslugama koje on pruža u tim objektima željezničkim prevoznicima, pod ravnopravnim, nediskriminatornim i transparentnim uslovima, kao i trajno i neprekidno održavanje i zaštitu željezničke infrastrukture u skladu sa zakonom.

Upravljač infrastrukture je, pri obavljanju djelatnosti, dužan da se stara o zaštiti životne sredine i energetske efikasnosti u skladu sa zakonom.

Upravljač infrastrukture odgovara za štetu koja nastane korisnicima prevoza i željezničkim prevoznicima, privrednim društvima, drugim pravnim licima ili preduzetnicima zbog neizvršavanja obaveza iz st. 1 i 2 ovog člana.

Izgradnja i rekonstrukcija infrastrukture

Član 22

Izgradnja i rekonstrukcija infrastrukture vrši se u skladu sa odgovarajućom prostorno-planskom dokumentacijom, na osnovu odobrenja za izgradnju, u skladu sa zakonom kojim se uređuje izgradnja objekata i uređenje prostora.

Pod izgradnjom željezničke infrastrukture smatra se izgradnja nove željezničke pruge, kao i izgradnja telekomunikacionih, signalno-sigurnosnih, elektro-energetskih, elektrovučnih i drugih postrojenja i uređaja, zgrada i objekata na novoj i postojećim prugama.

Izgradnja, rekonstrukcija i modernizacija infrastrukture vrši se u skladu sa propisanim standardima i tehničkim normativima, materijalom i rezervnim djelovima koji posjeduju ateste.

Radovi na rekonstrukciji infrastrukture

Član 23

Rekonstrukcijom infrastrukture smatraju se radovi na postojećoj infrastrukturi ili elementima infrastrukture na otklanjanju nedostataka koji mogu da budu od uticaja na stabilnost željezničke infrastrukture, objekata na željezničkoj infrastrukturi, koji odstupaju od uslova pod kojima je odobrena izgradnja i radovi promjene osnovne karakteristike trase željezničke pruge u pojasu njenog osnovnog pravca, kao i poboljšavanje parametara elemenata infrastrukture.

Pod rekonstrukcijom se podrazumijeva i izvođenje radova na infrastrukturi radi obezbjeđivanja nesmetanog pristupa, kretanja, boravka i rada licima smanjene pokretljivosti i osoba sa invaliditetom.

Radovi na pruzi

Član 24

Upravljač infrastrukture dužan je, da najmanje 30 dana prije otpočinjanja radova objavi početak radova na izgradnji, rekonstrukciji i obnovi infrastrukture u dnevnim listovima ili na svojoj internet stranici, da bi privredno društvo, drugo pravno lice, odnosno preduzetnik koji se stara o objektima ugrađenim na željezničkom području (cjevovodi, vodovodi, elektro, telefonski i vazdušni vodovi, podzemni kablovi i druge slične instalacije i uređaji), kao i u slučaju kada namjerava da te objekte izgradi, mogao da uskladi radove na tim objektima sa radovima na izgradnji, rekonstrukciji i obnovi infrastrukture.

Upravljač infrastrukture i privredno društvo, drugo pravno lice i preduzetnik iz stava 1 ovog člana, uređuju ugovorom međusobna prava i obaveze u vezi sa izvođenjem radova na izgradnji, rekonstrukciji i obnovi infrastrukture i radove na objektima izgrađenim ili koji će biti izgrađeni na željezničkom području.

Privredno društvo, drugo pravno lice, odnosno preduzetnik koji se stara o objektima izgrađenim na željezničkom području (cjevovodima, vodovodima, elektro, telefonskim i vazdušnim vodovima, podzemnim kablovima i drugim sličnim instalacijama i uređajima) dužan je da u zahtijevanom roku od strane upravljača infrastrukture i o svom trošku, prije početka radova na rekonstrukciji i obnovi infrastrukture izmjesti te objekte ili ih prilagodi potrebama izvođenja radova.

Ako privredno društvo, drugo pravno lice, odnosno preduzetnik koji se stara o objektima izgrađenim na željezničkom području ne preduzme radnje iz stava 3 ovog člana upravljač infrastrukture može da preduzme te radnje o njihovom trošku.

Upravljač infrastrukture vodi evidenciju o ugrađenim objektima iz stava 1 ovog člana.

Izgradnja drugih objekata

Član 25

Ako infrastruktura treba da se rekonstruiše ili obnovi zbog izgradnje drugog objekta (javni put, akumulaciono jezero, aerodrom i slično), dio infrastrukture koji se rekonstruiše ili obnavlja mora da bude izgrađen materijalom i opremljen opremom koja odgovara kategoriji te infrastrukture, bez obzira na stvarno stanje u kojem se nalazi u momentu rekonstrukcije.

Troškove rekonstrukcije ili obnove infrastrukture iz stava 1 ovog člana snosi investitor objekta zbog čije izgradnje se vrši rekonstrukcija infrastrukture, osim ako se drugačije ne sporazumije sa upravljačem infrastrukture.

Obnova infrastrukture

Član 26

Obnova željezničke infrastrukture kojom se ne mijenja funkcija i položaj u prostoru postojeće željezničke infrastrukture (linijskog infrastrukturnog objekta) u odnosu na prostorni, odnosno urbanistički plan po kome je izgrađen, obuhvata radove na elementima infrastrukture kojima se unaprijeđuje pouzdanost, efikasnost i bezbjednost željezničkog saobraćaja bez promjene funkcije i položaja u prostoru postojećeg objekta.

Radovi iz stava 1 ovog člana izvode se na postojećem željezničkom zemljištu i unutar regulacionih linija željezničkih pruga i odnose se na obnovu:

- 1) donjeg stroja pruge zamjenom oslabljenih djelova donjeg stroja (trupa), proširenjem planuma, bankina za kanalice željezničkih kablova i ostalih elemenata donjeg stroja (trupa) pruge, konstruktivnih i nekonstruktivnih elemenata mostova i tunela;
- 2) gornjeg stroja pruge zamjenom šina, pragova, tucanika i skretnica na pružnim i staničnim kolosjecima;
- 3) putničkih perona, platformi za putnike i robu, pristupnih staza, stepeništa i nadstrešnica i slično;
- 4) stabilnih postrojenja električne vuče zamjenom dotrajalih i tehnički nefunkcionalnih elemenata;
- 5) energetskih postrojenja, postrojenja za rekuperaciju, postrojenja za mjerenje potrošnje električne energije;
- 6) signalno-sigurnosnih postrojenja zamjenom dotrajalih i tehnički nefunkcionalnih elemenata, isključivanje i demontaža djelova;
- 7) telekomunikacionih postrojenja i kablova zamjenom dotrajalih i tehnički nefunkcionalnih elemenata, postrojenja i kablova;
- 8) tunela, zamjena djelova tunelskih obloga, hidroizolacija i odvodnjavanja tunela i slobodnog profila tunela;
- 9) i zamjenu djelova potpornih i obložnih zidova, kao i galerija;

10) kolosjeka na mostu, instalacija na mostu i slobodnog profila za željeznička vozila na kolosjeku mosta;

11) putnog prelaza u pružnom pojasu pruge;

12) zgrada svih namjena, hala i radionica, njihovo prilagođavanje osnovnoj namjeni i obnova fasade prema standardima energetske efikasnosti.

Zaštita kontaktne mreže

Član 27

Prilikom rekonstrukcije, izgradnje i održavanja nadvožnjaka, tunela, galerija, vijadukata, pasarela i drugih objekata iznad elektrificiranih željezničkih pruga ili željezničkih pruga koje su planirane za elektrifikaciju, upravljač infrastrukture, upravljač puteva, imalac industrijske željeznice i imalac lučke željeznice su dužni da obezbijede vodonepropustljivost tih objekata radi zaštite kontaktne mreže.

Prilikom čišćenja snijega sa nadvožnjaka iznad elektrificiranih željezničkih pruga mora da se obezbijedi odgovarajuća mehanička zaštita od obrušavanja snijega na kontaktnu mrežu.

Saglasnost za izgradnju, odnosno rekonstrukciju objekata iz stava 1 ovog člana izdaje upravljač infrastrukture.

Za izdavanje saglasnosti iz stava 3 ovog člana plaća se naknada.

Visinu naknada iz stava 4 ovog člana utvrđuje Ministarstvo na predlog upravljača infrastrukture.

Zaštita željezničke infrastrukture

Član 28

U infrastrukturnom pojasu, osim u zoni pružnog pojasa, mogu se u skladu sa prostorno-planskom dokumentacijom graditi objekti koji nijesu u funkciji željezničkog saobraćaja, na osnovu saglasnosti koju podnosiocu zahtjeva izdaje upravljač infrastrukture.

Mjere zaštite tih objekata sprovodi investitor objekta o svom trošku.

U infrastrukturnom i pružnom pojasu mogu se postavljati nadzemni i podzemni elektroenergetski vodovi, telegrafski i telefonski vazdušni vodovi, kanalizacije i cjevovodi i drugi vodovi i slični objekti i postrojenja uz saglasnost upravljača infrastrukture.

U željezničkom području u zoni građevinskih objekata kao što su željeznički mostovi, vijadukti i tuneli na udaljenosti ne manjoj od 8 m od spoljne ivice nosača mosta, odnosno spoljne ivice portala tunela mogu da se grade objekti koji nijesu u funkciji željezničkog saobraćaja, a na osnovu saglasnosti upravljača infrastrukture, koji podnosiocu zahtjeva izdaje u formi rješenja.

U zaštitnom pružnom pojasu, na udaljenosti do 50 m od ose krajnjeg kolosjeka, zabranjena je gradnja objekata u kojima se koriste eksplozivna sredstva (rudnici, kamenolomi i slično) i industrijska postrojenja za proizvodnju hemijskih i eksplozivnih sredstava i drugi slični objekti.

Za izdavanje saglasnosti iz st. 1, 3 i 4 ovog člana plaća se naknada.

Visinu naknada iz stava 6 ovog člana utvrđuje Ministarstvo na predlog upravljača infrastrukture.

Sadržaj zahtjeva za izdavanje saglasnosti za izgradnju objekata iz st. 1, 3 i 4 ovog člana i tehničke dokumentacije koja se podnosi uz zahtjev za izdavanje saglasnosti propisuje Ministarstvo.

Ugrožavanje željezničkog saobraćaja

Član 29

U pružnom pojasu zabranjeno je vršenje radnji kojima se ugrožava željeznički saobraćaj, i to:

- 1) oštećenje, uništavanje, uklanjanje ili otuđenje dijelova infrastrukture iz člana 12 ovog zakona;
- 2) nanošenje štete željezničkim voznim sredstvima;
- 3) neovlašćeno otvaranje vrata i otvora na teretnim kolima i tovarnim jedinicama u toku prevoza;
- 4) uklanjanje sredstava koja obezbjeđuju vozna sredstva koje se prevoze željeznicom od samopokretanja;
- 5) bacanje ili stavljanje predmeta na željezničku prugu;
- 6) bacanje ili stavljanje predmeta na željeznička vozna sredstva ili vozila koja se prevoze vozom;
- 7) svako zadržavanje lica koja nijesu službena lica upravljača infrastrukture.

Upravljač infrastrukture vrši kontrole i snimanje željezničke infrastrukture radi sprečavanja radnji kojima se ugrožava željeznički saobraćaj.

Zabranjene radnje u infrastrukturnom pojasu

Član 30

U infrastrukturnom pojasu zabranjeno je odlaganje otpada, smeća, kao i izlivanje otpadnih voda.

U infrastrukturnom pojasu ne smije da se sadi drveće koje svojom visinom može da ugrozi infrastrukturu, odnosno bezbjednost željezničkog saobraćaja, postavljaju znakovi, izvori jake svjetlosti ili predmeti i sprave koje bojom, oblikom ili svjetlošću smanjuju vidljivost željezničkih signala ili koje mogu dovesti u zabludu radnike u vezi značenja signalnih znakova ili na drugi način ugroziti bezbjednost željezničkog saobraćaja.

U infrastrukturnom pojasu zabranjeno je izvođenje bilo kakvih radova trećih lica bez saglasnosti upravljača infrastrukture.

Pošumljavanje u pružnom pojasu

Član 31

Privredna društva, pravna lica i preduzetnici koji vrše pošumljavanje goleti i uređenje bujica u zaštitnom pružnom pojasu i upravljač infrastrukture ugovorom utvrđuju učešće u troškovima pošumljavanja goleti i uređenja bujica i vododerina, imajući u vidu značaj i obim ovih radova za zaštitu željezničke infrastrukture.

Zaštita od požara u pružnom pojasu

Član 32

Na mjestima gdje infrastruktura prolazi kroz šumu ili pored šume, odnosno zemljišta zasađenog poljoprivrednim kulturama koje su lako zapaljive, upravljač infrastrukture je dužan da preduzme propisane mjere za zaštitu od požara na željezničkom području, a željeznički prevoznik mjere zaštite od požara od željezničkih vozila.

Korisnici, odnosno vlasnici šuma i zemljišta iz stava 1 ovog člana, dužni su da u pojasu širine 10 m u šumama uredno uklanjaju drveće, rastinje i lišće, a u pojasu širine 5 m na drugom zemljištu blagovremeno uklanjaju sazrele poljoprivredne kulture i po potrebi preduzimaju druge mjere zaštite od požara.

Širina pojasa iz stava 2 ovog člana računa se od spoljne ivice pružnog pojasa.

U slučaju da korisnici, odnosno vlasnici šuma ne sprovode mjere iz stava 2 ovog člana, te mjere sprovodi upravljač infrastrukture o njihovom trošku.

Održavanje infrastrukture

Član 33

Infrastruktura mora da se održava u stanju koje omogućava bezbjedan i nesmetan željeznički saobraćaj, kao i kvalitetan i uredan prevoz u skladu sa zakonom kojim se uređuje bezbjednost željezničkog saobraćaja i tehničkim propisima i standardima.

Održavanje infrastrukture može da bude redovno i vanredno.

Upravljač infrastrukture dužan je da vrši stalnu kontrolu, povremene preglede i otklanja utvrđene nedostatke radi bezbjednog i nesmetanog odvijanja željezničkog saobraćaja.

Redovno održavanje željezničke infrastrukture

Član 34

Redovno održavanje željezničke infrastrukture obuhvata sljedeće radove: održavanje i zamjena elemenata gornjeg stroja željezničke pruge (skretnica, kolosjeka i kolosječnih veza), istim ili drugim tipom kojima se parametri željezničke pruge održavaju na projektovanom nivou, radovi na donjem stroju željezničke pruge (odvodnjavanje i uređenje kosina), uklanjanje rastinja (drveća, šikare, šiblja i trave) iz pružnog pojasa, zamjena i obnova istim ili drugim materijalima propusta i mostova do 10 m dužine, ako se ne mijenja njihov otvor, zamjena i obnova elemenata signalno-sigurnosnih i telekomunikacionih uređaja i postrojenja, zamjena i obnova elemenata stabilnih postrojenja elektrovuče, kao i ostalih postrojenja za transformaciju i prenos električne energije za vuču vozova; adaptacija i popravka zgrada željezničkih službenih mjesta i ostalih objekata na željezničkim službenim mjestima koji su u funkciji željezničkog saobraćaja kojima se ne mijenja njihova konstrukcija i spoljni izgled, čišćenja snijega i leda sa kolosjeka, postrojenja i površina na staničnim peronima, stajalištima i drugo.

Vanredno održavanje željezničke infrastrukture

Član 35

Vanredno održavanje željezničke infrastrukture obuhvata radove koji se izvode radi otklanjanja posljedica vanrednih događaja (nesreća, poplava, zemljotresa i slično) i otklanjanja kritičnog ili slabog stanja na elementima postojeće željezničke infrastrukture radi ponovnog uspostavljanja bezbjednog saobraćaja.

Održavanje zajedničkih stubova i konstrukcija

Član 36

Održavanje zajedničkih stubova i konstrukcija na mostu izgrađenom za infrastrukturu i javni put vrši upravljač infrastrukture u skladu sa saobraćajno-tehničkim propisima i standardima.

Upravljač putne infrastrukture stara se o kolovoznoj konstrukciji, a upravljač infrastrukture o kolosjeku.

Troškove održavanja zajedničkih stubova i konstrukcije na mostu iz stava 1 ovog člana, snose u jednakim iznosima upravljač infrastrukture i upravljač putne infrastrukture.

Upravljač putne infrastrukture na mostu i dionicama puteva na mjestima sa rastojanjem manjim od 4,5 m od ose kolosjeka do krajnje ivice puta, zaštitnom ogradom odvaja putnu od javne željezničke infrastrukture.

Upravljač infrastrukture i upravljač putne infrastrukture dužni su da zaključe ugovor kojim će precizno biti definisana međusobna prava i obaveze o održavanju:

1) zajedničkih stubova, zajedničkih konstrukcija i održavanju i rukovanju uređajima za upravljanje saobraćajem - snose u jednakim iznosima upravljač infrastrukture i upravljač putne infrastrukture;

2) kolovozne konstrukcije puta na mostu, kao i rastojanja između krajnje šine i konstrukcije kolovoza - snosi upravljač putne infrastrukture.

Otklanjanje poremećaja

Član 37

Ako na infrastrukturi dođe do prekida saobraćaja zbog elementarnih nepogoda i drugih nesreća, a upravljač infrastrukture nije u stanju sam da otkloni nastale poremećaje i uspostavi željeznički saobraćaj bez odlaganja, jedinica lokalne samouprave na čijoj je teritoriji došlo do prekida željezničkog saobraćaja pruža pomoć i u saradnji sa upravljačem infrastrukture određuje mjere za otklanjanje poremećaja i uspostavljanje željezničkog saobraćaja u najkraćem mogućem roku.

U slučaju da se za otklanjanje posljedica elementarnih nepogoda iz stava 1 ovog člana koriste usluge, tehnička sredstva i materijal pravnih i fizičkih lica, troškove korišćenja tih usluga, sredstava i materijala snosi upravljač infrastrukture.

Ukrštanje infrastrukture sa javnim putevima

Član 38

Ukrštanje infrastrukture sa javnim putevima izvan prostora za koji su donijeti odgovarajući prostorno-planski dokumenti se vrši njihovim svođenjem na najneophodniji broj, usmjeravanjem dva ili više javnih puteva na zajedničko mjesto ukrštanja.

Razmak između dva ukrštanja infrastrukture i javnog puta ne može da bude manji od 2.000 metara.

Ukrštanje infrastrukture sa nekategorisanim putevima vrši se usmjeravanjem tih puteva na najbliži javni put koji se ukršta sa infrastrukturom, a ako to nije moguće, vrši se međusobno povezivanje nekategorisanih puteva i njihovo ukrštanje sa infrastrukturom na zajedničkom mjestu.

Ukrštanje infrastrukture sa javnim putevima van prostora za koji su donijeti urbanistički planovi u načelu izvodi se njihovim svođenjem na najneophodniji broj, usmjeravanjem dva ili više javnih puteva na zajedničko mjesto ukrštanja.

U slučaju iz stava 3 ovog člana upravljač infrastrukture određuje mjesto ukrštanja u skladu sa uslovima za uređenje prostora i uslovima za bezbjednost saobraćaja, u sporazumu sa upravljačem nekategorisanih puteva.

Upravljanje putnim prelazom

Član 39

Na putnom prelazu, infrastrukturom i željezničkim saobraćajem upravlja upravljač infrastrukture (upravljač infrastrukture, operator uslužnog objekta, vlasnik, odnosno ovlašćeni upravljač industrijskog kolosjeka koji čini dio željezničke infrastrukture), a putnom, uličnom i pješačkom infrastrukturom i saobraćajem upravlja upravljač putne infrastrukture, na način da stvore uslove za bezbjedan prelazak mjesta ukrštanja na infrastrukturi kojom upravlja.

U toku izvođenja radova na putnim prelazima, izmjenom željezničkog saobraćaja upravlja upravljač infrastrukture, a izmjenom drumskog saobraćaja upravlja upravljač putne infrastrukture.

Troškovi koji se tiču infrastrukture padaju na teret upravljača infrastrukture, dok troškovi koji se tiču putne infrastrukture padaju na teret upravljača putne infrastrukture.

Troškovi izgradnje ukrštanja

Član 40

Ako do ukrštanja željezničke infrastrukture i puta dođe na zahtjev jedinice lokalne samouprave, privrednog društva ili drugog pravnog lica ili preduzetnika, troškove izgradnje nadvožnjaka, podvožnjaka, odnosno putnog prelaza, troškove postavljanja uređaja i naprava i druge troškove za bezbjedno i nesmetano odvijanje saobraćaja na putnom prelazu, snosi upravljač putne infrastrukture, odnosno podnosilac zahtjeva.

Otvaranje i ukidanje putnih prelaza

Član 41

O otvaranju novih i ukidanju postojećih putnih prelaza na infrastrukturi odlučuje Ministarstvo, na zahtjev upravljača putne infrastrukture ili zainteresovanog privrednog društva ili drugog pravnog lica ili preduzetnika, uz prethodno pribavljeno mišljenje upravljača infrastrukture.

Na zahtjev upravljača putne infrastrukture ili zainteresovanog privrednog društva ili drugog pravnog lica ili preduzetnika može da se otvori privremeni putni prelaz u slučajevima potrebe prelaza preko pruge u sklopu radova izgradnje, sanacije i modernizacije objekata željezničke infrastrukture ili drugih objekata ako ne postoji alternativni prelaz ili prilaz objektima koji su predmet izgradnje, sanacije i modernizacije i ako se ne narušava bezbjednost i odvijanje željezničkog saobraćaja, uz prethodno pribavljeno mišljenje upravljača infrastrukture.

Zahtjev iz st. 1 i 2 ovog člana treba da sadrži detaljno obrazloženje sa saobraćajno-tehničkom analizom potrebe, načina, mjesta i mjera za osiguranje bezbjednog saobraćaja, za svako otvaranje novog i ukidanje postojećeg putnog prelaza.

Upravljač putne infrastrukture dužan je da učini dostupnim sve raspoložive podatke potrebne za donošenje odluke iz stava 1 ovog člana.

Troškovi zamjene prelaza

Član 42

Ako se putni prelaz zamjenjuje nadvožnjakom, odnosno podvožnjakom ili se ukida zbog usmjeravanja puta, troškove izmjena izvršenih zbog toga na željezničkoj infrastrukturi i putu, ako se drugačije ne sporazumiju, snose:

1) upravljač infrastrukture - ako je ta promjena uslovljena pretežno potrebama željezničkog saobraćaja;

2) upravljač putne infrastrukture - ako je ta promjena uslovljena pretežno potrebama drumskog saobraćaja, a na putu koji koristi pretežno određeno preduzeće, drugo pravno lice ili preduzetnik, troškove izmjena na željezničkoj infrastrukturi i putu snosi u cijelosti to preduzeće, drugo pravno lice ili preduzetnik.

U slučaju drugih promjena u vezi sa ukrštanjem, uključujući prilagođavanje i poboljšanje sigurnosnih i drugih uređaja, troškove izmjena na infrastrukturi i putu iz stava 1 ovog člana snose zajednički upravljač infrastrukture, upravljač putne infrastrukture i privredno društvo, drugo pravno lice ili preduzetnik srazmjerno potrebama željezničkog i drumskog saobraćaja koje su uslovile te promjene, ako se drugačije ne sporazumiju.

Troškovi izgradnje puta u zoni putnog prelaza

Član 43

Ako izgradnjom putne infrastrukture dođe do njenog ukrštanja sa željezničkom infrastrukturom u nivou, troškove izgradnje dijela puta u zoni putnog prelaza snosi upravljač putne infrastrukture.

Ako izgradnjom željezničke infrastrukture dođe do njenog ukrštanja sa putnom infrastrukturom u nivou, troškove izgradnje dijela puta u zoni putnog prelaza snosi upravljač infrastrukture.

Troškovi održavanja putnog prelaza

Član 44

Troškove održavanja putnog prelaza i troškove obezbjeđenja uslova za odvijanje bezbjednog i nesmetanog saobraćaja na putnom prelazu snose:

1) upravljač infrastrukture za održavanje kolosjeka i ostalih djelova infrastrukture na putnom prelazu, signalnih uređaja i znakova koji upozoravaju željezničke radnike u vozu na putni prelaz i željezničkih telefonskih veza sa putnim prelazima;

2) upravljač puteva za održavanje kolovoza na putnom prelazu i saobraćajnih znakova na putevima koji upozoravaju učesnike u drumskom saobraćaju na putni prelaz;

3) na jednake djelove, upravljač infrastrukture i upravljač puteva za:

- održavanje uređaja za davanje znakova, koji služe da se učesnicima u drumskom saobraćaju na putnom prelazu najavi približavanje voza i uređaja za zatvaranje saobraćaja na putnom prelazu,

- rukovanje uređajima za zatvaranje saobraćaja na putnom prelazu i druge neposredne troškove za osiguranje bezbjednog i nesmetanog saobraćaja na putnom prelazu.

Upravljač infrastrukture snosi u cjelini troškove regulisanja željezničkog saobraćaja, održavanja signalno-sigurnosnih uređaja i vršenja drugih poslova u vezi sa obezbjeđivanjem uslova za odvijanje bezbjednog i nesmetanog saobraćaja na putnom prelazu.

Ako nekategorisani put pretežno koristi upravljač puteva, troškove održavanja kolovoza i obezbjeđivanja uslova za odvijanje bezbjednog i nesmetanog saobraćaja na putnom prelazu snosi u cjelini upravljač puteva.

Upravljač infrastrukture i upravljač putne infrastrukture dužni su da zaključe ugovor kojim se bliže uređuju međusobna prava i obaveze u pogledu putnih prelaza.

Ugovor iz stava 4 ovog člana sadrži: vrstu i obim radova na održavanju kolovoza i vrijeme izvođenja tih radova, visinu troškova i učešće ugovornih strana u obezbjeđivanju sredstava za isplatu troškova za odvijanje bezbjednog i nesmetanog saobraćaja na putnom prelazu, način plaćanja troškova, kao i druga pitanja od značaja za ugovorne strane.

Putni prelaz za pješake

Član 45

Putni prelaz koji služi isključivo za pješake može da se izgradi i koristi na osnovu saglasnosti Ministarstva, po prethodno pribavljenom mišljenju upravljača infrastrukture.

Troškove izgradnje, opremanja potrebnim uređajima i znakovima i održavanja putnog prelaza iz stava 1 ovog člana snosi upravljač putne infrastrukture.

Održavanje putnog prelaza

Član 46

Kada je ukrštanje infrastrukture i puta izvedeno u istom nivou, izgrađeni putni prelaz smatra se sastavnim dijelom infrastrukture sa obje strane kolosjeka u širini od tri metra, računajući od ose krajnjeg kolosjeka.

O održavanju dijela putnog prelaza iz stava 1 ovog člana i o obezbjeđivanju uslova za odvijanje bezbjednog i nesmetanog saobraćaja na putnom prelazu stara se upravljač infrastrukture.

Upravljač infrastrukture dužan je da održava kolovoz na putnom prelazu iz stava 2 ovog člana, na način kojim se obezbjeđuje bezbjedan i nesmetan drumski saobraćaj.

Ostale djelove puta sa obje strane putnog pravca održava upravljač putne infrastrukture, na način koji omogućava bezbjedan i nesmetan željeznički saobraćaj.

IV. DODJELA KAPACITETA ŽELJEZNIČKE INFRASTRUKTURE

Efikasno korišćenje kapaciteta infrastrukture

Član 47

Način dodjele kapaciteta infrastrukture i obračuna cijena pristupa infrastrukturi moraju da budu u skladu sa načelima utvrđenim ovim zakonom i da omoguće upravljaču infrastrukture efikasno korišćenje raspoloživih kapaciteta infrastrukture.

Način korišćenja infrastrukture

Član 48

Infrastruktura se koristi pod uslovima i na način propisan ovim zakonom.

Na infrastrukturi se željeznički saobraćaj odvija pod uslovima i na način propisan zakonom kojim se uređuje bezbjednost željezničkog saobraćaja.

Raspodjela kapaciteta infrastrukture

Član 49

U okviru obavljanja djelatnosti upravljanja infrastrukturuom, upravljač infrastrukture vrši raspodjelu kapaciteta infrastrukture, izradu i objavljivanje voznih redova, izradu Izjave o mreži, vođenje evidencije podataka i dokumentacije od značaja za bezbjednost željezničkog saobraćaja, održavanje i korišćenje infrastrukture.

Raspodjelu kapaciteta infrastrukture vrši upravljač infrastrukture na osnovu javnog poziva koji se objavljuje u najmanje jednom štampanom mediju koji se distribuira na teritoriji Crne Gore i internet stranici upravljača infrastrukture.

Pravo na dodjelu kapaciteta infrastrukture imaju željeznički prevoznici pod jednakim uslovima.

Dodijeljeni kapacitet infrastrukture ne smije da se prenese sa korisnika na drugog prevoznika ili međunarodno udruženje prevoznika.

Svako prenošenje kapaciteta infrastrukture je zabranjeno i ima za posljedicu isključivanje iz dalje raspodjele kapaciteta.

Izjava o mreži

Član 50

Upravljač infrastrukture je dužan da svake kalendarske godine donosi Izjavu o mreži, na osnovu koje se radi godišnji red vožnje, uz saglasnost Agencije.

Izjava o mreži je akt upravljača infrastrukture sa detaljnim prikazom raspoložive infrastrukture, namijenjen prevoznicima koji podnose zahtjev za dodjelu kapaciteta infrastrukture.

Izjava o mreži sadrži:

- 1) prikaz karakteristika infrastrukture koja je na raspolaganju podnosiocima zahtjeva;
- 2) uslove za dodjelu kapaciteta infrastrukture;
- 3) postupke i kriterijume za raspodjelu kapaciteta infrastrukture;
- 4) kriterijume za utvrđivanje troškova i naknada za korišćenje i rezervisanje infrastrukture, uključujući podatke o promjenama naknada o kojima se već odlučilo ili koje su predviđene u sljedećih pet godina, ako postoje;
- 5) postupke u slučaju zagušene infrastrukture;
- 6) postupak koordinacije iz člana 58 ovog zakona i sistem rješavanja sporova;
- 7) podatke o minimalnom pristupnom paketu usluga iz člana 51 ovog zakona;
- 8) podatke o uslužnim objektima, uslove pristupa i spisak usluga koje se pružaju u sklopu tih objekata;
- 9) detaljne informacije o postupcima dodjele međunarodnih trasa vozova;
- 10) obrazac za podnošenje zahtjeva za dodjelu kapaciteta infrastrukture;
- 11) smjernice o procedurama za dobijanje licence i sertifikata o bezbjednosti željeznice;
- 12) nacrt okvirnog sporazuma između upravljača infrastrukture i podnosioca zahtjeva;
- 13) druge podatke od značaja za dodjelu kapaciteta infrastrukture.

Izjava o mreži mora redovno da se ažurira i po potrebi mijenja, a ako se promjena odnosi na visinu naknade za korišćenje trase iz člana 66 ovog zakona mora da se objavi najmanje dva mjeseca prije promjene.

Izjava o mreži objavljuje se na internet stranici upravljača infrastrukture, na crnogorskom i engleskom jeziku, najkasnije četiri mjeseca prije roka za podnošenje zahtjeva za dodjelu kapaciteta infrastrukture.

Bliži sadržaj, način pripreme i izrade Izjave o mreži propisuje Ministarstvo.

Usluge koje se pružaju željezničkim prevoznicima

Član 51

Upravljač infrastrukture pruža željezničkim prevoznicima sa kojima je zaključio ugovor o korišćenju željezničke infrastrukture minimalni pristupni paket usluga, koji obuhvata:

- postupanje sa zahtjevima za kapacitetom željezničke infrastrukture;
- pravo da se koristi dodijeljeni kapacitet;
- korišćenje željezničke infrastrukture, uključujući skretnice i čvorišta;
- upravljanje saobraćanjem vozova, uključujući signalizaciju, regulisanje, prijem i otpremu vozova, komunikaciju i pružanje informacija o kretanju voza;
- korišćenje opreme za napajanje električnom energijom za vuču, ako postoji;
- sve ostale informacije neophodne za realizaciju ili izvršenje prevoza za koji je kapacitet dodijeljen.

Cijena pristupa uključuje minimalni pristupni paket usluga.

Osnovne, dodatne i prateće usluge koje se pružaju željezničkim prevoznicima

Član 52

Željezničkim prevoznicima, na njihov zahtjev, mora da bude omogućen pristup, uslužnim objektima, uključujući pristupne kolosjeke, kao i korišćenje osnovnih usluga koje se pružaju u ovim objektima, pod uslovima koji su nediskriminatorni i transparentni, u skladu sa ovim zakonom.

Uslužni objekti iz stava 1 ovog člana su:

- 1) stanične zgrade, odnosno dio staničnih zgrada, u putničkim stanicama, namijenjen putnicima u željezničkom saobraćaju, i drugi objekti u funkciji putničkog saobraćaja, uključujući displej za informacije o putovanju i odgovarajuća mjesta za usluge izdavanja karata;
- 2) teretni terminali;

3) ranžirne stanice i kolosjeci za formiranje vozova, uključujući kolosjeke i postrojenja za manevrisanje;

4) kolosjeci za gariranje namijenjeni vozilima željezničkih prevoznika koja su u funkciji korišćenja dodijeljenog kapaciteta infrastrukture;

5) objekti za održavanje voznih sredstava, sa izuzetkom objekata za održavanje namijenjenih vozovima za velike brzine ili za druge vrste voznih sredstava koja zahtjevaju specifične objekte, u kojima se vrše radovi koji se ne izvode rutinski kao dio svakodnevnih aktivnosti i zahtjevaju da se vozilo isključi iz saobraćaja;

6) ostali tehnički objekti, uključujući objekte za čišćenje i pranje;

7) pomorski i unutrašnji objekti luka povezani sa željezničkim aktivnostima;

8) objekti za pružanje pomoći;

9) objekti za skladištenje i snabdijevanje gorivom, za koje se cijene iskazuju odvojeno.

Željezničkim prevoznicima se, pored minimalnog pristupnog paketa usluga i osnovnih usluga, mogu pružati i dodatne i prateće usluge.

Dodatne usluge obuhvataju:

1) električnu energiju za vuču;

2) predgrijavanje putničkih vozova;

3) upotreba kolskih vaga;

4) prilagođene ugovore za:

- kontrolu prevoza opasne robe,

- pomoć u saobraćanju specijalnih vozova.

Prateće usluge obuhvataju:

1) pristup telekomunikacionim mrežama;

2) pružanje dodatnih informacija;

3) tehnički pregled voznih sredstava;

4) usluge izdavanja karata u putničkim stanicama;

5) usluge održavanja koje se pružaju u objektima za održavanje namijenjenim vozovima za velike brzine ili drugim vrstama voznih sredstava koja zahtjevaju specifične objekte, u kojima se vrše radovi koji se ne izvode rutinski kao dio svakodnevnih aktivnosti i zahtjevaju da se vozilo isključi iz saobraćaja.

Obezbeđivanje električne energije za vuču željezničkim prevoznicima od strane upravljača infrastrukture, odnosno operatora uslužnog objekta, ne smatra se energetsom djelatnošću u skladu sa zakonom kojim se uređuje energetika.

Upravljač infrastrukture, odnosno operator uslužnog objekta koji posjeduje element željezničke infrastrukture je krajnji kupac električne energije u skladu sa zakonom kojim se uređuje energetika.

Upravljač infrastrukture posebno iskazuje cijene za osnovne, dodatne i prateće usluge koje on pruža uz minimalni pristupni paket usluga, u skladu sa zaključenim ugovorom o korišćenju infrastrukture.

Operatori uslužnih objekata dužni su da preciziraju asortiman i cijenu osnovnih usluga koje pružaju željezničkim prevoznicima, a koje upravljač infrastrukture unosi u Izjavu o mreži.

Cijena iz stava 8 ovog člana iskazuje se za:

- pristup željezničkoj infrastrukturi i pristup kolosjecima koji povezuju uslužne objekte i određuje se na osnovu troškova nastalih kao rezultat saobraćanja vozova, a može da uključuje i troškove koji nastaju zbog nedostataka kapaciteta dijela infrastrukture u periodu zagušenja;

- pristup kolosjecima unutar uslužnih objekata i pružanje usluga u tim objektima i ne smije da premaši zbir troškova pružanja usluga i razumne dobiti.

Željezničkim prevoznicima kojima je omogućen pristup kolosjecima koji povezuju sa uslužnim objektom, odnosno kolosjecima koji su u sklopu infrastrukture uslužnog objekta, operator uslužnog objekta pruža minimalni pristupni paket usluga.

Operator uslužnog objekta i podnosilac zahtjeva za pristup i pružanje usluga u uslužnom objektu, odnosno željeznički prevoznik koga odredi podnosilac zahtjeva koji nije željeznički prevoznik, ugovorom uređuju međusobna prava i obaveze u vezi sa dogovorenim uslugama iz ovog člana i pristupom kolosjecima koji čine infrastrukturu tog uslužnog objekta.

Način pružanja usluga i pristup objektima, dodatnih usluga i pratećih usluga iz stava 1 ovog člana propisuje Ministarstvo.

Pristup uslugama koje se pružaju željezničkim prevoznicima

Član 53

Operatori uslužnih objekata dužni su u razumnom roku, koji određuje Agencija, odgovoriti na zahtjev željezničkog prevoznika za pristup uslužnom objektu i za pružanje usluga u uslužnom objektu.

Zahtjevi iz stava 1 ovog člana mogu se odbiti isključivo ako postoje izvodljive alternative koje željezničkim prevoznicima omogućavaju da obavljaju prevoz robe ili putnika na istim ili alternativnim prevoznim putevima pod ekonomski prihvatljivim uslovima.

Ako se zahtjevi željezničkih prevoznika odnose na pristup i pružanje usluga u uslužnom objektu kojim upravlja operator uslužnog objekta iz člana 52 stav 2 ovog zakona, operator uslužnog objekta je dužan da opravda u pisanom obliku odluku o odbijanju i navede izvodljive alternative u drugim objektima.

Operator uslužnog objekta će, u slučaju sukobljenih zahtjeva željezničkih prevoznika, nastojati da ispunji sve zahtjeve u mjeri u kojoj je to moguće.

Ako nije dostupna izvodljiva alternativa, i nije moguće ispuniti sve zahtjeve za kapacitetom za relevantan uslužni objekat, podnosilac zahtjeva može podnijeti zahtjev za pokretanje postupka (u daljem tekstu: zahtjev) Agenciji, u roku od 30 dana od dana saznanja za odbijanje njegovog zahtjeva za pristup i pružanje usluga u uslužnom objektu.

Ako se uslužni objekat iz člana 52 stav 2 ovog zakona ne koristi najmanje dvije uzastopne godine, a operatoru tog objekta su željeznički prevoznici izrazili interes za pristup, vlasnik tog uslužnog objekta je obavezan da objavi da je eksploatacija objekta dostupna za lizing ili zakup kao željeznički uslužni objekat, u cijelosti ili djelimično, osim ako operator tog uslužnog objekta dokaže da je u toku postupak vraćanja u prethodno stanje zbog čega nije moguća njegova upotreba od strane bilo kog željezničkog prevoznika.

Željeznički prevoznici mogu da zahtjevaju, kao prateće usluge, usluge navedene u članu 49 stav 5 ovog zakona od upravljača infrastrukture ili drugih operatora uslužnih objekata.

Operator uslužnog objekta je u obavezi da izvrši tražene pomoćne usluge, ali ako odluči da ponudi bilo koju od ovih usluga, pruža ih željezničkim prevoznicima na njihov zahtjev i na nediskriminatorski način.

Pravo na korišćenje infrastrukture

Član 54

Infrastruktura se može dodijeliti prevozniku koji vrši javni prevoz, kao i prevozniku koji vrši prevoz za sopstvene potrebe, ako:

- ima licencu za prevoz;
- ima sertifikat o bezbjednosti za prevoz;
- je zaključio ugovor o korišćenju infrastrukture sa upravljačem infrastrukture.

Ugovorom o korišćenju infrastrukture iz stava 1 ovog člana uređuju se međusobna prava i obaveze upravljača infrastrukture i prevoznika, koja se odnose na:

- visinu naknade za korišćenje infrastrukture;

- način plaćanja naknade;
- uslove i način korišćenja dodijeljene trase;
- rok na koji se ugovor zaključuje;
- način rješavanja sporova;
- druga pitanja od značaja za korišćenje trase.

Ugovor o korišćenju infrastrukture zaključuje se na period važenja reda vožnje, odnosno na period od godinu dana.

Ugovori iz stava 1 ovog člana zaključuju se najkasnije mjesec dana prije početka važenja novog reda vožnje, odnosno odmah po dodjeli ad hoc trase.

Način dodjele infrastrukture

Član 55

Dodjela trase vrši se zaključivanjem ugovora na osnovu javnog poziva.

Javni poziv za dodjelu trase raspisuje se najkasnije deset mjeseci prije početka važenja novog reda vožnje.

Trase koje nijesu dodijeljene na osnovu javnog poziva mogu se dati na korišćenje nakon isteka roka za podnošenje zahtjeva iz javnog poziva.

Upravljač infrastrukture je dužan da sa predlogom reda vožnje, najkasnije u roku od 30 dana od isteka roka za podnošenje zahtjeva po javnom pozivu, upozna sve prevoznike koji su podnijeli zahtjev za dodjelu trase radi izjašnjavanja.

Izjašnjenje iz stava 4 ovog člana dostavlja se upravljaču infrastrukture u pisanoj formi, u roku od 15 dana od dana prijema predloga reda vožnje.

Upravljač infrastrukture, nakon prijema izjašnjenja iz stava 5 ovog člana, vrši usaglašavanje i utvrđuje predlog novog reda vožnje, koji dostavlja Agenciji na saglasnost.

Po dobijanju saglasnosti iz stava 6 ovog člana upravljač infrastrukture objavljuje red vožnje, odnosno zaključuje ugovor sa prevoznikom o dodjeli trase.

Sadržaj zahtjeva za dodjelu trase

Član 56

Zahtjev za dodjelu trase na osnovu javnog poziva sadrži:

- relaciju saobraćaja (polazno i odredišno službeno mjesto);
- vrijeme polaska voza iz polaznog službenog mjesta i vrijeme dolaska voza u odredišno službeno mjesto;
- prugu koju će koristiti;
- tehnološko vrijeme operacija (službena mjesta, zaustavljanja i trajanja zadržavanja) i vrstu operacija (izmjena sastava, manipulacija putnika, manipulacija robe, promjena vučnog vozila);
- vrstu voza;
- sastav voza;
- masu voza;
- seriju vučnog vozila.

Kriterijumi za dodjelu trase

Član 57

Dodjela trase vrši se na osnovu sljedećih kriterijuma:

- obima prevoza;
- iskorišćenosti infrastrukture;
- obima dodatnih usluga koje upravljač infrastrukture pruža u vezi sa obavljanjem prevoza na trasi;

- djelatnosti od javnog interesa u prevozu.

Upravljač infrastrukture utvrđuje metodologiju vrednovanja kriterijuma iz stava 1 ovog člana, uz saglasnost Agencije.

Upravljač, po pravilu, dodjeljuje trase jedanput godišnje.

U slučaju vanrednih (ad hoc) zahtjeva prevoznika za dodjelu kapaciteta infrastrukture u vrijeme trajanja reda vožnje, upravljač infrastrukture može dodijeliti trasu pod uslovom da raspolaže dovoljnim kapacitetom infrastrukture.

Po zahtjevu iz stava 4 ovog člana, upravljač infrastrukture je dužan da odluči u roku od pet radnih dana od dana prijema zahtjeva.

Upravljač infrastrukture može da rezerviše kapacitet infrastrukture, koji će imati na raspolaganju u okviru planiranog reda vožnje, za slučaj podnošenja zahtjeva iz stava 4 ovog člana.

U slučajevima opterećenja infrastrukture, upravljač infrastrukture može, u postupku raspodjele kapaciteta infrastrukture i usklađivanja reda vožnje, na osnovu analize kapaciteta infrastrukture, odrediti prioritete, vodeći računa o značaju određene usluge.

Postupak raspoređivanja i postupak koordinacije

Član 58

Upravljač infrastrukture zadovoljava, koliko je moguće, sve zahtjeve za dodjelu kapaciteta infrastrukture, uključujući zahtjeve za trasama vozova koje prelaze više od jedne mreže i, koliko je moguće, uzima u obzir sva ograničenja za podnosiocima zahtjeva, uključujući ekonomske efekte na njihovo poslovanje.

Upravljač infrastrukture može dati prioritet posebnim uslugama u okviru postupka raspoređivanja, isključivo u skladu sa čl. 59 i 73 ovog zakona.

Ako nastane situacija koja zahtjeva koordinaciju, upravljač infrastrukture ima pravo da, u razumnim granicama, predloži kapacitete infrastrukture koji se razlikuju od zahtjevanih.

Upravljač infrastrukture preduzima mjere da, putem konsultacija sa odgovarajućim podnosiocima zahtjeva, riješi sve nastale konflikte.

Ako upravljač infrastrukture odbije zahtjev za dodjelu kapaciteta infrastrukture ili ponudi kapacitet infrastrukture pod drugačijim uslovima u odnosu na podnijeti zahtjev, podnosilac tog zahtjeva za dodjelu kapaciteta infrastrukture može pokrenuti postupak pred Agencijom u skladu sa članom 107 ovog zakona.

Postupak iz stava 5 ovog člana je hitan.

Zagušena infrastruktura

Član 59

Ako, poslije postupka koordinacije i konsultacija iz člana 58 ovog zakona, nije moguće adekvatno udovoljiti zahtjevima za kapacitetom infrastrukture, upravljač infrastrukture bez odlaganja proglašava taj dio infrastrukture zagušenim.

Ako se infrastruktura proglasi zagušenom, upravljač infrastrukture sprovodi analizu kapaciteta u skladu sa članom 60 ovog zakona, osim ako se plan za poboljšanje kapaciteta iz člana 61 ovog zakona već nije počeo sprovoditi.

Ako naknade iz člana 66 ovog zakona nijesu naplaćene ili nijesu postigle zadovoljavajući rezultat i infrastruktura je proglašena zagušenom, upravljač infrastrukture može, pored toga, upotrebiti kriterijume prioriteta za dodjelu kapaciteta infrastrukture.

Prilikom utvrđivanja kriterijuma prioriteta, upravljač infrastrukture dužan je da zahtjevima za dodjelu kapaciteta infrastrukture u funkciji pružanja usluga javnog prevoza putnika da

prioritet, kao i da vodi računa o promovisanju razvoja nacionalnog i međunarodnog željezničkog prevoza robe, pod nediskriminatorskim uslovima.

Postupci i kriterijumi koji će se primjenjivati u slučaju zagušenja infrastrukture objavljuju se u Izjavi o mreži.

Analiza kapaciteta

Član 60

Upravljač infrastrukture dužan je da u slučaju zagušenja infrastrukture iz člana 59 ovog zakona sprovede analize kapaciteta infrastrukture sa ciljem da se odrede ograničenja kapaciteta infrastrukture koja sprječavaju da se adekvatno izađe u susret zahtjevima za dodjelu kapaciteta i predloži metode koje će omogućiti da se zadovolje dodatni zahtjevi.

Analizom kapaciteta utvrđuju se razlozi zagušenja i koje mjere se mogu preduzeti u kratkoročnom i srednjoročnom periodu da se smanji zagušenje.

Analizom kapaciteta razmatra se infrastruktura, postupci rada, karakter različitih usluga koje se realizuju, kao i efekti svih tih faktora na kapacitet infrastrukture.

Mjere koje treba razmotriti obuhvataju posebno preusmjeravanje usluga, mijenjanje vremenskih termina usluga, promjene brzine i poboljšanja infrastrukture.

Upravljač infrastrukture dužan je da završi analizu kapaciteta u roku od šest mjeseci od dana utvrđivanja da je infrastruktura zagušena.

Plan za poboljšanje kapaciteta

Član 61

U roku od šest mjeseci od završetka analize kapaciteta iz člana 60 ovog zakona, upravljač infrastrukture donosi plan za poboljšanje kapaciteta.

Plan za poboljšanje kapaciteta se izrađuje poslije konsultacija sa korisnicima relevantne zagušene infrastrukture.

Planom za poboljšanje kapaciteta se utvrđuju:

- 1) razlozi zagušenja;
- 2) mogući budući razvoj saobraćaja;
- 3) ograničenja za razvoj infrastrukture;
- 4) troškovi poboljšanja kapaciteta, uključujući moguće promjene naknade za pristup.

Po osnovu analize troškova i koristi mogućih utvrđenih mjera, planom iz stava 1 ovog člana određuju se i aktivnosti koje će se preduzeti radi poboljšanja kapaciteta infrastrukture, uključujući i dinamiku za sprovođenje mjera.

Plan iz stava 1 ovog člana donosi se uz saglasnost Ministarstva.

Upravljač infrastrukture će obustaviti naplaćivanje naknade za pristup za relevantnu infrastrukturu u skladu sa članom 48 ovog zakona u slučajevima kada:

- 1) ne donese plan za poboljšanje kapaciteta ili
- 2) ne ostvari napredak u sprovođenju aktivnosti određenih planom za poboljšanje kapaciteta.

Izuzetno od stava 6 ovog člana, upravljač infrastrukture može, uz odobrenje Agencije da nastavi da naplaćuje ove naknade ako:

- 1) nije moguće realizovati plan za poboljšanje kapaciteta iz razloga koji su van njegove kontrole ili
- 2) raspoložive mogućnosti nijesu ekonomski ili finansijski izvodljive.

Korišćenje trasa vozova

Član 62

Upravljač infrastrukture će u Izjavi o mreži precizirati uslove pod kojima će uzeti u obzir prethodne nivoe iskorišćenja trasa vozova prilikom određivanja prioriteta za postupak dodjele.

Naročito kada se radi o zagušenoj infrastrukturi, upravljač infrastrukture zahtijeva predaju trase voza koja je, tokom perioda od najmanje 30 dana, bila korišćena manje nego što je dozvoljeno graničnom kvotom koja se utvrđuje u Izjavi o mreži, osim ako se to desilo uslijed ne-ekonomskih razloga koji su izvan kontrole podnosioca zahtjeva za dodjelu kapaciteta infrastrukture.

Ako korisnik trase voza svojim aktivnostima i željezničkim voznim sredstvima ograniči ili ugrozi kapacitet željezničke infrastrukture, dužan je da postupi po zahtjevu upravljača infrastrukture i u razumno kratkom roku ukloni poremećaj izazvan željezničkim vozilima koja ograničavaju ili ugrožavaju kapacitet infrastrukture, a u suprotnom upravljač infrastrukture će, o trošku korisnika trase voza preduzeti potrebne radnje.

Kapacitet infrastrukture za radove na održavanju

Član 63

Upravljač infrastrukture rezerviše kapacitete infrastrukture koji su neophodni radi izvođenja radova na održavanju infrastrukture u toku postupka raspoređivanja iz člana 58 ovog zakona.

Upravljač infrastrukture na odgovarajući način uzima u obzir efekte koje rezervisanje kapaciteta infrastrukture za planirane radove na održavanju kolosjeka ima na podnosioca zahtjeva za dodjelu kapaciteta infrastrukture.

Upravljač infrastrukture je dužan da bez odlaganja obavijesti zainteresovane strane o kapacitetu infrastrukture koji nije na raspolaganju zbog neplaniranih radova na održavanju.

Agencija može zatražiti od upravljača infrastrukture da joj dostavi podatke iz stava 3 ovog člana, ako to smatra potrebnim.

Okvirni sporazum

Član 64

Upravljač infrastrukture i podnosilac zahtjeva za dodjelu trase mogu zaključiti i pravno obavezujući okvirni sporazum, za korišćenje kapaciteta na odgovarajućoj infrastrukturi na rok duži od perioda važenja reda vožnje.

Okvirni sporazum iz stava 1 ovog člana sadrži karakteristike kapaciteta infrastrukture koje je podnosilac zahtjeva za dodjelu trase tražio i koje su mu ponuđene tokom vremenskog perioda koji prelazi jedan period važenja reda vožnje.

Okvirni sporazum ne sadrži detaljne podatke o trasi, već komercijalne potrebe podnosioca zahtjeva za dodjelu trase.

Okvirni sporazum može se zaključiti na period duži od pet godina ako postoje razlozi komercijalne prirode, namjenskog investiranja ili rizika.

Okvirnim sporazumom ne može se isključiti mogućnost korišćenja infrastrukture drugim prevoznicima.

Saglasnost na zaključivanje okvirnog sporazuma daje Agencija.

Međunarodni saobraćaj

Član 65

Upravljač infrastrukture dužan je da sarađuje sa upravljačima infrastrukture drugih država, radi obezbjeđenja efikasnog uspostavljanja i raspodjele kapaciteta infrastrukture, kao i organizovanja međunarodnog saobraćaja.

Podnosilac zahtjeva za dodjelu kapaciteta infrastrukture može podnijeti zahtjev upravljaču infrastrukture i za dodjelu kapaciteta drugih upravljača infrastrukture.

Zahtjev iz stava 2 ovoga člana podnosi se upravljaču infrastrukture, koji u ime podnosioca zahtjeva obezbjeđuje kapacitete infrastrukture kod upravljača infrastrukture druge države.

Upravljač infrastrukture može u saradnji sa drugim upravljačima infrastrukture, po potrebi, da predloži i organizuje međunarodne trase vozova u skladu sa članom 58 stav 4 ovog zakona radi lakšeg saobraćanja teretnih vozova, o čemu obavještava Agenciju.

Upravljač infrastrukture dužan je da obezbijedi da njegovo učešće u saradnji iz st. 1 i 4 ovog člana, metode rada i kriterijumi koji se koriste za ocjenu raspoloživosti i dodjelu kapaciteta infrastrukture budu javno dostupni.

Visina naknade za korišćenje trase

Član 66

Za korišćenje trase korisnik plaća naknadu upravljaču infrastrukture.

Visinu naknade iz stava 1 ovog člana utvrđuje upravljač infrastrukture na osnovu sljedećih kriterijuma:

- 1) troškova održavanja infrastrukture, organizovanja i regulisanja željezničkog saobraćaja;
- 2) dužine mreže infrastrukture koju koristi korisnik trase;
- 3) broja željezničkih vozni sredstava kojima korisnik trase obavlja prevoz;
- 4) vrste željezničkih vozni sredstava kojima korisnik trase obavlja prevoz;
- 5) sastava voza;
- 6) vozni kilometara;
- 7) osovinskog opterećenja;
- 8) vremena korišćenja infrastrukture;
- 9) smjera prevoza;
- 10) brzine voza;
- 11) kategorije voza;
- 12) popusta.

Na visinu naknada za korišćenje trase saglasnost daje Agencija.

Naknada iz stava 1 ovog člana je prihod upravljača infrastrukture i ne odnosi se na korišćenje infrastrukture iz člana 67 ovog zakona.

Metodologiju vrednovanja kriterijuma za utvrđivanje visine naknada za korišćenje trase propisuje Ministarstvo.

Naknada za korišćenje infrastrukture

Član 67

Za korišćenje infrastrukture, korisnik infrastrukture plaća naknadu za:

- pružni pojas;
- zemljište koje pripada infrastrukturi;
- poslovni prostor (otvoreni i zatvoreni).

Naknada iz stava 1 ovog člana plaća se mjesečno.

Za postavljanje i korišćenje postavljenih vodovodnih i kanalizacionih cjevovoda, telefonskih, telekomunikacionih, električnih i drugih vodova, podzemnih kablova, drugih instalacija, antenskih i drugih uređaja, reklamnih panoa i objekata u komercijalne i druge

svrhe u pružnom pojasu i zemljištu koje pripada infrastrukturi, vlasnik, odnosno korisnik tih objekata i instalacija plaća naknadu.

Naknadu iz stava 1 ovog člana ne plaćaju organi državne uprave i jedinice lokalne samouprave za obavljanje poslova iz svoje nadležnosti.

Za objekte iz stava 3 ovog člana koji su u državnoj svojini ne plaća se naknada.

Visinu i način plaćanja naknade iz st. 1 i 3 ovog člana utvrđuje Vlada, na predlog upravljača infrastrukture.

Sredstva ostvarena od naknada iz st. 1 i 3 ovog člana prihod su upravljača infrastrukture i koriste se za održavanje, upravljanje i regulisanje saobraćaja, rekonstrukciju i modernizaciju infrastrukture.

Finansiranje

Član 68

Finansiranje izgradnje, održavanja, rekonstrukcije i modernizacije infrastrukture, kao i upravljanje i regulisanje željezničkog saobraćaja obezbjeđuje se iz:

- budžeta Crne Gore;
- sredstava ulaganja domaćih ili stranih lica;
- kredita;
- naknada za korišćenje infrastrukture iz člana 67 ovog zakona;
- naknada za korišćenje trase iz člana 66 ovog zakona; i
- drugih izvora, u skladu sa zakonom.

Naknada za korišćenje trase koristi se isključivo za održavanje infrastrukture.

Odvojeno računovodstvo

Član 69

Upravljači infrastrukture koji istovremeno pružaju i usluge prevoza, kao i prevoznici robe i putnika dužni su da računovodstvo za usluge prevoza putnika, prevoza robe i upravljanja infrastrukturom vode odvojeno.

Budžetska sredstva dodjeljena jednoj od djelatnosti ne smiju uticati na drugu, odnosno ne smije se prenositi na drugu.

Lica iz stava 1 ovog člana, kao dokaz da vode odvojeno računovodstvo, dužna su da Agenciji na zahtjev dostave dokumentaciju koja se odnosi na:

- 1) odvojene bilanse uspjeha i bilanse stanja za aktivnosti pružanja usluga prevoza robe, putnika i djelatnost upravljanja infrastrukturom;
- 2) podatke o pojedinačnim izvorima i korišćenju budžetskih sredstava i drugih vidova kompenzacija na transparentan i detaljan način, kao i pregled novčanih tokova kako bi se utvrdilo na koji način se koriste budžetska sredstva i drugi vidovi kompenzacija;
- 3) kategorije troškova i dobiti kako bi se omogućilo utvrđivanje da li se javlja unakrsno subvencionisanje između ovih različitih djelatnosti;
- 4) podatke koji se odnose na finansijsko poslovanje, i to:
 - a) izjavu o finansijskom učinku,
 - b) zbirnu izjavu o troškovima,
 - c) izjavu o troškovima održavanja,
 - d) izjavu o operativnim troškovima,
 - e) izjavu o prihodima.

Industrijska željeznica i industrijski kolosjek

Član 70

Odredbe ovog zakona kojima se uređuje izgradnja, rekonstrukcija, održavanje i zaštita željezničke infrastrukture shodno se primjenjuju i na industrijsku željeznicu i industrijske kolosjeke za sopstvene potrebe.

Industrijska željeznica može biti priključena na željezničku infrastrukturu upravljača infrastrukture.

Privredno društvo, drugo pravno lice ili preduzetnik može imati industrijski kolosjek priključen na javnu željezničku infrastrukturu, kao i industrijske kolosjeke, postrojenja, uređaje i objekte na tim kolosjecima i druga sredstva izgrađena po posebnim tehničkim normativima i standardima kao i posjedovati željeznička vozna sredstva.

Priključenje industrijskih željeznica iz stava 2 ovog člana i industrijskih kolosjeka iz stava 3 ovog člana, održavanje odvojnih skretnica i postupak usaglašavanja predmjera radova uređuju ugovorom upravljač infrastrukture i privredno društvo, drugo pravno lice ili preduzetnik koji je vlasnik, odnosno korisnik industrijske željeznice, odnosno industrijskog kolosjeka.

Održavanje odvojnih skretnica vrši upravljač infrastrukture, a troškove održavanja snosi vlasnik, odnosno korisnik industrijske željeznice, odnosno industrijskog kolosjeka.

Upravljač infrastrukture utvrđuje visinu troškova za održavanje odvojnih skretnica u skladu sa ugovorom iz stava 4 ovog člana.

Kod izgradnje novog, rekonstrukcije i dogradnje postojećeg industrijskog kolosjeka, vlasnik industrijskog kolosjeka i upravljač infrastrukture ugovorom o konstituisanju prava službenosti prolaza definišu uslove za izvođenje radova.

Vlasnik, odnosno korisnik industrijskog kolosjeka, dužan je da donese akt kojim se utvrđuje način za organizovanje i regulisanje manevarskog rada, održavanje i zaštitu industrijskog kolosjeka, lice odgovorno za sprovođenje akta, održavanje željezničkih voznih sredstava i drugih sredstava koja se koriste na industrijskom kolosjeku, po prethodno pribavljenoj saglasnosti Agencije.

Vlasnik, odnosno korisnik industrijske željeznice dužan je da donese akt o uslovima i načinu obavljanja prevoza na industrijskoj željeznici kojim određuje lice odgovorno za sprovođenje akta, po prethodno pribavljenoj saglasnosti Agencije.

Izmjene i dopune akta iz st. 8 i 9 ovog člana donose se po prethodno pribavljenoj saglasnosti Agencije, a moraju se dostaviti Agenciji na saglasnost najkasnije 15 dana od dana nastanka promijenjenih okolnosti u odnosu na važeći akt.

Za izdavanje saglasnosti iz st. 8 i 9 ovog člana plaća se naknada.

Visinu naknada iz stava 11 ovog člana utvrđuje Agencija.

Sadržaj akta iz st. 8 i 9 ovog člana propisuje Agencija.

Lučka željeznica

Član 71

Lučkom željeznicom može da upravlja organ uprave nadležan za luke, odnosno korisnik lučke željeznice (u daljem tekstu: upravljač lučke željeznice).

Lučkom željeznicom koja je u državnoj svojini upravlja organ uprave nadležan za luke.

Upravljač lučke željeznice dužan je da postupa u skladu sa čl. 23 do 47 ovog zakona.

Upravljač lučke željeznice dužan je da održava lučku željeznicu o svom trošku.

Izgradnja, rekonstrukcija i modernizacija lučke željeznice vrši se u skladu sa zakonom kojim se uređuje izgradnja objekata i uređenje prostora.

Lučka željeznica može biti povezana sa infrastrukturom.

Lučka željeznica može imati jedan ili više industrijskih kolosjeka priključenih na infrastrukturu, postrojenja, uređaje i objekte na tim kolosjecima, željeznička vozna sredstva i druga sredstva izgrađena po posebnim tehničkim normativima i standardima.

Priključenje lučke željeznice i kolosjeka iz stava 7 ovog člana uređuje se ugovorom između upravljača infrastrukture i upravljača lučke željeznice, po prethodno pribavljenoj saglasnosti Agencije.

Upravljač lučkom željeznicom je odgovoran za upravljanje prugom i trasama lučke željeznice.

Upravljač lučkom željeznicom dužan je da izradi izjavu o mreži u skladu sa članom 54 ovog zakona.

Upravljač lučkom željeznicom dužan je da obezbjedi pristup svim lučkim trasama koje nijesu industrijske željeznice pod jednakim uslovima.

Upravljač lučkom željeznicom mora imati sertifikat o bezbjednosti za upravljanje lučkom željeznicom.

Putni prelazi na industrijskoj željeznici i industrijskim kolosjecima

Član 72

Odredbe čl. 39 do 47 ovog zakona shodno se primjenjuju i na putne prelaze na industrijskoj željeznici i industrijskim kolosjecima za sopstvene potrebe, kao i na kolosjecima smještenih unutar željezničkih radionica i depoa, a posebno u pogledu prava i obaveza privrednog društva ili drugog pravnog lica koji upravlja industrijskom željeznicom, kao i vlasnika, odnosno korisnika industrijskog kolosjeka za sopstvene potrebe.

Specijalizovana infrastruktura

Član 73

Kapacitet infrastrukture se smatra raspoloživim za korišćenje u svrhu svih vrsta usluga prevoza koje odgovaraju karakteristikama neophodnim za obavljanje saobraćaja na trasi voza.

Izuzetno, ako postoje odgovarajući alternativni prevozni putevi, upravljač infrastrukture može, poslije konsultacija sa zainteresovanim stranama, da odredi posebnu infrastrukturu za specifične vrste saobraćaja (u daljem tekstu: specijalizovana infrastruktura).

Ako se odredi specijalizovana infrastruktura iz stava 2 ovog člana, upravljač infrastrukture može prilikom dodjele kapaciteta infrastrukture, dati prioritet toj vrsti saobraćaja.

Davanje prioriteta iz stava 3 ovog člana ne može biti u suprotnosti sa pravilima o zaštiti konkurencije.

Određivanje specijalizovane infrastrukture ne isključuje njeno korišćenje za ostale vrste saobraćaja kada postoje raspoloživi kapaciteti.

Upravljač infrastrukture objavljuje u Izjavi o mreži podatke o određenoj specijalizovanoj infrastrukturi.

V. PREVOZ U ŽELJEZNIČKOM SAOBRAĆAJU

Uslovi za obavljanje prevoza u željezničkom saobraćaju

Član 74

Prevoz putnika, lica i robe u željezničkom saobraćaju i obavljanje prevoza za sopstvene potrebe na infrastrukturi može da obavlja željeznički prevoznik, koji:

- 1) je upisan u CRPS za obavljanje djelatnosti prevoza u željezničkom saobraćaju;
- 2) ima licencu za prevoz;
- 3) ima sertifikat o bezbjednosti za prevoz;
- 4) ima zaključen ugovor o korišćenju infrastrukture sa upravljačem infrastrukture;

5) je registrovan za djelatnost pružanja usluga željezničkog prevoza putnika, odnosno tereta uz uslov da obezbijedi vuču vozova.

Prevoz putnika i robe obavlja i željeznički prevoznik koji ima licencu i sertifikat o bezbjednosti za prevoz, izdate od nadležnog organa druge države ako ispunjava uslove propisane Direktivom 2012/34/EU, kao i zaključen ugovor o korišćenju infrastrukture sa upravljačem infrastrukture.

Prevoz za sopstvene potrebe radi obavljanja djelatnosti upravljanja infrastrukturom može da vrši i upravljač infrastrukture.

U slučaju iz stava 3 ovog člana upravljač infrastrukture mora da ima licencu za prevoz i sertifikat o bezbjednosti za prevoz.

Licencu za prevoz izdaje Agencija na osnovu podnesenog zahtjeva.

Za izdavanje licence za prevoz plaća se naknada.

Naknada iz stava 6 ovog člana prihod je Agencije.

Visinu naknade iz stava 6 ovog člana utvrđuje Agencija.

Na postupak izdavanja licence za prevoz, promjenu podataka, prestanak važenja licence za prevoz i zabrane obavljanja djelatnosti prevoza shodno se primjenjuju odredbe čl. 14, 15, 17 i 19 ovog zakona.

Sertifikat o bezbjednosti za prevoz izdaje Agencija u skladu sa zakonom kojim je uređena bezbjednost u željezničkom saobraćaju.

Uslovi za licenciranje željezničkih prevoznika

Član 75

Licenca za prevoz izdaje se podnosiocu zahtjeva, privrednom društvu ili drugom pravnom licu čija je registrovana pretežna djelatnost pružanje usluga željezničkog prevoza robe i/ili putnika, kao i privrednom društvu ili drugom pravnom licu koje obavlja ili će obavljati željeznički prevoz za sopstvene potrebe, koji pruži dokaze o ispunjavanju uslova koji se odnose na dobar ugled, finansijsku sposobnost, stručnost, ispunjavanje tehničkih uslova, ispunjavanje uslova za pristup kretanje, boravak i rad osoba smanjene pokretljivosti i osoba sa invaliditetom i pokriće za građansku odgovornost, u skladu sa ovim zakonom.

Provjera finansijske sposobnosti iz stava 1 ovog člana vrši se na osnovu sljedećih podataka:

- raspoloživih finansijskih sredstava, uključujući stanje bankovnog računa, ugovorena prekoračenja i zajmove;
- novčana sredstva i imovinu koji su dostupni kao jemstvo;
- obrtnog kapitala;
- rashoda, uključujući kupovne troškove plaćanja za vozila, zemljište, zgrade, uređaje i željeznička vozila;
- opterećenja na imovini željezničkog prevoznika;
- poreza i doprinosa koji se uplaćuju u skladu sa zakonom kojim se uređuje penzijsko i invalidsko osiguranje.

Licenca za prevoz izdaje se prevozniku koji je osiguran za štetu posljedica vanrednog udesa, za štetu prčinjenu putnicima, prtljagu, robi, poštanskim pošiljkama ili trećim licima, u skladu sa zakonom i potvrđenim međunarodnim ugovorima.

Bliže uslove iz stava 1 ovog člana propisuje Ministarstvo.

Suspendovanje i oduzimanje licence za prevoz

Član 76

Agencija provjerava svakih 12 mjeseci da li prevoznik, ispunjava uslove iz čl. 74 i 75 ovog zakona.

Ako postoji ozbiljna sumnja da prevoznik ne ispunjava navedene uslove, Agencija može u svako doba da provjeri da li prevoznik i dalje ispunjava uslove za izdavanje licence za prevoz.

Ako se prilikom provjere iz stava 1 ovog člana utvrdi da neki od predviđenih uslova za dobijanje licence za prevoz nije ispunjen, Agencija će rješenjem suspendovati ili oduzeti tu licencu.

U slučaju kada je licenca suspendovana ili oduzeta zbog neispunjavanja uslova koji se odnosi na finansijsku sposobnost iz člana 14 stav 1 ovog zakona, Agencija može izdati

privremenu licencu za prevoz, do reorganizacije prevoznika pod uslovom da bezbjednost nije ugrožena.

Privremena licenca za prevoz izdaje se na period koji ne može biti duži od šest mjeseci od dana izdavanja.

Ako prevoznik ne obavlja prevoz u periodu od šest mjeseci neprekidno ili kada ne otpočne sa obavljanjem prevoza u periodu od šest mjeseci od dana izdavanja licence, Agencija će rješenjem oduzeti licencu za prevoz ili je suspendovati dok se ne steknu uslovi da se nastavi obavljanje prevoza za koji je izdata licenca.

Podnosilac zahtjeva za izdavanje licence za prevoz može da traži da se odredi duži rok za otpočinjanje obavljanja prevoza, uzimajući u obzir posebnu prirodu usluga koje će pružati.

Imalac licence za prevoz je dužan da obavijesti Agenciju o izvršenim statusnim promjenama, promjeni pravne forme ili reorganizaciji u roku od 30 dana od dana nastale promjene.

Agencija će rješenjem odlučiti da je to lice dužno da ponovo podnese zahtjev za dobijanje licence za prevoz.

Lice iz stava 8 ovog člana može nastaviti sa obavljanjem prevoza, osim ako Agencija ne ocjeni da je bezbjednost u željezničkom saobraćaju ugrožena, u kom slučaju mu Agencija rješenjem oduzima licencu za prevoz.

U slučaju kada imalac licence za prevoz namjerava da značajno izmjeni ili proširi djelatnost, dužan je da dostavi Agenciji zahtjev za provjeru ispunjenosti uslova iz člana 74 ovog zakona.

Agencija rješenjem oduzima licencu za prevoz željezničkom prevozniku protiv koga je pokrenut stečajni ili postupak likvidacije, osim ako željeznički prevoznik u razumnom vremenskom periodu dostavi dokaze o zadovoljavajućem finansijskom restrukturiranju.

Agencija rješenjem suspenduje licencu za prevoz ako je istekao period pokrića za građansku odgovornost.

Uz rješenje donijeto na osnovu ovog člana Agencija će sačiniti novi dokument sa ažuriranim informacijama o izdatoj licenci za prevoz.

Protiv rješenja iz st. 3, 9, 10, 12 i 13 ovog člana može se pokrenuti upravni spor.

Agencija obavještava upravljača infrastrukture o suspendovanju i oduzimanju licence za prevoz odmah po donošenju rješenja.

Imalac licence za prevoz dužan je da Agenciji, na njen zahtjev, dostavi podatke o ispunjenosti uslova za izdavanje licence, kao i da bez odlaganja obavijesti Agenciju o svim promjenama koje nastanu u vezi sa tim uslovima.

Zabrana obavljanja prevoza

Član 77

Željeznički prevoznik, kome je suspendovana ili oduzeta licenca za prevoz, ne može da obavlja prevoz putnika i robe u željezničkom saobraćaju, kao ni prevoz za sopstvene potrebe, osim u slučaju iz člana 76 stav 4 ovog zakona.

Pružanje usluga prevoza putnika

Član 78

Javni prevoz putnika koji se obavlja po objavljenom redu vožnje, može da bude:

- 1) lokalni prevoz - na području Crne Gore;
- 2) međunarodni prevoz - između dvije ili više država.

Ulazak i izlazak putnika

Član 79

Ulazak i izlazak putnika vrši se na željezničkim stanicama i drugim službenim mjestima koji su unijeti u red vožnje, a ulazak i izlazak lica u prevozu za sopstvene potrebe vrši se na mjestima koja su za to određena.

Dokumenta na vučnom vozilu

Član 80

U vučnom vozilu voza kojim se obavlja prevoz putnika, lica i robe mora se, za vrijeme prevoza, nalaziti:

- ovjerena fotokopija licence za prevoz;
- ovjerena fotokopija sertifikata o bezbjednosti za prevoz;
- ovjerena fotokopija ugovora o korišćenju željezničke infrastrukture;
- druga dokumentacija, prema propisima kojima se uređuje bezbjednost željezničkog saobraćaja.

U vučnom vozilu voza kojim se obavlja prevoz robe mora se, za vrijeme prevoza, nalaziti i tovarni list ili ispis iz elektronskog lista, odnosno drugi dokument koji sadrži sve podatke koje sadrži i tovarni list.

U vučnom vozilu voza kojim se obavlja prevoz lica i robe za sopstvene potrebe mora se, za svo vrijeme prevoza, nalaziti i: ovjerena fotokopija važećeg rješenja o upisu u sudski registar, odnosno rješenje o upisu u registar, spisak zaposlenih i drugih lica koja ispunjavanju uslove za obavljanje prevoza koji ovjerava imalac željezničkih voznih sredstava, tovarni list ili druga isprava kojom se može utvrditi vlasnik i vrsta robe koja se prevozi.

Prevoz za sopstvene potrebe

Član 81

U obavljanju prevoza za sopstvene potrebe željeznički prevoznik može da vrši željeznički prevoz koji je u funkciji obavljanja djelatnosti za koju je registrovan.

Postupak u vanrednim situacijama

Član 82

U slučaju velikih prirodnih nepogoda, ugroženosti života i zdravlja, životne sredine, smetnji i zastoja u funkcionisanju privrede i saobraćaja, Vlada može, pored mjera određenih posebnim zakonom, odrediti i druge mjere koje su dužni da preduzmu upravljač infrastrukture ili prevoznik u cilju zaštite javnog interesa.

Saobraćaj radnih vozova

Član 83

Saobraćaj radnih vozova vrši se na osnovu odobrenja koje izdaje Agencija.

Za izdavanje odobrenja plaća se naknada Agenciji.

Visinu naknade iz stava 2 ovog člana utvrđuje Agencija.

Uslove koje moraju da ispunjavaju radni vozovi za izdavanje odobrenja propisuje Agencija.

VI. PREVOZ PUTNIKA OD JAVNOG INTERESA U ŽELJEZNIČKOM SAOBRAĆAJU

Obaveza pružanja usluge prevoza putnika od javnog interesa

Član 84

Prevozniku koji vrši javni prevoz putnika može da se uvede obaveza pružanja usluga prevoza putnika od javnog interesa na određenim relacijama.

Javni interes za pružanje usluga prevoza putnika utvrđuje se na osnovu sljedećih kriterijuma:

- zadovoljavanja privrednih i društveno-socijalnih potreba;
- bolje povezanosti;
- pristupačnosti cijene;
- obezbjeđivanja prevoza na relacijama na kojima nijesu dostupne druge vrste prevoza;
- iznosa troškova za obezbjeđivanje prevoza u odnosu na druge vrste prevoza;
- kvalitativnih i kvantitativnih mogućnosti pružaoca javnih usluga.

Način dodjele obaveze pružanja usluge prevoza putnika od javnog interesa

Član 85

Prava, obaveze i odgovornosti prevoznika u vezi pružanja usluga prevoza od javnog interesa, uređuju se ugovorom o pružanju usluga prevoza od javnog interesa.

Ugovor iz stava 1 ovog člana zaključuje se na osnovu javnog poziva ili neposredno na osnovu odluke Vlade.

Ugovor iz stava 2 ovog člana može da bude zaključen neposredno, u slučajevima kada je za obavljanje djelatnosti željezničkog prevoza putnika registrovan u CRPS samo jedan prevoznik i u slučaju iznenadnog prestanka obavljanja prevoza putnika na određenoj relaciji.

Ugovor iz stava 3 ovog člana zaključuje se na period do deset godina.

Ugovor koji se zaključuje na osnovu javnog poziva zaključuje se na period do 15 godina, a ukoliko je predviđeno ulaganje u željeznička vozna sredstva, ugovor se zaključuje na period do 22 godine.

Ministarstvo jednom godišnje objavljuje na svojoj internet stranici izvještaj o zaključenim ugovorima iz stava 1 ovog člana, izabranim prevoznicima i isplatama naknada.

Naknada za obavezu pružanja usluga prevoza putnika od javnog interesa

Član 86

Za pružanje usluga prevoza putnika od javnog interesa plaća se naknada za pokrivanje dijela troškova nastalih u vezi sa pružanjem javne usluge.

Sredstva za naknadu iz stava 1 ovog člana obezbjeđuju se iz Budžeta Crne Gore.

Iznos naknade iz stava 2 ovog člana ne smije da bude veći od iznosa dijela troškova za pružanje usluge prevoza od javnog interesa.

Naknade za obaveze pružanja usluga prevoza putnika od javnog interesa, obračunavaju se u skladu sa metodologijom koju utvrđuje Vlada, uz prethodnu saglasnost organa državne uprave nadležnog za poslove finansija.

Prevoznik koji pruža usluge prevoza putnika od javnog interesa dužan je da vodi odvojeno računovodstvo za pružanje usluge prevoza od javnog interesa.

Budžetska sredstva koja se isplaćuju za obavezu javnog prevoza putnika, ne prenose se na djelatnosti koje se odnose na pružanje drugih usluga prevoza ni bilo kojih drugih djelatnosti.

Ugovor o obavezi pružanja usluga prevoza putnika od javnog interesa

Član 87

Ugovor o obavezi pružanja usluga prevoza putnika od javnog interesa naročito sadrži:

- 1) prava i obaveze prevoznika;
- 2) vrstu javne usluge i period pružanja javne usluge;
- 3) pružaoca javne usluge;
- 4) relaciju na kojoj je utvrđena obaveza pružanja usluga prevoza putnika od javnog interesa;
- 5) parametre na osnovu kojih će se vršiti obračun i način plaćanja naknade za pružanje usluga prevoza putnika od javnog interesa;
- 6) priroda i obim eventualno dodijeljenih isključivih prava;
- 7) način podjele troškova vezanih za obavezu pružanja usluga prevoza putnika od javnog interesa, koji uključuju: troškove za zaposlene, energiju, naknade za trasu, troškove održavanja, popravku voznih sredstava i instalacije neophodne za obavezu pružanja usluge od javnog interesa i fiksne troškove;

- 8) utvrđuje nivo kvaliteta usluge koju obezbjeđuje željeznički prevoznik (kontinuitet, redovitost, pouzdanost, kapaciteti, pristupačnost za putnike sa invaliditetom, minimalni standardi kvaliteta izvršenja obaveze javnog prevoza - informisanje, raspoloživost i izdavanje voznih karata i slično);
- 9) utvrđuju pokazatelji za ocjenu kvaliteta ugovorene obaveze javnog prevoza, sa obrascima tabela koje popunjava željeznički prevoznik i dostavlja Ministarstvu;
- 10) način podjele prihoda od prodaje karata, odnosno prihoda koje prevoznik može zadržati i/ili se mogu podijeliti i vratiti u budžet Crne Gore;
- 11) rok trajanja ugovora o obavezi pružanja usluga prevoza putnika od javnog interesa;
- 12) kvalitet usluga koje mora da obezbjedi prevoznik;
- 13) način podnošenja izvještaja Ministarstvu o realizaciji ugovorenih obaveza;
- 14) uslove za raskid ugovora;
- 15) sankcije za neispunjavanje obaveza od strane prevoznika;
- 16) utvrđuje postupak izmjene ugovora.
- 17) način rješavanja sporova;
- 18) druge elemente od značaja za pružanje usluge prevoza putnika od javnog interesa.

U postupku dodjele ugovora o obavezi pružanja usluga prevoza putnika od javnog interesa, razmjena i čuvanje informacija obavlja se na način kojim se obezbjeđuje integritet i tajnost podataka i primjenjuju se odredbe zakona kojim se uređuje tajnost podataka.

VII. AGENCIJA ZA ŽELJEZNICE

Nezavisni regulatorni organ

Član 88

Agencija je nezavisni regulatorni organ koji, u vršenju javnih ovlašćenja u oblasti željeznice, bezbjednosti u željezničkom saobraćaju, interoperabilnosti željezničkog sistema i žičara za prevoz lica obavlja regulatorne i druge poslove utvrđene zakonom.

Agencija u obavljanju regulatornih i drugih poslova iz stava 1 ovog člana ne smije primati ni tražiti uputstva od državnih i drugih organa i organizacija ili drugih lica.

Pravni položaj Agencije

Član 89

Agencija ima svojstvo pravnog lica.

Agencija za svoj rad odgovara Vladi.

Agencija posluje pod nazivom Agencija za željeznice.

Sjedište Agencije je u Podgorici.

Agencija se upisuje u Centralni registar privrednih subjekata.

Rad Agencije je javan.

Statut Agencije

Član 90

Agencija ima statut kojim se naročito uređuju: način obavljanja djelatnosti od javnog interesa, u skladu sa zakonom, nadležnosti i djelokrug poslova organa i stručnih službi Agencije, način donošenja opštih i drugih akata; prava i dužnosti Savjeta Agencije (u daljem tekstu: Savjet), prava i dužnosti direktora Agencije (u daljem tekstu: direktor), unutrašnja organizacija i druga pitanja od značaja za rad Agencije, u skladu sa zakonom.

Statut Agencije donosi Savjet.

Na statut Agencije saglasnost daje Vlada.

Statut Agencije se objavljuje u "Službenom listu Crne Gore".

Poslovi Agencije

Član 91

Agencija obavlja poslove:

- 1) u oblasti regulisanja tržišta željezničkih usluga;
- 2) u oblasti licenciranja željezničkih prevoznika;
- 3) u oblasti prava putnika;
- 4) u oblasti bezbjednosti u željezničkom saobraćaju i interoperabilnosti željezničkog sistema;
- 5) u oblasti žičara;
- 6) ostvarivanja međunarodne saradnje u okviru svoje nadležnosti;
- 7) obavlja i druge poslove u skladu sa ovim zakonom i zakonima kojima se uređuju oblasti bezbjednosti i interoperabilnosti željezničkog sistema i žičara za prevoz lica.

Agencija mora da ima dvije zasebne organizacione jedinice za poslove iz oblasti regulisanja tržišta željezničkih usluga i za poslove iz oblasti bezbjednosti i interoperabilnosti.

Organizacione jedinice iz stava 2 ovog člana moraju da budu funkcionalno nezavisne, odnosno ne smiju imati preklapanja u pogledu osoblja, budžeta niti međusobnog uticaja jednih na druge u donošenju odluka.

Nadležnosti Agencije

Član 92

Agencija:

- 1) izdaje licencu za upravljanje infrastrukturom, licencu za prevoz, sertifikat o bezbjednosti za upravljanje infrastrukturom i sertifikat o bezbjednosti za prevoz;
- 2) izdaje dozvole za korišćenje strukturnih podsistema, u skladu sa zakonom kojim se uređuje interoperabilnost željeznice;
- 3) izdaje dozvole za korišćenje željezničkih vozila;
- 4) daje saglasnost na akt o uslovima i načinu obavljanja prevoza na industrijskoj željeznici
- 5) izdaje odobrenje za saobraćanje radnih vozova;
- 6) daje saglasnost na visinu naknada za korišćenje trase;
- 7) daje saglasnost na zaključivanje okvirnog sporazuma;
- 8) daje saglasnost na Izjavu o mreži;
- 9) odlučuje po žalbama podnosilaca zahtjeva za dodjelu trase voza, naročito imajući u vidu eventualno nepravedno postupanje ili diskriminaciju od strane upravljača infrastrukture ili željezničkih prevoznika, a u vezi sa: Izjavom o mreži, kriterijumima utvrđenim u Izjavi o mreži uključujući korišćenje uslužnih objekata, postupkom dodjele trasa i njegovim ishodom, načinom utvrđivanja naknada za korišćenje trase i nivoom ili strukturom naknada za korišćenje trase;
- 10) donosi propise na osnovu ovlašćenja utvrđenih zakonom;
- 11) obezbjeđuje da upravljač infrastrukture utvrđuje pristup i korišćenje željezničke infrastrukture na nediskriminatornoj osnovi kao i da naknade koje je utvrdio upravljač infrastrukture budu nediskriminatorne u skladu sa ovim zakonom;
- 12) vrši kontrolu kvaliteta željezničkih usluga koju obezbjeđuju željeznički prevoznici i upravljači infrastrukture;
- 13) vrši praćenje željezničkog tržišta kako bi se analizirala konkurencija između različitih vidova saobraćaja;
- 14) sarađuje sa nadležnim tijelom za zaštitu konkurencije, daje stručna mišljenja i analize, pruža tehničku pomoć u vezi sa pitanjima koja nijesu uređena ovim zakonom, a odnose se na ograničavanje, sprečavanje ili narušavanje konkurencije na tržištu;

- 15) prati tržište željezničkih usluga, sa ciljem analize uloženi budžetskih sredstava u održavanje infrastrukture i nadoknadu za obavezu pružanja usluga prevoza putnika od javnog interesa;
- 16) vrši kontrolu nezavisnosti upravljača infrastrukture u odnosu na druge subjekte na tržištu željezničkih usluga;
- 17) vrši obezbjeđenje kontrole pristupa i korišćenja objekata i stabilnih postrojenja;
- 18) prati primjenu regulatornog okvira za bezbjednost i interoperabilnost željeznice;
- 19) vodi registre propisane zakonom kojim se uređuje bezbjednost i interoperabilnost željeznice;
- 20) vrši nadzor nad usaglašenošću činilaca interoperabilnosti sa osnovnim zahtjevima u skladu sa zakonom kojim se uređuje interoperabilnost željeznice;
- 21) druge poslove utvrđene zakonom kojim se uređuje bezbjednost i interoperabilnost željezničkog sistema;
- 22) učestvuje u izradi zakona, podzakonskih akata, tehničkih propisa, normativa, standarda i sporazuma za oblast željeznice;
- 23) objavljuje tehničke specifikacije interoperabilnosti u skladu sa evropskim tehničkim specifikacijama i potvrđenim međunarodnim ugovorima;
- 24) objavljuje tehničke propise i standarde iz oblasti prevoza lica žičarama;
- 25) propisuje sadržaj akta iz člana 70 ovog zakona;
- 26) ostvaruje saradnju sa međunarodnim organizacijama, Evropskom agencijom za željeznice i organima drugih država nadležnim za bezbjednost i interoperabilnost u željezničkom saobraćaju i regulisanje tržišta željezničkih usluga;
- 27) vodi evidencije propisane ovim zakonom i zakonom kojim se uređuju bezbjednost i interoperabilnost željeznice;
- 28) obavlja druge poslove u skladu sa ovim zakonom.

Organi Agencije

Član 93

Organi Agencije su Savjet i direktor Agencije.

Savjet Agencije

Član 94

Savjet ima predsjednika i dva člana.

Predsjednik i članovi Savjeta mogu svoju funkciju u Agenciji obavljati profesionalno ili honorarno.

Predsjednik Savjeta saziva sjednice i predsjedava radom Savjeta, a u njegovom odsustvu zamjenjuje ga član Savjeta koga izabere Savjet.

Redovne sjednice Savjeta održavaju se najmanje jednom mjesečno, a druge po potrebi.

Za svoj rad Savjet odgovara Vladi.

Nadležnosti Savjeta

Član 95

Savjet donosi:

- 1) statut Agencije;
- 2) godišnji program rada Agencije;
- 3) izvještaj o radu sa finansijskim izvještajem;
- 4) odluke o visini naknada koje plaćaju fizička i pravna lica, odnosno opšte i druge akte, u skladu sa ovim zakonom i zakonom kojim je uređena oblast bezbjednosti i interoperabilnosti željeznice i prava putnika.

Savjet dostavlja Vladi izvještaj o radu sa finansijskim izvještajem, kao i plan rada sa finansijskim planom Agencije.

Savjet imenuje i razrješava direktora.

Savjet imenuje nezavisnog revizora finansijskih izvještaja Agencije, u skladu sa zakonom kojim se uređuju javne nabavke.

Savjet vrši i druge poslove u skladu sa ovim zakonom i statutom Agencije.

Imenovanje predsjednika i članova Savjeta

Član 96

Predsjednika i članove Savjeta imenuje Vlada, na osnovu javnog konkursa.

Javni konkurs iz stava 1 ovog člana sadrži uslove i kriterijume za izbor kandidata za predsjednika i člana Savjeta.

Predsjednik i članovi Savjeta imenuju se na period od pet godina i ista lica ne mogu da budu imenovana više od dva puta uzastopno.

Odluka o imenovanju predsjednika i članove Savjeta objavljuje se u "Službenom listu Crne Gore".

Uslovi i kriterijumi za izbor predsjednika i članova Savjeta

Član 97

Za predsjednika i člana Savjeta može biti imenovano lice koje je crnogorski državljanin sa prebivalištem u Crnoj Gori koji, pored opštih, ispunjava i sljedeće posebne uslove:

- 1) ima završen najmanje VII1 nivo nacionalnog okvira kvalifikacija, odnosno završen studijski program u četvorogodišnjem trajanju iz oblasti saobraćaja, ekonomije ili prava;
- 2) ima najmanje pet godina iskustva na poslovima iz oblasti saobraćaja, ekonomije ili prava.

Za kandidate koji u potpunosti ispunjavaju opšte i posebne uslove iz stava 1 ovog člana, u postupku konačnog predlaganja, mogu se uzeti u obzir i sljedeći kriterijumi: dužina i vrsta radnog iskustva, posebne specijalizacije iz oblasti saobraćaja i poznavanje stranih jezika.

Uz prijavu na javni konkurs iz člana 96 stav 1 ovog zakona kandidat podnosi izjavu kojom se, u slučaju imenovanja za predsjednika ili člana Savjeta, obavezuje da će, u roku od 30 dana od dana imenovanja, otkloniti razloge eventualnog sukoba interesa.

Sprečavanje sukoba interesa

Član 98

Predsjednik i članovi Savjeta ne mogu biti:

- 1) poslanici i odbornici;
- 2) lica koja bira, imenuje ili postavlja Predsjednik Crne Gore, Skupština, Vlada ili skupština lokalne samouprave;
- 3) funkcioneri političkih stranaka (predsjednici stranaka, članovi predsjedništava, njihovi zamjenici, članovi izvršnih i glavnih odbora, kao i drugi stranački funkcioneri);
- 4) lica koja su bračni drugovi lica iz tač. 1 do 3 ovog stava ili su sa njima u krvnom srodstvu u pravoj liniji, a u pobočnoj liniji do drugog stepena, srodnici po tazbini do prvog stepena, bračni ili vanbračni drug, usvojlac i usvojenik;

5) članovi organa upravljanja, vlasnici, akcionari ili vlasnici udjela, kao i lica koja su u radnom odnosu ili obavljaju druge poslove u pravnim licima na koja se primjenjuje ovaj zakon ili zakon kojim je uređena oblast bezbjednosti i interoperabilnosti željeznice i prava putnika.

Prestanak mandata predsjedniku ili članu Savjeta

Član 99

Predsjedniku ili članu Savjeta mandat prestaje istekom vremena na koje je imenovan ili razrješenjem.

Predsjednik, odnosno član Savjeta ne može da bude član organa ili da se zaposli u pravnom licu čije poslovanje kontroliše 12 mjeseci po prestanku funkcije.

Razrješenje predsjednika ili člana Savjeta

Član 100

Vlada će razriješiti predsjednika ili člana Savjeta prije isteka mandata, ako:

- 1) podnese zahtjev za razrješenje;
- 2) je pravosnažno osuđen za krivično djelo na kaznu zatvora u trajanju dužem od šest mjeseci, u periodu dok traju pravne posljedice osude ili ako je osuđen za krivično djelo koje ga čini nedostojnim za vršenje funkcije;
- 3) ne izvršava ili nesavjesno, neblagovremeno ili nemarno obavlja svoju dužnost;
- 4) svojim ponašanjem i radom dovede u pitanje nezavisnost i ugled Agencije;
- 5) je pravosnažnom odlukom lišen poslovne sposobnosti;
- 6) se stekne jedan od uslova iz člana 97 ovog zakona;
- 7) utvrdi da je prilikom podnošenja prijave na javni konkurs za imenovanje predsjednika ili člana Savjeta dao netačne podatke ili je propustio da pruži podatke o okolnostima bitnim za imenovanje.

Predsjednik ili član Savjeta zahtjev za razrješenje podnosi Vladi.

Predsjednik ili član Savjeta dužan je da o podnošenju zahtjeva za razrješenje obavijesti Savjet, u roku od osam dana od dana podnošenja zahtjeva.

Direktor

Član 101

Direktor obavlja svoju funkciju u Agenciji profesionalno.

Direktor:

- 1) zastupa i predstavlja Agenciju;
- 2) odgovara za zakonitost rada Agencije i organizuje rad stručnih službi Agencije;
- 3) odlučuje o pravima, obavezama i odgovornostima zaposlenih u Agenciji;
- 4) podnosi zahtjev za pokretanje prekršajnog postupka pred nadležnim sudom;
- 5) predlaže plan rada sa finansijskim planom, izvještaj o radu sa finansijskim izvještajem i druge opšte i pojedinačne akte i izvršava odluke Savjeta;
- 6) stara se o obezbjeđivanju javnosti rada Agencije;
- 7) vrši i druge poslove u skladu sa ovim zakonom i statutom Agencije.

Direktor za svoj rad odgovara Savjetu.

Imenovanje direktora

Član 102

Direktora imenuje Savjet, na period od pet godina, na osnovu javnog konkursa.

Za direktora može biti imenovano lice koje ispunjava uslove iz čl. 97 i 98 ovog zakona.

Savjet je dužan da raspiše javni konkurs najmanje 90 dana prije isteka mandata direktora, odnosno neposredno po razrješenju.

Direktor ne može da bude imenovan više od dva puta uzastopno.

Odluka o imenovanju direktora objavljuje se u "Službenom listu Crne Gore".

Prestanak mandata i razrješenje direktora

Član 103

Direktoru mandat prestaje istekom vremena na koje je imenovan ili razrješenjem.

Na razrješenje direktora prije isteka mandata shodno se primjenjuje odredba člana 100 stav 1 ovog zakona.

Odluka o razrješenju direktora objavljuje se u "Službenom listu Crne Gore".

Prava i obaveze iz radnog odnosa

Član 104

Predsjednik i članovi Savjeta, direktor i zaposleni u Agenciji prava i obaveze iz radnog odnosa ostvaruju u skladu sa opštim propisima o radu, ovim zakonom i opštim aktima Agencije.

Finansiranje Agencije

Član 105

Sredstva za rad Agencije obezbjeđuju se iz prihoda od:

- 1) naknada koje Agenciji plaćaju operatori na željezničkom tržištu, a koje se koriste za vršenje poslova regulacije i nadzora tržišta;
- 2) naknada za izdavanje dozvola, licenci, sertifikata, saglasnosti i odobrenja;
- 3) ostalih naknada i drugih izvora, u skladu sa zakonom.

Postupak kod Agencije

Član 106

Postupak kod Agencije pokreće se zahtjevom u skladu sa ovim zakonom.

Za zahtjev iz stava 1 ovog člana plaća se naknada u skladu sa ovim zakonom i zakonom kojim se uređuje bezbjednost i interoperabilnost željeznice i prava putnika.

Žalba na rješenje Agencije

Član 107

Protiv rješenja Agencije može se podnijeti žalba Savjetu.

Protiv odluke Savjeta nije dozvoljena žalba, nego se može podnijeti tužba Upravnom sudu u roku od 20 dana od dana dostavljanja odluke.

Tužba, po pravilu, ne odlaže izvršenje upravnog akta, odnosno pravno dejstvo druge upravne aktivnosti protiv koje je tužba podnijeta.

VIII. NADZOR

Vršenje nadzora

Član 108

Nadzor nad sprovođenjem ovog zakona, podzakonskih akata donijetih na osnovu ovog zakona, kao i zakona, drugih propisa i opštih akata kojima se uređuje bezbjednost i interoperabilnost željeznice vrši Ministarstvo.

Inspekcijski nadzor vrši inspektor za željeznički saobraćaj (u daljem tekstu: Inspektor), u skladu sa ovim zakonom, zakonom kojim se uređuje inspekcijski nadzor i drugim propisima.

Ograničenja inspekcijskog nadzora

Član 109

Inspektor ne može da izrađuje ili učestvuje u izradi tehničke dokumentacije i tehničkoj kontroli tehničke dokumentacije za objekte koji su predmet inspekcijskog nadzora i da vrši stručni nadzor nad izgradnjom, odnosno izvođenjem radova na objektima koji su predmet inspekcijskog nadzora.

Ovlašćenja Inspektora

Član 110

U vršenju inspekcijskog nadzora Inspektor ima pravo i dužnost da provjerava:

- 1) radove na izgradnji, rekonstrukciji i održavanju željezničke infrastrukture;
- 2) tehničku dokumentaciju za izgradnju, rekonstrukciju i održavanje željezničke infrastrukture;
- 3) ispunjenost uslova propisanih za lica koja vrše poslove projektovanja, unutrašnje i tehničke kontrole tehničke dokumentacije, rukovođenja izvođenjem radova i vršenja stručnog nadzora;
- 4) stanje željezničke infrastrukture, pravilno održavanje željezničke infrastrukture, stanje i održavanje željezničkih voznih sredstava po propisanim saobraćajno-tehničkim uslovima i propisima kojima se uređuje bezbjednost u željezničkom saobraćaju, u cilju obezbjeđenja željezničke infrastrukture i željezničkih voznih sredstava za bezbjedno i nesmetano odvijanje željezničkog saobraćaja, kao i da li se o željezničkim vozilima vodi propisana evidencija;
- 5) regulisanje i upravljanje saobraćajem po propisanim saobraćajno-tehničkim uslovima i propisima kojima se uređuje bezbjednost u željezničkom saobraćaju i interoperabilnost željezničkog sistema, u cilju bezbjednog i nesmetanog odvijanja željezničkog saobraćaja;
- 6) ispunjenost uslova za upravljanje željezničkom infrastrukturom;
- 7) ispunjenost uslova za prevoz putnika, lica i robe i saobraćaj radnih vozova u željezničkom saobraćaju;
- 8) obavljanje prevoza putnika, lica i robe u željezničkom saobraćaju na način i pod uslovima propisanim ovim zakonom i propisima kojima se uređuje bezbjednost u željezničkom saobraćaju i interoperabilnost željezničkog sistema;
- 9) pravilno i redovno izvršavanje utvrđenog i objavljenog reda vožnje u željezničkom saobraćaju;
- 10) vršenje željezničkog saobraćaja na način i pod uslovima utvrđenim zakonima, drugim propisima i opštim aktima kojima se uređuje bezbjednost u željezničkom saobraćaju i interoperabilnost željezničkog sistema i da li se sprovode mjere koje se odnose na bezbjednost u željezničkom saobraćaju;

11) da li prevoznik posjeduje licencu za prevoz i da li ispunjava sve uslove propisane ovim zakonom;

12) organizaciju unutrašnjeg nadzora nad bezbjednim odvijanjem željezničkog saobraćaja od strane željezničkog prevoznika ili drugog pravnog lica ili preduzetnika i da li se ta kontrola redovno i efikasno vrši, kao i da li ostvaruje efikasnu zaštitu ljudi, imovine i životne sredine u oblasti željezničkog saobraćaja na propisan način u skladu sa zakonom, drugim propisima i opštim aktima kojima se uređuje bezbjednost u željezničkom saobraćaju i interoperabilnost željezničkog sistema;

13) pravilnu primjenu propisa o posjedanju vozova i vučnih vozila, željezničkim radnicima u saobraćaju na željezničkoj infrastrukturi i da li ti radnici ispunjavaju uslove u pogledu stručne spreme i obučenosti i zdravstvene sposobnosti za obavljanje poslova i zadataka, kao i da li se pravilno primjenjuju propisi o ukupnom radnom vremenu, ukupnom trajanju smjene i upravljanja vučnim vozilom voza, odmorima i o rasporedu u smjenama voznog i staničnog osoblja, kao i osoblja u drugim službenim mjestima;

14) pravilno sprovođenje propisanih mjera za obezbjeđenje saobraćaja na putnim prelazima i na mjestima ukrštanja željezničkih pruga sa putevima;

15) da li se pravilno sprovodi propisani unutrašnji red u željezničkom saobraćaju;

16) sprovođenje propisanih mjera tehničke i fizičke zaštite željezničke infrastrukture koje su od posebnog značaja za bezbjedno odvijanje i funkcionisanje željezničkog saobraćaja i mjera zaštite od odronjavanja, bujica i drugih elementarnih nepogoda, kao i mjera za obezbjeđenje željezničkog saobraćaja u zimskom periodu;

17) primjenu propisa kojima se uređuju pružni, infrastrukturni i zaštitni pružni pojas;

Pored prava i obaveza iz stava 1 ovog člana, u vršenju inspekcijskog nadzora inspektor ima pravo i obavezu da izvrši provjeru da li se pravilno sprovode mjere bezbjednosti u skladu sa zakonom kojim se uređuje bezbjednost i interoperabilnost željeznice i preduzme druge mjere i radnje iz svoje nadležnosti.

Obaveze Inspektora

Član 111

U vršenju inspekcijskog nadzora Inspektor je ovlašćen da:

1) zabrani, odnosno obustavi izvršenje radova koji se izvode protivno zakonu i drugim propisima, tehničkim normativima i standardima prilikom izvođenja radova i upotrebe materijala pri izgradnji, rekonstrukciji i održavanju željezničke infrastrukture, protivno uslovima bezbjednog odvijanja željezničkog saobraćaja na željezničkoj infrastrukturi ili protivno propisanim mjerama za zaštitu željezničke infrastrukture, kao i pri održavanju željezničkih voznih sredstava;

2) naredi privremeno isključenje iz saobraćaja željezničkih voznih sredstava i željezničke infrastrukture koji ne odgovaraju propisanim tehničkim i drugim uslovima, ako postoji opasnost da bi se njihovom upotrebom, odnosno daljim korišćenjem u saobraćaju ugrozila bezbjednost u željezničkom saobraćaju;

3) naredi otklanjanje nedostataka na željezničkoj infrastrukturi i željezničkim voznim sredstvima kojima se ugrožava ili može biti ugrožena bezbjednost u željezničkom saobraćaju, i odredi način i mjere za otklanjanje utvrđenih nedostataka;

4) naredi rušenje i uklanjanje zgrada, postrojenja, uređaja, drugih objekata i materijala izgrađenih, odnosno postavljenih u pružnom pojasu protivno odredbama ovog zakona i drugih propisa, u saradnji sa organom u čijoj je nadležnosti uklanjanje objekata;

5) naredi privremenu zabranu željezničkog saobraćaja na novoizgrađenoj ili rekonstruisanoj željezničkoj infrastrukturi, kao i privremenu zabranu upotrebe novoizgrađenog ili rekonstruisanog vozila, ako prethodno nije izvršen tehnički pregled i donijeto rješenje kojim se dozvoljava njihova upotreba;

6) naredi da se u upravljanju i regulisanju željezničkog saobraćaja otklone nepravilnosti kojima se ugrožava ili može biti ugroženo bezbjedno odvijanje željezničkog

saobraćaja i po potrebi odredi način i mjere za otklanjanje nepravilnosti u upravljanju i regulisanju željezničkog saobraćaja;

7) naredi uklanjanje drveća, rastinja i lišća u pružnom pojasu i pojasu širine 10 m od spoljne ivice pružnog pojasa;

8) naredi da se privremeno obustave radovi koji se izvode na željezničkom području ili u neposrednoj blizini željezničke infrastrukture, ako postoji opasnost da se tim radovima ugrozi bezbjedno odvijanje željezničkog saobraćaja;

9) naredi obustavu radova koji se obavljaju na željezničkom području ili u pružnom pojasu ili u zaštitnom pružnom pojasu, ako se oni izvode bez građevinske dozvole i o tome odmah obavijesti nadležni organ za izdavanje građevinske dozvole;

10) zabrani upravljanje željezničkom infrastrukturom ako nijesu ispunjeni uslovi propisani ovim zakonom;

11) zabrani korišćenje željezničke infrastrukture ako nijesu ispunjeni uslovi za prevoz putnika, lica i robe u željezničkom saobraćaju;

12) naredi rušenje željezničke infrastrukture ili njenog dijela, za koje nije izdato odobrenje za izgradnju, odnosno rekonstrukciju;

13) naredi izgradnju kolovoznog zastora na zemljanom putu koji se ukršta sa željezničkom infrastrukturom u istom nivou, u zoni putnog prelaza;

14) naredi otklanjanje nedostataka koji se odnose na održavanje željezničke infrastrukture, odnosno željezničkih voznih sredstava i organizovanje i regulisanje željezničkog saobraćaja, i odredi način i mjere za otklanjanje utvrđenih nedostataka;

15) zabrani prevoz putnika, lica i robe koji se obavlja protivno odredbama ovog zakona;

16) zabrani izvršenje naređenja koja su protivna odredbama zakona, drugih propisa i opštih akata kojima se uređuje bezbjednost u željezničkom saobraćaju i interoperabilnost željezničkog sistema;

17) zabrani obavljanje poslova i zadataka voznom, odnosno staničnom osoblju, koje ne ispunjava propisane uslove u pogledu stručne spreme i obučenosti ili psihičke i fizičke sposobnosti za vršenje svojih poslova i zadataka, odnosno licu koje nema propisanu dozvolu za upravljanje vučnim vozilom, odnosno za regulisanje željezničkog saobraćaja na željezničkoj infrastrukturi;

18) zabrani voznom, odnosno staničnom osoblju obavljanje poslova i zadataka, ako ustanovi da postoji opasnost da će daljim vršenjem i regulisanjem željezničkog saobraćaja ugroziti bezbjednost u željezničkom saobraćaju (zamor, alkohol, rad duži od propisanog i slično);

19) privremeno udalji ili zahtjeva udaljenje željezničkog radnika ili odgovornog lica sa poslova i zadataka, ako ustanovi da su ugrozili bezbjednost u željezničkom saobraćaju, odnosno

20) privremeno udalji željezničkog radnika u slučajevima propisanim zakonom kojim se uređuje bezbjednost i interoperabilnost željeznice;

21) naredi operateru blagovremeno dostavljanje dokumentacije upravljaču željezničke infrastrukture za isljeđenje vanrednih događaja.

O utvrđenim nepravilnostima i naloženim mjerama Inspektor izvještava Agenciju i može predložiti oduzimanje sertifikata o bezbjednosti za upravljanje željezničkom infrastrukturom, odnosno industrijskom željeznicom, licence za upravljanje infrastrukturom, licence za prevoz i sertifikata o bezbjednosti za prevoz.

Službeno odijelo i legitimacija Inspektora

Član 112

Inspektor u vršenju inspekcijskog nadzora nosi službeno odijelo i službenu legitimaciju. Izgled i korišćenje službenog odijela Inspektora propisuje Ministarstvo.

Obaveza nesmetanog vršenja inspekcijakog nadzora

Član 113

Privredno društvo, drugo pravno lice, preduzetnik ili fizičko lice nad kojim se vrši inspekcijski nadzor, dužan je da Inspektoru omogući nesmetano vršenje inspekcijskog nadzora i da bez odlaganja omogući uvid u zahtijevanu dokumentaciju i podatke, kao i nesmetan pristup objektima, sredstvima ili osoblju.

Lica iz stava 1 ovog člana dužna su da izvrše naložene inspekcijske mjere.

Izdavanje rješenja stranci

Član 114

Ako je Inspektor, prilikom vršenja inspekcijskog nadzora, izdao usmeno naređenje ili izrekao usmenu zabranu, na zahtjev stranke, Inspektor koji je donio rješenje usmeno dužan je da to rješenje izda stranci u pisanom obliku, najkasnije u roku od osam dana od dana podnošenja zahtjeva.

Zahtjev iz stava 1 ovog člana, može se podnijeti u roku od dva mjeseca od dana donošenja usmenog rješenja.

Dostavljanje izvještaja o stanju željezničkog saobraćaja

Član 115

Nadzirani subjekt u oblasti željezničkog saobraćaja dužan je da dostavlja Inspektoru izvještaje o izvršenom unutrašnjem nadzoru željezničkog saobraćaja, a naročito: o stanju željezničkih pruga i željezničkih vozila, o svakom vanrednom događaju, radovima koji se izvode na pruzi ili u blizini željezničkih pruga, postrojenja ili objekata na pruzi i o drugim podacima i preduzetim mjerama koji su od značaja za bezbjednost u željezničkom saobraćaju.

IX. KAZNENE ODREDBE

Član 116

Novčanom kaznom u iznosu od 5.000 eura do 20.000 eura kazniće se za prekršaj pravno lice ako:

- 1) se bilansi uspjeha i bilansi stanja koji se odnose na obavljanje usluga željezničkog prevoza i bilansi koji se odnose na upravljanje željezničkom infrastrukturu ne vode posebno i nijesu javno dostupni (član 5 stav 2);
- 2) se bilansi uspjeha i bilansi stanja koji se odnose na obavljanje usluga prevoza putnika i bilansi stanja koji se odnose na poslovanje pružanja usluga prevoza robe ne vode posebno i nijesu javno dostupni (član 5 stav 3);
- 3) se naknada dodijeljena za obavljanje djelatnosti upravljanja infrastrukturu i naknada dodijeljena za obavljanje djelatnosti prevoza u željezničkom saobraćaju prenosi sa jednog na drugo poslovno područje (član 5 stav 4);
- 4) obavlja djelatnost upravljanja infrastrukturu, a nije upisano u Centralni registar privrednih subjekata za obavljanje djelatnosti upravljanja, nema licencu za upravljanje infrastrukturu i nema sertifikat o bezbjednosti za upravljanje infrastrukturu (član 13 stav 1);
- 5) ne omogući bezbjedno i nesmetano organizovanje, regulisanje i upravljanje željezničkim saobraćajem, nesmetan pristup i korišćenje infrastrukture i pristup uslužnim objektima koji su mu povjereni na upravljanje i uslugama koje on pruža u tim objektima željezničkim prevozniciima, pod ravnopravnim, nediskriminatorskim i transparentnim uslovima, kao i trajno, neprekidno održavanje i zaštitu željezničke infrastrukture u skladu sa zakonom (član 21 stav 1);
- 6) najmanje 30 dana prije otpočinjanja radova ne objavi početak radova na izgradnji, rekonstrukciji i obnovi infrastrukture u dnevnim listovima ili na svojoj internet stranici (član 24 stav 1);

- 7) se ne stara o održavanju dijela putnog prelaza iz člana 46 stav 1 ovog zakona kao i o obezbjeđivanju uslova za odvijanje bezbjednog i nesmetanog saobraćaja na putnom prelazu (član 46 stav 2);
- 8) željezničkim prevoznicima, na njihov zahtjev, ne omogući pristup uslužnim objektima, uključujući pristupne kolosjeke, kao i korišćenje osnovnih usluga koje se pružaju u ovim objektima, pod uslovima koji su nediskriminatorski i transparentni u skladu sa ovim zakonom (član 52 stav 1);
- 9) operatori uslužnih objekata ne odgovore u razumnom roku koji određuje Agencija, na zahtjev željezničkog prevoznika za pristup uslužnom objektu i za pružanje usluga u uslužnom objektu (član 53 stav 1);
- 10) prevoznik koji vrši javni prevoz i prevoznik koji vrši prevoz za sopstvene potrebe ne zaključuje ugovor o korišćenju infrastrukture sa upravljačem infrastrukture (član 54 stav 1 alineja 3);
- 11) ne dostavi dokumentaciju na zahtjev Agencije (član 69 stav 3 alineje 1, 2, 3 i 4);
- 12) obavlja prevoz putnika, lica i robe u željezničkom saobraćaju i obavlja prevoz za sopstvene potrebe na infrastrukturi bez licence za prevoz (član 74 stav 1 tačka 2);
- 13) u slučaju iz člana 74 stav 3 obavlja prevoz za sopstvene potrebe bez licence za prevoz i sertifikata o bezbjednosti za prevoz (član 74 stav 4);
- 14) se ulazak i izlazak putnika ne vrši na željezničkim stanicama i drugim službenim mjestima koji su unijeti u red vožnje, a ulazak i izlazak lica u prevozu za sopstvene potrebe ne vrši na mjestima koja su za to određena (član 79);
- 15) se saobraćaj radnih vozova ne vrši na osnovu odobrenja koje izdaje Agencija (član 83 stav 1);
- 16) prenosi Budžetska sredstva koja se isplaćuju za obavezu javnog prevoza putnika na djelatnosti koje se odnose na pružanje drugih usluga prevoza ili bilo koje druge djelatnosti (član 86 stav 6);
- 17) ne uskladi svoje poslovanje sa odredbama ovog zakona u roku od godinu dana od dana stupanja na snagu ovog zakona (član 122 stav 1).

Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se fizičko lice i odgovorno lice u pravnom licu novčanom kaznom od 500 do 2.000 eura.

Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se preduzetnik novčanom kaznom od 500 do 6.000 eura.

Član 117

Novčanom kaznom od 3.000 eura do 10.000 eura kazniće se za prekršaj pravno lice ako:

- 1) ne dostavi Ministarstvu predlog Godišnjeg programa (član 11 stav 2);
- 2) u pružnom pojasu vrši radnje kojima se ugrožava željeznički saobraćaj propisane članom 29 stav 1 tačka 2 ovoga zakona;
- 3) u pružnom pojasu vrši radnje kojima se ugrožava željeznički saobraćaj propisane članom 29 stav 1 tačka 3 ovoga zakona;
- 4) u pružnom pojasu vrši radnje kojima se ugrožava željeznički saobraćaj propisane članom 29 stav 1 tačka 4 ovoga zakona;
- 5) u pružnom pojasu vrši radnje kojima se ugrožava željeznički saobraćaj bacanjem predmeta na željeznička vozna sredstva ili vozila koja se prevoze vozom propisane članom 29 stav 1 tačka 6;
- 6) u pružnom pojasu vrši radnje kojima se ugrožava željeznički saobraćaj bacanjem predmeta na željeznička vozna sredstva ili vozila koja se prevoze vozom propisane članom 29 stav 1 tačka 7;
- 7) ne vrši snimanje, kontrolu željezničke infrastrukture radi sprječavanja radnji kojima se ugrožava željeznički saobraćaj (član 29 stav 2);
- 8) ne preduzme propisane mjere za zaštitu od požara na željezničkom području na mjestima gdje željeznica prolazi kroz šumu ili pored šume, odnosno zemljišta zasađenog poljoprivrednim kulturama koje su lako zapaljive (član 32 stav 1);
- 9) korisnici, odnosno vlasnici šuma i zemljišta u pojasu širine 10 m u šumama uredno ne uklanjaju drveće, rastinje i lišće, a u pojasu širine 5 m na drugom zemljištu blagovremeno

ne uklanjaju sazrele poljoprivredne kulture i po potrebi preduzimaju druge mjere zaštite od požara (član 32 stav 2);

- 10) se željeznička infrastruktura ne održava u stanju koje omogućava bezbjedan i nesmetan željeznički saobraćaj, kao i kvalitetan i uredan prevoz u skladu sa zakonom kojim se uređuje bezbjednost željezničkog saobraćaja i tehničkim propisima i standardima (član 33 stav 1);
 - 11) ne vrši održavanje zajedničkih stubova i konstrukcija na mostu izgrađenom za infrastrukturu i javni put u skladu sa saobraćajno-tehničkim propisima i standardima (član 36 stav 1);
 - 12) upravljač infrastrukture i upravljač putne infrastrukture ne zaključe ugovor kojim se bliže uređuju međusobna prava i obaveze u pogledu putnih prelaza (član 44 stav 4);
 - 13) svake kalendarske godine ne donese Izjavu o mreži, na osnovu koje se radi godišnji red vožnje, uz saglasnost Agencije (član 50 stav 1);
 - 14) izjavu o mreži redovno ne ažurira i po potrebi mijenja, a ako se promjena odnosi na visinu naknade za korišćenje trase iz člana 66 ovog zakona, promjenu ne objavi najmanje dva mjeseca prije promjene (član 50 stav 4);
 - 15) izjavu o mreži ne objavi nasvojim internet stranici, na crnogorskom i engleskom jeziku, najkasnije četiri mjeseca prije roka za podnošenje zahtjeva za dodjelu kapaciteta infrastrukture (član 50 stav 5);
 - 16) ne završi analizu kapaciteta u roku od šest mjeseci od dana utvrđivanja da je infrastruktura zagušena (član 60 stav 5);
 - 17) priključenje industrijskih željeznica iz člana 70 stav 2 i industrijskih kolosjeka iz člana 70 stav 3 ovog zakona, održavanje odvojnih skretnica i postupak usaglašavanja predmjera radova ne urede ugovorom upravljača infrastrukture i privrednog društva, drugog pravnog lica ili preduzetnika koji je vlasnik, odnosno korisnik industrijske željeznice, odnosno industrijskog kolosjeka (član 70 stav 4);
 - 18) kod izgradnje novog, rekonstrukcije i dogradnje postojećeg industrijskog kolosjeka, vlasnik industrijskog kolosjeka i upravljač infrastrukture ugovorom o konstituisanju prava službenosti prolaza ne definišu uslove za izvođenje radova (član 70 stav 7);
 - 19) ne donese akt kojim utvrđuje način za organizovanje i regulisanje manevarskog rada, održavanje i zaštitu industrijskog kolosjeka, lice odgovorno za sprovođenje akta, održavanje željezničkih vozničkih sredstava i drugih sredstava koja se koriste na industrijskom kolosjeku, po prethodno pribavljenoj saglasnosti Agencije (član 70 stav 8);
 - 20) izmjene i dopune akta iz člana 67 st. 8 i 9 ovog zakona ne donese po prethodno pribavljenoj saglasnosti Agencije, odnosno ne dostavi Agenciji na saglasnost najkasnije 15 dana od dana nastanka promijenjenih okolnosti u odnosu na važeći akt (član 70 stav 10);
 - 21) se prevoz putnika lica i robe u željezničkom saobraćaju i obavljanje prevoza za sopstvene potrebe na infrastrukturi ne obavlja u skladu sa ugovorom o korišćenju infrastrukture (član 74 stav 1 tačka 4);
 - 22) mu je suspendovana ili oduzeta licenca, a obavlja prevoz putnika i robe u željezničkom saobraćaju, kao i prevoz za sopstvene potrebe, osim u slučaju iz člana 76 stav 4 ovoga zakona (član 77);
 - 23) ne dostavlja Inspektoru izvještaje o izvršenom unutrašnjem nadzoru željezničkog saobraćaja, a naročito: o stanju željezničkih pruga i željezničkih vozila, o svakom vanrednom događaju, o radovima koji se izvode na pruzi ili u blizini željezničkih pruga, postrojenja ili objekata na pruzi i o drugim podacima i preduzetim mjerama koji su od značaja za bezbjednost u željezničkom saobraćaju (član 115 stav 1).
- Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se fizičko lice i odgovorno lice u pravnom licu novčanom kaznom od 30 eura do 2.000 eura.
- Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se preduzetnik novčanom kaznom od 150 eura do 6.000 eura.

Član 118

Novčanom kaznom od 500 eura do 5.000 eura kazniće se za prekršaj pravno lice ako:

- 1) sadi drveće koje svojom visinom može da ugrozi željezničku infrastrukturu, odnosno bezbjednost željezničkog saobraćaja, postavlja znakove, izvore jake svjetlosti ili predmete i sprave koje bojom, oblikom ili svjetlošću smanjuju vidljivost željezničkih signala ili koje mogu dovesti u zabludu radnike u vezi značenja signalnih znakova ili na drugi način ugroziti bezbjednost željezničkog saobraćaja (član 30 stav 2);
- 2) u infrastrukturnom pojasu izvodi bilo kakve radove trećih lica bez saglasnosti upravljača infrastrukture (član 30 stav 3).

Za prekršaje iz stava 1 ovog člana kazniće se fizičko lice i odgovorno lice u pravnom licu novčanom kaznom od 500 eura do 2.000 eura.

Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se preduzetnik novčanom kaznom od 500 eura do 6.000 eura.

X. PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Rok za donošenje podzakonskih akata

Član 119

Podzakonski akti za sprovođenje ovog zakona donijeće se u roku od dvije godine od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Do donošenja propisa iz stava 1 ovog člana primjenjivaće se propisi koji su doneseni na osnovu Zakona o željeznici („Službeni list CG”, broj 27/13), ako nijesu u suprotnosti sa odredbama ovog zakona.

Osnivanje Agencije

Član 120

Imenovanje predsjednika i članova Savjeta Agencije, u skladu sa ovim zakonom, izvršiće se u roku od tri mjeseca od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Imenovanje direktora Agencije izvršiće se u roku od dva mjeseca od dana imenovanja Savjeta Agencije.

Sredstva za početak rada Agencije

Član 121

Do početka ostvarivanja sopstvenih prihoda Agenciji će se obezbijediti sredstva za rad iz Budžeta Crne Gore, u vidu novčane pozajmice.

Agencija je dužna da pozajmljena sredstva iz stava 1 ovog člana vrati na način i u rokovima utvrđenim ugovorom o zajmu zaključenim sa organom državne uprave nadležnom za poslove željeznički saobraćaj.

Usklađivanje unutrašnje organizacije i akata

Član 122

Privredna društva, druga pravna lica i preduzetnici na koje se odnosi ovaj zakon dužni su da usklade svoje poslovanje u skladu sa ovim zakonom u roku od godinu dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Postupci koji su pokrenuti prije stupanja na snagu ovog zakona, a koji se odnose na izdavanje licenci, sertifikata i dozvola, okončaće se po propisima koji su važili do dana stupanja na snagu ovog zakona.

Odredbe ovog zakona kojima se uređuju cijene pristupa i cijene pristupa kolosjecima koji povezuju sa uslužnim objektima primjenjivaće se od početka važenja Reda vožnje za 2025/2026. godinu.

Upravljač infrastrukture će uskladiti Izjavu o mreži sa ovim zakonom za period važenja prvog reda vožnje koji se utvrđuje poslije stupanja na snagu ovog zakona.

Važenje licenci

Član 123

Licence za upravljanje infrastrukturom i licence za prevoz izdate do stupanja na snagu ovog zakona važe do isteka roka na koji su izdate.

Početak primjene

Član 124

Odredba člana 75 stav 2 ovog zakona primjenjivaće se od dana pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji.

Prestanak važenja propisa

Član 125

Danom stupanja na snagu ovog zakona prestaje da važi Zakon o željeznici („Službeni list CG“, broj 27/13).

Stupanje na snagu zakona

Član 126

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom listu Crne Gore“, a primjenjivaće se od 1. januara 2026. godine.

OBRAZLOŽENJE

I USTAVNI OSNOV ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavni osnov za donošenje ovog zakona sadržan je u članu 16 tačka 5 Ustava Crne Gore, kojim je propisano da se Zakonom uređuju pitanja od interesa za Crnu Goru.

II RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA

Programom pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji donošenje Zakona predviđeno je za I kvartal 2025. godine.

S obzirom na stratešku opredijeljenost Države u pogledu pristupanja EU, postizanje potpune usklađenosti sa EU propisima u oblasti željezničkog saobraćaja predstavlja važan korak i jedan od ključnih razloga za donošenje novog Zakona, čijim odredbama se ispunjavaju dva od ukupno četiri završna mjerila za pregovaračko poglavlje 14 u dijelu postizanja nezavisnosti regulatornog organa u željezničkom saobraćaju, kao i dalje usklađivanje nacionalnih propisa sa propisima EU u oblasti: kreiranja jedinstvenog željezničkog tržišta, prava putnika, obaveza javnog prevoza putnika. Takođe, zakonom se uređuje i saobraćaj radnih vozova, budući da su u prethodnom periodu uočeni određeni nedostaci za ovu kategoriju saobraćaja.

U cilju uspostavljanja nezavisnog regulatornog organa, Zakonom je predviđeno formiranje Agencije za željeznice, koja bi osim funkcije regulatora obavljala i poslove nacionalnog tijela za bezbjednost u željezničkom saobraćaju. Ovo tijelo bi preuzelo dio nadležnosti postojeće Uprave za željeznice, a osnovni razlog za predloženo rješenje stoji u činjenici da odluke regulatornog organa, shodno Direktivi o jedinstvenom željezničkom tržištu, br. 2012/34 mogu da podliježu isključivo sudskoj reviziji, što je shodno nacionalnom zakonodavstvu moguće jedino u slučaju agencije (Stav 4, član 43 Zakona o državnoj upravi – „Protiv upravnih akata državne agencije nije dozvoljena žalba, ali se može voditi upravni spor“). Odredbe važećeg Zakona o željeznici su, u ovom dijelu, u suprotnosti sa pomenutim propisom EU, jer odluke Uprave za željeznice podliježu reviziji Ministarstva saobraćaja i pomorstva, kao drugostepenog organa. Osim navedenog, predviđeno je da Ministarstvo obavlja poslove koji su trenutno u nadležnosti Uprave za željeznice, a koji su nespojivi sa nadležnostima i funkcijom regulatora i nacionalnog tijela za bezbjednost, a koji se odnose na zaključivanje ugovora o finansiranju održavanja, rekonstrukcije i modernizacije infrastrukture, kao i zaključivanje ugovora o obaveze pružanja usluga prevoza putnika od javnog interesa. Sve navedeno će usloviti i neophodnost izmjena Uredbe o organizaciji i načinu rada državne uprave.

Kreiranje jedinstvenog EU željezničkog tržišta podrazumijeva otvaranje nacionalnog tržišta u smislu priznavanja stranih licenci za prevoz u željezničkom saobraćaju, izdatih u skladu sa Direktivom o jedinstvenom željezničkom tržištu br. 2012/34. Zakonom je definisano da će se priznavanje stranih licenci vršiti danom ulaska Crne Gore u Evropsku uniju.

Zakon će se primjenjivati na javni prevoz putnika i robe, kao i prevoz lica i robe za sopstvene potrebe u željezničkom saobraćaju, a predloženim rješenjima postiže se veći stepen usklađenosti sa propisima EU za prethodno apostrofirane probleme koji se rješavaju primjenom IV paketa EU propisa za oblast željeznice. Donošenje Zakona indirektno će uticati na povećanje konkurentnosti željezničkog saobraćaja u odnosu na druge vidove saobraćaja, koja se bazira na kvalitetu usluge koja je slabija u odnosu na drumski prevoz, kako u putničkom tako i u teretnom saobraćaju.

Nadalje, ovim zakonom uređuje se upravljanje željezničkom infrastrukturom, obavljanje djelatnosti željezničkog prevoza, licenciranje željezničkih prevoznika, status željezničke infrastrukture, pristup željezničkoj infrastrukturi, uslužnim objektima i uslugama, načela i postupci za određivanje i naplatu naknada za korišćenje željezničke infrastrukture i dodjelu

kapaciteta željezničke infrastrukture, status i upravljanje industrijskom i lučkom željeznicom i industrijskim kolosjecima, nadležnosti regulatornog tijela i tijela za licenciranje željezničkih prevoznika, kriterijumi za izdavanje i ukidanje dozvola željezničkim prevoznicima i usluge prevoza putnika željeznicom od javnog interesa za koje Država obezbjeđuje dio sredstava.

Nakon izrade nacрта Zakona, sprovedena je Javna rasprava u trajanju od 20 dana. Javna rasprava je sprovedena dostavljanjem primjedbi, predloga i sugestija u pisanom ili elektronskom obliku, a u sklopu Javne rasprave održan je Okrugli sto, u Privrednoj komori Crne Gore dana 23. februara 2024. godine.

Zakonom o željeznici se postižu svi proklamovani ciljevi Vlade iz oblasti programa rada Vlade, Programa pristupanja Crne Gore EU, kao i svim objavljenim strategijama relevantnim za željeznički saobraćaj.

III USAGLAŠENOST SA PRAVNOM TEKOVINOM EVROPSKE UNIJE I POTVRĐENIM MEĐUNARODNIM KONVENCIJAMA

U predloženi Zakon o željeznici transponovani su sljedeći propisi EU: Direktiva o jedinstvenom željezničkom tržištu br. 2012/34, Uredba o uslugama javnog željezničkog i drumskog prevoza putnika br. 2007/1370.

IV OBJAŠNJENJE OSNOVNIH PRAVNIH INSTITUTA

U poglavlju I Osnovne odredbe definisani su: predmet zakona, načela razdvajanja i funkcionisanja tržišta željezničkih usluga i značenje izraza.

U poglavlju II Planiranje razvoja željeznice definisani su: obaveza i način izrade Strategije razvoja željeznice, Nacionalnog programa željezničke infrastrukture i Godišnjeg programa izgradnje, održavanja, rekonstrukcije i modernizacije infrastrukture.

U poglavlju III Infrastruktura definisani su: željeznička infrastruktura, djelatnost upravljanja infrastrukturom, licenciranje upravljača infrastrukture, obaveze prilikom izgradnje, rekonstrukcije, modernizacije i održavanja infrastrukture i upravljanje infrastrukturom.

U poglavlju IV Dodjela kapaciteta željezničke infrastrukture definisani su: pristup infrastrukturi i uslugama koje nude upravljač infrastrukture i operatori uslužnih objekata, način dodjele infrastrukture, način objave i sadržaj Izjave o mreži, industrijska i lučka željeznica.

U poglavlju V Prevoz u željezničkom saobraćaju definisani su: uslovi za obavljanje prevoza u željezničkom saobraćaju, licenciranje željezničkih prevoznika, pružanje usluga prevoza putnika, prevoz za sopstvene potrebe, postupak u vanrednim situacijama i saobraćaj radnih vozova.

U poglavlju VI Prevoz putnika od javnog interesa u željezničkom saobraćaju definisana je obaveza pružanja usluge prevoza putnika od javnog interesa, način i uslovi dodjele ugovora, sadržina ugovora i način obračuna naknade za obavezu pružanja usluge prevoza putnika od javnog interesa.

U poglavlju VII Agencija za željeznice definisano je da Agencija za željeznice obavlja poslove nezavisnog regulatornog organa i nacionalnog organa za bezbjednost u oblasti željeznice, bezbjednosti i interoperabilnosti željezničkog sistema i žičara za prevoz lica.

Ovim poglavljem definisani su pravni status i nadležnosti Agencije, organi Agencije, način izbora i imenovanja članova Savjeta i direktora Agencije, kao i finansiranje ovog tijela.

U poglavlju VIII Nadzor definisano je da nadzor nad sprovođenjem zakona vrši Ministarstvo, zatim prava i dužnosti inspektora.

U poglavlju IX Kaznene odredbe, utvrđene su novčane kazne za pravna i fizička lica i odgovorna lica u pravnom licu.

U poglavlju X Prelazne i završne odredbe definisani: rok za donošenje podzakonskih akata, osnivanje Agencije, sredstva za početak rada Agencije, usklađivanje unutrašnje organizacije i akata, usklađivanje unutrašnje organizacije i akata, vađenje licenci, prestanak vađenja propisa i stupanje na snagu zakona i početak primjene zakona.

V PROCJENA FINANSIJSKIH SREDSTAVA ZA SPROVOĐENJE ZAKONA

Zakonom je predviđeno osnivanje Agencije za željeznice koja će imati ulogu regulatora i nacionalnog tijela za bezbjednost, umjesto sadašnje Uprave za željeznice. Osnivanjem Agencije, prestat će potreba za postojanjem Uprave za željeznice, a samim tim i sredstva opredijeljena za rad Uprave treba da budu preusmjerena na Agenciju. Osim budžetskih sredstava, Agencija će se finansirati i kroz prihode koje će ostvarivati u okviru svoje djelatnosti.

Osim navedenog, predviđeno je da Ministarstvo obavlja poslove iz nadležnosti Uprave za željeznice, a koji su nespojivi sa nadležnostima i funkcijom regulatora i nacionalnog tijela za bezbjednost, a koji se odnose na zaključivanje ugovora o finansiranju održavanja, rekonstrukcije i modernizacije infrastrukture i obaveze pružanja usluga prevoza putnika od javnog interesa.

Iz implementacije ovog Zakona ne proizilaze međunarodne finansijske obaveze.

Primjena ovog Zakona ne doprinosi uvećanju troškova poslovanja željezničkih privrednih društava.

VI RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA PO HITNOM POSTUPKU

Osnovni razlog donošenja ovog zakona po hitnom postupku je obezbjeđivanje preduslova za zatvaranje dva završna mjerila u okviru Pregovaračkog poglavlja 14 – Saobraćajna politika.

Crna Gora

Organ državne uprave nadležan za oblast na koju se propis odnosi/donosilac akta

Ministarstvo saobraćaja

Naziv propisa	Zakona o željeznici	
Klasifikacija propisa po oblastima i podoblastima uređivanja	oblast	podoblast
	XVIII. Saobraćaj i komunikacije	Saobraćaj
Klasifikacija po pregovaračkim poglavljima Evropske Unije	poglavlje	potpoglavlje
	14	14.20.40.10
Ključni termini - eurovok deskriptori	Zakon, željeznica, željeznički saobraćaj	

IZVJEŠTAJ O SPROVEDENOJ ANALIZI PROCJENE UTICAJA PROPISA

PREDLAGAČ PROPISA

MINISTARSTVO SAOBRAĆAJA

NAZIV PROPISA

ZAKON O ŽELJEZNICI

1. Definisanje problema

- Koje probleme treba da riješi predloženi akt?
- Koji su uzroci problema?
- Koje su posljedice problema?
- Koji su subjekti oštećeni, na koji način i u kojoj mjeri?
- Kako bi problem evoluirao bez promjene propisa ("status quo" opcija)?

Nacrtom Zakona o željeznici predložena su rješenja koja doprinose ispunjavanju završnih mjerila za pregovaračko poglavlje 14 u dijelu nezavisnosti regulatornog organa u željezničkom saobraćaju. Takođe, nacrtom Zakona postiže se dalje usklađivanje propisa Crne Gore sa propisima EU u oblastima kreiranja jedinstvenog željezničkog tržišta i obaveze javnog prevoza. Nadalje, zakonom se uređuje i saobraćaj radnih vozova, budući da su u prethodnom periodu uočeni određeni nedostaci za ovu kategoriju saobraćaja.

Shodno Direktivi o jedinstvenom željezničkom tržištu, br. 2012/34 odluke regulatornog organa mogu da podliježu isključivo sudskoj reviziji. Odredbe važećeg Zakona o željeznici su, u ovom dijelu, u suprotnosti sa pomenutim propisom EU, jer odluke Uprave za željeznice podliježu reviziji Ministarstva saobraćaja, kao drugostepenog organa. Novim Zakonom je predviđeno formiranje Agencije za željeznice, kao nezavisnog regulatornog organa i nacionalnog tijela za bezbjednost u željezničkom saobraćaju. Ovo tijelo bi preuzelo dio nadležnosti postojeće Uprave za željeznice, što bi uslovilo i neophodnost izmjena Uredbe o organizaciji i načinu rada državne uprave. Ostali dio poslova koje su sada u nadležnosti Uprave za željeznice prelaze u nadležnost Ministarstva, a odnose se na zaključivanje ugovora o finansiranju održavanje željezničke infrastrukture i subvencije prevoza putnika od javnog interesa.

Važeći Zakon o željeznici je u primjeni od 2013. godine i u značajnoj mjeri je usklađen sa Direktivom o jedinstvenom željezničkom tržištu u dijelu koji se odnosi na funkcionisanje prevoznika i upravljača infrastrukture. Primjena ovog Zakona, a od 2014. godine i Zakona o bezbjednosti, organizaciji i efikasnosti željezničkog prevoza, uslovila je značajne izmjene u organizaciji i načinu rada željezničkih kompanija i Uprave za željeznice, zbog čega je tada odlučeno da se odredbe Direktive koje se odnose na regulatora tržišta transponuju u nekom kasnijem periodu. Neusaglašenost sa pomenutom Direktivom u ovom dijelu otvara prostor donosiocima odluka i željezničkim kompanijama da na razne načine opstruiraju učešće na tržištu željezničkih usluga novim zainteresovanim prevoznicima, u cilju očuvanja sadašnjih pozicija. Osim toga, teretni operatori plaćaju značajno veću naknadu za korišćenje željezničke infrastrukture (trase) u odnosu na putničkog operatora, a na osnovu ranije odluke Vlade, donesene u vrijeme restrukturiranja željezničkog sistema. Ovim Zakonom definiše se obaveza utvrđivanja Metodologije za naknade (član 63), a na osnovu koje će upravljač infrastrukture utvrditi realan iznos naknade za sve operatore, bez mogućnosti stavljanja bilo kojeg operatora u povoljniji položaj.

Osnivanje Agencije kao nezavisnog regulatornog organa ima za cilj uspostavljanje jasnih procedura za nediskriminatoran pristup željezničkom tržištu svim operatorima, a istovremeno kroz izdavanje saglasnosti na Sistem upravljanja bezbjednošću i kontrolom procedura i na unapređenje bezbjednosti organizacije željezničkog prevoza putnika i robe. Osim pristupa infrastrukturi, svi zainteresovani prevoznici će imati i jednak pristup uslužnim objektima, bilo da njima gazduju kompanije u većinskom državnom vlasništvu ili privatne kompanije. Praćenjem stanja usluga koje nudi upravljač infrastrukture, a koji na osnovu ugovora sa Državom upravlja i uslužnim objektima, uočena je situacija da se isti ne održavaju na način na koji bi trebalo, što za posljedicu ima i značajan odliv sredstava iz Crne Gore u

zemlje regiona. Primjenom novog Zakona o željeznici, stvara se obaveza popisa, održavanja i transparentnog oglašavanja uslužnih objekata, što će i uticati na povećanje prihoda po ovom osnovu. U tom smislu, očekuje se povećanje prihoda na način da svi korisnici usluga imaju jednak pristup uslužnim objektima, a imajući u vidu obavezu vlasnika ili upravljača uslužnim objektima da iste popiše, uzajedno sa uslovima i načinom korišćenja. Namjera je da se svim zainteresovanim stranama dozvoli korišćenje objekata na nediskriminatoran i transparentan način. Otvaranjem tržišta očekuje se povećanje broja operatora, posebno za prevoz tereta, a samim tim i prihoda po osnovu korišćenja kako željezničke, tako i lučke infrastrukture (željeznička ruta 4 je direktno povezana sa Lukom Bar).

Kreiranje jedinstvenog EU željezničkog tržišta podrazumijeva otvaranje nacionalnog tržišta u smislu priznavanja stranih licenci za prevoz u željezničkom saobraćaju, izdatih u skladu sa Direktivom o jedinstvenom željezničkom tržištu br. 2012/34. Zakonom je definisano da će se priznavanje stranih licenci vršiti danom ulaska Crne Gore u Evropsku uniju.

Posljedice problema vezane su za ulazak novih prevoznika na željezničko tržište, nekonkurentnost u prevozu roba, kao i veću objektivnost i transparentnost u dijelu izdvajanja budžetskih sredstava za sektor željeznice. Načelno, predloženim Zakonom postiže se veći stepen usklađenosti sa propisima EU za prethodno apostrofirane probleme, a koji se rješavaju primjenom IV paketa EU propisa za oblast željeznice. Direktan uticaj štete ogleda se generalno u slabijoj konkurentnosti željezničkog saobraćaja u odnosu na druge vidove saobraćaja, koja se bazira na kvalitetu usluge koja je slabija u odnosu na drumski prevoz, kako u putničkom tako i u teretnom saobraćaju. S obzirom na stratešku opredijeljenost Države u pogledu pristupanja EU, postizanje potpune usklađenosti sa EU propisima u oblasti željezničkog saobraćaja predstavlja važan korak i zadržavanje statusa quo, odnosno nedonošenje ovog propisa u tom smislu nije prihvatljiva opcije, jer osim na funkcionisanje željezničkog sistema nanosi štetu i samom procesu pregovora za pristupanje EU.

„Status quo“ u ovom slučaju bi značio i nemogućnost zatvaranja Pregovaračkog poglavlja 14, jer se i jedan dio mjerila za zatvaranje istog odnosi na otvaranje željezničkog tržišta i osiguravanje nezavisnosti regulatornog organa i nacionalnog organa za bezbjednost u željeznici.

Upravo kroz zapisnik sa zadnjeg sastanka Podobrora za saobraćaj, životnu sredinu, energetiku i regionalnu politiku, EK je pozdravila izradu Nacrta Zakona o željeznici, kao i povećanje broja prevezenih putnika željeznicom i istvremeno zatražila obrazloženje za pad obima prevezenog tereta u Crnoj Gori. Napominemo da su na sastanku detaljno predložena rješenja iz nacrta Zakona.

2. Ciljevi

- **Koji ciljevi se postižu predloženim propisom?**
- **Navesti usklađenost ovih ciljeva sa postojećim strategijama ili programima Vlade, ako je primjenljivo.**

U predloženi Zakon o željeznici transponovani je Direktiva o jedinstvenom željezničkom tržištu br. 2012/34, kao i Uredba o uslugama javnog željezničkog i drumskog prevoza putnika br. 2007/1370 i na taj način postignuta je potpuna usklađenost sa propisima EU koji se na kreiranje jedinstvenog željezničkog tržišta, obavezu javnog prevoza, prava putnika, pristup infrastrukturi, nezavisnost regulatora i ostale elemente.

Zakonom o željeznici se postižu svi proklamovani ciljevi Vlade iz oblasti programa rada Vlade, Programa pristupanja Crne Gore EU, kao i svim objavljenim strategijama koje su relevantne za željeznički saobraćaj (Strategija razvoja željeznice 2017-2027, Strategija razvoja saobraćaja 2019-2035).

3. Opcije - Koje su moguće opcije za ispunjavanje ciljeva i rješavanje problema? (uvijek treba razmatrati "status quo" opciju i preporučljivo je uključiti i neregulatornu opciju, osim ako postoji obaveza donošenja predloženog propisa).

- **Obrazložiti preferiranu opciju?**

Kako je navedeno pod tačkom 1, ovim propisom se postiže ključno usklađivanje nacionalnog zakonodavstva sa propisima EU u oblasti uključivanja Crne Gore u jedinstveno željezničko tržište Evrope, tako da opcija "statusa quo" i nedonošenje propisa nije razmatrano, jer bi predstavljalo korak unazad u sprovođenju reformi željezničkog sistema.

4. Analiza uticaja

- **Na koga će i kako će najvjerovatnije uticati rješenja u propisu - nabrojati pozitivne i negativne uticaje, direktne i indirektne.**
- **Koje troškove će primjena propisa izazvati građanima i privredi (naročito malim i srednjim preduzećima).**
- **Da li pozitivne posljedice donošenja propisa opravdavaju troškove koje će on stvoriti.**
- **Da li se propisom podržava stvaranje novih privrednih subjekata na tržištu i tržišna konkurencija.**
- **Uključiti procjenu administrativnih opterećenja i biznis barijera.**

Odredbe novog Zakona o željeznici će imati direktan uticaj na sve kompanije željezničkog sistema – upravljača infrastrukture, željezničke prevoznike, korisnike željezničke infrastrukture, putnike. Indirektan uticaj primjene zakona ogleda se u boljem funkcionisanju i organizaciji željezničkog sistema, što treba da ima pozitivne efekte na cjelokupan ekonomski razvoj.

Iz primjene Zakona ne proizilaze troškovi za građane i privredu, naprotiv, zakonska rješenja podstiču veću efikasnost i transparentnost u poslovanju privrednih subjekata na željeznici. Višegodišnja primjena ovakvih propisa u EU pokazala je samo benefite i veliki prodor privatnog kapitala na željeznicu, najviše u dijelu prevoza roba i izgradnji robnih terminala koji će pospješiti kontejnerski prevoz željeznicom. Primjena ovog Zakona ne doprinosi uvećanju troškova poslovanja željezničkih privrednih društava.

Novim Zakonom je predviđeno formiranje Agencije za željeznice, kao nezavisnog regulatornog organa i nacionalnog tijela za bezbjednost u željezničkom saobraćaju. Ovo tijelo bi preuzelo dio nadležnosti postojeće Uprave za željeznice, što bi uslovalo i neophodnost izmjena Uredbe o organizaciji i načinu rada državne uprave. Osim navedenog, predviđeno je da Ministarstvo saobraćaja obavlja poslove iz nadležnosti Uprave za željeznice, a koji su nespojivi sa nadležnostima i funkcijom regulatora i nacionalnog tijela za bezbjednost, a koji se odnose na zaključivanje ugovora o finansiranju održavanja, rekonstrukcije i modernizacije infrastrukture i obaveze pružanja usluga prevoza putnika od javnog interesa.

U tom smislu u dijelu administrativnih opterećenja, neophodna su nova zapošljavanja i obuke u Agenciji za željeznice jer se u regulatornom dijelu traže zahtjevne vještine u kontroli rada upravljača infrastrukturom i prevoznika. Uvode se sistemi učinka prevoznika, preuzimaju se pojedina ovašćenja u prevozu putnika, traže se izvjesna znanja iz domena ekonomske revizije poslovanja operatora i upravljača infrastrukturom. Ovo su relativno nove vještine i na nivou EU, tako da se Agencija mora administrativno ojačati, jer osim regulatornog dijela, oblast bezbjednosti i interoperabilnosti je takođe zahtjevana i iziskuje stručnjake više inženjerskih profila, sa poželjnim iskustvom rada na željeznici. Navedeno predstavlja veliki izazov za sve države sa malim brojem stanovnika i potrebni su posebni planovi obuke i zapošljavanja koji će stimulisati stručnjake da rade na ovim zahtjevnim poslovima. Osim toga, u Ministarstvu je neophodno sistematizovati nova radna mjesta i odobriti zapošljavanje stručnih lica koja imaju iskustvo i kapacitete za vršenje kontrole zaključenih ugovora o finansiranju održavanja, rekonstrukcije i modernizacije infrastrukture, kao i ugovora o obavezi pružanja usluga prevoza putnika od javnog interesa.

Osim formiranja Agencije, predloženo je i da se za licence i sertifikate koje je do sada izdavala Uprava za željeznice, naknada plaća Agenciji, u cilju postepenog postizanja finansijske nezavisnosti ovoga organa. S tim u vezi, naknade će se, umjesto u skladu sa Zakonom o administrativnim taksama, naplaćivati u skladu sa aktima Agencije, koja će biti u obavezi da donese. Sve licence se izdaju na period od 5 godina (član 15), a zakonom je predviđena i kontrola uslova koje privredna društva moraju zadovoljiti da bi ih zadržale ili obnovile nakon isteka perioda važenja. Prema odredbama Zakona o administrativnim taksama, za licencu za prevoz u željezničkom saobraćaju i licencu za upravljanje željezničkom infrastrukturom plaća se naknada u iznosu od 2.500,00 eura. Iznos naknade treba da ostane na istom nivou.

Članom 63 nacrta Zakona, propisano je da se za korišćenje trase plaća naknada, kriterijumi na osnovu kojih se utvrđuje visina naknade, kao i da Metodologiju vrednovanja kriterijuma za utvrđivanje visine naknada za korišćenje trase propisuje Ministarstvo. Cijena trase se obračunava na osnovu kriterijuma iz ovog člana, a uloga Agencije kao regulatora je da da saglasnost na obračun iste, kako ne bi došlo do eventualnog obračuna prekomjerne naknade. Trasa voza je dio kapaciteta infrastrukture neophodan za saobraćanje voza između dva mjesta u toku određenog perioda i obračunava se za svaki voz pojedinačno. Trasa voza može prelaziti i granicu, što se ostvaruje kroz saradnju upravljača infrastrukture dvije ili više zemalja. Upravo Direktiva koja je transponovana u nacrt Zakona propisuje kriterijume za obračun trasa, obaveze upravljača infrastrukture, kao i regulatornih organa. Shodno članu 42 važećeg Zakona o željeznici, saglasnost na visinu naknade daje Vlada, a Ministarstvo propisuje Metodologiju za vrednovanje kriterijuma za utvrđivanje visine naknada za korišćenje trase. Napominjemo da do sada nije propisana Metodologija, ali da je utvrđen prijedlog, čije je objavljivanje planirano nakon stupanja na snagu novog Zakona o željeznici.

Članom 64 je takođe propisano da se korišćenje infrastrukture, korisnik infrastrukture plaća naknadu za: pružni pojas; zemljište koje pripada infrastrukturi i poslovni prostor (otvoreni i zatvoreni). Visinu i način plaćanja naknade utvrđuje Vlada. Na ovaj način, nastavlja se dosadašnja praksa finansiranja dijela održavanja infrastrukture. Nakon usvajanja Zakona i metodologija koje proizilaze iz istog, kao i uspostavljanjem Registra infrastrukture kroz softversko rješenje, u narednom periodu je planirano da se jasno raazgraniče troškovi neophodni za održavanje željezničke infrastrukture, u odnosu na djelatnost upravljanja (zarade zaposlenih). Napominjemo da je do sada urađena tenderska dokumentacija za ovaj projekat i da će se u narednom periodu, kroz neki od fondova aplicirati za nabavku softvera. Na taj način će se u svakom momentu moći pratiti stanje infrastrukture i u skladu sa tim planirati radovi na održavanju.

Primjenom novog Zakona o željeznici, kao i podzakonskih akata koji proizilaze iz ovog propisa, stvaraju se uslovi za jednak pristup tržištu svim zainteresovanim subjektima. Organizacija željezničkog saobraćaja, pristup infrastrukturi, obračun naknada za korišćenje infrastrukture, kao i uslovi za prevoznike normirani su u skladu sa važećim propisima u EU o uspostavljanju jedinstvenog željezničkog tržišta. Formiranje Agencije kao regulatornog organa, dodatno garantuje adekvatnu primjenu zakonskih rješenja, odnosno jednak tretman svim privrednim subjektima. O značaju formiranja ovog tijela jasno govori i činjenica da je jedno od 4 mjerila za zatvaranje PP 14 Saobraćajna politika upravo uspostavljanje nezavisnog regulatornog organa željezničkog tržišta.

Primjena ovog propisa će usloviti dodatno opterećenje administrativnih kapaciteta Ministarstva saobraćaja, upravo iz razloga što će se dio poslova iz nadležnosti Uprave za željeznice prenijeti na Ministarstvo.

Otvaranje tržišta primjenom novog Zakona će ukloniti trenutne biznis barijere. Kao primjer navodimo priznavanje stranih licenci na osnovu reciprociteta, odnosno činjenicu da u CG prevoz može obavljati prevoznik koji je, između ostalog registrovan u Crnoj Gori. Novim zakonskim rješenjem, a u skladu sa EU propisima, u Crnoj Gori će se priznavati licence izdate od strane nadležnih organa u skladu sa Direktivom 2012/34. Obaveza vlasnika uslužnih objekata da objave listu objekata sa uslovima i načinom korišćenja, kao i visinom naknade, omogućava nediskriminatoran pristup svim zainteresovanim subjektima, što do sada nije bio slučaj u smislu obaveze.

5. Procjena fiskalnog uticaja

- **Da li je potrebno obezbjeđenje finansijskih sredstava iz budžeta Crne Gore za implementaciju propisa i u kom iznosu?**

- Da li je obezbjeđenje finansijskih sredstava jednokratno, ili tokom određenog vremenskog perioda? Obrazložiti.
- Da li implementacijom propisa proizilaze međunarodne finansijske obaveze? Obrazložiti.
- Da li su neophodna finansijska sredstva obezbijeđena u budžetu za tekuću fiskalnu godinu, odnosno da li su planirana u budžetu za narednu fiskalnu godinu?
- Da li je usvajanjem propisa predviđeno donošenje podzakonskih akata iz kojih će proistći finansijske obaveze?
- Da li će se implementacijom propisa ostvariti prihod za budžet Crne Gore?
- Obrazložiti metodologiju koja je korišćenja prilikom obračuna finansijskih izdataka/prihoda.
- Da li su postojali problemi u preciznom obračunu finansijskih izdataka/prihoda? Obrazložiti.
- Da li su postojale sugestije Ministarstva finansija na nacrt/predlog propisa?
- Da li su dobijene primjedbe uključene u tekst propisa? Obrazložiti.

Implementacija propisa podrazumijeva formiranje Agencija za željeznice i ukidanje postojeće Uprave za željeznice, kako objašnjeno. S obzirom da će osnivanjem Agencije, prestati potreba za postojanjem Uprave za željeznice, samim tim i sredstva opredijeljena za rad Uprave treba da budu preusmjerena na rad Agencije.

S tim u vezi, za implementaciju ovog Zakona potrebno je zapošljavanje minimum dva službenika u Agenciji za željeznice koji će se isključivo baviti regulatornim poslovima u skladu sa odredbama Zakona i postojeće EU prakse. Procjena troškova za zarade dva službenika je najmanje 25.000,00 eura godišnje, procijenjeno na osnovu podataka o zaradama zaposlenih u javnom sektoru za 2023. godinu. Osim budžetskih sredstava, Agencija će se finansirati i kroz prihode koje će ostvarivati u okviru svoje djelatnosti u vidu naknade za izdavanje licenci, sertifikata i saglasnosti, kako je navedeno u nacrtu Zakona. Budući da će Agencija imati status pravnog lica, svi prihodi Agencije će biti realizovani preko računa tog organa. Očekuje se da će dio zaposlenih preuzeti Ministarstvo saobraćaja, upravo iz razloga što preuzima i dio poslova Uprave za željeznice.

Zakon predviđa potpisivanje višegodišnjih ugovora o održavanju željezničke infrastrukture, kao i postojanje višegodišnjih ugovora o obavezi prevoza putnika od javnog interesa (PSO), što će u odnosu na postojeće godišnje planiranje budžetskih sredstava predstavljati ključnu izmjenu. Ovakvo planiranje je ključan segment shodno EU propisima i preporukama i zahtjevima za zatvaranje PP 14 Saobraćajna politika. Do sada se sredstva za održavanje željezničke infrastrukture i regulisanje saobraćaja, kao i sredstva za PSO ugovor izdvajaju samo u okviru budžeta za tekuću godinu.

Iz implementacije ovog Zakona ne proizilaze međunarodne finansijske obaveze.

U okviru sprovedene Javne rasprave dostavljene su primjedbe, predlozi i sugestije u pisanom ili elektronskom obliku, a u sklopu Javne rasprave održan je Okrugli sto, u Privrednoj komori Crne Gore dana 23. februara 2024. godine. Ministarstvo finansija nije dostavljalo sugestije na nacrt propisa.

U nastavku je link sa Izvještajem sa javne rasprave o Nacrtu zakona o željeznici:

<https://www.gov.me/dokumenta/a7553a43-2ba2-4a17-a3ad-40ed749271ff>

6. Konsultacije zainteresovanih strana

- Naznačiti da li je korišćena eksterna ekspertna podrška i ako da, kako.
- Naznačiti koje su grupe zainteresovanih strana konsultovane, u kojoj fazi RIA procesa i kako (javne ili ciljane konsultacije).
- Naznačiti glavne rezultate konsultacija, i koji su predlozi i sugestije zainteresovanih strana prihvaćeni odnosno nijesu prihvaćeni. Obrazložiti.

Eksterna ekspertska pomoć je korišćena kod izrade nacrtu Zakona, kroz projekat jačanja administrativnih kapaciteta, koji se finansira iz IPA fondova i sprovodi preko Uprave javnih radova.

Angažovan je jedan konsultant sa višegodišnjim iskustvom i radi na provjeri usklađenosti zakona sa IV paketom propisa iz oblasti regulisanja tržišta, prava putnika, obaveze javnog prevoza, teretnih koridora i metodologije za naknade za naplatu trasa vozova.

Prihvaćene su sugestije koje se odnose na bolju formulaciju značenja iz direktive EU br. 34/2012, sa dopunom iz 2016. godine i regulativa br. 1370/2007. Posebno apostrofiramo status regulatornog tijela u skladu sa organizacijom državne uprave Crne Gore.

7: Monitoring i evaluacija

- **Koje su potencijalne prepreke za implementaciju propisa?**
- **Koje će mjere biti preduzete tokom primjene propisa da bi se ispunili ciljevi?**
- **Koji su glavni indikatori prema kojima će se mjeriti ispunjenje ciljeva?**
- **Ko će biti zadužen za sprovođenje monitoringa i evaluacije primjene propisa?**

Prepreke za implementaciju ovog propisa se ogledaju u nedostatku administrativnih kapaciteta regulatora – Agencije za željeznice, za vršenje poslova koji će proisteci iz primjene Zakona. Takođe, veće obaveze postoje i za upravljača infrastrukture i prevoznike, ali ova društva imaju znatno više administrativnih kapaciteta za realizaciju obaveze iz ovog Zakona.

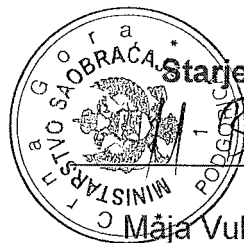
U prvom koraku, sprovodiće se eksterne obuke zaposlenih u Ministarstvu, Agenciji za željeznice i željezničkim kompanijama. Potrebno je animirati mlade ljude, i za ove nove poslove napraviti izvjesne korekcije zarada kako bi se dugoročno riješio problem nedostatka kadrova. Indikatori koji će mjeriti ispunjenje ciljeva:

- Broj novih prevoznika;
- Broj riješenih regulatornih slučajeva;
- Primjena višegodišnjeg ugovora o održavanju infrastrukture za period 2025-2029;
- Primjena višegodišnjeg ugovora o obavezi javnog prevoza,
- Upotreba nove metodologije za naplatu naknada za trase vozova od 2025. godine;
- Uspostavljanje registra željezničke infrastrukture sa troškovima održavanja
- Povećanje kvaliteta usluge prevoza putnika i robe željeznicom.

Za evaluaciju primjene Zakona biće zaduženo Ministarstvo saobraćaja.

Datum i mjesto

28. avgust 2024. godine

Starješina

Maja Vukićević
MINISTARKA

**IZJAVA O USKLAĐENOSTI NACRTA/PREDLOGA PROPISA CRNE GORE S PRAVNOM
TEKOVINOM EVROPSKE UNIJE**

Identifikacioni broj Izjave		MSA-IU/PZ/25/02
1. Naziv nacrt/predloga propisa		
- na crnogorskom jeziku	Predlog zakona o željeznici	
- na engleskom jeziku	Proposal for the Law on Railways	
2. Podaci o obrađivaču propisa		
a) Organ državne uprave koji priprema propis		
Organ državne uprave	Ministarstvo saobraćaja	
- Sektor/odsjek	Direktorat za željeznički saobraćaj	
- odgovorno lice (ime, prezime, telefon, e-mail)	Slavica Knežević, slavica.knezevic@msa.gov.me	
- kontakt osoba (ime, prezime, telefon, e-mail)	Tanja Dašić, 063209920, tanja.dasic@msa.gov.me Milena Milačić 069133400, milena.milacic@msa.gov.me	
b) Pravno lice s javnim ovlaštenjem za pripremu i sprovođenje propisa		
- Naziv pravnog lica		
- odgovorno lice (ime, prezime, telefon, e-mail)	/	
- kontakt osoba (ime, prezime, telefon, e-mail)	/	
3. Organi državne uprave koji primjenjuju/sprovode propis		
- Organ državne uprave	Ministarstvo saobraćaja	
4. Usklađenost nacrt/predloga propisa s odredbama Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju između Evropske unije i njenih država članica, s jedne strane i Crne Gore, s druge strane (SSP)		
a) Odredbe SSPa s kojima se usklađuje propis		
Sporazum ne sadrži odredbu koja se odnosi na normativni sadržaj predloga propisa.		
b) Step en ispunjenosti obaveza koje proizilaze iz navedenih odredbi SSPa		
	☐	ispunjava u potpunosti
	☐	djelimično ispunjava
	☐	ne ispunjava
c) Razlozi za djelimično ispunjenje, odnosno neispunjenje obaveza koje proizilaze iz navedenih odredbi SSPa		
5. Veza nacrt/predloga propisa s Programom pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji (PPCG)		
- PPCG za period	2025-2026	
- Poglavlje, potpoglavlje	14. Saobraćajna politika, 1.2 Zakonodavni okvir, B) Željeznički saobraćaj	
- Rok za donošenje propisa	I Kvartal 2025	
- Napomena	Predlog propisa nije donijet u predviđenom roku zbog duže procedure međuresorskog usklađivanja.	
6. Usklađenost nacrt/predloga propisa s pravnom tekovinom Evropske unije		
a) Usklađenost s primarnim izvorima prava Evropske unije		
/		
b) Usklađenost sa sekundarnim izvorima prava Evropske unije		
32012L0034		
Direktiva 2012/34/EU Evropskog parlamenta i Savjeta od 21. novembra 2012. o uspostavljanju jedinstvenog željezničkog prostora, sa njenim izmjenama 2016/2370 i 2017/2075 / Directive 2012/34/EU of the European Parliament and of the Council of 21 November 2012 establishing a single European railway area, with the following amendments 2016/2370 and 2017/2075, (OJ L 343, 14.12.2012.)		
Djelimično usklađeno/Partly harmonized		
32007R1370		

Regulativa 1370/2007/EU o uslugama javnog željezničkog i drumskog prevoza putnika i stavljanju van snage regulative 1191/69 i 1107/70, sa njenom izmjenom 2016/2338 / Regulation (EC) No 1370/2007 of the European Parliament and of the Council of 23 October 2007 on public passenger transport services by rail and by road and repealing Council Regulations (EEC) No 1191/69 and 1107/70, with the following amendment 2016/2338, (OJ L 315, 3.12.2007.)

Djelimično usklađeno/Partly harmonized

c) Usklađenost s ostalim izvorima prava Evropske unije

Ne postoji izvor prava EU ove vrste s kojim bi se predlog propisa mogao uporediti radi dobijanja stepena njegove usklađenosti.

6.1. Razlozi za djelimičnu usklađenost ili neusklađenost nacrt/predloga propisa Crne Gore s pravnom tekovinom Evropske unije i rok u kojem je predviđeno postizanje potpune usklađenosti

Potpuna usklađenost sa Direktivom 32012L0034 će se postići usvajanjem:

- Strateških dokumenta koja su značajna za finansiranje privrednih društava u većinskom državnom vlasništvu (rok za postizanje potpune usklađenosti je 2 godine od stupanja na snagu zakona);
- Podzakonskog akt kojim će biti propisani bliži uslovi koji se odnose na dobar ugled, finansijsku sposobnost u pogledu ispunjavanja postojećih i potencijalnih obaveza (rok za postizanje potpune usklađenosti je 2 godine od stupanja na snagu zakona);
- Podzakonskog akt kojim će se propisati uslovi koje mora podnosilac zahtjeva ispuniti da bi dobio licencu. A koji se odnose na finansijsku sposobnost (rok za postizanje potpune usklađenosti je 2 godine od stupanja na snagu zakona);
- Podzakonskog akt kojim će se propisati uslovi koji se odnose na tehničku opromljenost i odgovorajući kadar koji je stručno osposobljen (rok za postizanje potpune usklađenosti je 2 godine od stupanja na snagu zakona);
- Podzakonskog akt kojim će se propisati metodologija vrednosnih kriterijuma za utvrđivanje visine naknada za korišćenje trase uključujući i obračun popusta (rok za postizanje potpune usklađenosti je 2 godine od stupanja na snagu zakona);
- Podzakonskog akt kojim će se propisati uslovi koji se odnose na dobar ugled, finansijsku sposobnost, ispunjavanje tehničkih uslova, ispunjavanje uslova za pristup, kretanje, boravak i rad osoba smanjene pokretljivosti i osoba sa invaliditetom (rok za postizanje potpune usklađenosti je 2 godine od stupanja na snagu zakona);
- Ugovora o upravljanju infrastrukturuom koji se zaključuje sa Vladom Crne Gore (rok za postizanje potpune usklađenosti je I kvartal 2026);
- Metodologije vrednovanja kriterijuma za utvrđivanje visine naknada za korišćenje trase i podzakonski akt kojim se uređuje sadržaj Izjave o mreži (rok za postizanje potpune usklađenosti je 2 godine od stupanja na snagu zakona).

Potpuna usklađenost sa Direktivom **32007R1370** će se postići usvajanjem:

- Metodologija o naknadi za obaveze pružanja usluga prevoza od javnog interesa (rok: IV kvartal 2025);
- Strategija razvoja i podzakonski akt kojim će se propisati razvoj sistema i novih tehnologija željeznice (rok: IV kvartal 2025).

7. Ukoliko ne postoje odgovarajući propisi Evropske unije s kojima je potrebno obezbijediti usklađenost konstatovati tu činjenicu

/

8. Navesti pravne akte Savjeta Evrope i ostale izvore međunarodnog prava korišćene pri izradi nacrt/predloga propisa

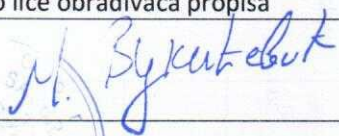
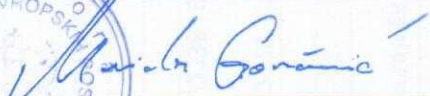
Ugovor o osnivanju transportne zajednice

Transport Tritty Community

9. Navesti da li su navedeni izvori prava Evropske unije, Savjeta Evrope i ostali izvori međunarodnog prava prevedeni na crnogorski jezik (prevode dostaviti u prilogu)

Navedeni izvori prava EU su prevedeni na crnogorski jezik.

10. Navesti da li je nacrt/predlog propisa iz tačke 1 Izjave o usklađenosti preveden na engleski jezik (prevod dostaviti u prilogu)

Predlog zakona o željeznici preveden je na engleski jezik.	
11. Učešće konsultanata u izradi nacrtu/predloga propisa i njihovo mišljenje o usklađenosti	
U izradi Predloga zakona o željeznici nije bilo učešća konsultanata	
Potpis / ovlašteno lice obrađivača propisa	Potpis / ministarka evropskih poslova
Datum: 	Datum:

Prilog obrasca:

1. Prevodi propisa Evropske unije
2. Prevod nacrtu/predloga propisa na engleskom jeziku (ukoliko postoji)

TABELA USKLAĐENOSTI

1. Identifikacioni broj (IB) nacrt/predloga propisa		1.1. Identifikacioni broj izjave o usklađenosti i datum utvrđivanja nacrt/predloga propisa na Vladi		
MSA-TU/PZ/25/02		MSA-IU/PZ/25/02		
2. Naziv izvora prava Evropske unije i CELEX oznaka				
Direktiva 2012/34/EU Evropskog parlamenta i Savjeta od 21. novembra 2012. o uspostavljanju jedinstvenog željezničkog prostora, sa njenim izmjenama 2016/2370 i 2017/2075 - 32012L0034				
Regulativa 1370/2007/EU o uslugama javnog željezničkog i drumskog prevoza putnika i stavljanju van snage regulative 1191/69 i 1107/70, sa njenom izmjenom 2016/2338 - 32007R1370				
3. Naziv nacrt/predloga propisa Crne Gore				
Na crnogorskom jeziku		Na engleskom jeziku		
Predlog zakona o željeznici		Proposal for the Law on Railways		
4. Usklađenost nacrt/predloga propisa s izvorima prava Evropske unije				
a)	b)	c)	d)	e)
Odredba i tekst odredbe izvora prava Evropske unije (član, stav, tačka)	Odredba i tekst odredbe nacrt/predloga propisa Crne Gore (član, stav, tačka)	Usklađenost odredbe nacrt/predloga propisa Crne Gore s odredbom izvora prava Evropske unije	Razlog za djelimičnu usklađenost ili neusklađenost	Rok za postizanje potpune usklađenosti
Direktiva 2012/34/EU				
Član 1 Predmet i područje primjene 1. Ova Direktiva utvrđuje: (a)pravila koja se primjenjuju na upravljanje željezničkom infrastrukturom i na aktivnosti prevoza željezničkih prevoznika koji imaju ili će imati poslovni nastan u državi članici u skladu s poglavljem II; (b)kriterijume koji se primjenjuju na izdavanje, obnovu ili izmjenu licenci od strane države članice koje su namijenjene za željezničke prevoznike koji imaju ili će imati poslovni nastan u Uniji u skladu s poglavljem III;	Predmet Član 1 Ovim zakonom uređuju se uslovi i način upravljanja željezničkom infrastrukturom (u daljem tekstu: infrastruktura) i obavljanje prevoza u željezničkom saobraćaju. Primjena Član 2 Ovaj zakon primjenjuje se na unutrašnji i međunarodni željeznički saobraćaj, gradsku željeznicu, odnosno lake šinske sisteme i žičare za prevoz lica.	Potpuno usklađeno		

(c) načela i postupke koji se primjenjuju na određivanje i ubiranje naknada za korišćenje željezničke infrastrukture i dodjelu željezničkog infrastrukturnog kapaciteta u skladu s poglavljem IV. 2. Ova Direktiva primjenjuje se na korišćenje željezničke infrastrukture za usluge domaćeg i međunarodnog željezničkog prevoza.	Uslovi za obavljanje prevoza u željezničkom saobraćaju Član 74 Prevoz putnika, lica i robe u željezničkom saobraćaju i obavljanje prevoza za sopstvene potrebe na infrastrukturi može da obavlja željeznički prevoznik, koji: 1) je upisan u CRPS za obavljanje djelatnosti prevoza u željezničkom saobraćaju; 2) ima licencu za prevoz; 3) ima sertifikat o bezbjednosti za prevoz; 4) ima zaključen ugovor o korišćenju infrastrukture sa upravljačem infrastrukture. 5) je registrovan za djelatnost pružanja usluga željezničkog prevoza putnika, odnosno tereta uz uslov da obezbijedi vuču vozova. Prevoz putnika i robe obavlja i željeznički prevoznik koji ima licencu i sertifikat o bezbjednosti za prevoz, izdate od nadležnog organa druge države ako ispunjava uslove propisane Direktivom 2012/34/EU, kao i zaključen ugovor o korišćenju infrastrukture sa upravljačem infrastrukture. Načela funkcionisanja tržišta željezničkih usluga Član 6 U postupku dodjele kapaciteta i pružanja željezničkih usluga, izrade i primjene Izjave o mreži, izrade i primjene reda vožnje, postupka sklapanja ugovora o pristupu infrastrukturi primjenjivaće se načela transparentnosti, ravnopravnosti i nediskriminacije.			
<i>Član 2</i> Izuzeci iz područja primjene 1. Poglavlje II ne primjenjuje se na željezničke prevoznike čija je djelatnost ograničena na pružanje usluga gradskog, prigradskog ili regionalnog prevoza na lokalnim ili regionalnim samostalnim mrežama za prevozne usluge na željezničkoj infrastrukturi ili mrežama koje su namijenjene samo za usluge gradskog i prigradskog željezničkog prevoza.	Nema odgovarajuće odredbe	Neprimjenljivo		

Izuzetno od prvog stava, kada je željeznički prevoznik pod direktnom ili indirektnom kontrolom preduzeća ili drugog tijela koje obavlja ili čija djelatnost uključuje obavljanje usluga željezničkog prevoza koje nisu gradske, prigradske ili regionalne usluge, primjenjuju se čl. 4 i 5. Odredbe člana 6 primjenjuju se na tog željezničkog prevoznika u odnosu na vezu između željezničkog prevoznika i preduzeća ili tijela koje ga direktno ili indirektno kontroliše. 2. Države članice mogu da isključe sljedeće iz primjene poglavlja III: (a)prevoznike koji pružaju samo usluge željezničkog putničkog prevoza na lokalnoj i regionalnoj samostalnoj željezničkoj infrastrukturi; (b)prevoznike koji pružaju samo usluge gradskog ili prigradskog željezničkog prevoza putnika; (c)prevoznike koji pružaju samo usluge regionalnog željezničkog prevoza robe; (d)prevoznike koji pružaju samo usluge prevoza robe na privatnoj željezničkoj infrastrukturi koja postoji samo kako bi je vlasnik infrastrukture koristio za sopstvenu djelatnost prevoza robe. 3. Države članice mogu da isključuju sljedeće iz primjene čl. 7, 8 i 13 i poglavlja IV: (a)lokalne i regionalne samostalne mreže za usluge prevoza putnika na željezničkoj infrastrukturi; (b)mreže namijenjene samo za pružanje usluga gradskog ili prigradskog željezničkog prevoza putnika; (c)regionalne mreže koje se koriste za usluge regionalnog željezničkog prevoza robe samo od strane željezničkog prevoznika koji nije obuhvaćen stavom 1 dok drugi podnosilac zahtjeva ne zatraži kapacitet na toj mreži; (d)infrastruktura u privatnom vlasništvu koja postoji samo za sopstvenu djelatnost prevoza robe vlasnika infrastrukture. 3a. Države članice mogu iz primjene članova 7, 7a, 7b, 7c, 7d i 8 isključiti sljedeće: Lokalne pruge s niskim intenzitetom saobraćaja čija dužina ne premašuje 100				
--	--	--	--	--

km, a koje se koriste za teretni saobraćaj između glavne pruge i tačaka polazišta i odredišta pošiljki duž tih pruga, pod uslovom da tim prugama upravljaju subjekti koji nisu glavni upravljač infrastrukture te da se

(a) tim prugama koristi samo jedan prevoznik robe ili da

(b) osnovne funkcije u vezi s tim prugama obavlja tijelo koje ne kontroliše nijedan željeznički prevoznik. Ako postoji samo jedan prevoznik robe, države članice ga mogu i izuzeti iz primjene poglavlja IV sve dok drugi podnosilac zahtjeva ne zatraži dodjelu kapaciteta. Ovaj stav može se primjenjivati i ako se pruga, u ograničenom opsegu, koristi i za usluge prevoza putnika. Države članice obavještavaju Komisiju o namjeri isključivanja takvih pruga iz primjene članova 7, 7a, 7b, 7c, 7d i 8

3b. Države članice mogu iz primjene članova 7, 7a, 7b, 7c i 7d isključiti sljedeće: Regionalne mreže s niskim intenzitetom saobraćaja kojima upravlja subjekat koji nije glavni upravljač infrastrukture i koje služe za pružanje usluga regionalnog prevoza putnika, a koje pruža jedan željeznički prevoznik koji nije postojeći željeznički prevoznik države članice, sve dok nije zatražena dodjela kapaciteta za usluge prevoza putnika na toj mreži i pod uslovom da je prevoznik nezavisan od bilo kog željezničkog prevoznika koji obavlja usluge prevoza robe. Ovaj stav može se isto tako primjenjivati ako se pruga, u ograničenom opsegu, upotrebljava i za usluge prevoza robe. Države članice obavještavaju Komisiju o namjeri isključivanja takvih pruga iz primjene člana 7, 7a, 7b, 7c i 7d.

4. Ne dovodeći u pitanje stav 3, države članice mogu da isključe lokalne i regionalne infrastrukture koje nemaju stratešku važnost za funkcionisanje tržišta željezničkih usluga iz primjene člana 8 stava 3 i lokalne željezničke infrastrukture koje nemaju stratešku važnost za funkcionisanje željezničkog tržišta iz primjene poglavlja IV. Države članice prijavljuju Komisiji svoju namjeru o

isključivanju takve željezničke infrastrukture. U skladu sa savjetodavnim postupkom iz člana 62 stava 2 Komisija će da odluči može li da se smatra da takva infrastruktura nema stratešku važnost s obzirom na dužnu predmetnih pruga, njihov nivo korištenja i obim saobraćaja na kojibi mogla da ima uticaj.

5. Države članice mogu da iz primjene člana 31 stava 5 isključe vozila koja se koriste ili namjeravaju da se koriste u trećim zemljama na mrežama čija je širina kolosjeka drugačija od glavne željezničke mreže u Uniji.

6. Države članice mogu da odluče o vremenskim periodima i rokovima za dodjelu kapaciteta koji su drugačiji od onih iz člana 43 stava 2, tačke 2(b) Aneksa VI i tač. 3, 4 i 5 Aneksa VII ako uspostavljanje međunarodnih željezničkih ruta u saradnji s upravljačima infrastrukture iz trećih zemalja na mreži čija je širina kolosjeka drugačija od glavne željezničke mreže u Uniji ima značajan uticaj na raspored za dodjelu kapaciteta uopšteno.

7. Države članice mogu da odluče da objave okvir za izračunavanje i pravila ubiranja naknada koja se primjenjuju posebno na usluge međunarodnog prevoza robe prema i iz trećih zemalja na mreži s drugačijom širinom kolosjeka od glavne željezničke mreže u Uniji s različitim instrumentima i rokovima od onih predviđenih u članu 29 stavu 1 ako je to potrebno za osiguranje poštene tržišne konkurencije.

8. Države članice mogu iz primjene poglavlja IV da isključe željezničku infrastrukturu čija je širina kolosjeka drugačija od glavne željezničke mreže u Uniji i koja povezuje prekogranične stanice države članice s državnom teritorijom treće zemlje.

8a. Države članice, u periodu od deset godina nakon 24. decembra 2016., mogu iz primjene poglavlja II i IV ove Direktive, izuzeto od članova 10, 13 i 56, isključiti izolovane željezničke pruge čija je dužina manja od 500 km, a širina kolosjeka razlikuje se od širine kolosjeka glavne domaće željezničke mreže, koje su povezane s trećom zemljom u

kojoj se ne primjenjuje zakonodavstvo Unije u području željezničkog saobraćaja i kojima upravlja upravljač infrastrukture koji nije upravljač infrastrukture glavne domaće mreže. Željeznički prevoznici koji usluge pružaju isključivo na takvim prugama mogu biti izuzeti od primjene poglavlja II. Takva izuzeća moguće je produžiti za periode koji nisu duži od 5 godina. Najkasnije 12 mjeseci prije isteka izuzeća država članica koja namjerava produžiti izuzeće obavještava Komisiju o svojoj namjeri da to učini. Komisija ispituje jesu li uslovi za izuzeće određeni u prvom podstavu i dalje ispunjeni. Ako to nije slučaj, Komisija donosi implementacione akte kojima odlučuje o prekidu izuzeća. Ti implementacioni akti se donose u skladu sa savjetodavnim postupkom iz člana 62 stav 2. 9. Ova Direktiva se ne primjenjuje na prevoznike čije je poslovanje ograničeno samo na pružanje usluga kombinovanog saobraćaja drumskih vozila kroz podmorske tunele ili za prevozne operacije u obliku usluge kombinovanog saobraćaja za drumska vozila kroz takve tunele osim člana 6 st. 1 i 4 i čl. 10, 11, 12 i 28. 10. Države članice mogu da isključe iz primjene poglavlja II, osim člana 14, i poglavlja IV, svaku željezničku uslugu koja se obavlja u tranzitu kroz Uniju. 11. Države članice mogu da isključe iz primjene člana 32 stava 4 vozove koji nisu opremljeni Evropskim sistemom za kontrolu vozova (ETCS) i koji se koriste za usluge regionalnog prevoza putnika, a koji su prvi put pušteni u upotrebu prije 1985. godine. 12. Kada postoji javno-privatno partnerstvo sklopljeno prije 16. juna 2015, a privatna stranka tog partnerstva je ujedno i željeznički prevoznik odgovoran za pružanje usluga željezničkog prevoza putnika na infrastrukturi, države članice mogu i dalje takvu privatnu stranku izuzeti od primjene člana 7, 7a i 7d te mogu i dalje ograničavati pravo ukrcaja i iskrcaja putnika za željezničke prevoznike koji obavljaju usluge na istoj infrastrukturi na kojoj				
--	--	--	--	--

privatna stranka javno-privatnog partnerstva pruža usluge prevoza putnika. 13. Privatni upravljači infrastrukture koji su stranke javno-privatnog partnerstva sklopljenog prije 24. decembra 2016. i koji ne dobijaju javna sredstva isključeni su iz primjene člana 7d pod uslovom da se kreditima i finansijskim garancijama kojima upravlja upravljač infrastrukture direktno ili indirektno ne koriste određeni željeznički prevoznici.				
Član 3 Definicije Za potrebe ove Direktive, primjenjuju se sljedeće definicije: (1) „željeznički prevoznik” znači svako javno ili privatno preduzeće koje ima dozvolu u skladu s ovom Direktivom i čija je primarna djelatnost da pruža usluge prevoza robe i/ili putnika željeznicom s tim da mora da osigura vuču; to uključuje i preduzeća koja pružaju samo usluge vuče; (2) „upravljač infrastrukture” znači tijelo ili preduzeće koje je posebno odgovorno za uspostavljanje, upravljanje i održavanje željezničke infrastrukture, uključujući upravljanje saobraćajem i saobraćajno-upravljačkim i signalno-sigurnosnim podsistemom; uloga upravljača infrastrukture na mreži ili dijelu mreže može da bude dodijeljena različitim tijelima ili preduzećima; 2a) „razvoj željezničke infrastrukture” znači planiranje mreže, finansijsko i investiciono planiranje te izgradnja i modernizacija infrastrukture; (2b) „upravljanje željezničkom infrastrukturom” znači dodjela trase voza, upravljanje saobraćajem i ubiranje naknada za korišćenje infrastrukture;	Značenje izraza Član 8 Izrazi upotrijebljeni u ovom zakonu imaju sljedeća značenja: 8) željeznički prevoznik je privredno društvo ili drugo pravno lice koje je registrovano za pretežnu djelatnost pružanja usluga željezničkog prevoza robe i/ili putnika i kome je izdata licenca, uz obavezu da obezbijedi vuču ili koje obezbjeđuje samo vuču, kao i privredno društvo ili drugo pravno lice koje obavlja željeznički prevoz za sopstvene potrebe i kome je izdata licenca za prevoz za sopstvene potrebe; 44) upravljač infrastrukture je pravno lice koje upravlja željezničkom infrastrukturom, održava i obnavlja infrastrukturu i koje je odgovorno za učešće u njenom razvoju; 28) održavanje infrastrukture obuhvata radove koji se izvode radi očuvanja stanja i kapaciteta postojeće infrastrukture; 27) obnova infrastrukture obuhvata radove zamjene na postojećoj infrastrukturi kojima se ne mijenjaju njene cjelokupne performanse; 24) modernizacija (unaprjeđenje) željezničke infrastrukture obuhvata radove izmjene na infrastrukturi kojima se poboljšavaju njene performanse 25) željeznička mreža je cjelokupna željeznička infrastruktura koju posjeduje i/ili kojom upravlja upravljač infrastrukture;	Potpuno usklađeno	Tačke 2a, 2b, 2f, 16, 19 i 22 definisane kroz tekst propisa Tačka 30 je predmet regulisanja Zakona o bezbjednosti, organizaciji i efikasnosti željezničkog prevoza („Sl. list CG“, broj: 1/14) Tačka (32) „javno-privatno partnerstvo” predmet	

(2c) „održavanje željezničke infrastrukture” znači izvođenje radova radi očuvanja stanja i kapaciteta postojeće infrastrukture; (2d) „obnova željezničke infrastrukture” znači veliki radovi zamjene na postojećoj infrastrukturi kojima se ne mijenjaju njene ukupne performanse; (2e) „modernizacija željezničke infrastrukture” znači veliki radovi izmjene na infrastrukturi kojima se poboljšavaju njene ukupne performanse; (2f) „osnovne funkcije” upravljanja infrastrukturom znači odlučivanje u vezi s dodjelom trasa vozova, uključujući izradu i procjenu raspoloživosti i dodjelu pojedinačnih trasa vozova te odlučivanje u vezi s naknadama za korišćenje infrastrukture, uključujući određivanje iznosa i ubiranje naknada, u skladu s okvirom za ubiranje naknada i okvirom za dodjelu kapaciteta koje su države članice uspostavile u skladu s članovima 29 i 39; (3) „željeznička infrastruktura” znači svi elementi navedeni u Aneksu I; (4) „usluga međunarodnog prevoza robe” znači usluga prevoza prilikom koje voz prelazi barem jednu granicu države članice; voz može da se spoji i/ili razdvoji i različiti dijelovi mogu da imaju različita polazišta i odredišta, pod uslovom da svi vagoni prelaze barem jednu granicu; (5) „usluga međunarodnog prevoza putnika” znači usluga prevoza putnika prilikom koje voz prelazi barem jednu granicu države članice i čija je glavna svrha da prevozi putnike između stanica u različitim državama članicama; voz može da se spoji i/ili razdvoji i različiti dijelovi mogu da imaju različita polazišta i odredišta, pod uslovom da svi vagoni prelaze barem jednu granicu;	23) međunarodni prevoz robe je transportna usluga u okviru koje voz prelazi najmanje jednu državnu granicu, a voz može da bude spojen ili razdvojen, a različiti dijelovi mogu da imaju različita polazišta i odredišta, pod uslovom da svi vagoni pređu najmanje jednu državnu granicu; 3) gradski ili prigradski prevoz je prevoz čija je osnovna svrha zadovoljenje prevoznih potreba centra grada ili konurbacije, uključujući pograničnu konurbaciju, kao i prevoznih potreba između tog centra ili konurbacije i njihove okoline; 39) regionalni prevoz je prevozna usluga čija je osnovna svrha da ispuni potrebe za prevozom u regionu, kao i prekogranično područje u skladu sa potvrđenim međunarodnim ugovorom; 42) tranzit je prelazak preko teritorije Crne Gore bez utovara ili istovara robe, odnosno bez ukrcavanja ili iskrcavanja putnika na teritoriji Crne Gore; 1) alternativni prevozni put je drugi prevozni put između istog polazišta i odredišta, ako postoji mogućnost zamjene između dva prevozna puta u pružanju usluge prevoza robe ili putnika od strane željezničkog prevoznika; 45) uslužni objekat je postrojenje, zemljište, zgrade i oprema koja omogućava pružanje jedne ili više usluga, kao i kolosjeci koji povezuju mrežu sa uslužnim objektima; 30) operator uslužnog objekta je pravno lice koje upravlja jednim ili više uslužnih objekata ili pruža jedne ili više usluga željezničkim prevoznicima, kao i upravlja željezničkom infrastrukturom koja čini dio infrastrukture uslužnog objekta; 33) pogranični sporazum je sporazum između dvije ili više država čija je svrha da olakša pružanje prekograničnih željezničkih usluga; 21) licenca je isprava kojom se potvrđuje sposobnost željezničkog prevoznika za pružanje usluga željezničkog		Tačke 33 i 34 predmet Zakona o privrednim društvima. Tačka 35 biće predmet Zakona o pravima putnika. Tačka 36 neprimjenjivo.	
---	---	--	---	--

(6) „gradske i prigradske usluge” znači usluge prevoza čija je glavna svrha da se zadovolje prevozne potrebe užeg ili šireg gradskog centra, uključujući i prekogranični širi gradski centar, kao i prevozne potrebe između tih centara i okolnih područja, (7) „regionalne usluge” znači usluge prevoza čija je glavna svrha da se zadovolje prevozne potrebe regije, uključujući prekogranične regije; (8) „tranzit” znači prelaz s državnog područja Unije bez utovara ili istovara robe i/ili bez ukrcaja ili iskrcaja putnika na državno područje Unije; (9) „alternativni pravac” znači drugi pravac između istog polazišta i odredišta u slučaju kada su ta dva pravca međusobno zamjenjiva za uslugu prevoza robe ili putnika od strane željezničkog prevoznika; (10) „izvodljiva alternativa” znači pristup alternativnom uslužnom objektu koji je ekonomski prihvatljiv željezničkom prevozniku i koji mu omogućava pružanje predmetne usluge prevoza tereta ili putnika; (11) „uslužni objekat” znači postrojenje, uključujući zemljište, zgrade i opremu, koji je posebno opremljen, u cjelini ili dijelom, za pružanje jedne ili više usluga iz tač. 2 do 4 Aneksa II; (12) „operator uslužnog objekta” znači javno ili privatno tijelo odgovorno za upravljanje jednim ili više uslužnih objekata ili za pružanje željezničkim prevoznicima jedne ili više usluga iz tač. 2 do 4 Aneksa II; (13) „prekogranični sporazum” znači sporazum između dvije ili više država članica ili između država članica i trećih zemalja čija je svrha da se olakša pružanje prekograničnih željezničkih usluga; (14) „licenca znači ovlaštenje koje je prevozniku izdao izdavalac dozvola i kojim se priznaje njegova	prevoza ili obavljanje željezničkog prevoza za sopstvene potrebe; Uslovi za obavljanje prevoza u željezničkom saobraćaju Član 74 Stav 5 Licencu za prevoz izdaje Agencija na osnovu podnesenog zahtjeva. 38) razumna dobit je stopa povraćaja sopstvenog kapitala koja uzima u obzir rizik, uključujući rizik na prihod, ili nedostatak takvog rizika, koji trpi operator uslužnog objekta i u skladu je sa prosječnom stopom za dati sektor tokom proteklih godina; 5) dodjela kapaciteta je dodjela kapaciteta željezničke infrastrukture u obliku trase voza koju vrši upravljač infrastrukture i dijela staničnih objekata željezničke infrastrukture; 10) zagušena infrastruktura je dio željezničke infrastrukture za koji se potražnja za kapacitetom infrastrukture ne može u potpunosti zadovoljiti tokom određenog perioda vremena, pa čak i nakon usklađivanja različitih zahtjeva za kapacitetom infrastrukture; Plan za poboljšanje kapaciteta – član 61 29) okvirni sporazum je sporazum kojim se utvrđuju prava i obaveze podnosilaca zahtjeva za dodjelu kapaciteta infrastrukture i upravljača infrastrukture u pogledu kapaciteta infrastrukture koji će se dodjeljivati i cijenama koje će se naplaćivati u periodu dužem od perioda primjene jednog važećeg reda vožnje; 19) kapacitet infrastrukture obuhvata mogući broj trasa vozova za raspoređivanje na određenom dijelu javne željezničke infrastrukture u određenom periodu; 25) željeznička mreža je cjelokupna željeznička infrastruktura koju posjeduje i/ili kojom upravlja upravljač infrastrukture; 13) Izjava o mreži je dokument kojim se detaljno utvrđuju opšta pravila, rokovi, postupci i kriterijumi koji se tiču načina obračuna cijena i dodjele kapaciteta, kao i druge			
---	---	--	--	--

sposobnost za pružanje usluga željezničkog prevoza; ta sposobnost može da bude ograničena na pružanje određenih vrsta usluga; (15) „izdavalac licenci” znači tijelo nadležno za izdavanje licenci u državi članici; (16) „ugovor” znači sporazum ili, <i>mutadis mudandis</i>, dogovor u okviru administrativnih mjera; (17) „razumna dobit” znači stopa prinosa na vlastita sredstva koja uzima u obzir rizik, kao i rizik na prihod, ili nepostojanje takvog rizika, koju ima operator uslužnog objekta i u skladu je s prosječnom stopom za predmetni sektor posljednjih godina; (18) „dodjela kapaciteta” znači dodjela željezničkog infrastrukturnog kapaciteta od strane upravljača infrastrukture; (19) „podnosilac zahtjeva” znači željeznički prevoznik ili međunarodna grupacija željezničkih prevoznika ili drugo fizičko ili pravno lice, kao što su nadležna tijela u skladu s Regulativom (EZ) br. 1370/2007 i otpremnici, špediteri i pružaoci usluga kombinovanog prevoza koji imaju interes za obavljanje javne usluge ili komercijalni interes za dodjelu infrastrukturnog kapaciteta; (20) „zakrčena infrastruktura” znači dio infrastrukture na kojem potražnja za infrastrukturnim kapacitetom ne može potpuno da se zadovolji tokom određenih perioda čak i nakon usaglašavanja različitih zahtjeva za kapacitetom; (21) „plan povećanja kapaciteta” znači mjera ili niz mjera koje treba da se sprovedu u određenom periodu, a koje imaju za cilj da ublaže nedostatak kapaciteta koji je doveo do proglašenja dijela infrastrukture „zakrčenom“;	relevantne informacije koje su neophodne da bi se mogao podnijeti zahtjev za dodjelu kapaciteta infrastrukture 43) trasa voza je dio kapaciteta infrastrukture neophodan za saobraćanje voza između dva mjesta u toku određenog perioda 40) red vožnje je akt upravljača infrastrukture kojim se utvrđuje plan saobraćaja vozova za prevoz putnika i robe, kao i za sopstvene potrebe na željezničkoj infrastrukturi tokom perioda važenja; 20) kolosjek za gariranje je sporedni kolosjek posebno namijenjen za privremeni smještaj željezničkih vozila između dva uvrštavanja u voz			
--	--	--	--	--

(22) „usaglašavanje” znači postupak kojim upravljač infrastrukture i podnosioci zahtjeva nastoje da riješe situacije u kojima postoje protivrječni zahtjevi za dodjelom infrastrukturnog kapaciteta; (23) „okvirni sporazum” znači pravno obavezujući opšti sporazum u skladu s javnim ili privatnim pravom u kojem se utvrđuju obaveze podnosilaca zahtjeva i upravljača infrastrukture u vezi sa infrastrukturnim kapacitetom koji će se dodjeljivati i naknade koje će se ubirati u periodu dužem od perioda jednog voznog reda; (24) „infrastrukturni kapacitet” znači mogući broj trasa vozova na pojedinom dijelu infrastrukture u određenom vremenskom periodu; (25) „mreža” znači cjelokupna željeznička infrastruktura kojom upravlja upravljač infrastrukture; (26) „izjava o mreži” znači izjava kojom se detaljno utvrđuju opšta pravila, rokovi, postupci i kriterijumi za programe za određivanje naknada i dodjelu kapaciteta, uključujući druge podatke koji su neophodni za podnošenje zahtjeva za dodjelom infrastrukturnog kapaciteta; (27) „trasa voza” znači infrastrukturni kapacitet koji je potreban za vožnju voza između dva mjesta u određenom vremenu; (28) „red vožnje” znači skup podataka o svim planiranim kretanjima vozova i željezničkih vozila na određenoj infrastrukturi tokom perioda za koji isti važi; (29) „garažni kolosjek” znači kolosijeci koji su posebno namijenjeni za privremeno garažiranje željezničkih vozila između dva prevoza; (30) „redovno održavanje” znači radovi održavanja vozila koji se ne sprovode rutinski kao dio svakodnevnih operacija i zahtijevaju povlačenje vozila iz saobraćaja;				
---	--	--	--	--

(31) „vertikalno integrisano preduzeće” znači preduzeće gdje, u smislu Uredbe Savjeta (EZ) br. 139/2004:

(a) upravljač infrastrukture je pod kontrolom preduzeća koje istovremeno kontroliše jednog ili više željezničkih prevoznika koji pružaju usluge željezničkog prevoza na mreži upravljača infrastrukture;

(b) upravljač infrastrukture pod kontrolom je jednog ili više željezničkih prevoznika koji pružaju usluge željezničkog prevoza na mreži upravljača infrastrukture; ili

(c) jedan ili više željezničkih prevoznika koji pružaju usluge željezničkog prevoza na mreži upravljača infrastrukture je pod kontrolom upravljača infrastrukture. To ujedno podrazumijeva preduzeće koje se sastoji od zasebnih odjeljenja, uključujući upravljača infrastrukture i jednog ili nekoliko odjeljenja koja pružaju usluge prevoza, ali nemaju zaseban pravni subjektivitet.

Ako su upravljač infrastrukture i željeznički prevoznik potpuno nezavisni jedan od drugog, ali su oba pod direktnom kontrolom države članice koja ne uključuje nikakav posrednički subjekat, ne smatra se da predstavljaju vertikalno integrisano preduzeće za potrebe ove Direktive;

(32) „javno-privatno partnerstvo” znači obavezujući aranžman između javno-pravnih organa i jednog ili više preduzeća koja nisu glavni upravljač infrastrukture države članice, u okviru kojeg preduzeća djelimično ili potpuno grade i/ili finansiraju željezničku infrastrukturu i/ili stiču pravo izvršavanja bilo koje od funkcija navedenih u tački 2. tokom unaprijed određenog perioda. Aranžman može poprimiti bilo koji odgovarajući pravno obavezujući oblik predviđen nacionalnim zakonodavstvom;

Potpuno
usklađeno

Održavanje vozila je
predmet Zakona o
bezbjednosti,
organizaciji i efikasnosti
željezničkog prevoza.

Organizacija rada
privrednih društava

(33) „upravni odbor” znači više tijelo preduzeća koje obavlja izvršne i administrativne funkcije i koje je odgovorno za svakodnevno upravljanje preduzećem; (34) „nadzorni odbor” znači najviše tijelo preduzeća koje ispunjava nadzorne zadatke, uključujući izvršavanje kontrole nad upravnim odborom i donošenje opštih strateških odluka u vezi s preduzećem; (35) „jedinствена karta” znači jedna ili više karata koje predstavljaju ugovor o prevozu za uzastopne usluge željezničkog prevoza koje pruža jedan ili nekoliko željezničkih prevoznika; (36) „usluge prevoza putnika željeznicama velikih brzina” znači usluge željezničkog prevoza putnika koje se obavljaju bez zaustavljanja između dva mjesta koja su udaljena barem više od 200 km, na posebno izgrađenim prugama velikih brzina opremljenim za brzine uglavnom od 250 km/h ili veće i na kojima se prosječno vozi tim brzinama.			predmet je Zakona o privrednim društvima, zbog čega ove norme nijesu dio Zakona o željeznici (termini kao što su verikalno integrisana preduzeća, nadzorni odbor, upravni odbor i sl.)	
Član 4 Nezavisnost željezničkih prevoznika i upravljača infrastrukture 1. Države članice preduzimaju potrebne mjere kako bi osigurale da, što se tiče upravljanja, rukovođenja i unutrašnje kontrole nad upravnim, ekonomskim i računovodstvenim pitanjima, željeznički prevoznici koji su u direktnom ili indirektnom vlasništvu države članice imaju nezavisan status tako da su naročito njihova imovina, budžet i poslovne knjige odvojeni od državnih. 2. Upravljač infrastrukture odgovoran je za vlastito upravljanje, rukovođenje i unutrašnju kontrolu pritom poštujući okvir za ubiranje naknada i dodjelu kapaciteta kao i posebna pravila koja su odredile države članice.	Načelo razdvajanja Član 5 Obavljanje djelatnosti upravljanja infrastrukturom i djelatnosti prevoza u željezničkom saobraćaju uređuje se na načelu razdvajanja poslova upravljanja infrastrukturom i poslova obavljanja prevoza u željezničkom saobraćaju, naročito u pogledu upravljanja i administracije nad ekonomskim i računovodstvenim pitanjima. Ako privredno društvo istovremeno upravlja željezničkom infrastrukturom i pruža usluge željezničkog prevoza, bilansi uspjeha i bilansi stanja koji se odnose na obavljanje usluga željezničkog prevoza i bilansi koji se odnose na upravljanje željezničkom infrastrukturom vode se posebno i moraju da budu javno dostupni. Ako privredno društvo istovremeno obavlja usluge željezničkog prevoza putnika i robe, bilansi uspjeha i bilansi stanja koji se odnose na obavljanje usluga prevoza putnika i bilansi stanja koji se odnose na poslovanje pružanja usluga	Potpuno usklađeno		

	prevoza robe vode se posebno i moraju da budu javno dostupni. Naknada dodijeljena za obavljanje djelatnosti upravljanja infrastrukturom i naknada dodijeljenja za obavljanje djelatnosti prevoza u željezničkom saobraćaju ne smiju da se prenose sa jednog na drugo poslovno područje. Naknade za obavljanje usluga željezničkog prevoza, kao i uplate za obavljene javne usluge, prikazuju se posebno u poslovnim knjigama i ne smiju se prenositi na aktivnosti vezane za obavljanje drugih usluga željezničkog prevoza ili bilo kakvo drugo poslovanje. Željeznički prevoznik ne smije odobriti zajam upravljaču infrastrukture ni direktno ni indirektno. Javna sredstva isplaćena za aktivnosti koje se odnose na obavezu javnog prevoza putnika, iskazuju se odvojeno na računima i ne mogu da se prenose na djelatnosti koje se odnose na pružanje drugih usluga prevoza ili bilo kojih drugih djelatnosti.			
Član 5 Upravljanje željezničkim prevoznicima prema komercijalnim načelima 1. Države članice preduzimaju potrebne mjere kako bi omogućile željezničkim prevoznicima da prilagode svoju djelatnost tržištu i upravljaju tim djelatnostima pod odgovornošću njihovih rukovodećih tijela, u interesu obavljanja efikasnih i odgovarajućih usluga po najnižoj mogućoj cijeni za kvalitet zatražene usluge. Željezničkim prevoznicima se upravlja u skladu s načelima koja se primjenjuju na komercijalna privredna društva, nezavisno od njihovog vlasništva. Ovo se takođe primjenjuje na njihove obaveze obavljanja javnih usluga koje nameće država i na ugovore o obavljanju javnih usluga koje sklapaju s nadležnim tijelima države. 2. Željeznički prevoznici utvrđuju svoje poslovne planove, uključujući programe ulaganja i finansiranja. Ti planovi se izrađuju kako bi se postigla finansijska ravnoteža i ostvarenje drugih ciljeva tehničkog, komercijalnog i	Nema odgovarajuće odredbe	Potpuno usklađeno	Materija koja se odnosi na poslovanje privrednih društava regulisana je Zakonom o privrednim društvima „Sl. list CG“, br. 65/20, 146/21 i 04/24	

finansijskog poslovanja; u njima se navode i načini ostvarivanja tih ciljeva. 3. Na osnovu opštih smjernica politike koje je utvrdila država članica i uzimajući u obzir nacionalne planove i ugovore (koji mogu biti višegodišnji), uključujući planove ulaganja i finansiranja, željeznički prevoznici, u prvom redu, mogu da: (a) uspostave svoju unutrašnju organizaciju, ne dovodeći u pitanje čl. 7, 29 i 39; (b) kontrolišu pružanje i oglašavanje usluga i odrede cijene tih usluga; (c) donose odluke o zaposlenima, imovini i nabavci; (d) povećaju tržišni udio, razvijaju nove tehnologije i nove usluge i prihvataju sve inovativne tehnike upravljanja; (e) uspostave nove poslovne djelatnosti u oblastima koje su povezane sa željezničkim saobraćajem. Ovaj stav ne dovodi u pitanje Regulativu (EZ) br. 1370/2007. 4. Ne dovodeći u pitanje stav 3, akcionari željezničkih prevoznika u državnom vlasništvu ili pod kontrolom države imaju mogućnost da zahtijevaju da se prije važnih upravljačkih odluka traži njihova prethodna saglasnost kao što je slučaj kod akcionara privatnih akcionarskih društava u skladu s pravilima zakona o privrednim društvima država članica. Odredbe ovog člana ne dovode u pitanje ovlašćenja nadzornih tijela u skladu sa zakonima o privrednim društvima država članica u vezi s imenovanjem članova uprave.				
Član 6 Razdvajanje računa 1. Države članice obezbjeđuju vođenje i objavu odvojenih računa dobiti i gubitka i bilansa stanja, koji se odnose na poslovanje u vezi pružanja usluga prevoza od strane željezničkih prevoznika s jedne strane i za poslovanje u vezi sa upravljanjem željezničkom infrastrukturom s druge	Član 13 stav 9 Upravljač infrastrukture mora da bude nezavisan u procesu odlučivanja od subjekata koji pružaju usluge prevoza i održavanja voznih sredstava, uključujući i pravna lica koja su povezana sa upravljačem infrastrukture u smislu zakona kojim se uređuju privredna društva.	Potpuno usklađeno		

strane. Javna sredstva koja se uplaćuju za jednu od te dvije oblasti djelovanja ne smiju da se prenose na drugu. 2. Za potrebe ovog člana države članice koje primjenjuju član 7a stav 3 zahtijevaju da je preduzeće organizovano u zasebna odjeljenja koja nemaju zaseban pravni subjektivitet unutar jedinstvenog preduzeća 3. Države članice obezbjeđuju vođenje i objavu odvojenih računa dobiti i gubitka i bilansa stanja za poslovanje u vezi sa pružanjem usluga željezničkog prevoza robe s jedne strane i za aktivnosti u vezi sa pružanjem usluga prevoza putnika s druge strane. Javna sredstva koja se uplaćuju za aktivnosti u vezi sa pružanjem prevoznih usluga kao javne službe prikazuju se odvojeno u skladu s članom 7 Regulative (EZ) br. 1370/2007 na relevantnim računima i ne prenose se na aktivnosti u vezi sa pružanjem drugih prevoznih usluga ili nekog drugog poslovanja. 4. Poslovne knjige za različite oblasti poslovanja iz st. 1 i 3 vode se na način koji omogućava praćenje zabrane prenosa javnih sredstava uplaćenih za jednu oblast aktivnosti na drugu i praćenje korišćenja prihoda od naknada za korišćenje infrastrukture i višaka od drugih komercijalnih aktivnosti.	Odvojeno računovodstvo Član 69 Upravljači infrastrukture koji istovremeno pružaju i usluge prevoza, kao i prevoznici robe i putnika dužni su da računovodstvo za usluge prevoza putnika, prevoza robe i upravljanja infrastrukturom vode odvojeno. Budžetska sredstva dodjeljena jednoj od djelatnosti ne smiju uticati na drugu, odnosno ne smije se prenositi na drugu. Lica iz stava 1 ovog člana, kao dokaz da vode odvojeno računovodstvo, dužna su da Agenciji na zahtjev dostave dokumentaciju koja se odnosi na: 1) odvojene bilanse uspjeha i bilanse stanja za aktivnosti pružanja usluga prevoza robe, putnika i djelatnost upravljanja infrastrukturom; 2) podatke o pojedinačnim izvorima i korišćenju budžetskih sredstava i drugih vidova kompenzacija na transparentan i detaljan način, kao i pregled novčanih tokova kako bi se utvrdilo na koji način se koriste budžetska sredstva i drugi vidovi kompenzacija; 3) kategorije troškova i dobiti kako bi se omogućilo utvrđivanje da li se javlja unakrsno subvencionisanje između ovih različitih djelatnosti; 4) podatke koji se odnose na finansijsko poslovanje, i to: a) izjavu o finansijskom učinku, b) zbirnu izjavu o troškovima, c) izjavu o troškovima održavanja, d) izjavu o operativnim troškovima, e) izjavu o prihodima.			
Član 7 Nezavisnost upravljača infrastrukture 1. Države članice obezbjeđuju da je upravljač infrastrukture odgovoran za upravljanje željezničkom infrastrukturom na mreži, njeno održavanje i rekonstrukciju i da mu je povjeren razvoj željezničke infrastrukture te mreže, u skladu s nacionalnim pravom.	Načelo razdvajanja Član 5 Obavljanje djelatnosti upravljanja infrastrukturom i djelatnosti prevoza u željezničkom saobraćaju uređuje se na načelu razdvajanja poslova upravljanja infrastrukturom i poslova obavljanja prevoza u željezničkom saobraćaju, naročito u pogledu upravljanja i administracije nad ekonomskim i računovodstvenim pitanjima.	Potpuno usklađeno	Upravljanje privrednim društvima je predmet Zakona o privrednim društvima „Sl. list CG“, br. 65/20, 146/21 i 04/24	

Države članice obezbjeđuju da nijedan od drugih pravnih subjekata unutar vertikalno integrisanog preduzeća nema odlučujući uticaj na odluke upravljača infrastrukture u pogledu osnovnih funkcija. Države članice obezbjeđuju da članovi nadzornog odbora i upravnog odbora upravljača infrastrukture i rukovodioci koji njima direktno odgovaraju djeluju na nediskriminatoran način i da na njihovu nepristranost ne utiče nijedan sukob interesa. 2. Države članice obezbjeđuju da je upravljač infrastrukture organizovan kao subjekat koji je pravno odvojen od bilo kog željezničkog prevoznika te da je, u vertikalno integrisanim preduzećima, odvojen od bilo kog drugog pravnog subjekta unutar preduzeća. 3. Države članice obezbjeđuju da iste osobe ne mogu istovremeno biti zaposlene ili imenovane: (a) kao članovi upravnog odbora upravljača infrastrukture i kao članovi upravnog odbora željezničkog prevoznika; (b) kao osobe zadužene za donošenje odluka o osnovnim funkcijama i kao članovi upravnog odbora željezničkog prevoznika; (c) ako postoji nadzorni odbor, kao članovi nadzornog odbora upravljača infrastrukture i kao članovi nadzornog odbora željezničkog prevoznika; (d) kao članovi nadzornog odbora preduzeća koje je dio vertikalno integrisanog preduzeća i koje vrši kontrolu i nad željezničkim prevoznikom i nad upravljačem infrastrukture te kao članovi upravljačkog odbora tog upravljača infrastrukture. 4. U vertikalno integrisanim preduzećima, članovi upravljačkog odbora upravljača infrastrukture i osobe zadužene za donošenje odluka o osnovnim funkcijama ne primaju nikakvu naknadu utemeljenu na postignutim rezultatima od bilo kojih drugih pravnih subjekata unutar vertikalno integrisanog preduzeća, niti primaju bilo kakve bonuse koji su ponajprije povezani s finansijskim rezultatima određenih željezničkih prevoznika. Mogu im se, međutim, nuditi podsticaji u pogledu ukupnih performansi željezničkog sistema.	Ako privredno društvo istovremeno upravlja željezničkom infrastrukturom i pruža usluge željezničkog prevoza, bilansi uspjeha i bilansi stanja koji se odnose na obavljanje usluga željezničkog prevoza i bilansi koji se odnose na upravljanje željezničkom infrastrukturom vode se posebno i moraju da budu javno dostupni. Ako privredno društvo istovremeno obavlja usluge željezničkog prevoza putnika i robe, bilansi uspjeha i bilansi stanja koji se odnose na obavljanje usluga prevoza putnika i bilansi stanja koji se odnose na poslovanje pružanja usluga prevoza robe vode se posebno i moraju da budu javno dostupni. Naknada dodijeljena za obavljanje djelatnosti upravljanja infrastrukturom i naknada dodijeljenja za obavljanje djelatnosti prevoza u željezničkom saobraćaju ne smiju da se prenose sa jednog na drugo poslovno područje. Naknade za obavljanje usluga željezničkog prevoza, kao i uplate za obavljene javne usluge, prikazuju se posebno u poslovnim knjigama i ne smiju se prenositi na aktivnosti vezane za obavljanje drugih usluga željezničkog prevoza ili bilo kakvo drugo poslovanje. Željeznički prevoznik ne smije odobriti zajam upravljaču infrastrukture ni direktno ni indirektno. Javna sredstva isplaćena za aktivnosti koje se odnose na obavezu javnog prevoza putnika, iskazuju se odvojeno na računima i ne mogu da se prenose na djelatnosti koje se odnose na pružanje drugih usluga prevoza ili bilo kojih drugih djelatnosti. Načela funkcionisanja tržišta željezničkih usluga Član 6 U postupku dodjele kapaciteta i pružanja željezničkih usluga, izrade i primjene Izjave o mreži, izrade i primjene reda vožnje, postupka zaključivanja ugovora o pristupu infrastrukturi primjenjivaće se načela transparentnosti, ravnopravnosti i nediskriminacije.			
--	---	--	--	--

5. Ako se različiti subjekti unutar vertikalno integrisanog preduzeća koriste zajedničkim informacionim sistemima, pristup osjetljivim informacijama u vezi s osnovnim funkcijama ima samo ovlašćeno osoblje upravljača infrastrukture. Osjetljive informacije ne smiju se prosljeđivati drugim subjektima unutar vertikalno integrisanog preduzeća. 6. Odredbama stava 1 ovog člana ne dovodi se u pitanje pravo država članica da donose odluke o razvoju i finansiranju željezničke infrastrukture, kao ni njihove nadležnosti u vezi s finansiranjem infrastrukture i naknadama za njeno korišćenje te dodjelom kapaciteta, kako je utvrđeno članom 4 stav 2 i članovima 8, 29 i 39.				
Član 7a Nezavisnost osnovnih funkcija upravljača infrastrukture Države članice obezbjeđuju da je upravljač infrastrukture u pogledu osnovnih funkcija organizaciono nezavisan kao i da je nezavisan u pogledu donošenja odluka u okviru ograničenja iz člana 4 stav 2 i članova 29 i 39. 3. U svrhu primjene stava 1 države članice naročito obezbjeđuju da: (a) željeznički prevoznik ili bilo koji drugi pravni subjekat ne ostvaruje odlučujući uticaj na upravljača infrastrukture u vezi s osnovnim funkcijama, pri čemu se ne dovodi u pitanje uloga država članica u pogledu određivanja okvira za ubiranje naknada i okvira za dodjelu kapaciteta kao ni specifična pravila za ubiranje naknada u skladu s članovima 29 i 39; (b) željeznički prevoznik ili bilo koji drugi pravni subjekat unutar vertikalno integrisanog preduzeća nema odlučujući uticaj na imenovanja i razrješenja osoba zaduženih za donošenje odluka o osnovnim funkcijama; (c) se mobilnošću osoba zaduženih za osnovne funkcije ne stvara sukob interesa. 3. Države članice mogu odlučiti da ubiranje naknada za korišćenje infrastrukture i dodjelu kapaciteta obavljaju	Načelo razdvajanja Član 5 Obavljanje djelatnosti upravljanja infrastrukturom i djelatnosti prevoza u željezničkom saobraćaju uređuje se na načelu razdvajanja poslova upravljanja infrastrukturom i poslova obavljanja prevoza u željezničkom saobraćaju, naročito u pogledu upravljanja i administracije nad ekonomskim i računovodstvenim pitanjima. Ako privredno društvo istovremeno upravlja željezničkom infrastrukturom i pruža usluge željezničkog prevoza, bilansi uspjeha i bilansi stanja koji se odnose na obavljanje usluga željezničkog prevoza i bilansi koji se odnose na upravljanje željezničkom infrastrukturom vode se posebno i moraju da budu javno dostupni. Ako privredno društvo istovremeno obavlja usluge željezničkog prevoza putnika i robe, bilansi uspjeha i bilansi stanja koji se odnose na obavljanje usluga prevoza putnika i bilansi stanja koji se odnose na poslovanje pružanja usluga prevoza robe vode se posebno i moraju da budu javno dostupni. Naknada dodijeljena za obavljanje djelatnosti upravljanja infrastrukturom i naknada dodijeljenja za obavljanje djelatnosti prevoza u željezničkom saobraćaju ne smiju da se prenose sa jednog na drugo poslovno područje.	Potpuno usklađeno	Upravljanje privrednim društvima, uključujući i obaveze prema vlasnicima/povezanim društvima je predmet Zakona o privrednim društvima „Sl. list CG“, br. 65/20, 146/21 i 04/24	

tijelo za ubiranje naknada i/ili tijelo za dodjelu kapaciteta, koja su pravno, organizaciono i u smislu donošenja odluka nezavisna od bilo kog željezničkog prevoznika. U tom slučaju države članice mogu odlučiti da ne primjenjuju odredbe člana 7 stav 2 i člana 7 stav 3 tačke (c) i (d). Na rukovodioce odjeljenja zadužene za upravljanje infrastrukturom i pružanje željezničkih usluga primjenjuju se mutatis mutandis član 7 stav 3 tačka (a) i član 7 stav 4. 4. Odredbe ove Direktive koje se odnose na osnovne funkcije upravljača infrastrukture primjenjuju se na nezavisno tijelo za ubiranje naknada i/ili dodjelu kapaciteta. Član 7b Nepristranost upravljača infrastrukture u pogledu upravljanja saobraćajem i planiranja održavanja 1. Države članice obezbjeđuju da se funkcije upravljanja saobraćajem i planiranja održavanja izvršavaju na transparentan i nediskriminatoran način i da na osobe zadužene za donošenje odluka u pogledu tih funkcija ne utiče bilo kakav sukob interesa. 2. U pogledu upravljanja saobraćajem države članice obezbjeđuju željezničkim prevoznicima, u slučajevima smetnji koje se na njih odnose, puni i pravovremeni pristup relevantnim informacijama. Kada upravljač infrastrukture za date željezničke prevoznike odobrava dodatni pristup procesu upravljanja saobraćajem, to čini na transparentan i nediskriminatoran način. 3. U pogledu dugoročnog planiranja opsežnog održavanja i/ili rekonstrukcije željezničke infrastrukture upravljač infrastrukture savjetuje se s podnosiocima zahtjeva i u najvećoj mogućoj mjeri uzima u obzir iskazane primjedbe. Planiranje radova održavanja obavlja upravljač infrastrukture na nediskriminatoran način. Član 7c Eksternalizacija i raspodjela funkcija upravljača infrastrukture	Naknade za obavljanje usluga željezničkog prevoza, kao i uplate za obavljene javne usluge, prikazuju se posebno u poslovnim knjigama i ne smiju se prenositi na aktivnosti vezane za obavljanje drugih usluga željezničkog prevoza ili bilo kakvo drugo poslovanje. Željeznički prevoznik ne smije odobriti zajam upravljaču infrastrukture ni direktno ni indirektno. Javna sredstva isplaćena za aktivnosti koje se odnose na obavezu javnog prevoza putnika, iskazuju se odvojeno na računima i ne mogu da se prenose na djelatnosti koje se odnose na pružanje drugih usluga prevoza ili bilo kojih drugih djelatnosti. Načela funkcionisanja tržišta željezničkih usluga Član 6 U postupku dodjele kapaciteta i pružanja željezničkih usluga, izrade i primjene Izjave o mreži, izrade i primjene reda vožnje, postupka zaključivanja ugovora o pristupu infrastrukturi primjenjivaće se načela transparentnosti, ravnopravnosti i nediskriminacije.			
--	---	--	--	--

1. Pod uslovom da ne nastaje sukob interesa i da je garantovana povjerljivost komercijalno osjetljivih informacija, upravljač infrastrukture može: (a) eksternalizovati funkcije drugom subjektu, pod uslovom da potonji nije željeznički prevoznik, da ne kontroliše željezničkog prevoznika niti se nalazi pod kontrolom željezničkog prevoznika. Unutar vertikalno integrisanog preduzeća osnovne funkcije ne smiju se eksternalizovati nijednom drugom subjektu vertikalno integrisanog preduzeća, osim ako takav subjekat obavlja isključivo osnovne funkcije; (b) eksternalizovati izvođenje radova i povezanih zadataka u vezi s razvojem, održavanjem i rekonstrukcijom željezničke infrastrukture željezničkim prevoznicima ili trgovačkim društvima koja kontrolišu željezničkog prevoznika ili se nalaze pod kontrolom željezničkog prevoznika. Upravljač infrastrukture zadržava nadzorna ovlašćenja nad izvršavanjem funkcija opisanih u članu 3 stav 2 te snosi konačnu odgovornost za izvršavanje tih funkcija. Subjekt koji izvodi osnovne funkcije mora biti usklađen s članovima 7, 7a, 7b i 7d. 2. Odstupajući od člana 7 stav 1, različiti upravljači infrastrukture mogu obavljati funkcije upravljanja infrastrukturom, između ostalog i stranke aranžmana u okviru javno-privatnog partnerstva, pod uslovom da ispunjavaju uslove iz člana 7 stav od 2 do 6 i člana 7a, 7b i 7d te da preuzimaju punu odgovornost za izvršavanje datih funkcija. 3. Kada osnovne funkcije nisu dodijeljene operateru napajanja strujom, on se izuzima od pravila primjenjivih na upravljače infrastrukture, pod uslovom da je osigurana usaglašenost s odgovarajućim odredbama o razvoju mreže, posebno s članom 8 4. Uz nadzor regulatornog tijela ili bilo kog drugog nezavisnog nadležnog tijela koje određuje država članica, upravljač infrastrukture može na nediskriminatoran način sklopiti sporazume o saradnji s jednim ili više željezničkih				
--	--	--	--	--

prevoznika u svrhu osiguravanja pogodnosti za korisnike kao što su smanjeni troškovi ili poboljšanje performansi u dijelu mreže koji je obuhvaćen sporazumom. To tijelo nadzire sprovođenje takvih sporazuma te može, kada je opravdano, savjetovati njihovo otkazivanje.

Član 7d

Finansijska transparentnost

1. Upravljač infrastrukture može prihode od aktivnosti upravljanja infrastrukturom mrežom, uključujući javna sredstva, upotrebljavati isključivo za finansiranje sopstvenog poslovanja, što uključuje servisiranje svojih kredita. Upravljač infrastrukture može takav prihod upotrijebiti i za isplatu dividendi vlasnicima trgovačkog društva, što može obuhvatiti bilo koje privatne dioničare, no isključuje preduzeća koja su dio vertikalno integrisanog preduzeća i koja vrše kontrolu i nad željezničkim prevoznikom i nad tim upravljačem infrastrukture.
2. Upravljači infrastrukture ni direktno ni indirektno ne odobravaju kredite željezničkim prevoznicima.
3. Željeznički prevoznici ni direktno ni indirektno ne odobravaju kredite upravljačima infrastrukture.
4. Krediti između pravnih subjekata vertikalno integrisanog preduzeća isključivo se odobravaju, isplaćuju i servisiraju po tržišnim stopama i uslovima kojima se odražava individualni rizični profil dotičnog subjekta.
5. Krediti između pravnih subjekata vertikalno integrisanog preduzeća odobreni prije 24. decembra 2016. vrijede do svog dospijeca, pod uslovom da su ugovoreni po tržišnim cijenama i da se zaista isplaćuju i servisiraju.
6. Sve usluge koje upravljaču infrastrukture nude drugi pravni subjekti vertikalno integrisanog preduzeća pružaju se na osnovu ugovora i plaćaju se ili po tržišnim cijenama ili po cijenama koje odražavaju trošak proizvodnje, uz razumnu profitnu maržu.
7. Dugovi koji se pripisuju upravljaču infrastrukture jasno se odvajaju od dugova koji se pripisuju drugim pravnim

subjektima unutar vertikalno integrisanih preduzeća. Takvi dugovi otplaćuju se odvojeno. To ne sprečava da se završno plaćanje dugova obavi putem preduzeća koje je dio vertikalno integrisanog preduzeća i koje vrši kontrolu i nad željezničkim prevoznikom i nad upravljačem infrastrukture ili putem drugog subjekta unutar preduzeća. 8. Računi upravljača infrastrukture i računi drugih pravnih subjekata unutar vertikalno integrisanog preduzeća vode se na način kojim se osigurava ispunjenje ovog člana i omogućuju odvojeno računovodstvo i transparentni finansijski tokovi unutar preduzeća. 9. Unutar vertikalno integrisanih preduzeća upravljač infrastrukture detaljno bilježi sve komercijalne i finansijske odnose s drugim pravnim subjektima unutar tog preduzeća. 10. Ako osnovne funkcije obavlja nezavisno tijelo za ubiranje naknada i/ili dodjelu kapaciteta u skladu s članom 7a stav 3, a države članice ne primjenjuju član 7 stav 2, odredbe ovog člana primjenjuju se mutatis mutandis. Upućivanja na upravljača infrastrukture, željezničkog prevoznika i druge pravne subjekte vertikalno integrisanog preduzeća u ovom članu podrazumijevaju upućivanje na odgovarajuća odjeljenja preduzeća. Ispunjavanje zahtjeva utvrđenih u ovom članu prikazuje se u zasebnim računima odgovarajućih odjeljenja preduzeća. Član 7e Mehanizmi koordinacije Države članice obezbjeđuju da su uspostavljeni odgovarajući mehanizmi koordinacije kako bi se osigurala koordinacija između njihovih glavnih upravljača infrastrukture i svih zainteresovanih željezničkih prevoznika, kao i podnosilaca zahtjeva navedenih u članu 8 stav 3. Prema potrebi, predstavnici korisnika usluga željezničkog prevoza robe i putnika te nacionalna, lokalna ili regionalna tijela pozivaju se da učestvuju. Regulatorno				
--	--	--	--	--

tijelo kojeg se to tiče može učestvovati kao posmatrač. Koordinacija između ostalog obuhvata: (a) potrebe podnosioca zahtjeva povezane s održavanjem i razvojem infrastrukturnog kapaciteta; (b) sadržaj ciljeva u vezi s performansama usmjerenih na korisnike koji se navode u ugovorima iz člana 30 i sadržaj podsticaja iz člana 30 stav 1 i njihovo sprovođenje; (c) sadržaj i sprovođenje izjave o mreži navedenih u članu 27; (d) pitanja intermodalnosti i interoperabilnosti; (e) sva druga pitanja povezana s uslovima za pristup infrastrukturi, njeno korišćenje te s kvalitetom usluga upravljača infrastrukture. Upravljač infrastrukture sastavlja i objavljuje smjernice za koordinaciju, uz savjetovanje sa zainteresovanim stranama. Koordinacija se vrši najmanje na godišnjem nivou, a upravljač infrastrukture na svojoj internet stranici objavljuje pregled aktivnosti preduzetih u skladu s ovim članom. Koordinacijom u skladu s ovim članom ne dovode se u pitanje pravo podnosioca zahtjeva na žalbu regulatornom tijelu kao ni ovlašćenja regulatornog tijela iz člana 56. Član 7f Evropska mreža upravljača infrastrukture 1. S ciljem olakšavanja pružanja efikasnih i djelotvornih željezničkih usluga unutar Unije države članice obezbjeđuju da njihovi glavni upravljači infrastrukture učestvuju i sarađuju u okviru mreže koja se sastaje u redovnim vremenskim razmacima kako bi se: (a) razvila željeznička infrastruktura Unije; (b) podržalo pravovremeno i efikasno ostvarivanje jedinstvenog evropskog željezničkog prostora; (c) razmijenila najbolja praksa; (d) pratili i vrednovali rezultati; (e) doprinijelo aktivnostima nadziranja tržišta iz člana 15; (f) riješio problem prekograničnih uskih grla; i	Obaveze upravljača infrastrukture Član 21 Upravljač infrastrukture je dužan da omogući bezbjedno i nesmetano organizovanje, regulisanje i upravljanje željezničkim saobraćajem, nesmetan pristup i korišćenje infrastrukture i pristup uslužnim objektima koji su mu povjereni na upravljanje i uslugama koje on pruža u tim objektima željezničkim prevoznicima, pod ravnopravnim, nediskriminatornim i transparentnim uslovima, kao i trajno i neprekidno održavanje i zaštitu željezničke infrastrukture u skladu sa zakonom. Upravljač infrastrukture je, pri obavljanju djelatnosti, dužan da se stara o zaštiti životne sredine i energetske efikasnosti u skladu sa zakonom. Upravljač infrastrukture odgovara za štetu koja nastane korisnicima prevoza i željezničkim prevoznicima, privrednim društvima, drugim pravnim licima ili preduzetnicima zbog neizvršavanja obaveza iz st. 1 i 2 ovog člana. Međunarodni saobraćaj Član 65 Upravljač infrastrukture dužan je da sarađuje sa upravljačima infrastrukture drugih država, radi obezbjeđenja efikasnog uspostavljanja i raspodjele kapaciteta infrastrukture, kao i organizovanja međunarodnog saobraćaja. Podnosilac zahtjeva za dodjelu kapaciteta infrastrukture može podnijeti zahtjev upravljaču infrastrukture i za dodjelu kapaciteta drugih upravljača infrastrukture. Zahtjev iz stava 2 ovoga člana podnosi se upravljaču infrastrukture, koji u ime podnosioca zahtjeva obezbjeđuje kapacitete infrastrukture kod upravljača infrastrukture druge države. Upravljač infrastrukture može u saradnji sa drugim upravljačima infrastrukture, po potrebi, da predloži i			
--	--	--	--	--

(g) raspravila primjena člana 37 i 40. Za potrebe tačke (d) u okviru mreže utvrđuju se zajednička načela i prakse za praćenje i vrednovanje rezultata na dosljedan način. Koordinacijom u skladu s ovim stavom ne dovodi se u pitanje pravo podnosioca zahtjeva na žalbu regulatornom tijelu kao ni ovlaštenja regulatornog tijela iz člana 56. 2. Komisija je članica mreže. Ona podržava rad mreže i olakšava koordinaciju. 1. Države članice obezbjeđuju da se osnovne funkcije za određivanje jednakog i nediskriminatornog pristupa infrastrukturi povjeravaju tijelima ili kompanijama koje same ne pružaju usluge željezničkog prevoza. Bez obzira na organizacionu strukturu, mora da se pokaže da je taj cilj ostvaren. Osnovne funkcije su: (a) odlučivanje o dodjeli trase voza, uključujući definiciju i procjenu raspoloživosti i dodjelu pojedinačnih trasa voza; i (b) odlučivanje o naknadama za korišćenje infrastrukture, uključujući određivanje iznosa i ubiranje naknada, ne dovodeći u pitanje član 29 stav 1. Države članice mogu, međutim, da prenesu na željezničke prevoznike ili neko drugo tijelo odgovornost za doprinos razvoju željezničke infrastrukture, na primjer, putem ulaganja, održavanja i finansiranja. 2. Ako upravljač infrastrukture, prema svom pravnom obliku, organizaciji ili zadacima donošenja odluka, nije nezavisan od željezničkih prevoznika, zadatke iz odsjeka 2 i 3 Poglavlja IV izvršavaju tijelo za ubiranje naknada i tijelo za dodjelu kapaciteta koja su nezavisna od bilo kojeg željezničkog prevoznika u svom pravnom obliku, organizaciji ili u donošenju odluka. 3. Kada se odredbe odsjeka 2 i 3 Poglavlja IV odnose na osnovne funkcije upravljača infrastrukture, one se tumače kao da se primjenjuju na tijelo za ubiranje naknada ili tijelo	organizuje međunarodne trase vozova u skladu sa članom 58 stav 4 ovog zakona radi lakšeg saobraćanja teretnih vozova, o čemu obavještava Agenciju. Upravljač infrastrukture dužan je da obezbijedi da njegovo učešće u saradnji iz st. 1 i 4 ovog člana, metode rada i kriterijumi koji se koriste za ocjenu raspoloživosti i dodjelu kapaciteta infrastrukture budu javno dostupni.			
--	--	--	--	--

za dodjelu kapaciteta u odnosu na njihova odnosna ovlašćenja.				
Član 8 Finansiranje upravljača infrastrukture 1. Države članice razvijaju sopstvenu željezničku infrastrukturu uzimajući u obzir, ako je potrebno, opšte potrebe Unije, uključujući potrebu saradnje sa susjednim trećim zemljama. U tu svrhu, one objavljuju do 16. decembra 2014. godine, nakon savjetovanja sa zainteresovanim stranama, indikativnu strategiju za razvoj željezničke infrastrukture u cilju zadovoljavanja budućih potreba za mobilnošću u odnosu na održavanje, obnovu i razvoj infrastrukture na osnovu održivog finansiranja željezničkog sistema. Ta strategija odnosi se na period od barem pet godina i može da se produži. 2. Uzimajući u obzir čl. 93, 107 i 108 UFEU, države članice mogu upravljaju infrastrukturu da osiguraju sredstva u skladu sa zadacima iz člana 3 tačka 2, veličinom infrastrukture i finansijskim zahtjevima, posebno radi pokrivanja novih ulaganja. Države članice mogu da odluče da finansiraju ta ulaganja drugim sredstvima osim direktnim državnim finansiranjem. U svakom slučaju, države članice moraju da poštuju zahtjeve iz stava 4 ovog člana. 3. U okviru opšte politike koju je odredila država članica i uzimajući u obzir strategiju iz stava 1 i sredstva koja obezbjeđuju države članice iz stava 2, upravljač infrastrukture donosi poslovni plan, uključujući programe ulaganja i finansiranja. Plan mora da osigura optimalno i efikasno korišćenje, pružanje i razvoj infrastrukture pritom obezbjeđujući finansijsku ravnotežu i sredstva za ostvarenje tih ciljeva. Upravljač infrastrukture osigurava da poznati podnosioci zahtjeva i, na njihov zahtjev potencijalni podnosioci zahtjeva, imaju pristup potrebnim podacima i dobiju priliku da izraze svoja mišljenja o sadržaju poslovnog plana u odnosu na uslove pristupa i	Finansiranje Član 68 Finansiranje izgradnje, održavanja, rekonstrukcije i modernizacije infrastrukture, kao i upravljanje i regulisanje željezničkog saobraćaja obezbjeđuje se iz: - budžeta Crne Gore; - sredstava ulaganja domaćih ili stranih lica; - kredita; - naknada za korišćenje infrastrukture iz člana 67 ovog zakona; - naknada za korišćenje trase iz člana 66 ovog zakona; i - drugih izvora, u skladu sa zakonom. Naknada za korišćenje trase koristi se isključivo za održavanje infrastrukture.	Potpuno usklađeno		

korišćenja kao i na prirodu, pružanje i razvoj infrastrukture prije nego što ga odobri upravljač infrastrukture. 4. Države članice obezbjeđuju da su, u uobičajenim poslovnim uslovima i u razumnom roku koji ne prelazi pet godina, u računu dobiti i gubitka upravljača infrastrukture poravnati barem prihod od infrastrukturnih naknada, viškovi od drugih poslovnih aktivnosti, nepovratna sredstva iz privatnih izvora i državna sredstva, s jedne strane, uključujući avanse plaćene od strane države, ako je potrebno, i rashodi za infrastrukturu, s druge strane. Ne dovodeći u pitanje mogući dugoročni cilj da korisnici pokriju infrastrukturne troškove svih vrsta prevoza na osnovu poštene, nediskriminatorne tržišne konkurencije između različitih vrsta prevoza, pri čemu željeznički prevoz može da se takmiči s drugim vrstama prevoza, unutar okvira za izračunavanje naknada iz čl. 31 i 32, država članica može da traži od upravljača infrastrukture da poravna svoje račune bez državnog finansiranja.				
Član 9 Transparentno smanjivanje zaduženosti 1. Ne dovodeći u pitanje pravila Unije o državnoj pomoći i u skladu s čl. 93, 107 i 108 UFEU, države članice utvrđuju odgovarajuće mehanizme koji će pomoći u smanjivanju zaduženosti željezničkih prevoznika u državnom vlasništvu ili pod kontrolom države na nivo koji ne ugrožava zdravo finansijsko upravljanje i popravljaju njihovu finansijsku situaciju. 2. U svrhe iz stava 1, države članice mogu da zatraže osnivanje posebne jedinice za amortizaciju duga u okviru računovodstvenih odjeljenja željezničkih prevoznika. Do otpisa zajmova, bilans stanja može da se poveća za iznos svih zajmova koje je podigao željeznički prevoznik za finansiranje ulaganja i pokrivanje viška operativnih rashoda koji proizilaze iz djelatnosti željezničkog prevoza ili upravljanja željezničkom infrastrukturom. Dugovanja nastala kao rezultat poslovanja društava kćerki ne uzimaju se u obzir.	Nema odgovarajuće odredbe	Djelimično usklađeno	Potpuna usklađenost će se postići donošenjem strateških dokumenata koji su značajni za funkcionisanje privrednih društava u većinskom državnom vlasništvu. Za sve ostale pomoći, primjenjuju se pravila državne pomoći. Prevoz putnika od javnog interesa i upravljanje infrastrukturom su djelatnosti koje nijesu i ne mogu biti profitabilne. U tom smislu Država izdvaja	2 godine od dana stupanja na snagu zakona

3. St. 1 i 2 primjenjuju se samo na dugovanja i kamate na ta dugovanja nastala željezničkom prevozniku u državnom vlasništvu ili pod državnom kontrolom do datuma otvaranja svih ili dijela usluga željezničkog prevoza u predmetnoj državi članici, a u svakom slučaju do 15. marta 2001. godine ili datuma pristupanja Uniji za države članice koje su pristupile Uniji nakon tog datuma.			subvencije, ali kontrolu oslovanja privrednih društava u većinskom državnom vlasništvu vrši Ministarstvo finansija. Željezničke kompanije trenutno imaju dug od preko 20 mil eura prema državi po osnovu poreza i doprinosa, a za „sređivanje“ računa je potrebna međuresorska saradnja.	
Član 10 Uslovi za pristup željezničkoj infrastrukturi 1 Željeznički prevoznici dobijaju, pod jednakim, nediskriminatornim i transparentnim uslovima, pravo pristupa željezničkoj infrastrukturi u svim državama članicama u svrhu pružanja svih vrsta usluga željezničkog prevoza robe. To pravo uključuje pristup infrastrukturi koja povezuje pomorske i luke unutrašnjih voda i drugim uslužnim objektima iz tačke 2 Priloga II i infrastrukturi koja opslužuje ili bi mogla da opslužuje više od jednog krajnjeg korisnika. 1a. Ne dovodeći u pitanje međunarodne obaveze Unije i država članica, države članice koje dijele granicu s trećom zemljom mogu ograničiti pravo pristupa predviđeno ovim članom za usluge koje se obavljaju iz te treće zemlje i prema njoj na mreži čija se širina kolosjeka razlikuje od glavne željezničke mreže unutar Unije ako dođe do narušavanja tržišne konkurencije u prekograničnom željezničkom prevozu između država članica i te treće zemlje. Do takvog narušavanja tržišne konkurencije može doći, između ostalog, zbog manjka nediskriminatornog pristupa željezničkoj infrastrukturi i povezanim uslugama u dotičnoj trećoj zemlji.	Načela funkcionisanja tržišta željezničkih usluga Član 6 U postupku dodjele kapaciteta i pružanja željezničkih usluga, izrade i primjene Izjave o mreži, izrade i primjene reda vožnje, postupka sklapanja ugovora o pristupu infrastrukturi primjenjivaće se načela transparentnosti, ravnopravnosti i nediskriminacije.	Potpuno usklađeno	Tačka 1a neprimjenjiva, jer su čl. 50 Zakona o bezbjednosti, organizaciji i efikasnosti željezničkog prevoza definisani uslovi za infrastrukturu u Crnoj Gori, uključujući širinu kolosjeka .	

Ako država članica, u skladu s ovim stavom, namjerava da donese odluku o ograničavanju prava pristupa, podnosi nacrt odluke Komisiji te se savjetuje s drugim državama članicama. Ako u roku od tri mjeseca od podnošenja nacrta odluke ni Komisija ni druga država članica ne prigovore na njega, država članica može donijeti odluku. Komisija može donijeti implementacione akte kojima se utvrđuju pojedini postupci koji se mora slijediti za primjenu ovog stava. Ti implementacioni akti donose se u skladu s postupkom ispitivanja iz člana 62 stav 3 2. Ne dovodeći u pitanje Uredbu (EZ) br. 1370/2007, željeznički prevoznici dobijaju pod pravičnim, nediskriminatornim i transparentnim uslovima pravo pristupa željezničkoj infrastrukturi u svim državama članicama u svrhu pružanja usluga željezničkog prevoza putnika. Željeznički prevoznici imaju pravo ukrcaja putnika na bilo kojoj stanici i iskrcaja na nekoj drugoj stanici. To pravo uključuje pristup infrastrukturi kojom se povezuju uslužni objekti iz tačke 2 Priloga II ovoj Direktivi 2. Željezničkim prevoznicima dodjeljuje se pravo pristupa željezničkoj infrastrukturi u svim državama članicama u svrhu pružanja usluge međunarodnog prevoza putnika. Željeznički prevoznici, za vrijeme pružanja usluge međunarodnog prevoza putnika, imaju pravo da ukrcaju putnike na bilo kojoj stanici smještenoj na međunarodnom pravcu i iskrcaju ih na drugom stajalištu, uključujući stanice koje se nalaze u istoj državi članici. To pravo uključuje pristup infrastrukturi kojom se povezuju uslužni objekti iz tačke 2 Priloga II. 3. Na zahtjev nadležnih tijela ili zainteresovanih željezničkih prevoznika, relevantno regulatorno tijelo ili tijela iz člana 55 određuju je li glavna svrha usluge da se prevoze putnici između stanica smještenih u različitim državama članicama. 4. Na osnovu iskustva regulatornih tijela, nadležnih tijela i željezničkih prevoznika i na osnovu aktivnosti mreže iz člana 57 stav 1, Komisija donosi do 16. decembra 2016.				
---	--	--	--	--

godine mjere kojima se utvrđuju pojedinosti postupka i kriterijuma koji će se slijediti kod primjene stava 3 ovog člana. Ti simplementacioni akti donose se u skladu s postupkom ispitivanja iz člana 62 stav 3.				
Član 11 Ograničenje prava pristupa i prava ukrcaja i iskrcaja putnika 1. Države članice mogu da ograniče pravo pristupa predviđeno članom 10 o uslugama između polazišta i odredišta koje su obuhvaćene jednim ili više ugovora o javnim uslugama koji su u skladu s pravom Unije. To ograničenje ne ograničava pravo ukrcaja putnika na bilo kojoj stanici na pravcu međunarodne usluge i iskrcaja na drugoj, uključujući stanice u istoj državi članici, osim ako bi to pravo ugrozilo ekonomsku ravnotežu ugovora o javnim uslugama. 2. Moguće ugrožavanje ekonomske ravnoteže ugovora o javnim uslugama određuje relevantno regulatorno tijelo ili tijela iz člana 55 na osnovu objektivne ekonomske analize i na osnovu unaprijed utvrđenih kriterijuma, na zahtjev nekoga od sljedećih: (a) nadležnog tijela ili nadležnih tijela koji su dodijelili ugovor o javnoj usluzi; (b) bilo kojeg drugog zainteresovanog nadležnog tijela koje ima pravo da ograniči pristup u skladu s ovim članom; (c) upravljača infrastrukture; (d) željezničkog prevoznika koji izvršava ugovor o javnim uslugama. Nadležna tijela i željeznički prevoznici koji pružaju javne usluge daju nadležnom regulatornom tijelu ili tijelima podatke koji su razumno potrebni za donošenje odluke. Regulatorno tijelo razmatra zaprimljene podatke, i, ako je prikladno, traži relevantne podatke od, i započinje postupak savjetovanja sa, svim relevantnim strankama, u roku od mjesec dana od prijema zahtjeva. Regulatorno tijelo savjetuje se sa svim relevantnim stranama prema potrebi i obavještava ih o svojoj obrazloženoj odluci u	Član 92 9) odlučuje po žalbama podnosilaca zahtjeva za dodjelu trase voza, naročito imajući u vidu eventualno nepravedno postupanje ili diskriminaciju od strane upravljača infrastrukture ili željezničkih prevoznika, a u vezi sa: Izjavom o mreži, kriterijumima utvrđenim u Izjavi o mreži uključujući korišćenje uslužnih objekata, postupkom dodjele trasa i njegovim ishodom, načinom utvrđivanja naknada za korišćenje trase i nivoom ili strukturom naknada za korišćenje trase; 13) osigurava da upravljač infrastrukture utvrđuje pristup i korišćenje željezničke infrastrukture na nediskriminatornoj osnovi kao i da naknade koje je utvrdio upravljač infrastrukture budu nediskriminatorne u skladu na ovim zakonom; Žalba na rješenje Agencije Član 112 Protiv rješenja Agencije može se podnijeti žalba Savjetu. Protiv odluke Savjeta nije dozvoljena žalba, nego se može podnijeti tužba Upravnom sudu u roku od 30 dana od dana dostavljanja odluke. Tužba, po pravilu, ne odlaže izvršenje upravnog akta, odnosno pravno dejstvo druge upravne aktivnosti protiv koje je tužba podnijeta.	Potpuno usklađeno	Norme koje se odnose na prava država članica da ograniče pristup prevoznicima koji su dobili ugovor prije 2015. godine, nijesu primjenjive u CG	

unaprijed određenom, razumnom roku a, u svakom slučaju, u roku od šest sedmica od prijema svih relevantnih podataka. 3. Regulatorno tijelo navodi razloge za svoju odluku i navodi vremenski period u kojem, i uslove pod kojima, tijela navedena u nastavku mogu da zatraže preispitivanje odluke: (a) mjerodavno nadležno tijelo ili nadležna tijela; (b) upravljač infrastrukture; (c) željeznički prevoznik koji izvršava ugovor o javnim uslugama; (d) željeznički prevoznik koji traži pristup. Ako regulatorno tijelo odluči da bi planirana usluga prevoza putnika navedena u članu 38 stav 4 ugrozila ekonomsku ravnotežu ugovora o javnoj nabavci, navešće moguće izmjene te usluge koje bi obezbijedile da se ispune uslovi za davanje prava pristupa predviđenog u članu 10 stav 2. 4. Na osnovu iskustva regulatornih tijela, nadležnih tijela i željezničkih prevoznika i na osnovu aktivnosti mreže iz člana 57 stav 1, Komisija donosi do 16. decembra 2016. godine mjere u kojima navodi detalje postupka i kriterijume koji moraju da se slijede kod primjene st. 1, 2 i 3 ovog člana. Ti implementacioni akti se donose u skladu s postupkom ispitivanja iz člana 62 stav 3. Na osnovu iskustva regulatornih tijela, nadležnih tijela i željezničkih prevoznika te na osnovu aktivnosti mreže iz člana 57 stav 1 Komisija do 16. decembra 2018. donosi implementacione akte kojima određuje detalje postupka i kriterijume koji se moraju poštovati kod primjene stava 1, 2 i 3 ovog člana u pogledu usluga domaćeg prevoza putnika. Ti implementacioni akti donose se u skladu s postupkom ispitivanja iz člana 62 stav 3. 5. Države članice mogu i ograničiti pravo pristupa željezničkoj infrastrukturi u svrhu pružanja usluga domaćeg prevoza putnika između određenog polazišta i određenog odredišta unutar iste države članice ako:				
--	--	--	--	--

(a) su isključiva prava za prevoz putnika između tih stanica odobrena na osnovu ugovora o obavljanju javnih usluga dodijeljenog prije 16. juna 2015.; ili (b) dodatno pravo/ovlašćenje za obavljanje komercijalnih usluga prevoza putnika koje su u odnosu tržišne konkurencije s drugim operatorom između tih stanica dodijeljeni su do 25. decembra 2018. na osnovu pravednog konkurentnog postupka nadmetanja. i ako ti operatori ne prime bilo kakvu naknadu za obavljanje tih usluga. Takvo ograničenje može važiti tokom izvornog perioda trajanja ugovora ili ovlašćenja, ili do 25. decembra 2026., u zavisnosti od toga što je kraće. 6. Države članice obezbjeđuju da odluke iz st. 1, 2, 3 i 5 podliježu sudskoj kontroli.				
Član 11a Usluga prevoza putnika željeznicama velikih brzina 1. S ciljem razvijanja tržišta usluga prevoza putnika željeznicama velikih brzina, unaprjeđenja optimalnog korišćenja dostupne infrastrukture i radi podsticanja konkurentnosti usluga prevoza putnika željeznicama velikih brzina iz kojih proizilaze povoljni učinci za putnike, ne dovodeći u pitanje član 11 stav 5, ostvarivanje prava na pristup iz člana 10 u pogledu usluga prevoza putnika željeznicama velikih brzina može isključivo da podliježe zahtjevima koje je utvrdilo regulatorno tijelo u skladu s ovim članom. 2. Ako regulatorno tijelo, nakon analize predviđene članom 11 stav 2, 3 i 4, utvrdi da planirana usluga prevoza putnika željeznicama velikih brzina između određenog polazišta i određenog odredišta ugrožava ekonomsku ravnotežu ugovora o obavljanju javnih usluga kojim se obuhvata isti pravac ili alternativni pravac, regulatorno tijelo navodi moguće promjene usluge kojima bi se osiguralo ispunjenje uslova za davanje prava pristupa iz člana 10 stav 2. Te promjene mogu uključivati izmjenu planirane usluge.	Nema odgovorajuće odredbe	Neprimjenljivo	Usluga prevoza putnika željeznicama velikih brzina je neprimjenljiva u Crnoj Gori.	

Član 12 Naknade koje plaćaju željeznički prevoznici koji pružaju usluge prevoza putnika 1. Ne dovodeći u pitanje član 11 stav 2, države članice mogu, pod uslovima iz ovog člana, da ovlaste tijelo nadležno za željeznički prevoz putnika da odredi naknade željezničkim prevoznicima koji pružaju usluge prevoza putnika za saobraćanje na trasama koje su u nadležnosti tog tijela ili između dvije stanice u toj državi članici. U tom slučaju, željeznički prevoznici koji pružaju usluge domaćeg i međunarodnog prevoza putnika plaćaju iste naknade za saobraćanje na trasama koje su u nadležnosti tog tijela. 2. Naknada predstavlja naknadu za obavezu pružanja javne usluge iz ugovora o javnoj usluzi koji su dodijeljeni u skladu s pravom Unije. Prihod od takvih naknada koje se uplaćuju kao naknada ne prelaze iznos koji je nužan za pokrivanje svih ili dijela troškova koji nastaju kao posljedica obaveze pružanja javne usluge uzimajući u obzir relevantne prihode i razumnu dobit zbog ispunjenja te obaveze. 3. Naknada se naplaćuje u skladu s pravom Unije i poštuje posebno načela pravednosti, transparentnosti, nediskriminacije i proporcionalnosti, naročito između prosječne cijene usluge za putnika i iznosa naknade. Ukupan iznos naknada koje se naplaćuju u skladu s ovim članom ne smije da ugrožava ekonomsku održivost usluge željezničkog prevoza putnika u odnosu na koju se naknade plaćaju. 4. Nadležna tijela čuvaju podatke koji su neophodni za praćenje porijekla naknada i njihove upotrebe. Države članice Komisiji dostavljaju te podatke. 5. Na osnovu iskustva regulatornih tijela, nadležnih tijela i željezničkih prevoznika i na osnovu aktivnosti mreže iz člana 57 stav 1, Komisija donosi mjere kojima se utvrđuju pojedinosti postupka i kriterijumi koji moraju da se slijede	Visina naknade za korišćenje trase Član 66 Za korišćenje trase korisnik plaća naknadu upravljaču infrastrukture. Visinu naknade iz stava 1 ovog člana utvrđuje upravljač infrastrukture na osnovu sljedećih kriterijuma: 1) troškova održavanja infrastrukture, organizovanja i regulisanja željezničkog saobraćaja; 2) dužine mreže infrastrukture koju koristi korisnik trase; 3) broja željezničkih vozni sredstava kojima korisnik trase obavlja prevoz; 4) vrste željezničkih vozni sredstava kojima korisnik trase obavlja prevoz; 5) sastava voza; 6) vozni kilometara; 7) osovinskog opterećenja; 8) vremena korišćenja infrastrukture; 9) smjera prevoza; 10) brzine voza; 11) kategorije voza; 12) popusta. Na visinu naknada za korišćenje trase saglasnost daje Agencija. Naknada iz stava 1 ovog člana je prihod upravljača infrastrukture i ne odnosi se na korišćenje infrastrukture iz člana 67 ovog zakona. Metodologiju vrednovanja kriterijuma za utvrđivanje visine naknada za korišćenje trase propisuje Ministarstvo Finansiranje Član 68 Finansiranje izgradnje, održavanja, rekonstrukcije i modernizacije infrastrukture, kao i upravljanje i regulisanje željezničkog saobraćaja obezbjeđuje se iz: - budžeta Crne Gore; - sredstava ulaganja domaćih ili stranih lica; - kredita;	Potpuno usklađeno		
--	---	--	--	--

kod primjene ovog člana. Ti simplementacioni akti se donose u skladu s postupkom ispitivanja iz člana 62 stav 3.	- naknada za korišćenje infrastrukture iz člana 67 ovog zakona; - naknada za korišćenje trase iz člana 66 ovog zakona; i - drugih izvora, u skladu sa zakonom. Naknada za korišćenje trase koristi se isključivo za održavanje infrastrukture.			
Član 13 Uslovi za pristup uslugama 1. Upravljači infrastrukture obezbeđuju željezničkim prevoznicima, na nediskriminatorni način, minimalni pristupni paket iz tačke 1 Priloga II. 2. Operatori uslužnih objekata pružaju svim željezničkim prevoznicima na nediskriminatorni način pristup objektima iz tačke 2 Priloga II, uključujući pristup prugom do uslužnih objekata, kao i pristup uslugama koje se pružaju u tim objektima. 3. Kako bi mogao da se garantuje transparentan i nediskriminatorni pristup uslužnim objektima iz tač. 2(a), (b), (c), (d), (g) i (i) Priloga II i pružanju usluga u tim objektima u slučajevima kada je operator takvog uslužnog objekta pod direktnom ili indirektnom kontrolom tijela ili privrednog društva koje djeluje i ima dominantni položaj na nacionalnim tržištima usluga željezničkog prevoza za koji se koristi taj objekt, operatori tih uslužnih objekata organizuju se na takav način da su nezavisni od tog tijela ili privrednog društva u smislu organizacije i donošenja odluka. Takva nezavisnost ne podrazumijeva zahtjev za osnivanje odvojenog pravnog lica za uslužne objekte i može da se ostvari uspostavljanjem zasebnih odjeljenja u istom pravnom licu. U odnosu na sve uslužne objekte iz tačke 2 Priloga II, operator i tijelo ili privredno društvo moraju da vode odvojene račune, uključujući odvojene bilanse stanja i račune dobiti i gubitka. Ako poslovanjem uslužnog objekta upravlja upravljač infrastrukture ili je operator uslužnog objekta pod direktnom ili indirektnom kontrolom upravljača	Načela funkcionisanja tržišta željezničkih usluga Član 6 U postupku dodjele kapaciteta i pružanja željezničkih usluga, izrade i primjene Izjave o mreži, izrade i primjene reda vožnje, postupka sklapanja ugovora o pristupu infrastrukturi primjenjivaće se načela transparentnosti, ravnopravnosti i nediskriminacije. Obaveze upravljača infrastrukture Član 21 Upravljač infrastrukture je dužan da omogući bezbjedno i nesmetano organizovanje, regulisanje i upravljanje željezničkim saobraćajem, nesmetan pristup i korišćenje infrastrukture i pristup uslužnim objektima koji su mu povjereni na upravljanje i uslugama koje on pruža u tim objektima željezničkim prevoznicima, pod ravnopravnim, nediskriminatornim i transparentnim uslovima, kao i trajno i neprekidno održavanje i zaštitu željezničke infrastrukture u skladu sa zakonom. Upravljač infrastrukture je, pri obavljanju djelatnosti, dužan da se stara o zaštiti životne sredine i energetske efikasnosti u skladu sa zakonom. Upravljač infrastrukture odgovara za štetu koja nastane korisnicima prevoza i željezničkim prevoznicima, privrednim društvima, drugim pravnim licima ili preduzetnicima zbog neizvršavanja obaveza iz st. 1 i 2 ovog člana. Osnovne, dodatne i prateće usluge koje se pružaju željezničkim prevoznicima Član 52 Željezničkim prevoznicima, na njihov zahtjev, mora da bude omogućen pristup, uslužnim objektima, uključujući pristupne kolosjeke, kao i korišćenje osnovnih usluga koje se	Potpuno usklađeno	U saradnji sa EC ovaj dio je dopunjen. Nijesmo imali namjeru da Zakon opterećujemo tehničkim detaljima, ali smo na kraju morali. Greška sto mijesam promijenila stepen usklaenosti u odnosu na verziju prije slanja EC	

infrastrukture, poštovanje zahtjeva iz ovog stava smatra se dokazanim ispunjenjem zahtjeva iz člana 7. 4. Na zahtjeve željezničkih prevoznika za pristupom i pružanjem usluga u uslužnom objektu iz tačke 2 Priloga II u razumnom roku odgovara regulatorno tijelo iz člana 55. Takvi zahtjevi mogu da se odbace samo ako postoje izvodljive alternative koje im omogućavaju da pružaju usluge prevoza robe i putnika na istim ili alternativnim pravcima pod ekonomski prihvatljivim uslovima. To ne obavezuje operatora uslužnog objekta da ulaže u resurse ili objekte u cilju zadovoljavanja zahtjeva željezničkih prevoznika. Ako se zahtjevi željezničkih prevoznika odnose na pristup uslugama i pružanje usluga u uslužnom objektu kojim upravlja operator uslužnog objekta iz stava 3, operator uslužnog objekta obrazlaže u pisanom obliku svoju odluku o odbacivanju zahtjeva i navodi izvodljive alternative u drugim objektima. 5. Ako operator uslužnog objekta iz tačke 2 Priloga II naiđe na sukob između dva različita zahtjeva, pokušava da ispuni sve zahtjeve koliko je to moguće. Ako ne postoji izvodljiva alternativa i nije moguće da se ispune svi zahtjevi za kapacitete za relevantni objekat na osnovu iskazanih potreba, podnosilac zahtjeva može da se žali regulatornom tijelu iz člana 55 koje preispituje predmet i preduzima radnje, ako je prikladno, kojima će osigurati dodjelu odgovarajućeg dijela kapaciteta podnosiocu zahtjeva. 6. Ako se uslužni objekat iz tačke 2 Priloga II ne koristi barem dvije godine zaredom, a željeznički prevoznici su pokazali interes za pristup tom objektu operatoru tog uslužnog objekta na osnovu iskazane potrebe, vlasnik objekta se objavljuje, a objekat se u cjelosti ili djelimično daje u zakup ili u najam kao željeznički uslužni objekat, osim ako operator uslužnog objekta dokaže da nijedan željeznički prevoznik ne može da ga koristi zbog postupka prenamjene koji je u toku.	pružaju u ovim objektima, pod uslovima koji su nediskriminatorni i transparentni, u skladu sa ovim zakonom. Uslužni objekti iz stava 1 ovog člana su: 1) stanične zgrade, odnosno dio staničnih zgrada, u putničkim stanicama, namijenjen putnicima u željezničkom saobraćaju, i drugi objekti u funkciji putničkog saobraćaja, uključujući displej za informacije o putovanju i odgovarajuća mjesta za usluge izdavanja karata; 2) teretni terminali; 3) ranžirne stanice i kolosjeci za formiranje vozova, uključujući kolosjeke i postrojenja za manevrisanje; 4) kolosjeci za gariranje namijenjeni vozilima željezničkih prevoznika koja su u funkciji korišćenja dodijeljenog kapaciteta infrastrukture; 5) objekti za održavanje voznih sredstava, sa izuzetkom objekata za održavanje namijenjenih vozovima za velike brzine ili za druge vrste voznih sredstava koja zahtjevaju specifične objekte, u kojima se vrše radovi koji se ne izvode rutinski kao dio svakodnevnih aktivnosti i zahtjevaju da se vozilo isključi iz saobraćaja; 6) ostali tehnički objekti, uključujući objekte za čišćenje i pranje; 7) pomorski i unutrašnji objekti luka povezani sa željezničkim aktivnostima; 8) objekti za pružanje pomoći; 9) objekti za skladištenje i snabdijevanje gorivom, za koje se cijene iskazuju odvojeno. Željezničkim prevoznicima se, pored minimalnog pristupnog paketa usluga i osnovnih usluga, mogu pružati i dodatne i prateće usluge. Dodatne usluge obuhvataju: 1) električnu energiju za vuču; 2) predgrijavanje putničkih vozova; 3) upotreba kolskih vaga; 4) prilagođene ugovore za: - kontrolu prevoza opasne robe,			
--	--	--	--	--

7. Ako operator uslužnog objekta pruža bilo koju od usluga iz tačke 3 Priloga II kao dodatnu uslugu, on ih željezničkim prevoznicima pruža na zahtjev na nediskriminatorni način. 8. Željeznički prevoznici mogu od upravljača infrastrukture ili drugih operatora uslužnog objekta da zatraže dodatne usluge iz tačke 4 Priloga II, kao prateće usluge. Operator uslužnog objekta nije obavezan da pruža te usluge. Ako operator uslužnog objekta odluči da ponudi drugima bilo koju od tih usluga, on će da ih željezničkim prevoznicima pruža na zahtjev i na nediskriminatorni način. 9. Na osnovu iskustava regulatornih tijela i operatora uslužnih objekata i na osnovu aktivnosti mreže iz člana 57 stav 1, Komisija može da donese mjere kojima se određuju pojedinosti postupka i kriterijuma za pristup uslugama koje će se pružati u uslužnim objektima iz tač. 2 do 4 Priloga II. Ti implementacioni akti se donose u skladu s postupkom ispitivanja iz člana 62 stav 3. Član 13a Zajednički informacioni sistem i sistem za izdavanje jedinstvenih karata 1. Ne dovodeći u pitanje Uredbu (EZ) br. 1371/2007 Evropskog parlamenta i Savjeta (1) i Direktivu 2010/40/EU Evropskog parlamenta i Savjeta (2), države članice mogu zahtijevati da željeznički prevoznici koji obavljaju usluge domaćeg prevoza putnika učestvuju u zajedničkom informacionom sistemu i integrisanom sistemu za izdavanje karata, jedinstvenih karata i rezervacija ili dati ovlaštenja nadležnim tijelima da uspostave takav sistem. Ako su takvi sistemi uspostavljeni, države članice obezbjeđuju da ne uzrokuju narušavanje tržišta ili diskriminaciju među željezničkim prevoznicima te da njima upravlja javni ili privatni pravni subjekat ili udruženje svih	- pomoć u saobraćanju specijalnih vozova. Prateće usluge obuhvataju: 1) pristup telekomunikacionim mrežama; 2) pružanje dodatnih informacija; 3) tehnički pregled voznih sredstava; 4) usluge izdavanja karata u putničkim stanicama; 5) usluge održavanja koje se pružaju u objektima za održavanje namijenjenim vozovima za velike brzine ili drugim vrstama voznih sredstava koja zahtijevaju specifične objekte, u kojima se vrše radovi koji se ne izvode rutinski kao dio svakodnevnih aktivnosti i zahtijevaju da se vozilo isključi iz saobraćaja. Obezbeđivanje električne energije za vuču željezničkim prevoznicima od strane upravljača infrastrukture, odnosno operatora uslužnog objekta, ne smatra se energetsom djelatnošću u skladu sa zakonom kojim se uređuje energetika. Upravljač infrastrukture, odnosno operator uslužnog objekta koji posjeduje element željezničke infrastrukture je krajnji kupac električne energije u skladu sa zakonom kojim se uređuje energetika. Upravljač infrastrukture posebno iskazuje cijene za osnovne, dodatne i prateće usluge koje on pruža uz minimalni pristupni paket usluga, u skladu sa zaključenim ugovorom o korišćenju infrastrukture. Operatori uslužnih objekata dužni su da preciziraju asortiman i cijenu osnovnih usluga koje pružaju željezničkim prevoznicima, a koje upravljač infrastrukture unosi u Izjavu o mreži. Cijena iz stava 8 ovog člana iskazuje se za: - pristup željezničkoj infrastrukturi i pristup kolosjecima koji povezuju uslužne objekte i određuje se na osnovu troškova nastalih kao rezultat saobraćanja vozova, a može da uključuje i troškove koji nastaju zbog nedostataka kapaciteta dijela infrastrukture u periodu zagušenja;			
--	---	--	--	--

željezničkih prevoznika koji obavljaju usluge prevoza putnika. 2. Komisija prati razvoj željezničkog tržišta u pogledu uvođenja i korišćenja zajedničkog informacionog sistema i sistema za izdavanje jedinstvenih karata te procjenjuje potrebu za djelovanjem na nivou Unije, uzimajući u obzir tržišne inicijative. Posebno uzima u obzir nediskriminatoran pristup putnika u željezničkom saobraćaju podacima potrebnim za planiranje putovanja i rezervaciju karata. Do 31. decembra 2022. predstaviće izvještaj Evropskom parlamentu i Savjetu o dostupnosti takvog zajedničkog informacionog sistema i sistema za izdavanje jedinstvenih karata, kojima će se, prema potrebi, priložiti zakonodavni predlozi. 3. Države članice zahtijevaju od željezničkih prevoznika koji obavljaju usluge prevoza putnika da izrade planove za vanredne situacije i obezbjeđuju da se tim planovima za vanredne situacije pravilno koordiniše kako bi se u smislu člana 18 Uredbe (EZ) br. 1371/2007 putnicima osigurala pomoć u slučaju većih smetnji u pružanju usluga	- pristup kolosjecima unutar uslužnih objekata i pružanje usluga u tim objektima i ne smije da premaši zbir troškova pružanja usluga i razumne dobiti. Željezničkim prevoznicima kojima je omogućen pristup kolosjecima koji povezuju sa uslužnim objektom, odnosno kolosjecima koji su u sklopu infrastrukture uslužnog objekta, operator uslužnog objekta pruža minimalni pristupni paket usluga. Operator uslužnog objekta i podnosilac zahtjeva za pristup i pružanje usluga u uslužnom objektu, odnosno željeznički prevoznik koga odredi podnosilac zahtjeva koji nije željeznički prevoznik, ugovorom uređuju međusobna prava i obaveze u vezi sa dogovorenim uslugama iz ovog člana i pristupom kolosjecima koji čine infrastrukturu tog uslužnog objekta. Način pružanja usluga i pristup objektima, dodatnih usluga i pratećih usluga iz stava 1 ovog člana propisuje Ministarstvo. Pristup uslugama koje se pružaju željezničkim prevoznicima Član 50 Operatori uslužnih objekata dužni su u razumnom roku, koji određuje Agencija, odgovoriti na zahtjev željezničkog prevoznika za pristup uslužnom objektu i za pružanje usluga u uslužnom objektu. Zahtjevi iz stava 6 ovog člana mogu se odbiti isključivo ako postoje izvodljive alternative koje željezničkim prevoznicima omogućavaju da obavljaju prevoz robe ili putnika na istim ili alternativnim prevoznim putevima pod ekonomski prihvatljivim uslovima. Ako se zahtjevi željezničkih prevoznika odnose na pristup i pružanje usluga u uslužnom objektu kojim upravlja operator uslužnog objekta iz stava 3 ovog člana, operator uslužnog objekta je dužan da opravda u pisanom obliku odluku o odbijanju i navede izvodljive alternative u drugim objektima. Operator uslužnog objekta će, u slučaju sukobljenih zahtjeva željezničkih prevoznika, nastojati da ispuni sve zahtjeve u mjeri u kojoj je to moguće.			
---	---	--	--	--

	Ako nije dostupna izvodljiva alternativa, i nije moguće ispuniti sve zahtjeve za kapacitetom za relevantan uslužni objekat, podnosilac zahtjeva može podnijeti zahtjev za pokretanje postupka (u daljem tekstu: zahtjev) Agenciji, u roku od 30 dana od dana saznanja za odbijanje njegovog zahtjeva za pristup i pružanje usluga u uslužnom objektu. Ako se uslužni objekat iz člana 49 stav 2 ovog zakona ne koristi najmanje dvije uzastopne godine, a operatoru tog objekta su željeznički prevoznici izrazili interes za pristup, vlasnik tog uslužnog objekta je obavezan da objavi da je eksploatacija objekta dostupna za lizing ili zakup kao željeznički uslužni objekat, u cijelosti ili djelimično, osim ako operator tog uslužnog objekta dokaže da je u toku postupak vraćanja u prethodno stanje zbog čega nije moguća njegova upotreba od strane bilo kog željezničkog prevoznika. Željeznički prevoznici mogu da zahtjevaju, kao prateće usluge, usluge navedene u članu 49 stav 5 ovog zakona od upravljača infrastrukture ili drugih operatora uslužnih objekata. Operator uslužnog objekta je u obavezi da izvrši tražene pomoćne usluge, ali ako odluči da ponudi bilo koju od ovih usluga, pruža ih željezničkim prevoznicima na njihov zahtjev i na nediskriminatorski način. Član 92 tačka 17 Nadležnosti Agencije: Agencija vrši obezbjeđenje kontrole pristupa i korišćenja objekata i stabilnih postrojenja kojima ne upravlja upravljač infrastrukture i željezničkog prevoznika;			
Prekogranični sporazumi Član 14 Opšta načela prekograničnih sporazuma 1. Države članice obezbjeđuju da se odredbama u prekograničnim sporazumima ne pravi diskriminacija između željezničkih prevoznika niti ograničava sloboda željezničkih prevoznika da pružaju prekogranične usluge. 2. Države članice obavještavaju Komisiju o bilo kojem prekograničnom sporazumu do 16. juna 2013. godine za sporazume sklopljene prije tog datuma, a u slučaju novih	Nema odgovarajuće odredbe	Neprimjenljivo	Odredba se odnosi na države članice i njihovo izvještavanje Evropskoj komisiji	

ili revidiranih sporazuma između država članica, prije njihovog sklapanja. Komisija odlučuje jesu li ti sporazumi u skladu s pravom Unije u roku od devet mjeseci od datuma obavještenja za sporazume sklopljene prije 15. decembra 2012. godine i u roku od četiri mjeseca od obavještenja za nove ili revidirane sporazume između država članica. Ti simplementacioni akti se donose u skladu sa savjetodavnim postupkom iz člana 62 stav 2. 3. Ne dovodeći u pitanje podjelu nadležnosti između Unije i država članica, u skladu s pravom Unije, države članice obavještavaju Komisiju o svojoj namjeri da počnu pregovore o i sklope nove ili revidirane prekogranične sporazume između država članica i trećih zemalja. 4. Ako, u roku od dva mjeseca od prijema obavještenja o namjeri države članice da započne pregovore iz stava 2, Komisija zaključi da će pregovori da ugroze ciljeve pregovora Unije koji su u toku s predmetnim trećim zemljama i/ili dovede do sporazuma koji nije u skladu s pravom Unije, ona će u skladu s tim da obavještenjei državu članicu. Države članice redovno obavještavaju Komisiju o takvim pregovorima i, ako je prikladno, pozivaju Komisiju da učestvuje kao posmatrač. 5. Države članice ovlaštene su da privremeno primijene i/ili sklope nove ili revidirane prekogranične sporazume s trećim zemljama pod uslovom da su oni u skladu s pravom Unije i ne ugrožavaju cilj i svrhu saobraćajne politike Unije. Komisija donosi odluke o odobrenju. Ti simplementacioni akti se donose u skladu sa savjetodavnim postupkom iz člana 62 stav 2.				
Nadzorni zadaci Komisije Član 15 Obim nadzora tržišta 1. Komisija donosi neophodna rješenja za nadzor tehničkih i ekonomskih uslova i tržišnih promjena u željezničkom saobraćaju u Uniji.	nema odgovarajuće odredbe	Neprimjenjivo	Odredba se odnosi na nadležnost EK	

2. U ovom kontekstu, Komisija u svoj rad uključuje predstavnike država članica, uključujući predstavnike regulatornih tijela iz člana 55 i predstavnike relevantnih sektora, uključujući, gdje je prikladno, socijalne partnere iz željezničkog sektora, korisnike i predstavnike lokalnih i regionalnih vlasti, kako bi oni lakše mogli da prate razvoj željezničkog sektora i tržišta, procijene uticaj donesenih mjera i analiziraju efekat mjera koje je planirala Komisija. Ako je prikladno, Komisija uključuje i Evropsku agenciju za željeznice, u skladu s njenim zadacima predviđenim Regulativom (EZ) br. 881/2004 Evropskog parlamenta i Savjeta od 29. aprila 2004. godine o osnivanju Evropske agencije za željeznice (Regulativa o Agenciji) (13). 3. Komisija prati korišćenje mreža i razvoj okvirnih uslova u željezničkom sektoru, posebno naknade za korišćenje infrastrukture, dodjelu kapaciteta, ulaganja u željezničku infrastrukturu i kvalitet usluga željezničkog prevoza, željezničke usluge koje su obuhvaćene ugovorom o javnim uslugama, dozvole i stepen otvorenosti tržišta i usklađenosti između država članica, razvoj zapošljavanja i povezane društvene uslove u željezničkom sektoru. Te aktivnosti praćenja ne dovode u pitanje slične aktivnosti u državama članicama i ulogu socijalnih partnera. 4. Komisija svake dvije godine izvještava Evropski parlament i Savjet o: (a) razvoju unutrašnjeg tržišta željezničkih usluga i usluga koje pružaju željeznički prevoznici, kako je navedeno u Prilogu II; (b) okvirnim uslovima iz stava 3, uključujući za javne usluge prevoza putnika željeznicom; (c) stanju željezničke mreže u Uniji; (d) korišćenju prava pristupa; (e) preprekama efikasnijim željezničkim uslugama; (f) ograničenjima infrastrukture; (g) potrebi za donošenjem zakonodavnih akata. 5. U svrhu nadzora tržišta od strane Komisije, države članice dostavljaju Komisiji svake godine neophodne				
---	--	--	--	--

podatke o korišćenju mreža i razvoju okvirnih uslova u željezničkom sektoru, pritom poštujući ulogu socijalnih partnera. 6. Komisija može da donese mjere kojima će se osigurati dosljednost u obavezama izvještavanja država članica. Ti simplementacioni akti donose se u skladu s postupkom ispitivanja iz člana 62 stav 3.				
Član 16 Izdavalac dozvola Svaka država članica imenuje tijelo koje će biti nadležno za izdavanje dozvola i ispunjavanje obaveza iz ovog poglavlja. Izdavalac dozvola ne pruža željezničke usluge i nezavisan je od kompanija i pravnih lica koje pružaju takve usluge.	Uslovi za obavljanje prevoza u željezničkom saobraćaju Član 74 Prevoz putnika, lica i robe u željezničkom saobraćaju i obavljanje prevoza za sopstvene potrebe na infrastrukturi može da obavlja željeznički prevoznik, koji: 6) je upisan u CRPS za obavljanje djelatnosti prevoza u željezničkom saobraćaju; 7) ima licencu za prevoz; 8) ima sertifikat o bezbjednosti za prevoz; 9) ima zaključen ugovor o korišćenju infrastrukture sa upravljačem infrastrukture; 10) je registrovan za djelatnost pružanja usluga željezničkog prevoza putnika, odnosno tereta uz uslov da obezbijedi vuču vozova. Prevoz putnika i robe obavlja i željeznički prevoznik koji ima licencu i sertifikat o bezbjednosti za prevoz, izdate od nadležnog organa druge države ako ispunjava uslove propisane Direktivom 2012/34/EU, kao i zaključen ugovor o korišćenju infrastrukture sa upravljačem infrastrukture. Prevoz za sopstvene potrebe radi obavljanja djelatnosti upravljanja infrastrukturuom može da vrši i upravljač infrastrukture. U slučaju iz stava 3 ovog člana upravljač infrastrukture mora da ima licencu za prevoz i sertifikat o bezbjednosti za prevoz. Licencu za prevoz izdaje Agencija na osnovu podnesenog zahtjeva. Za izdavanje licence za prevoz plaća se naknada. Naknada iz stava 6 ovog člana prihod je Agencije. Visinu naknade iz stava 6 ovog člana utvrđuje Agencija.	Potpuno usklađeno		

	Na postupak izdavanja licence za prevoz, promjenu podataka, prestanak važenja licence za prevoz i zabrane obavljanja djelatnosti prevoza shodno se primjenjuju odredbe čl. 14, 15, 17 i 19 ovog zakona. Sertifikat o bezbjednosti za prevoz izdaje Agencija u skladu sa zakonom kojim je uređena bezbjednost u željezničkom saobraćaju.			
Uslovi za dobijanje licence Član 17 Opšti zahtjevi 1. Prevoznik ima pravo da zatraži licencu u državi članici u kojoj ima poslovni nastan. 2. Države članice ne izdaju licence ili produžavaju njihovo važenje ako nijesu ispunjeni zahtjevi iz ovog poglavlja. 3. Prevoznik koji ispunjava zahtjeve iz ovog poglavlja ima pravo na dobijanje licence. 4. Prevoznik koji ne posjeduje odgovarajuću dozvolu za usluge koje planira da pruža ne smije da pruža usluge željezničkog prevoza iz ovog poglavlja. Međutim, takva licenca, sama po sebi, ne daje nosiocu pravo pristupa željezničkoj infrastrukturi. 5. Komisija donosi mjere kojima se određuju pojedinosti za upotrebu zajedničkog šablona za licencu i, ako je potrebno, za osiguranje pravedne i efikasne tržišne utakmice na tržištima željezničkog prevoza, kao i detalje o postupku koji mora da se slijedi kod primjene ovog člana. Ti implementacioni akti se donose u skladu s postupkom ispitivanja iz člana 62 stav 3.	Prevoz putnika, lica i robe u željezničkom saobraćaju i obavljanje prevoza za sopstvene potrebe na infrastrukturi može da obavlja željeznički prevoznik, koji: 1) je upisan u CRPS za obavljanje djelatnosti prevoza u željezničkom saobraćaju; 2) ima licencu za prevoz; 3) ima sertifikat o bezbjednosti za prevoz; 4) ima zaključen ugovor o korišćenju infrastrukture sa upravljačem infrastrukture; 5) je registrovan za djelatnost pružanja usluga željezničkog prevoza putnika, odnosno tereta uz uslov da obezbijedi vuču vozova. Prevoz putnika i robe obavlja i željeznički prevoznik koji ima licencu i sertifikat o bezbjednosti za prevoz, izdate od nadležnog organa druge države ako ispunjava uslove propisane Direktivom 2012/34/EU, kao i zaključen ugovor o korišćenju infrastrukture sa upravljačem infrastrukture. Prevoz za sopstvene potrebe radi obavljanja djelatnosti upravljanja infrastrukturuom može da vrši i upravljač infrastrukture. U slučaju iz stava 3 ovog člana upravljač infrastrukture mora da ima licencu za prevoz i sertifikat o bezbjednosti za prevoz. Licencu za prevoz izdaje Agencija na osnovu podnesenog zahtjeva. Za izdavanje licence za prevoz plaća se naknada. Naknada iz stava 6 ovog člana prihod je Agencije. Visinu naknade iz stava 6 ovog člana utvrđuje Agencija. Na postupak izdavanja licence za prevoz, promjenu podataka, prestanak važenja licence za prevoz i zabrane	Potpuno usklađeno		

	obavljanja djelatnosti prevoza shodno se primjenjuju odredbe čl. 14, 15, 17 i 19 ovog zakona. Sertifikat o bezbjednosti za prevoz izdaje Agencija u skladu sa zakonom kojim je uređena bezbjednost u željezničkom saobraćaju.			
Član 18 Uslovi za dobijanje licence Prevoznik koji traži izdavanje licence mora prije početka rada da pokaže izdavaocu licence u predmetnoj državi članici da u bilo kojem trenutku može da ispuni zahtjeve u vezi sa dobrim ugledom, solventnošću, stručnošću i pokrićem svoje građanske odgovornosti kako je navedeno u čl. 19 do 22. Svaki prevoznik koji zahtijeva izdavanje licence mora da u te svrhe da neophodne podatke.	Uslovi za licenciranje željezničkih prevoznika Član 74 Licenca za prevoz izdaje se podnosiocu zahtjeva, privrednom društvu ili drugom pravnom licu čija je registrovana pretežna djelatnost pružanje usluga željezničkog prevoza robe i/ili putnika, kao i privrednom društvu ili drugom pravnom licu koje obavlja ili će obavljati željeznički prevoz za sopstvene potrebe, koji pruži dokaze o ispunjavanju uslova koji se odnose na dobar ugled, finansijsku sposobnost, stručnost, ispunjavanje tehničkih uslova, ispunjavanje uslova za pristup kretanje, boravak i rad osoba smanjene pokretljivosti i osoba sa invaliditetom i pokriće za građansku odgovornost, u skladu sa ovim zakonom. Provjera finansijske sposobnosti iz stava 1 ovog člana vrši se na osnovu sljedećih podataka: - raspoloživih finansijskih sredstava, uključujući stanje bankovnog računa, ugovorena prekoračenja i zajmove; - novčana sredstva i imovinu koji su dostupni kao jemstvo; - obrtnog kapitala; - rashoda, uključujući kupovne troškove plaćanja za vozila, zemljište, zgrade, uređaje i željeznička vozila; - opterećenja na imovini željezničkog prevoznika; - poreza i doprinosa koji se uplaćuju u skladu sa zakonom kojim se uređuje penzijsko i invalidsko osiguranje. Licenca za prevoz izdaje se prevozniku koji je osiguran za štetu posljedica vanrednog udesa, za štetu prčinjenu putnicima, prtljagu, robi, poštanskim pošiljkama ili trećim licima, u skladu sa zakonom i potvrđenim međunarodnim ugovorima.	Potpuno usklađeno		

	Bliže uslove iz stava 1 ovog člana propisuje Ministarstvo. Uslovi za obavljanje prevoza u željezničkom saobraćaju Član 74 stav 9 Na postupak izdavanja licence za prevoz, promjenu podataka, prestanak važenja licence za prevoz i zabrane obavljanja djelatnosti prevoza shodno se primjenjuju odredbe čl. 14, 15, 17 i 19 ovog zakona Licenca za upravljanje infrastrukturuom Član 14 Licencu za upravljanje infrastrukturuom izdaje Agencija pravnom licu koje je upisano u CRPS za obavljanje djelatnosti upravljanja infrastrukturuom i nad kojim nije pokrenut postupak stečaja ili likvidacije i koje ispunjava uslove koji se odnose na: 1) dobar ugled; 2) finansijsku sposobnost u pogledu ispunjavanja postojećih i potencijalnih obaveza na period od godinu dana koje se provjeravaju na osnovu godišnjeg finansijskog izvještaja ili na osnovu dokaza likvidnosti; 3) tehničku opremljenost i odgovarajući kadar koji je stručno osposobljen. Dobar ugled, u smislu ovog zakona, ima pravno lice ili odgovorno lice u pravnom licu ako nije pravosnažno osuđivano za: krivično djelo u privrednom poslovanju, krivično djelo protiv opšte bezbjednosti ljudi i imovine i bezbjednosti u željezničkom saobraćaju, povrede prava na rad i drugih prava po osnovu rada. Bliže uslove iz stava 1 ovog člana propisuje Ministarstvo.			
Član 19 Zahtjevi u vezi s dobrim ugledom Države članice definišu uslove za ispunjenje zahtjeva dobrog ugleda kako bi osigurale da prevoznik koji podnosi zahtjev za izdavanje dozvole ili članovi upravljačkih tijela: (a) nijesu pravosnažno osuđeni za teško krivično djelo, uključujući krivična djela u ekonomskom poslovanju; (b) nije u toku stečajni postupak;	Licenca za upravljanje infrastrukturuom Član 14 Licencu za upravljanje infrastrukturuom izdaje Agencija pravnom licu koje je upisano u CRPS za obavljanje djelatnosti upravljanja infrastrukturuom i nad kojim nije pokrenut postupak stečaja ili likvidacije i koje ispunjava uslove koji se odnose na:	Djelimično usklađeno	Potpuna usklađenost će se postići donošenjem podzakonskog akta kojim će biti propisani bliži uslovi koji se odnose na dobar ugled, finansijsku sposobnost u pogledu ispunjavanja	Dvije godine od dana stupanja na snagu ovog zakona.

(c) nijesu pravosnažno osuđeni za kršenja saobraćajnih pravila propisanih posebnim zakonodavstvom koje se primjenjuje na saobraćajni sektor; (d) nijesu osuđeni za ozbiljno i kontinuirano neispunjavanje obaveza koje proizilaze iz socijalnog ili radnog prava, uključujući obaveze u vezi sa bezbjednošću i zdravljem na radu, i obavezama koje proizilaze iz carinskog prava kada se radi o preduzeću koje planira da obavlja prekogranični prevoz robe u skladu s carinskim postupcima. (e) nisu osuđeni za teška krivična djela na osnovu obaveza koje u skladu s nacionalnim pravom proizilaze iz obavezujućih kolektivnih ugovora, ako je primjenjivo.	1) dobar ugled; 2) finansijsku sposobnost u pogledu ispunjavanja postojećih i potencijalnih obaveza na period od godinu dana koje se provjeravaju na osnovu godišnjeg finansijskog izvještaja ili na osnovu dokaza likvidnosti; 3) tehničku opremljenost i odgovarajući kadar koji je stručno osposobljen. Dobar ugled, u smislu ovog zakona, ima pravno lice ili odgovorno lice u pravnom licu ako nije pravosnažno osuđivano za: krivično djelo u privrednom poslovanju, krivično djelo protiv opšte bezbjednosti ljudi i imovine i bezbjednosti u željezničkom saobraćaju, povrede prava na rad i drugih prava po osnovu rada. Bliže uslove iz stava 1 ovog člana propisuje Ministarstvo.		postojećih i potencijalnih obaveza na period od godinu dana koje se provjeravaju na osnovu godišnjeg finansijskog izvještaja ili na osnovu dokaza likvidnosti; 3) tehničku opremljenost i odgovarajući kadar koji je stručno osposobljen. Dobar ugled, u smislu ovog zakona, ima pravno lice ili odgovorno lice u pravnom licu ako nije pravosnažno osuđivano za: krivično djelo u privrednom poslovanju, krivično djelo protiv opšte bezbjednosti ljudi i imovine i bezbjednosti u željezničkom saobraćaju, povrede prava na rad i drugih prava po osnovu rada.	
Član 20 Zahtjevi u vezi sa solventnošću 1. Zahtjevi u vezi sa solventnošću ispunjeni su kada prevoznik koji traži dozvolu može da dokaže da može da ispuni svoje postojeće i moguće obaveze, određene pod stvarnim pretpostavama, u periodu od 12 mjeseci. 2. Izdavalac dozvola provjerava solventnost na osnovu godišnjih izvještaja željezničkog prevoznika ili bilansa stanja, u slučaju prevoznika koji traže izdavanje dozvole, a	Licenca za upravljanje infrastrukturuom Član 14 Licencu za upravljanje infrastrukturuom izdaje Agencija pravnom licu koje je upisano u CRPS za obavljanje djelatnosti upravljanja infrastrukturuom i nad kojim nije pokrenut postupak stečaja ili likvidacije i koje ispunjava uslove koji se odnose na: 1) dobar ugled; 2) finansijsku sposobnost u pogledu ispunjavanja postojećih i potencijalnih obaveza na period od godinu dana koje se	Djelimično usklađeno	Potpuna usklađenost će se postići donošenjem podzakonskog akta kojim će se propisati uslovi koje mora podnosilac zahtjeva ispuniti da bi dobio licencu, a koji se, između ostalog, odnose	Dvije godine od dana stupanja na snagu ovog zakona.

nijesu u mogućnosti da dostave godišnje izvještaje. Svaki prevoznik koji traži dozvolu mora da dostavi barem podatke iz Prilogu III. 3. Izdavalac dozvola smatra da prevoznik koji traži izdavanje dozvole nije solventan ako, kao rezultat poslovanja, ima neplaćene poreze ili doprinose za socijalno osiguranje. 4. Izdavalac dozvola može da traži predavanje izvještaja o reviziji i prikladnih dokumenata iz banke, javne štedionice, od računovođe ili revizora. Ti dokumenti uključuju podatke iz Priloga III. 5. Komisija ima ovlašćenja da donosi prenesene akte u skladu s članom 60 u odnosu na određene izmjene Priloga III. Prema tome, Prilog III može da bude izmijenjen kako bi se navelo koje podatke moraju da daju prevoznici koji traže izdavanje dozvole ili nadopunjen u svijetlu iskustva izdavaoca dozvola ili razvoja tržišta željezničkog prevoza.	provjeravaju na osnovu godišnjeg finansijskog izvještaja ili na osnovu dokaza likvidnosti; 3) tehničku opremljenost i odgovarajući kadar koji je stručno osposobljen. Dobar ugled, u smislu ovog zakona, ima pravno lice ili odgovorno lice u pravnom licu ako nije pravosnažno osuđivano za: krivično djelo u privrednom poslovanju, krivično djelo protiv opšte bezbjednosti ljudi i imovine i bezbjednosti u željezničkom saobraćaju, povrede prava na rad i drugih prava po osnovu rada. Bliže uslove iz stava 1 ovog člana propisuje Ministarstvo.		na finansijsku sposobnost.	
Član 21 Zahtjevi u vezi sa stručnošću Zahtjevi u vezi sa stručnošću ispunjeni su kada prevoznik koji traži izdavanje dozvole može da pokaže da ima ili će imati upravu koja posjeduje znanje ili iskustvo neophodno za sigurnu i pouzdanu kontrolu nad obavljanjem djelatnosti i nadzor djelatnosti naznačene u dozvoli.	Licenca za upravljanje infrastrukturom Član 14 Licencu za upravljanje infrastrukturom izdaje Agencija pravnom licu koje je upisano u CRPS za obavljanje djelatnosti upravljanja infrastrukturom i nad kojim nije pokrenut postupak stečaja ili likvidacije i koje ispunjava uslove koji se odnose na: 1) dobar ugled; 2) finansijsku sposobnost u pogledu ispunjavanja postojećih i potencijalnih obaveza na period od godinu dana koje se provjeravaju na osnovu godišnjeg finansijskog izvještaja ili na osnovu dokaza likvidnosti; 3) tehničku opremljenost i odgovarajući kadar koji je stručno osposobljen. Dobar ugled, u smislu ovog zakona, ima pravno lice ili odgovorno lice u pravnom licu ako nije pravosnažno osuđivano za: krivično djelo u privrednom poslovanju, krivično djelo protiv opšte bezbjednosti ljudi i imovine i bezbjednosti u željezničkom saobraćaju, povrede prava na rad i drugih prava po osnovu rada.	Djelimično usklađeno	Potpuna usklađenost će se postići donošenjem podzakonskog akta kojim će se propisati uslovi koji se odnose na tehničku opremljenost i odgovarajući kadar koji je stručno osposobljen	2 godine od dana stupanja na snagu ovog zakona

	Bliže uslove iz stava 1 ovog člana propisuje Ministarstvo.			
Član 22 Zahtjevi u vezi s osiguranjem od građanske odgovornosti Ne dovodeći u pitanje pravila Unije o državnoj pomoći i u skladu s čl. 93, 107 i 108 UFEU, željeznički prevoznik mora da ima odgovarajuće osiguranje ili odgovarajuće garancije u skladu s tržišnim uslovima, da može da pokrije, u skladu s nacionalnim i međunarodnim pravom, svoju odgovornost u slučaju nesreća, posebno u odnosu na putnike, prtljag, robu, poštu i treća lica. Bez obzira na tu obavezu, moraju da se uzmu u obzir specifična obilježja i profil rizičnosti različitih vrsta usluga, naročito usluge željezničkog prevoza u kulturne ili svrhe zaštite baštine.	Uslovi za licenciranje željezničkih prevoznika Član 75 Licenca za prevoz izdaje se podnosiocu zahtjeva, privrednom društvu ili drugom pravnom licu čija je registrovana pretežna djelatnost pružanje usluga željezničkog prevoza robe i/ili putnika, kao i privrednom društvu ili drugom pravnom licu koje obavlja ili će obavljati željeznički prevoz za sopstvene potrebe, koji pruži dokaze o ispunjavanju uslova koji se odnose na dobar ugled, finansijsku sposobnost, stručnost, ispunjavanje tehničkih uslova, ispunjavanje uslova za pristup kretanje, boravak i rad osoba smanjene pokretljivosti i osoba sa invaliditetom i pokriće za građansku odgovornost, u skladu sa ovim zakonom.	Potpuno usklađeno		
Član 23 Prostorno i vremensko važenje 1. Dozvola je važeća na cijeloj teritoriji Unije. 2. Dozvola je važeća sve dok željeznički prevoznik ispunjava svoje obaveze propisane ovim poglavljem. Izdavalac dozvola može, međutim, da predvidi redovnu reviziju. U tom slučaju, revizija se sprovodi barem svakih pet godina. 3. Posebne odredbe kojima se uređuje privremeno oduzimanje ili ukidanje dozvole mogu da budu inkorporirane u samu dozvolu.	Uslovi za obavljanje prevoza u željezničkom saobraćaju Član 74 st. 1 i 2 Prevoz putnika, lica i robe u željezničkom saobraćaju i obavljanje prevoza za sopstvene potrebe na infrastrukturi može da obavlja željeznički prevoznik, koji: 1) je upisan u CRPS za obavljanje djelatnosti prevoza u željezničkom saobraćaju; 2) ima licencu za prevoz; 3) ima sertifikat o bezbjednosti za prevoz; 4) ima zaključen ugovor o korišćenju infrastrukture sa upravljačem infrastrukture; 5) je registrovan za djelatnost pružanja usluga željezničkog prevoza putnika, odnosno tereta uz uslov da obezbijedi vuču vozova. Prevoz putnika i robe obavlja i željeznički prevoznik koji ima licencu i sertifikat o bezbjednosti za prevoz, izdate od nadležnog organa druge države ako ispunjava uslove propisane Direktivom 2012/34/EU, kao i zaključen ugovor o korišćenju infrastrukture sa upravljačem infrastrukture.	Potpuno usklađeno		

	Suspendovanje i oduzimanje licence Član 76 stav 1 Agencija provjerava svakih 12 mjeseci da li prevoznik, ispunjava uslove iz čl. 74 i 75 ovog zakona.			
Član 24 Privremena dozvola, odobrenje, privremeno oduzimanje i ukidanje 1. Ako postoji ozbiljna sumnja da željeznički prevoznik koji posjeduje dozvolu ne ispunjava zahtjeve iz ovog poglavlja, a naročito one iz člana 18, izdavalac dozvola može, u bilo kom trenutku, da provjeri ispunjava li željeznički prevoznik zaista te zahtjeve. Ako izdavalac dozvola smatra da željeznički prevoznik više ne ispunjava zahtjeve, on će privremeno da oduzme ili ukine dozvolu. 2. Ako izdavalac dozvola smatra da postoji ozbiljna sumnja da željeznički prevoznik kojem je izdata dozvola od strane izdavaoca dozvola iz neke druge države članice ispunjava zahtjeve iz ovog poglavlja, on će bez odlaganja o tome da obavještjenji to tijelo. 3. Bez obzira na stav 1, ako je dozvola privremeno oduzeta ili ukinuta zbog nepoštovanja zahtjeva solventnosti, izdavalac dozvola može da izda privremenu dozvolu do reorganizacije željezničkog prevoznika, pod uslovom da pritom nije ugrožena bezbjednost. Međutim, privremena dozvola ne može da važi duže od šest mjeseci od datuma izdavanja. 4. Ako željeznički prevoznik prestane da radi na šest mjeseci ili nije počeo da radi u roku od šest mjeseci od izdavanja dozvole, izdavalac dozvola može da odluči da je potrebno da traži potvrdu izdavanja dozvole ili je privremeno oduzme. U odnosu na početak rada, željeznički prevoznik može da traži određivanje dužeg perioda s obzirom na posebnu prirodu usluga koje će se pružati. 5. U slučaju promjene u pravnom položaju prevoznika i, posebno, u slučaju spajanja ili preuzimanja, izdavalac	Suspendovanje i oduzimanje licence Član 76 Agencija provjerava svakih 12 mjeseci da li prevoznik, ispunjava uslove iz čl. 74 i 75 ovog zakona. Ako postoji ozbiljna sumnja da prevoznik ne ispunjava navedene uslove, Agencija može u svako doba da provjeri da li prevoznik i dalje ispunjava uslove za izdavanje licence za prevoz. Ako se prilikom provjere iz stava 1 ovog člana utvrdi da neki od predviđenih uslova za dobijanje licence za prevoz nije ispunjen, Agencija će rješenjem suspendovati ili oduzeti tu licencu. U slučaju kada je licenca suspendovana ili oduzeta zbog neispunjavanja uslova koji se odnosi na finansijsku sposobnost iz člana 14 stav 1 ovog zakona, Agencija može izdati privremenu licencu za prevoz, do reorganizacije prevoznika pod uslovom da bezbjednost nije ugrožena. Privremena licenca za prevoz izdaje se na period koji ne može biti duži od šest mjeseci od dana izdavanja. Ako prevoznik ne obavlja prevoz u periodu od šest mjeseci neprekidno ili kada ne otpočne sa obavljanjem prevoza u periodu od šest mjeseci od dana izdavanja licence, Agencija će rješenjem oduzeti licencu za prevoz ili je suspendovati dok se ne steknu uslovi da se nastavi obavljanje prevoza za koji je izdata licenca. Podnosilac zahtjeva za izdavanje licence za prevoz može da traži da se odredi duži rok za otpočinjanje obavljanja prevoza, uzimajući u obzir posebnu prirodu usluga koje će pružati. Imalac licence za prevoz je dužan da obavijesti Agenciju o izvršenim statusnim promjenama, promjeni pravne forme ili reorganizaciji u roku od 30 dana od dana nastale promjene.	Potpuno usklađeno		

dozvola može da odluči da je potrebno da traži potvrdu izdavanja dozvole. Predmetni željeznički prevoznik može da nastavi s radom, osim ako izdavalac dozvola odluči da je ugrožena bezbjednost. U tom slučaju, potrebno je da se obrazloži osnova za donošenje takve odluke. 6. Ako željeznički prevoznik planira da značajno promijeni ili proširi svoje poslovanje, izdavalac dozvola mora da preispita dozvolu. 7. Izdavalac dozvola ne smije da dopusti željezničkom prevozniku protiv kojeg je pokrenut stečajni ili sličan postupak da zadrži dozvolu ako je uvjeren da ne postoji realna mogućnost zadovoljavajućeg finansijskog restrukturiranja u razumnom vremenskom roku. 8. Ako izdavalac dozvola izda, privremeno oduzme, ukine ili izmijeni dozvolu, on odmah o tome obavještava Evropsku agenciju za željeznice. Evropska agencija za željeznice o tome obavještava izdavaoce dozvola u drugim državama članicama.	Agencija će rješenjem odlučiti da je to lice dužno da ponovo podnese zahtjev za dobijanje licence za prevoz. Lice iz stava 8 ovog člana može nastaviti sa obavljanjem prevoza, osim ako Agencija ne ocjeni da je bezbjednost u željezničkom saobraćaju ugrožena, u kom slučaju mu Agencija rješenjem oduzima licencu za prevoz. U slučaju kada imalac licence za prevoz namjerava da značajno izmijeni ili proširi djelatnost, dužan je da dostavi Agenciji zahtjev za provjeru ispunjenosti uslova iz člana 74 ovog zakona. Agencija rješenjem oduzima licencu za prevoz željezničkom prevozniku protiv koga je pokrenut stečajni ili postupak likvidacije, osim ako željeznički prevoznik u razumnom vremenskom periodu dostavi dokaze o zadovoljavajućem finansijskom restrukturiranju. Agencija rješenjem suspenduje licencu za prevoz ako je istekao period pokrića za građansku odgovornost. Uz rješenje donijeto na osnovu ovog člana Agencija će sačiniti novi dokument sa ažuriranim informacijama o izdatoj licenci za prevoz. Protiv rješenja iz st. 3, 9, 10, 12 i 13 ovog člana može se pokrenuti upravni spor. Agencija obavještava upravljača infrastrukture o suspendovanju i oduzimanju licence za prevoz odmah po donošenju rješenja. Imalac licence za prevoz dužan je da Agenciji, na njen zahtjev, dostavi podatke o ispunjenosti uslova za izdavanje licence, kao i da bez odlaganja obavijesti Agenciju o svim promjenama koje nastanu u vezi sa tim uslovima.			
Član 25 Postupak izdavanja dozvola 1. Svaka država članica mora da objavi postupak za izdavanje dozvola i o tome obavještenje Komisiji. 2. Izdavalac dozvola odlučuje o zahtjevu što je prije moguće, i to ne više od tri mjeseca od dostavljanja svih relevantnih podataka, odnosno pojedinosti iz Priloga III. Izdavalac dozvola uzima u obzir sve dostupne podatke.	Uslovi za obavljanje prevoza u željezničkom saobraćaju Član 75 Prevoz putnika, lica i robe u željezničkom saobraćaju i obavljanje prevoza za sopstvene potrebe na infrastrukturi može da obavlja željeznički prevoznik, koji: 1) je upisan u CRPS za obavljanje djelatnosti prevoza u željezničkom saobraćaju; 2) ima licencu za prevoz;	Potpuno usklađeno		

Odluka se odmah saopštava prevozniku koji je zatražio izdavanje dozvole. Odbijanje zahtjeva mora da bude obrazloženo. 3. Države članice obezbjeđuju da odluke izdavaoca dozvola podliježu sudskoj kontroli.	3) ima sertifikat o bezbjednosti za prevoz; 4) ima zaključen ugovor o korišćenju infrastrukture sa upravljačem infrastrukture. 5) je registrovan za djelatnost pružanja usluga željezničkog prevoza putnika, odnosno tereta uz uslov da obezbijedi vuču vozova. Prevoz putnika i robe obavlja i željeznički prevoznik koji ima licencu i sertifikat o bezbjednosti za prevoz, izdate od nadležnog organa druge države ako ispunjava uslove propisane Direktivom 2012/34/EU, kao i zaključen ugovor o korišćenju infrastrukture sa upravljačem infrastrukture. Prevoz za sopstvene potrebe radi obavljanja djelatnosti upravljanja infrastrukturom može da vrši i upravljač infrastrukture. U slučaju iz stava 3 ovog člana upravljač infrastrukture mora da ima licencu za prevoz i sertifikat o bezbjednosti za prevoz. Licencu za prevoz izdaje Agencija na osnovu podnesenog zahtjeva. Za izdavanje licence plaća se naknada. Naknada iz stava 7 ovog člana prihod je Agencije. Visinu naknade iz stava 7 ovog člana utvrđuje Agencija. Na postupak izdavanja licence za prevoz, promjenu podataka, prestanak važenja licence za prevoz i zabrane obavljanja djelatnosti prevoza shodno se primjenjuju odredbe čl. 14, 15, 17 i 19 ovog zakona. Sertifikat o bezbjednosti za prevoz izdaje Agencija u skladu sa zakonom kojim je uređena bezbjednost u željezničkom saobraćaju.			
Član 26 Efikasno korišćenje infrastrukturnog kapaciteta Države članice obezbjeđuju da programi ubiranja naknada i dodjele željezničkog infrastrukturnog kapaciteta slijede načela iz ove direktive i stoga omogućavaju upravljaču infrastrukture oglašavanje i optimalno efikasno korišćenje dostupnog infrastrukturnog kapaciteta.	Efikasno korišćenje kapaciteta infrastrukture Član 47 Način dodjele kapaciteta infrastrukture i obračuna cijena pristupa infrastrukturi moraju da budu u skladu sa načelima utvrđenim ovim zakonom i da omoguće upravljaču infrastrukture efikasno korišćenje raspoloživih kapaciteta infrastrukture. Način korišćenja infrastrukture Član 48	Potpuno usklađeno		

	Infrastruktura se koristi pod uslovima i na način propisan ovim zakonom. Na infrastrukturi se željeznički saobraćaj odvija pod uslovima i na način propisan zakonom kojim se uređuje bezbjednost željezničkog saobraćaja.			
Član 27 Izjava o mreži 1. Upravljač infrastrukture je dužan, nakon savjetovanja sa zainteresovanim stranama, da sastavi i objavi izjavu o mreži koji je dostupan uz naknadu koja nije veća od troška objave tog izvještaja. Izjava o mreži se objavljuje na barem dva službena jezika Unije. Sadržaj izvještaja o mreži dostupan je besplatno u elektronskom obliku na internetskom portalu upravljača infrastrukture i može mu se pristupiti putem javnog internetskog portala. Internetski portal uspostavljaju upravljači infrastrukture u okviru saradnje u skladu s čl. 37 i 40. 2. Izjava o mreži sadrži opis infrastrukture koja je dostupna željezničkim prevoznicima i podatke o uslovima za pristup relevantnoj željezničkoj infrastrukturi. Izjava o mreži sadrži i podatke o uslovima pristupa uslužnim objektima koji su povezani s mrežom upravljača infrastrukture i uslovima pružanja usluga u tim objektima ili navodi gdje su takvi podaci dostupni besplatno u elektronskom obliku. Sadržaj izjave o mreži propisan je u Prilogu IV. 3. Izjava o mreži se prema potrebi ažurira i mijenja. 4. Izjava o mreži objavljuje se najkasnije četiri mjeseca prije roka za predavanje zahtjeva za dodjelu infrastrukturnog kapaciteta.	Izjava o mreži Član 50 Upravljač infrastrukture je dužan da svake kalendarske godine donosi Izjavu o mreži, na osnovu koje se radi godišnji red vožnje, uz saglasnost Agencije. Izjava o mreži je akt upravljača infrastrukture sa detaljnim prikazom raspoložive infrastrukture, namijenjen prevoznicima koji podnose zahtjev za dodjelu kapaciteta infrastrukture. Izjava o mreži sadrži: 1) prikaz karakteristika infrastrukture koja je na raspolaganju podnosiocima zahtjeva; 2) uslove za dodjelu kapaciteta infrastrukture; 3) postupke i kriterijume za raspodjelu kapaciteta infrastrukture; 4) kriterijume za utvrđivanje troškova i naknada za korišćenje i rezervisanje infrastrukture, uključujući podatke o promjenama naknada o kojima se već odlučilo ili koje su predviđene u sljedećih pet godina, ako postoje; 5) postupke u slučaju zagušene infrastrukture; 6) postupak koordinacije iz člana 58 ovog zakona i sistem rješavanja sporova; 7) podatke o minimalnom pristupnom paketu usluga iz člana 51 ovog zakona; 8) podatke o uslužnim objektima, uslove pristupa i spisak usluga koje se pružaju u sklopu tih objekata; 9) detaljne informacije o postupcima dodjele međunarodnih trasa vozova; 10) obrazac za podnošenje zahtjeva za dodjelu kapaciteta infrastrukture;	Potpuno usklađeno		

	11) smjernice o procedurama za dobijanje licence i sertifikata o bezbjednosti željeznice; 12) nacrt okvirnog sporazuma između upravljača infrastrukture i podnosioca zahtjeva; 13) druge podatke od značaja za dodjelu kapaciteta infrastrukture. Izjava o mreži mora redovno da se ažurira i po potrebi mijenja, a ako se promjena odnosi na visinu naknade za korišćenje trase iz člana 66 ovog zakona mora da se objavi najmanje dva mjeseca prije promjene. Izjava o mreži objavljuje se na internet stranici upravljača infrastrukture, na crnogorskom i engleskom jeziku, najkasnije četiri mjeseca prije roka za podnošenje zahtjeva za dodjelu kapaciteta infrastrukture. Bliži sadržaj, način pripreme i izrade Izjave o mreži propisuje Ministarstvo.			
Član 28 Sporazumi između željezničkih prevoznika i upravljača infrastrukture Svaki željeznički prevoznik koji pruža usluge željezničkog prevoza sklapa s upravljačima željezničke infrastrukture neophodne sporazume u skladu s javnim ili privatnim pravom. Uslovi iz tih sporazuma moraju da budu nediskriminatorni i transparentni, u skladu s ovom direktivom.	Pravo na korišćenje infrastrukture Član 54 Infrastruktura se može dodijeliti prevozniku koji vrši javni prevoz, kao i prevozniku koji vrši prevoz za sopstvene potrebe, ako: - ima licencu za prevoz; - ima sertifikat o bezbjednosti za prevoz; - je zaključio ugovor o korišćenju infrastrukture sa upravljačem infrastrukture. Ugovorom o korišćenju infrastrukture iz stava 1 ovog člana uređuju se međusobna prava i obaveze upravljača infrastrukture i prevoznika, koja se odnose na: - visinu naknade za korišćenje infrastrukture; - način plaćanja naknade; - uslove i način korišćenja dodijeljene trase; - rok na koji se ugovor zaključuje; - način rješavanja sporova; - druga pitanja od značaja za korišćenje trase. Ugovor o korišćenju infrastrukture zaključuje se na period važenja reda vožnje, odnosno na period od godinu dana.	Potpuno usklađeno		

	Ugovori iz stava 1 ovog člana zaključuju se najkasnije mjesec dana prije početka važenja novog reda vožnje, odnosno odmah po dodjeli ad hoc trase.			
Naknade za infrastrukturu i usluge Član 29 Uspostavljanje, određivanje i ubiranje naknada 1. Države članice uspostavljaju okvir za izračunavanje naknada pritom poštujući nezavisnost u upravljanju utvrđenu članom 4. U skladu s tim uslovom, države članice određuju posebna pravila za ubiranje naknada ili ta ovlašćenja prenose na upravljača infrastrukture. Države članice obezbjeđuju da izjava o mreži sadrži okvir za izračunavanje naknade i pravila za njihovo ubiranje ili da upućuje na stranicu gdje se objavljuju okvir za izračunavanje naknade i pravila o ubiranju naknada. Upravljač infrastrukture određuje i ubira naknade za korišćenje infrastrukture u skladu s utvrđenim okvirom za izračunavanje naknada i pravilima za njihovo ubiranje. Ne dovodeći u pitanje nezavisnost u upravljanju iz člana 4 i pod uslovom da je pravo direktno dodijeljeno ustavnim pravom prije 15. decembra 2010. godine, nacionalni parlamenti mogu da imaju pravo da detaljno analiziraju i, ako je prikladno, preispitaju visinu naknada koje određuje upravljač infrastrukture. Svako takvo ispitivanje osigurava da su naknade usklađene s ovom direktivom, uspostavljenim okvirom za izračunavanje naknade i pravilima za njihovo ubiranje. 2. Osim u slučaju posebnih dogovora iz člana 32 stav 3, upravljači infrastrukture obezbjeđuju da se program za ubiranje naknada koji se koristi zasniva na istim načelima u cijeloj mreži. 3. Upravljači infrastrukture obezbjeđuju da se primjenom programa za ubiranje naknada donose jednake i nediskriminatorne naknade svim željezničkim prevoznicima koji pružaju usluge iste prirode na sličnom	Visina naknade za korišćenje trase Član 66 Za korišćenje trase korisnik plaća naknadu upravljaču infrastrukture. Visinu naknade iz stava 1 ovog člana utvrđuje upravljač infrastrukture na osnovu sljedećih kriterijuma: 13) troškova održavanja infrastrukture, organizovanja i regulisanja željezničkog saobraćaja; 14) dužine mreže infrastrukture koju koristi korisnik trase; 15) broja željezničkih voznih sredstava kojima korisnik trase obavlja prevoz; 16) vrste željezničkih voznih sredstava kojima korisnik trase obavlja prevoz; 17) sastava voza; 18) voznih kilometara; 19) osovinskog opterećenja; 20) vremena korišćenja infrastrukture; 21) smjera prevoza; 22) brzine voza; 23) kategorije voza; 24) popusta. Na visinu naknada za korišćenje trase saglasnost daje Agencija. Naknada iz stava 1 ovog člana je prihod upravljača infrastrukture i ne odnosi se na korišćenje infrastrukture iz člana 67 ovog zakona. Metodologiju vrednovanja kriterijuma za utvrđivanje visine naknada za korišćenje trase propisuje Ministarstvo. Naknada za korišćenje infrastrukture Član 67 Za korišćenje infrastrukture, korisnik infrastrukture plaća naknadu za: - pružni pojas;	Potpuno usklađeno		

dijelu tržišta i da su stvarne naknade u skladu s pravilima propisanim u izvještaju o mreži. 4. Upravljač infrastrukture poštuje povjerljivost podataka koje su dostavili podnosioci zahtjeva.	- zemljište koje pripada infrastrukturi; - poslovni prostor (otvoreni i zatvoreni). Naknada iz stava 1 ovog člana plaća se mjesečno. Za postavljanje i korišćenje postavljenih vodovodnih i kanalizacionih cjevovoda, telefonskih, telekomunikacionih, električnih i drugih vodova, podzemnih kablova, drugih instalacija, antenskih i drugih uređaja, reklamnih panoa i objekata u komercijalne i druge svrhe u pružnom pojasu i zemljištu koje pripada infrastrukturi, vlasnik, odnosno korisnik tih objekata i instalacija plaća naknadu. Naknadu iz stava 1 ovog člana ne plaćaju organi državne uprave i jedinice lokalne samouprave za obavljanje poslova iz svoje nadležnosti. Za objekte iz stava 3 ovog člana koji su u državnoj svojini ne plaća se naknada. Visinu i način plaćanja naknade iz st. 1 i 3 ovog člana utvrđuje Vlada, na predlog upravljača infrastrukture. Sredstva ostvarena od naknada iz st. 1 i 3 ovog člana prihod su upravljača infrastrukture i koriste se za održavanje, upravljanje i regulisanje saobraćaja, rekonstrukciju i modernizaciju infrastrukture.			
Član 30 Trošak infrastrukture i izvještaji 1. Vodeći računa o bezbjednosti i održavanju i unapređenju kvaliteta infrastrukturne usluge, upravljači infrastrukture se podstiču na smanjivanje troškova pružanja pristupa infrastrukturi i visine pristupnih naknada. 2. Ne dovodeći u pitanje njihovu nadležnost u odnosu na planiranje željezničke infrastrukture i finansiranje, kao i budžetsko načelo godišnjeg izvještavanja, ako je primjenljivo, države članice obezbjeđuju sklapanje ugovora, koji zadovoljava osnovna načela i parametre iz Priloga V, između nadležnog tijela i upravljača infrastrukture na period od najviše pet godina. Države članice obezbjeđuju da se ugovori koji su na snazi 15. decembra 2012. godine izmijene, ako je potrebno, u	Razvoj željeznice Član 9 Ciljeve u oblasti razvoja željeznice utvrđuje Vlada Crne Gore na predlog ministarstva nadležnog za poslove saobraćaja. Nacionalni program željezničke infrastrukture Član 10 Plan razvoja željeznice sprovodi se nacionalnim programom željezničke infrastrukture (u daljem tekstu: Nacionalni program). Nacionalni program sačinjava Ministarstvo, na predlog upravljača infrastrukture, a utvrđuje Vlada. Nacionalni program donosi se na period od pet godina. Nacionalni program donosi Vlada, na period od pet godina. Nacionalni program sadrži: postojeće stanje infrastrukture, planove izgradnje, modernizacije i održavanja	Potpuno usklađeno		

cilju njihovog usklađivanja s ovom direktivom, a najkasnije do 16. juna 2015. 3. Države članice sprovode podsticaje iz stava 1 putem ugovora iz stava 2 i regulatornih mjera ili kombinacijom podsticaja za smanjenje troškova u ugovoru i nivoa naknada kroz regulatorne mjere. 4. Ako država članica odluči da sprovodi podsticaje iz stava 1 putem regulatornih mjera, to će da se zasniva na analizi ostvarivih smanjenja troškova. Pritom se ne dovode u pitanje ovlašćenja regulatornog tijela da preispita naknade iz člana 56. 5. Uslovi ugovora iz stava 2 i struktura plaćanja za finansiranje upravljača infrastrukture dogovaraju se unaprijed kako bi obuhvatili cijeli ugovorni period. 6. Države članice obezbjeđuju da podnosioci zahtjeva i, na njihov zahtjev, potencijalni podnosioci zahtjeva, budu obaviješteni od strane nadležnog tijela i upravljača infrastrukture i da dobiju priliku da izraze svoja mišljenja o sadržaju ugovora prije njegovog potpisivanja. Ugovor se objavljuje u roku od mjesec dana od sklapanja. Upravljač infrastrukture osigurava dosljednost između odredbi ugovora i poslovnog plana. 7. Upravljači infrastrukture razvijaju i čuvaju registar svoje imovine i imovine za čije su upravljanje nadležni, što će se koristiti za procjenu potrebnih sredstava za popravku ili zamjenu te imovine. Registar je praćen pojedinostima o troškovima obnove i modernizacije infrastrukture. 8. Upravljači infrastrukture utvrđuju metodu raspodjele troškova na različite kategorije usluga koje se nude željezničkim prevoznicima. Države članice mogu da zatraže prethodno odobrenje. Ta metoda se ažurira s vremena na vrijeme na osnovu najbolje međunarodne prakse.	infrastrukture, zadatke, njihov opseg, dinamiku realizacije planova, visinu i izvore finansijskih sredstava potrebnih za realizaciju Nacionalnog programa. Izveštaj o sprovođenju Nacionalnog programa organ državne uprave nadležan za željeznički saobraćaj (u daljem tekstu: Ministarstvo) dostavlja Vladi, u roku od četiri mjeseca od isteka perioda za koji je Nacionalni program donesen. Godišnji program Član 11 Nacionalni program sprovodi se godišnjim programom izgradnje, održavanja, rekonstrukcije i modernizacije infrastrukture (u daljem tekstu: Godišnji program). Godišnji program sačinjava Ministarstvo, na predlog upravljača infrastrukture, a utvrđuje Vlada. Kontrolu sprovođenja Godišnjeg programa vrši Ministarstvo. Godišnji program sadrži: radove na održavanju prema vrstama, obimu i iznosu finansijskih sredstava, troškove za upravljanje i regulisanje saobraćaja, planirane radove na modernizaciji, rekonstrukciji i izgradnji infrastrukture. Izveštaj o realizaciji Godišnjeg programa podnosi se Vladi, do 30. aprila tekuće za prethodnu godinu. Upravljač infrastrukture dužan je da poslove održavanja, upravljanja i regulisanja saobraćaja vrši u skladu sa Godišnjim programom. Upravljač infrastrukture je dužan da o realizaciji Godišnjeg programa dostavi Ministarstvu izvještaj, u roku od tri mjeseca od dana isteka godine za koju je sačinjen. Djelatnost upravljanja infrastrukturom Član 13 Djelatnost upravljanja infrastrukturom vrši upravljač infrastrukture sa svojstvom pravnog lica, koji:			
--	--	--	--	--

1) je upisan u Centralni registar privrednih subjekata (u daljem tekstu: CRPS) za obavljanje djelatnosti upravljanja infrastrukturom;

2) ima licencu za upravljanje infrastrukturom;

3) ima sertifikat o bezbjednosti za upravljanje infrastrukturom.

Sertifikat o bezbjednosti za upravljanje infrastrukturom izdaje Agencija za željeznice (u daljem tekstu: Agencija) u skladu sa zakonom kojim se uređuje bezbjednost u željezničkom saobraćaju.

Djelatnost upravljanja infrastrukturom mogu da obavljaju i više upravljača infrastrukture koji ispunjavaju uslove utvrđene ovim zakonom.

Djelatnost upravljanja infrastrukturom obavlja se na osnovu ugovora o upravljanju infrastrukturom koji se zaključuje sa Vladom.

Ugovor iz stava 4 ovog člana zaključuje se na period od pet godina.

Ugovor iz stava 4 ovog člana naročito sadrži:

1) ugovorne strane;

2) prava i obaveze ugovornih strana;

3) način i rokove obezbjeđivanja sredstava za realizaciju ugovora;

4) strukturu plaćanja i sredstava dodijeljenih za održavanje i obnovu postojeće, kao i za izgradnju nove infrastrukture;

5) prava i obaveze u pogledu upravljanja i regulisanja saobraćaja uključujući održavanje i obnovu infrastrukture koja je u upotrebi;

6) ciljeve efikasnosti usmjerene na korisnike, u vidu pokazatelja i kriterijuma kvaliteta koji pokrivaju elemente kao što su:

- efikasnost rada vozova, između ostalog u pogledu brzine na pruzi i pouzdanosti, i zadovoljstva korisnika,
- kapaciteti mreže,
- upravljanje osnovnim sredstvima,

	– obim aktivnosti, – nivo bezbjednosti, – zaštita životne sredine; 7) uslove za izmjenu ili raskid ugovora u slučaju promijenjenih okolnosti ili više sile; 8) opis događaja koji se smatraju promijenjenim okolnostima i višom silom; 9) pravila postupanja u slučaju velikih poremećaja i vanrednih situacija; 10) način međusobnog obavješćavanja o izvršenju ugovornih obaveza, način vršenja kontrole tog izvršenja; 11) način rješavanja sporova; 12) podsticajne mjere za smanjenje troškova upravljanja željezničkom infrastrukturuom, za pristup infrastrukturi koja povezuje sa uslužnim objektima i za usluge koje pruža upravljač infrastrukture; 13) ostale bitne elemente za upravljanje infrastrukturuom. Uslovi ugovora iz stava 4 ovog člana i struktura dogovorenih plaćanja za obezbjeđivanje finansiranja upravljača infrastrukture se dogovaraju unaprijed za čitav ugovorni period, a po usvajanju Budžeta Crne Gore zaključuje se aneks tog ugovora, kojim se opredjeljuje obim sredstava na godišnjem nivou za finansiranje upravljanja infrastrukturuom za svaku budžetsku godinu. Ugovorom iz stava 4 ovog člana će se osigurati, uzimajući u obzir uobičajene poslovne uslove, u periodu od pet godina, da stanje na poslovnim računima upravljača infrastrukture bude rezultat ravnoteže prihoda od cijena pristupa javnoj željezničkoj infrastrukturi, cijena usluga koje pruža upravljač infrastrukture i prihoda od drugih komercijalnih poslova i sredstava obezbjeđenih od strane države s jedne strane i rashoda za održavanje željezničke infrastrukture te rashode upravljanja, organizacije i regulisanja saobraćaja s druge strane.			
--	--	--	--	--

	Upravljač infrastrukture mora da bude nezavisan u procesu odlučivanja od subjekata koji pružaju usluge prevoza i održavanja voznih sredstava, uključujući i pravna lica koja su povezana sa upravljačem infrastrukture u smislu zakona kojim se uređuju privredna društva. Član organa upravljanja subjekta na tržištu željezničkih usluga, odnosno član organa upravljanja njegovog kontrolnog društva, ako se radi o povezanim društvima, ne može istovremeno biti član organa upravljanja upravljača infrastrukture. Ako su upravljač infrastrukture i subjekt na tržištu željezničkih usluga povezana društva, član organa upravljanja upravljača infrastrukture i član organa upravljanja subjekta na tržištu željezničkih usluga ne mogu istovremeno biti i članovi organa upravljanja njihovog kontrolnog privrednog društva. Finansiranje Član 68 Finansiranje izgradnje, održavanja, rekonstrukcije i modernizacije infrastrukture, kao i upravljanje i regulisanje željezničkog saobraćaja obezbjeđuje se iz: - budžeta Crne Gore; - sredstava ulaganja domaćih ili stranih lica; - kredita; - naknada za korišćenje infrastrukture iz člana 67 ovog zakona; - naknada za korišćenje trase iz člana 66 ovog zakona; i - drugih izvora, u skladu sa zakonom. Naknada za korišćenje trase koristi se isključivo za održavanje infrastrukture.			
Član 31 Načela za određivanje naknada 1. Naknade za korišćenje željezničke infrastrukture i uslužnih objekata plaćaju se upravljaču infrastrukture i operatoru uslužnog objekta i koriste se za finansiranje njihovog poslovanja.	Izjava o mreži Član 50 Upravljač infrastrukture je dužan da svake kalendarske godine donosi Izjavu o mreži, na osnovu koje se radi godišnji red vožnje, uz saglasnost Agencije. Izjava o mreži je akt upravljača infrastrukture sa detaljnim prikazom raspoložive infrastrukture, namijenjen	Potpuno usklađeno		

2. Države članice mogu da zatraže od upravljača infrastrukture i operatora uslužnog objekta da regulatornom tijelu daju neophodne podatke o naknadama kako bi ono moglo da ispunjava svoje zadatke iz člana 56. Upravljač infrastrukture i operator uslužnog objekta, u tom smislu, moraju da pokažu da su naknade za uslugu koje su stvarno naplaćene željezničkom prevozniku shodno čl. 30 i 37, u skladu s metodologijom, pravilima i, ako je primjenljivo, nivoima iz izvještaja o mreži. 3. Ne dovodeći u pitanje st. 4 i 5 ovog člana ili član 32, naknade za minimalni pristupni paket i za pristup infrastrukturi koja povezuje uslužne objekte određuju se na nivou troška koji je stvarno nastao zbog pružanja željezničke usluge. Prije 16. juna 2015. godine, Komisija donosi mjere kojima se određuju način izračunavanja troška koji je direktno nastao kao rezultat pružanja željezničke usluge. Ti implementacioni akti donose se u skladu s postupkom ispitivanja iz člana 62 stav 3. Upravljač infrastrukture može da odluči da se postepeno prilagodi načinima izračunavanja troška u roku od najviše četiri godine od stupanja na snagu tih sprovedbenih akata. 4. Naknade za korišćenje infrastrukture iz stava 3 mogu da obuhvataju naknadu koja odražava manjak kapaciteta na određenom dijelu infrastrukture za vrijeme zagušenja. 5. Naknade za korišćenje infrastrukture iz stava 3 mogu da se izmijene kako bi se uzeo u obzir trošak zagađenja životne sredine uzrokovanog željezničkim prevozom. Te izmjene se razlikuju prema veličini uzrokovanog zagađenja. Na osnovu iskustva koji su stekli upravljači infrastrukture, željeznički prevoznici, regulatorna tijela i nadležna tijela i priznajući postojeće planove za diferencijaciju u visini naknade u zavisnosti od nivoa buke, Komisija donosi sprovedbene mjere kojima se određuju načini utvrđivanja naknade za trošak efekta buke uključujući trajanje	prevoznicima koji podnose zahtjev za dodjelu kapaciteta infrastrukture. Izjava o mreži sadrži: prikaz karakteristika infrastrukture koja je na raspolaganju podnosiocima zahtjeva; uslove za dodjelu kapaciteta infrastrukture; postupke i kriterijume za raspodjelu kapaciteta infrastrukture; kriterijume za utvrđivanje troškova i naknada za korišćenje i rezervisanje infrastrukture, uključujući podatke o promjenama naknada o kojima se već odlučilo ili koje su predviđene u sljedećih pet godina, ako postoje; postupke u slučaju zagušene infrastrukture; postupak koordinacije iz člana 58 ovog zakona i sistem rješavanja sporova; podatke o minimalnom pristupnom paketu usluga iz člana 51 ovog zakona; podatke o uslužnim objektima, uslove pristupa i spisak usluga koje se pružaju u sklopu tih objekata; detaljne informacije o postupcima dodjele međunarodnih trasa vozova; obrazac za podnošenje zahjeva za dodjelu kapaciteta infrastrukture; smjernice o procedurama za dobijanje licence i sertifikata o bezbjednosti željeznice; nacrt okvirnog sporazuma između upravljača infrastrukture i podnosioca zahtjeva; druge podatke od značaja za dodjelu kapaciteta infrastrukture. Izjava o mreži mora redovno da se ažurira i po potrebi mijenja, a ako se promjena odnosi na visinu naknade za korišćenje trase iz člana 66 ovog zakona mora da se objavi najmanje dva mjeseca prije promjene. Izjava o mreži objavljuje se na internet stranici upravljača infrastrukture, na crnogorskom i engleskom jeziku, najkasnije četiri mjeseca prije roka za podnošenje zahtjeva za dodjelu kapaciteta infrastrukture.			
--	---	--	--	--

primjene i koje omogućavaju diferencijaciju naknada za korišćenje infrastrukture, tako da se uzme u obzir osjetljivost zahvaćenog područja, naročito u odnosu na veličinu zahvaćenog stanovništva, te sastav voza i njegov uticaj na buku. Ti simplementacioni akti donose se u skladu s postupkom ispitivanja iz člana 62 stav 3. Oni ne dovode do narušavanja tržišne konkurencije između željezničkih prevoznika i ne utiču na ukupnu konkurentnost željezničkog sektora. Takve izmjene naknada za korišćenje infrastrukture kojima se uzima u obzir trošak zagađenja bukom podržavaju opremanje vagona najekonomičnijom tržišno dostupnom tehnologijom kočenja s niskim nivoom buke. Naplata troškova uticaja na životnu sredinu koja dovodi do povećanja ukupnog prihoda upravljača infrastrukture biće dopuštena samo ako se takva naplata naknade primjenjuje na drumski prevoz robe u skladu s pravom Unije. Ako naplata za troškove uticaja na životnu sredinu uzrokuje dodatni prihod, države članice moraju da odluče kako će se koristiti taj prihod. Države članice obezbjeđuju čuvanje neophodnih podataka i obezbjeđuju praćenje porijekla naknade troškova uticaja na životnu sredinu i primjene tih naknada. Države članice na zahtjev Komisiji daju te podatke. 6. Kako bi se izbjegle nepoželjne neproporcionalne fluktuacije, naknade iz st. 3, 4 i 5 mogu da se raspodijele na razuman broj željezničkih usluga i na razumno vrijeme. Bez obzira na to, relativan iznos naknade će se odrediti kao prosjek troškova za obavljanje određenih željezničkih usluga u određenom vremenu, s tim da relativna visina naknade odgovara troškovima koji su rezultat pružanja tih željezničkih usluga. 7. Naknada za pristup prugom unutar uslužnog objekta iz tačke 2 Priloga II i pružanje usluga u tim objektima ne prelaze trošak pružanja te usluge plus razumnu dobit. 8. Ako usluge iz tač. 3 i 4 Priloga II kao dodatne ili prateće usluge nudi samo jedan pružalac usluga, naknada koja se	Bliži sadržaj, način pripreme i izrade Izjave o mreži propisuje Ministarstvo.			
---	--	--	--	--

naplaćuje za takvu uslugu ne prelazi trošak pružanja te usluge plus razumnu dobit. 9. Naknade mogu da se naplaćuju za kapacitet koji se koristi za održavanje infrastrukture. Takve naknade ne smiju da budu veće od neto gubitka upravljača infrastrukture koji nastaje zbog održavanja. 10. Operator uslužnog objekta iz tač. 2, 3 i 4 Priloga II daje upravljaču infrastrukture podatke o naknadama koji će biti uključene u izvještaj o mreži ili navodi internetsku stranicu gdje su takvi podaci dostupni besplatno u elektronskom obliku u skladu s članom 27.				
Član 32 Izuzeci od načela za određivanje naknada 1. Radi potpunog povraćaja troškova koji su nastali upravljaču infrastrukture, država članica može, ako to tržište može da podnese, da naplaćuje marže na osnovu načela efikasnosti, transparentnosti i nediskriminacije, pritom garantujući optimalnu tržišnu konkurenciju segmenata tržišta željezničkih usluga. Sistem ubiranja naknada mora da vodi računa o povećanju produktivnosti koju ostvare željeznički prevoznici. Iznos naknada, međutim, ne isključuje korišćenje infrastrukture od strane segmenata tržišta koji mogu da plate barem trošak koji nastaje direktno kao rezultat pružanja željezničke usluge plus stopu povraćaja koju tržište može da podnese. Prije nego što odobre naplatu takvih marži, države članice obezbjeđuju da upravljači infrastrukture ocijene njihovu relevantnost za pojedine segmente tržišta, uzimajući u obzir barem parove iz tačke 1 Priloga VI i zadržavajući one koji su važni. Spisak tržišnih segmenata koje definišu upravljači infrastrukture sadrže barem sljedeća tri segmenta: usluge prevoza robe, usluge prevoza putnika u okviru ugovora o javnoj usluzi i druge usluge prevoza putnika. Upravljači infrastrukture mogu dalje da razlikuju tržišne segmente prema vrsti prevezene robe i putnika.	Nema odgovarajuće odredbe		Opcija nije iskorišćena	

Moraju da se definišu i oni tržišni segmenti na kojima željeznički prevoznici trenutno nijesu aktivni, ali na kojima mogu da se pružaju usluge za vrijeme važenja sistema ubiranja naknada. Upravljač infrastrukture ne uključuje maržu u sistem ubiranja naknada za te segmente tržišta. Spisak tržišnih segmenata mora da se objavi u izvještaju o mreži i preispita barem svakih pet godina. Regulatorno tijelo iz člana 55 kontroliše taj spisak u skladu s članom 56. 2. U slučaju prevoza robe iz i u treće zemlje na mreži čija je širina kolosjeka različita od glavne željezničke mreže u Uniji, upravljači infrastrukture mogu da odrede veće naknade kako bi ostvarili potpuni povraćaj nastalih troškova. 3. U slučaju budućih investicionih projekata ili određenih investicionih projekata koji su dovršeni nakon 1988. godine, upravljač infrastrukture može da odredi ili nastavi da određuje veće naknade na osnovu dugoročnih troškova takvih projekata ako će oni da povećaju efikasnost ili ekonomičnost ili oboje i inače ne bi mogli ili nijesu mogli da se pokrenu. Takvi programi ubiranja naknada mogu da sadrže i sporazume o podjeli rizika povezanog s novim ulaganjima. 4. Naknade za korišćenje željezničkih koridora koje su navedene u Odluci Komisije 2009/561/EZ moraju da se diferenciraju kako bi se dali podsticaji za opremanje vozova ETCS-om u skladu s verzijom donesenom Odlukom Komisije 2008/386/EZ i naknadnim verzijama. Takvo razlikovanje ne smije da dovede do promjene ukupnih prihoda upravljača infrastrukture. Bez obzira na tu obavezu, države članice mogu da odluče da se ta diferencijacija naknada za korišćenje infrastrukture ne primjenjuje na pruge iz Odluke 2009/561/EZ kojom mogu da voze samo vozovi opremljeni ETCS sistemom. Države članice mogu da odluče da prošire tu diferencijaciju na pruge koje nijesu navedene u Odluci 2009/561/EZ.				
--	--	--	--	--

Prije 16. juna 2015. godine i nakon procjene uticaja, Komisija donosi mjere kojima se utvrđuju načini primjene diferencijacije naknada za korišćenje infrastrukture shodno vremenskom okviru u skladu s Evropskim planom uvođenja ERTMS-a koji je utvrđen Odlukom 2009/561/EZ i kojima se osigurava da to ne dovede do promjena u ukupnim prihodima upravljača infrastrukture. Te sprovedbene mjere prilagođavaju načine diferencijacije koji se primjenjuju na vozove koji saobraćaju na lokalnim i regionalnim prugama koristeći ograničeni dio željezničkih koridora iz Odluke 2009/561/EZ. Ti simplementacioni akti će se donijeti u skladu s postupkom ispitivanja iz člana 62 stav 3. Oni neće dovesti do narušavanja tržište konkurencije između željezničkih prevoznika niti uticati na konkurentnost željezničkog sektora uopšteno. 5. Kako bi se spriječila diskriminacija, države članice će da osiguraju uporedivost prosječnih i marginalnih naknada koje upravljač infrastrukture ubira za korišćenje njegove infrastrukture i da se na uporedive usluge na istom tržišnom segmentu primjenjuju iste naknade. Upravljač infrastrukture u izjavi o mreži dokazuje da sistem ubiranja naknada zadovoljava te zahtjeve, ako je moguće da se to učini bez otkrivanja povjerljivih poslovnih podataka. 6. Ako upravljač infrastrukture planira da izmijeni bitne elemente sistema ubiranja naknada iz stava 1 ovog člana, on mora da ih objavi barem tri mjeseca prije roka za objavu izvještaja o mreži u skladu s članom 27 stav 4.				
Član 33 Popusti 1. Ne dovodeći u pitanje čl. 101, 102, 106 i 107 UFEU i bez obzira na načelo direktnih troškova iz člana 31 stav 3 ove direktive, svaki popust koji se primjenjuje na naknade koje upravljač infrastrukture naplaćuje željezničkom prevozniku za bilo koju uslugu mora da bude u skladu s kriterijumima iz ovog člana. 2. Uz izuzetak stava 3, popusti su ograničeni na stvarnu uštedu troška administrativnog postupanja upravljača	Visina naknade za korišćenje trase Član 66 Za korišćenje trase korisnik plaća naknadu upravljaču infrastrukture. Visinu naknade iz stava 1 ovog člana utvrđuje upravljač infrastrukture na osnovu sljedećih kriterijuma: 1) troškova održavanja infrastrukture, organizovanja i regulisanja željezničkog saobraćaja; 2) dužine mreže infrastrukture koju koristi korisnik trase;	Djelimično usklađeno	Potpuna usklađenost će se postići donošenjem podzakonskog akta kojim će se propisati metodologija vrednovanja kriterijuma za utvrđivanje visine naknada za korišćenje trase uključujući i obračun popusta.	2 godine od dana stupanja na snagu ovog zakona

infrastrukture. Prilikom određivanja nivoa popusta ne uzimaju se u obzir uštede troškova koje su već utvrđene u naplaćenju naknadi. 3. Upravljači infrastrukture mogu da uvedu programe koji su dostupni svim korisnicima infrastrukture za određene saobraćajne puteve i kojima odobravaju vremenski ograničene popuste kako bi podstakli razvoj novih željezničkih usluga ili popuste kojima se podstiče korišćenje neiskorišćenih pruga. 4. Popusti mogu da se odnose samo na naknade koje se ubiraju za određeni dio infrastrukture. 5. Slični programi popusta primjenjuju se na slične usluge. Programi popusta primjenjuju se na nediskriminatorni način na sve željezničke prevoznike.	3) broja željezničkih voznih sredstava kojima korisnik trase obavlja prevoz; 4) vrste željezničkih voznih sredstava kojima korisnik trase obavlja prevoz; 5) sastava voza; 6) voznih kilometara; 7) osovinskog opterećenja; 8) vremena korišćenja infrastrukture; 9) smjera prevoza; 10) brzine voza; 11) kategorije voza; 12) popusta. Na visinu naknada za korišćenje trase saglasnost daje Agencija. Naknada iz stava 1 ovog člana je prihod upravljača infrastrukture i ne odnosi se na korišćenje infrastrukture iz člana 67 ovog zakona. Metodologiju vrednovanja kriterijuma za utvrđivanje visine naknada za korišćenje trase propisuje Ministarstvo.			
Član 34 Programi kompenzacije za nenaplaćene troškove zagađenja životne sredine, nesreća i troškove infrastrukture 1. Države članice mogu da uvedu vremenski ograničene programe kompenzacije za korišćenje infrastrukture za nenaplaćene troškove zagađenja životne sredine, troškove nesreća i infrastrukturne troškove konkurentnih vrsta prevoza ako iznos tih troškova prelazi iznos istih u željezničkom prevozu. 2. Kad željeznički prevoznik koji prima kompenzaciju uživa isključivo pravo, korisnicima takođe moraju da se pruže uporedive pogodnosti. 3. Korišćena metodologija i proračuni moraju da budu javno dostupni. Naročito će biti moguće da se pokažu specifični nenaplaćeni troškovi konkurentne saobraćajne infrastrukture koji su izbjegnuti na željezničkoj	Nema odgovarajuće odredbe		Opcija nije iskorišćena	

infrastrukturi i osigura da se program odobrava prevoznicima bez diskriminacije. 4. Države članice obezbjeđuju da je program u skladu s čl. 93, 107 i 108 UFEU.				
Član 35 Plan rada 1. Programi ubiranja naknada za korišćenje infrastrukture podstiču željezničke prevoznike i upravljača infrastrukture da smanje smetnje i poboljšaju performanse željezničke mreže putem plana rada. Ovo može da uključuje kazne za radnje koje uzrokuju smetnje na mreži, kompenzacije za prevoznike koji su pretrpjeli štetu u slučaju smetnje i bonuse kao nagrade za performanse bolje od očekivanih. 2. Osnovna načela naknada koje zavise od poslovanja iz tačke 2 Priloga VI primjenjuju se na cijelu mrežu. 3. Komisija ima ovlašćenje da donosi prenesene akte u skladu s članom 60 u vezi s izmjenama tačke 2(c) Priloga VI. Stoga tačka 2 podtačka (c) Priloga VI može da se izmijeni s obzirom na razvoj tržišta željezničkih usluga i iskustva koje su stekla regulatorna tijela iz člana 55, upravljači infrastrukture i željeznički prevoznici. Takvim izmjenama se kategorije kašnjenja prilagođavaju najboljoj praksi u sektoru.	Obaveze upravljača infrastrukture Član 21 Upravljač infrastrukture je dužan da omogući bezbjedno i nesmetano organizovanje, regulisanje i upravljanje željezničkim saobraćajem, nesmetan pristup i korišćenje infrastrukture i pristup uslužnim objektima koji su mu povjereni na upravljanje i uslugama koje on pruža u tim objektima željezničkim prevoznicima, pod ravnopravnim, nediskriminatornim i transparentnim uslovima, kao i trajno i neprekidno održavanje i zaštitu željezničke infrastrukture u skladu sa zakonom. Upravljač infrastrukture je, pri obavljanju djelatnosti, dužan da se stara o zaštiti životne sredine i energetske efikasnosti u skladu sa zakonom. Upravljač infrastrukture odgovara za štetu koja nastane korisnicima prevoza i željezničkim prevoznicima, privrednim društvima, drugim pravnim licima ili preduzetnicima zbog neizvršavanja obaveza iz st. 1 i 2 ovog člana. Finansiranje Član 68 Finansiranje izgradnje, održavanja, rekonstrukcije i modernizacije infrastrukture, kao i upravljanje i regulisanje željezničkog saobraćaja obezbjeđuje se iz: - budžeta Crne Gore; - sredstava ulaganja domaćih ili stranih lica; - kredita; - naknada za korišćenje infrastrukture iz člana 67 ovog zakona; - naknada za korišćenje trase iz člana 66 ovog zakona; i - drugih izvora, u skladu sa zakonom. Naknada za korišćenje trase koristi se isključivo za održavanje infrastrukture.	Potpuno usklađeno		

Član 36 Naknade za rezervaciju Upravljači infrastrukture mogu da odrede odgovarajuće naknade za kapacitet koji je dodijeljen, ali se ne koristi. Tom naknadom za nekorišćenje se podstiče efikasno korišćenje kapaciteta. Ubiranje te naknade od podnosilaca zahtjeva kojima je dodijeljena trasa voza obavezno je ako oni redovno ne koriste cijelu ili dio te trase. Kako bi mogli da ubiraju tu naknadu, upravljači infrastrukture u izvještaju o mreži moraju da navedu kriterijume na osnovu kojih će se određivati nekorišćenje. Regulatorno tijelo iz člana 55 kontroliše te kriterijume u skladu s članom 56. Tu naknadu plaća podnosilac zahtjeva ili željeznički prevoznik određen u skladu s članom 41 stav 1. Upravljač infrastrukture mora uvijek da bude sposoban da obavještjenici bilo koju zainteresovanu stranu o infrastrukturnom kapacitetu koji je već dodijeljen željezničkim prevoznicima.	Nema odgovarajuće odredbe		Opcija nije iskorišćena	
Član 37 Saradnja u odnosu na sisteme ubiranja naknada u više mreža 1. Države članice obezbjeđuju saradnju upravljača infrastrukture kako bi se omogućila primjena efikasnih programa ubiranja naknada i njihovo povezivanje u cilju koordinacije ubiranja ili ubiranje naknada u slučaju željezničkih usluga koje koriste više od jedne infrastrukturne mreže željezničkog sistema Unije. Upravljači infrastrukture posebno imaju za cilj da garantuju optimalnu konkurentnost međunarodnih željezničkih usluga i osiguraju efikasno korišćenje željezničkih mreža. U tom cilju, uspostavljaju odgovarajuće postupke u skladu s pravilima iz ove direktive. 2. U svrhu stava 1 ovog člana, države članice obezbjeđuju da upravljači infrastrukture sarađuju kako bi omogućili primjenu marži iz člana 32 i planova rada iz člana 35 na saobraćaj preko više od jedne mreže u okviru željezničkog sistema Unije.	Nema odgovarajuće odredbe	Djelimično usklađeno	Ovo je stvar ugovornih odnosa i saradnje upravljača infrastrukture. Trenutno imamo mrežu upravljača infrastrukture zemalja Zapadnog Balkana, baš u cilju brže integracije u EU mrežu upravljača infrastrukture.	Do pristupanja CG u EU

Član 38 Prava na kapacitet 1. Infrastrukturni kapacitet dodjeljuje upravljač infrastrukture. Kada je podnosiocu zahtjeva kapacitet dodijeljen, on ga ne prenosi na drugog prevoznika ili uslugu. Zabranjeno je trgovanje infrastrukturnim kapacitetom i ono dovodi do isključenja iz dalje dodjele kapaciteta. Prenosom se ne smatra kada željeznički prevoznik koristi kapacitet prilikom obavljanja poslova podnosioca zahtjeva koji nije željeznički prevoznik. 2. Pravo korišćenja određenog infrastrukturnog kapaciteta u obliku trase voza može da se dodijeli podnosiocima zahtjeva najduže na vremenski period važenja jednog voznog reda. Upravljač infrastrukture i podnosilac zahtjeva mogu da sklope okvirni sporazum iz člana 42 za korišćenje kapaciteta na odgovarajućoj željezničkoj infrastrukturi na period duži od važenja jednog voznog reda. 3. Prava i obaveze upravljača infrastrukture i podnosilaca zahtjeva u donosu na dodjelu kapaciteta propisana su u ugovorima ili u propisima država članica. 4. Ako podnosilac zahtjeva planira da zatraži infrastrukturni kapacitet radi pružanja usluge međunarodnog prevoza putnika, on će o tome da obavještjenji rukovodioce infrastrukture i predmetna regulatorna tijela. Kako bi omogućila procjenu je li svrha usluge međunarodnog prevoza putnika na trasi između stanica u različitim državama članicama i procjenu mogućeg ekonomskog efekta na postojeće ugovore o javnim uslugama, regulatorna tijela obezbjeđuju da je obaviješteno svako nadležno tijelo koje je dodijelilo uslugu prevoza putnika na toj trasi definisanoj ugovorom o javnoj usluzi, sva druga zainteresovana nadležna tijela s pravom ograničenja pristupa u skladu s članom 11 i svaki željeznički prevoznik koji izvršava ugovor o javnoj usluzi na toj trasi međunarodnog putničkog prevoza.	Raspodjela kapaciteta infrastrukture Član 49 U okviru obavljanja djelatnosti upravljanja infrastrukturom, upravljač infrastrukture vrši raspodjelu kapaciteta infrastrukture, izradu i objavljivanje voznih redova, izradu Izjave o mreži, vođenje evidencije podataka i dokumentacije od značaja za bezbjednost željezničkog saobraćaja, održavanje i korišćenje infrastrukture. Raspodjelu kapaciteta infrastrukture vrši upravljač infrastrukture na osnovu javnog poziva koji se objavljuje u najmanje jednom štampanom mediju koji se distribuira na teritoriji Crne Gore i internet stranici upravljača infrastrukture. Pravo na dodjelu kapaciteta infrastrukture imaju željeznički prevoznici pod jednakim uslovima. Dodijeljeni kapacitet infrastrukture ne smije da se prenese sa korisnika na drugog prevoznika ili međunarodno udružene prevoznika. Svako prenošenje kapaciteta infrastrukture je zabranjeno i ima za posljedicu isključivanje iz dalje raspodjele kapaciteta. Pravo na korišćenje infrastrukture Član 54 Infrastruktura se može dodijeliti prevozniku koji vrši javni prevoz, kao i prevozniku koji vrši prevoz za sopstvene potrebe, ako: - ima licencu za prevoz; - ima sertifikat o bezbjednosti za prevoz; - je zaključio ugovor o korišćenju infrastrukture sa upravljačem infrastrukture. Ugovorom o korišćenju infrastrukture iz stava 1 ovog člana uređuju se međusobna prava i obaveze upravljača infrastrukture i prevoznika, koja se odnose na: - visinu naknade za korišćenje infrastrukture; - način plaćanja naknade; - uslove i način korišćenja dodijeljene trase; - rok na koji se ugovor zaključuje;	Potpuno usklađeno		
--	---	--------------------------	--	--

	- način rješavanja sporova; - druga pitanja od značaja za korišćenje trase. Ugovor o korišćenju infrastrukture zaključuje se na period važenja reda vožnje, odnosno na period od godinu dana. Ugovori iz stava 1 ovog člana zaključuju se najkasnije mjesec dana prije početka važenja novog reda vožnje, odnosno odmah po dodjeli ad hoc trase. Međunarodni saobraćaj Član 65 Upravljač infrastrukture dužan je da Upravljač infrastrukture dužan je da sarađuje sa upravljačima infrastrukture drugih država, radi obezbjeđenja efikasnog uspostavljanja i raspodjele kapaciteta infrastrukture, kao i organizovanja međunarodnog saobraćaja. Podnosilac zahtjeva za dodjelu kapaciteta infrastrukture može podnijeti zahtjev upravljaču infrastrukture i za dodjelu kapaciteta drugih upravljača infrastrukture. Zahtjev iz stava 2 ovoga člana podnosi se upravljaču infrastrukture, koji u ime podnosioca zahtjeva obezbjeđuje kapacitete infrastrukture kod upravljača infrastrukture druge države. Upravljač infrastrukture može u saradnji sa drugim upravljačima infrastrukture, po potrebi, da predloži i organizuje međunarodne trase vozova u skladu sa članom 58 stav 4 ovog zakona radi lakšeg saobraćanja teretnih vozova, o čemu obavještava Agenciju. Upravljač infrastrukture dužan je da obezbijedi da njegovo učešće u saradnji iz st. 1 i 4 ovog člana, metode rada i kriterijumi koji se koriste za ocjenu raspoloživosti i dodjelu kapaciteta infrastrukture budu javno dostupni.			
Član 39 Dodjela kapaciteta 1. Države članice mogu da propišu okvir za dodjelu infrastrukturnog kapaciteta poštujući uslov nezavisnosti u upravljanju koji je propisan članom 4. Propisuju se posebna pravila za dodjelu kapaciteta. Upravljač infrastrukture sprovodi postupak dodjele kapaciteta.	Efikasno korišćenje kapaciteta infrastrukture Član 47 Način dodjele kapaciteta infrastrukture i obračuna cijena pristupa infrastrukturi moraju da budu u skladu sa načelima utvrđenim ovim zakonom i da omoguće upravljaču infrastrukture efikasno korišćenje raspoloživih kapaciteta infrastrukture.	Potpuno usklađeno		

Upravljač infrastrukture posebno osigurava dodjelu kapaciteta na pravedan i nediskriminatorni način i u skladu s pravom Unije. 2. Upravljači infrastrukture poštuju povjerljivost podataka koji su im dostavljeni.	Raspodjela kapaciteta infrastrukture Član 49 U okviru obavljanja djelatnosti upravljanja infrastrukturom, upravljač infrastrukture vrši raspodjelu kapaciteta infrastrukture, izradu i objavljivanje voznih redova, izradu Izjave o mreži, vođenje evidencije podataka i dokumentacije od značaja za bezbjednost željezničkog saobraćaja, održavanje i korišćenje infrastrukture. Raspodjelu kapaciteta infrastrukture vrši upravljač infrastrukture na osnovu javnog poziva koji se objavljuje u najmanje jednom štampanom mediju koji se distribuira na teritoriji Crne Gore i internet stranici upravljača infrastrukture. Pravo na dodjelu kapaciteta infrastrukture imaju željeznički prevoznici pod jednakim uslovima. Dodijeljeni kapacitet infrastrukture ne smije da se prenese sa korisnika na drugog prevoznika ili međunarodno udruženje prevoznika. Svako prenošenje kapaciteta infrastrukture je zabranjeno i ima za posljedicu isključivanje iz dalje raspodjele kapaciteta.			
Član 40 Saradnja kod dodjele infrastrukturnog kapaciteta u više mreža 1. Države članice obezbjeđuju da upravljači infrastrukture sarađuju kako bi se omogućilo efikasno stvaranje i dodjela infrastrukturnog kapaciteta koji se proteže na više mreža željezničkog sistema u Uniji, uključujući u okvirnim sporazumima iz člana 42. Upravljači infrastrukture uspostavljaju odgovarajuće postupke, u skladu s pravilima ove direktive i u skladu s tim organizuju trase vozova koje prelaze više od jedne mreže. Države članice obezbjeđuju da se predstavnici upravljača infrastrukture čije odluke o dodjeli imaju uticaja na druge upravljače infrastrukture međusobno povežu radi koordinacije postupka dodjele ili kako bi dodijelili cjelokupni infrastrukturni kapacitet na međunarodnom nivou, ne dovodeći u pitanje posebna pravila sadržana u	Međunarodni saobraćaj Član 65 Upravljač infrastrukture dužan je da sarađuje sa upravljačima infrastrukture drugih država, radi obezbjeđenja efikasnog uspostavljanja i raspodjele kapaciteta infrastrukture, kao i organizovanja međunarodnog saobraćaja. Podnosilac zahtjeva za dodjelu kapaciteta infrastrukture može podnijeti zahtjev upravljaču infrastrukture i za dodjelu kapaciteta drugih upravljača infrastrukture. Zahtjev iz stava 2 ovoga člana podnosi se upravljaču infrastrukture, koji u ime podnosioca zahtjeva obezbjeđuje kapacitete infrastrukture kod upravljača infrastrukture druge države. Upravljač infrastrukture može u saradnji sa drugim upravljačima infrastrukture, po potrebi, da predloži i organizuje međunarodne trase vozova u skladu sa članom	Potpuno usklađeno		

pravu Unije o mrežama usmjerenim na željeznički prevoz robe. Upravljači infrastrukture objavljuju načela i kriterijume za dodjelu kapaciteta koji su utvrđeni kao dio takve saradnje u svom izvještaju o mreži u skladu sa stavom 3 Priloga IV. U te postupke mogu da budu uključeni odgovarajući predstavnici upravljača infrastrukture iz trećih zemalja. 2. Komisija se obavještava i poziva da učestvuje kao posmatrač na glavnim sastancima na kojima se određuju zajednička načela i prakse za dodjelu infrastrukture. Regulatorna tijela dobijaju dovoljno informacija o razvoju zajedničkih načela i prakse za dodjelu infrastrukture i iz kompjuterskih sistema dodjele za obavljanje regulatornog nadzora u skladu s članom 56. 3. Na sastancima ili drugim aktivnostima koje se preduzimaju kako bi se omogućila dodjela infrastrukturnog kapaciteta za željezničke usluge na više mreža odluke donose samo predstavnici upravljača infrastrukture. 4. Učesnici saradnje iz stava 1 obezbjeđuju javnu dostupnost podataka o njihovim članovima, načinima rada i svim mjerodavnim kriterijumima koji su bitni za procjenu o dodjeli i dodjelu infrastrukturnog kapaciteta. 5. U okviru saradnje iz stava 1, upravljači infrastrukture ocjenjuju potrebu i, gdje je neophodno, predlažu i organizuju međunarodne trase voza u namjeri da olakšaju vožnje teretnih vozova, za koje je podnesen ad hoc zahtjev kako je navedeno u članu 48. Svaki upravljač infrastrukture koji učestvuje u saradnji dužan je da dà podnosiocima zahtjeva na raspolaganje takve prethodno određene međunarodne trase vozova.	58 stav 4 ovog zakona radi lakšeg saobraćanja teretnih vozova, o čemu obavještava Agenciju. Upravljač infrastrukture dužan je da obezbijedi da njegovo učešće u saradnji iz st. 1 i 4 ovog člana, metode rada i kriterijumi koji se koriste za ocjenu raspoloživosti i dodjelu kapaciteta infrastrukture budu javno dostupni.			
Član 41 Podnosioci zahtjeva 1. Podnosioci zahtjeva mogu da podnose zahtjeve za dodjelu infrastrukturnog kapaciteta. Kako bi mogli da koriste infrastrukturni kapacitet, podnosioci zahtjeva imenuju željezničkog prevoznika koji će da sklopi	Izjava o mreži Član 54 Upravljač infrastrukture je dužan da svake kalendarske godine donosi Izjavu o mreži, na osnovu koje se radi godišnji red vožnje, uz saglasnost Agencije.	Potpuno usklađeno		

sporazum s upravljačem infrastrukture u skladu s članom 28. To ne dovodi u pitanje pravo podnosioca zahtjeva da sklapaju sporazume s upravljačima infrastrukture u skladu s članom 44 stav 1. 2. Upravljač infrastrukture može da postavi uslove podnosiocima zahtjeva kako bi osigurao ostvarenje svojih opravdanih očekivanja o budućim prihodima i korišćenju infrastrukture. Ti uslovi moraju da budu odgovarajući, transparenti i nediskriminatorni. Objavljaju se u izvještaju o mreži iz tačke 3(b) Priloga IV. Oni mogu da uključuju samo uslov finansijske garancije koji ne smije da prelazi određeni iznos koji je proporcionalan očekivanoj količini aktivnosti podnosioca zahtjeva i potvrdu o sposobnosti pripreme usaglašenih ponuda za infrastrukturni kapacitet. 3. Prije 16. juna 2015. godine, Komisija donosi sprovedbene mjere u kojima se navode pojedinosti kriterijuma koji moraju da se poštuju kod primjene stava 2. Ti simplementacioni akti donose se u skladu s postupkom ispitivanja iz člana 62 stav 3.	Izjava o mreži je akt upravljača infrastrukture sa detaljnim prikazom raspoložive infrastrukture, namijenjen prevozniciima koji podnose zahtjev za dodjelu kapaciteta infrastrukture. Izjava o mreži sadrži: 1) prikaz karakteristika infrastrukture koja je na raspolaganju podnosiocima zahtjeva; 2) uslove za dodjelu kapaciteta infrastrukture; 3) postupke i kriterijume za raspodjelu kapaciteta infrastrukture; 4) kriterijume za utvrđivanje troškova i naknada za korišćenje i rezervisanje infrastrukture, uključujući podatke o promjenama naknada o kojima se već odlučilo ili koje su predviđene u sljedećih pet godina, ako postoje; 5) postupke u slučaju zagušene infrastrukture; 6) postupak koordinacije iz člana 58 ovog zakona i sistem rješavanja sporova; 7) podatke o minimalnom pristupnom paketu usluga iz člana 51 ovog zakona; 8) podatke o uslužnim objektima, uslove pristupa i spisak usluga koje se pružaju u sklopu tih objekata; 9) detaljne informacije o postupcima dodjele međunarodnih trasa vozova; 10) obrazac za podnošenje zahtjeva za dodjelu kapaciteta infrastrukture; 11) smjernice o procedurama za dobijanje licence i sertifikata o bezbjednosti željeznice; 12) nacrt okvirnog sporazuma između upravljača infrastrukture i podnosioca zahtjeva; 13) druge podatke od značaja za dodjelu kapaciteta infrastrukture. Izjava o mreži mora redovno da se ažurira i po potrebi mijenja, a ako se promjena odnosi na visinu naknade za korišćenje trase iz člana 66 ovog zakona mora da se objavi najmanje dva mjeseca prije promjene.			
---	---	--	--	--

	Izjava o mreži objavljuje se na internet stranici upravljača infrastrukture, na crnogorskom i engleskom jeziku, najkasnije četiri mjeseca prije roka za podnošenje zahtjeva za dodjelu kapaciteta infrastrukture. Bliži sadržaj, način pripreme i izrade Izjave o mreži propisuje Ministarstvo. Pravo na korišćenje infrastrukture Član 54 Infrastruktura se može dodijeliti prevozniku koji vrši javni prevoz, kao i prevozniku koji vrši prevoz za sopstvene potrebe, ako: - ima licencu za prevoz; - ima sertifikat o bezbjednosti za prevoz; - je zaključio ugovor o korišćenju infrastrukture sa upravljačem infrastrukture. Ugovorom o korišćenju infrastrukture iz stava 1 ovog člana uređuju se međusobna prava i obaveze upravljača infrastrukture i prevoznika, koja se odnose na: - visinu naknade za korišćenje infrastrukture; - način plaćanja naknade; - uslove i način korišćenja dodijeljene trase; - rok na koji se ugovor zaključuje; - način rješavanja sporova; - druga pitanja od značaja za korišćenje trase. Ugovor o korišćenju infrastrukture zaključuje se na period važenja reda vožnje, odnosno na period od godinu dana. Ugovori iz stava 1 ovog člana zaključuju se najkasnije mjesec dana prije početka važenja novog reda vožnje, odnosno odmah po dodjeli ad hoc trase.			
Član 42 Okvirni sporazumi 1. Ne dovodeći u pitanje čl. 101, 102 i 106 UFEU, između upravljača infrastrukture i podnosioca zahtjeva može da se sklopi okvirni sporazum. Taj okvirni sporazum određuje karakteristike infrastrukturnog kapaciteta koji je podnosilac zahtjeva zatražio i koji mu je ponuđen u vremenskom periodu dužem od jednog voznog reda.	Okvirni sporazum Član 61 Upravljač infrastrukture i podnosilac zahtjeva za dodjelu trase mogu zaključiti i pravno obavezujući okvirni sporazum, za korišćenje kapaciteta na odgovarajućoj infrastrukturi na rok duži od perioda važenja reda vožnje. Okvirni sporazum iz stava 1 ovog člana sadrži karakteristike kapaciteta infrastrukture koje je podnosilac zahtjeva za	Potpuno usklađeno		

U okvirnom sporazumu se ne navode detalji o trasi voza, ali on mora da bude takav da zadovoljava legitimne komercijalne potrebe podnosioca zahtjeva. Država članica može da traži da regulatorno tijelo iz člana 55 ove direktive prethodno odobri takav okvirni sporazum. 2. Okvirni sporazumi ne isključuju korišćenje infrastrukture od strane drugih podnosioca zahtjeva ili usluga. 3. Moguće je da se izmijene ili ograniče uslovi okvirnog sporazuma kako bi se bolje iskoristila željeznička infrastruktura. 4. Okvirni sporazumi mogu da sadrže sankcije u slučaju potrebe za izmjenama ili raskidom sporazuma. 5. Okvirni sporazumi se u načelu sklapaju na period od pet godina i mogu da se obnavljaju na periode jednakog trajanja. Upravljač infrastrukture u određenim slučajevima može da pristane na duži ili kraći period. Period duži od pet godina može da se opravda postojanjem komercijalnih ugovora, posebnih ulaganja ili rizika. 6. U slučaju usluga koje koriste specijalizovanu infrastrukturu iz člana 49 koja zahtijeva značajna i dugoročna ulaganja, koja je podnosilac zahtjeva opravdao, okvirni sporazumi mogu da se sklope na period od 15 godina. Svaki period duži od 15 godina dopušten je samo u izuzetnim okolnostima, posebno u slučaju velikih, dugoročnih ulaganja i posebno ako je takvo ulaganje pokriveno ugovornim obavezama, uključujući višegodišnji plan amortizacije. U takvim izuzetnim slučajevima, okvirni sporazum može da propisuje detaljne karakteristike kapaciteta koji će se dodijeliti podnosiocu zahtjeva za vrijeme trajanja sporazuma. Te karakteristike mogu da uključuju učestalost, broj i kvalitet trasa voza. Upravljač infrastrukture može da smanji rezervisani kapacitet koji je u periodu od barem mjesec dana korišćen manje od kvote predviđene članom 52.	dodjelu trase tražio i koje su mu ponuđene tokom vremenskog perioda koji prelazi jedan period važenja reda vožnje. Okvirni sporazum ne sadrži detaljne podatke o trasi, već komercijalne potrebe podnosioca zahtjeva za dodjelu trase. Okvirni sporazum može se zaključiti na period duži od pet godina ako postoje razlozi komercijalne prirode, namjenskog investiranja ili rizika. Okvirnim sporazumom ne može se isključiti mogućnost korišćenja infrastrukture drugim prevozniciima. Saglasnost na zaključivanje okvirnog sporazuma daje Agencija.			
--	---	--	--	--

Od 1. januara 2010. godine, početni okvirni sporazum može da se sklapa na period od pet godina, uz mogućnost jedne obnove, na osnovu karakteristika kapaciteta koji koriste podnosioci zahtjeva koji pružaju usluge prije 1. januara 2010. kako bi se uzela u obzir posebna ulaganja ili postojanje komercijalnih ugovora. Regulatorno tijelo iz člana 55 odobrava stupanje na snagu takvog sporazuma. 7. Opšte odredbe svakog okvirnog sporazuma moraju da budu dostupne svakoj zainteresovanoj strani uz poštovanje povjerljivosti podataka. 8. Na osnovu iskustva regulatornih tijela, nadležnih tijela i željezničkih prevoznika i na osnovu aktivnosti mreže iz člana 57 stav 1, Komisija može da donese mjere kojima se određuju pojedinosti postupka i kriterijumi za primjenu ovog člana. Ti simplementacioni akti se donose u skladu s postupkom ispitivanja iz člana 62 stav 3.				
Član 43 Raspored za postupak dodjele 1. Upravljač infrastrukture dužan je da poštuje raspored za dodjelu kapaciteta iz Priloga VII. 2. Komisija ima ovlašćenja da donosi prenesene akte u skladu s članom 60 u vezi s određenim izmjenama Priloga VII. Prema tome, nakon savjetovanja sa svim upravljačima infrastrukture, Prilog VII može da bude izmijenjen kako bi uzeo u obzir operativne faktore postupka dodjele. Te izmjene se zasnivaju na onome što je neophodno u svijetlu iskustva kako bi se osigurao efikasan postupak dodjele i odrazile operativne potrebe upravljača infrastrukture. 3. Upravljači infrastrukture dogovaraju se s drugim upravljačima infrastrukture oko toga koje će međunarodne trase voza biti uključene u vozni red prije početka konsultacija o nacrtu voznog reda. Prilagođavanja se rade samo ako je to neizbjegljivo.	Način dodjele infrastrukture Član 55 Dodjela trase vrši se zaključivanjem ugovora na osnovu javnog poziva. Javni poziv za dodjelu trase raspisuje se najkasnije deset mjeseci prije početka važenja novog reda vožnje. Trase koje nijesu dodijeljene na osnovu javnog poziva mogu se dati na korišćenje nakon isteka roka za podnošenje zahtjeva iz javnog poziva. Upravljač infrastrukture je dužan da sa predlogom reda vožnje, najkasnije u roku od 30 dana od isteka roka za podnošenje zahtjeva po javnom pozivu, upozna sve prevoznike koji su podnijeli zahtjev za dodjelu trase radi izjašnjavanja. Izjašnjenje iz stava 4 ovog člana dostavlja se upravljaču infrastrukture u pisanoj formi, u roku od 15 dana od dana prijema predloga reda vožnje. Upravljač infrastrukture, nakon prijema izjašnjenja iz stava 5 ovog člana, vrši usaglašavanje i utvrđuje predlog novog reda vožnje, koji dostavlja Agenciji na saglasnost.	Potpuno usklađeno		

	Po dobijanju saglasnosti iz stava 6 ovog člana upravljač infrastrukture objavljuje red vožnje, odnosno zaključuje ugovor sa prevoznikom o dodjeli trase.			
Član 44 Podnošenje zahtjeva 1. Podnosioci zahtjeva mogu od upravljača infrastrukture u skladu s javnim ili privatnim pravom da zatraže ugovor kojim se dodjeljuju prava korišćenja željezničke infrastrukture uz naknadu kako je predviđeno odjeljkom 2 Poglavlja IV. 2. Zahtjevi koji se odnose na redovni vozni red moraju da budu u skladu sa rokovima iz Priloga VII. 3. Podnosilac zahtjeva koji je stranka okvirnog sporazuma podnosi zahtjev u skladu s tim sporazumom. 4. U slučaju trasa vozova koje prelaze više mreže, upravljači infrastrukture obezbjeđuju da podnosioci zahtjeva mogu svoje zahtjeve da predaju na jednom mjestu koje je ili zajedničko tijelo koje su osnovali upravljači infrastrukture ili jedan od upravljača infrastrukture uključenih na trasi voza. Taj upravljač infrastrukture ima dozvolu u ime podnosioca zahtjeva da zatraži kapacitet kod drugih upravljača infrastrukture. Taj zahtjev ne dovodi u pitanje Regulativu (EU) br. 913/2010 Evropskog parlamenta i Savjeta od 22. septembra 2010. o evropskoj željezničkoj mreži za konkurentni prevoz robe.	Međunarodni saobraćaj Član 65 Upravljač infrastrukture dužan je da sarađuje sa upravljačima infrastrukture drugih država, radi obezbjeđenja efikasnog uspostavljanja i raspodjele kapaciteta infrastrukture, kao i organizovanja međunarodnog saobraćaja. Podnosilac zahtjeva za dodjelu kapaciteta infrastrukture može podnijeti zahtjev upravljaču infrastrukture i za dodjelu kapaciteta drugih upravljača infrastrukture. Zahtjev iz stava 2 ovoga člana podnosi se upravljaču infrastrukture, koji u ime podnosioca zahtjeva obezbjeđuje kapacitete infrastrukture kod upravljača infrastrukture druge države. Upravljač infrastrukture može u saradnji sa drugim upravljačima infrastrukture, po potrebi, da predloži i organizuje međunarodne trase vozova u skladu sa članom 58 stav 4 ovog zakona radi lakšeg saobraćanja teretnih vozova, o čemu obavještava Agenciju. Upravljač infrastrukture dužan je da obezbijedi da njegovo učešće u saradnji iz st. 1 i 4 ovog člana, metode rada i kriterijumi koji se koriste za ocjenu raspoloživosti i dodjelu kapaciteta infrastrukture budu javno dostupni.	Potpuno usklađeno		
Član 45 Raspored 1. Upravljač infrastrukture, u što većoj mogućoj mjeri, ispunjava sve zahtjeve za dodjelu infrastrukturnog kapaciteta, uključujući zahtjeve za trase voza koje prelaze više mreža, i, u što većoj mogućoj mjeri, uzima u obzir sva ograničenja za podnosioca zahtjeva, uključujući ekonomski efekat na njihovo poslovanje. 2. Upravljač infrastrukture može da dâ prioritet određenim uslugama kod izrade rasporeda i usaglašavanja, ali samo u skladu s čl. 47 i 49.	Način dodjele infrastrukture Član 55 Dodjela trase vrši se zaključivanjem ugovora na osnovu javnog poziva. Javni poziv za dodjelu trase raspisuje se najkasnije deset mjeseci prije početka važenja novog reda vožnje. Trase koje nijesu dodijeljene na osnovu javnog poziva mogu se dati na korišćenje nakon isteka roka za podnošenje zahtjeva iz javnog poziva. Upravljač infrastrukture je dužan da sa predlogom reda vožnje, najkasnije u roku od 30 dana od isteka roka za	Potpuno usklađeno		

3. Upravljač infrastrukture savjetuje se sa zainteresovanim stranama o nacrtu voznog reda i daje im barem mjesec dana da daju svoje mišljenje. Zainteresovane strane su svi oni koji su zatražili infrastrukturni kapacitet i druge strane koje žele da imaju priliku da komentarišu kako vozni red može da ima efekta na njihovu sposobnost pružanja željezničkih usluga za vrijeme važenja voznog reda. 4. Upravljač infrastrukture preduzima odgovarajuće mjere kako bi se pozabavio svim spomenutim problemima.	podnošenje zahtjeva po javnom pozivu, upozna sve prevoznike koji su podnijeli zahtjev za dodjelu trase radi izjašnjavanja. Izjašnjenje iz stava 4 ovog člana dostavlja se upravljaču infrastrukture u pisanoj formi, u roku od 15 dana od dana prijema predloga reda vožnje. Upravljač infrastrukture, nakon prijema izjašnjenja iz stava 5 ovog člana, vrši usaglašavanje i utvrđuje predlog novog reda vožnje, koji dostavlja Agenciji na saglasnost. Po dobijanju saglasnosti iz stava 6 ovog člana upravljač infrastrukture objavljuje red vožnje, odnosno zaključuje ugovor sa prevoznikom o dodjeli trase.			
Član 46 Postupak usaglašavanja 1. Ako upravljač infrastrukture naiđe na sukobe između različitih zahtjeva tokom postupka izrade rasporeda iz člana 45, on pokušava da koordinira zahtjeve i osigura da u najboljoj mogućoj mjeri ispunjava sve zahtjeve. 2. Ako dođe do situacije koja zahtijeva usaglašavanje, upravljač infrastrukture, u razumnim granicama, ima pravo da predloži infrastrukturni kapacitet koji se razlikuje od zatraženog. 3. Upravljač infrastrukture pokušava da sve sukobe riješi savjetovanjem s podnosiocima zahtjeva. To savjetovanje zasniva se na dostavljanju sljedećih podataka u razumnom roku, besplatno i u pisanom ili elektronskom obliku: (a)trase voza koje svi drugi podnosioci zahtjeva traže na istim prugama; (b)trase voza koje su privremeno dodijeljene svim drugim podnosiocima zahtjeva na istim prugama; (c)alternativni pravci voza predloženi na mjerodavnim prugama u skladu sa stavom 2; (d)sve pojedinosti kriterijuma koji se koriste u postupku dodjele kapaciteta. U skladu s članom 39 stav 2, ti podaci moraju da se daju bez otkrivanja identiteta drugih podnosilaca zahtjeva,	Postupak raspoređivanja i postupak koordinacije Član 58 Upravljač infrastrukture zadovoljava, koliko je moguće, sve zahtjeve za dodjelu kapaciteta infrastrukture, uključujući zahtjeve za trasama vozova koje prelaze više od jedne mreže i, koliko je moguće, uzima u obzir sva ograničenja za podnosiocima zahtjeva, uključujući ekonomske efekte na njihovo poslovanje. Upravljač infrastrukture može dati prioritet posebnim uslugama u okviru postupka raspoređivanja, isključivo u skladu sa čl. 59 i 73 ovog zakona. Ako nastane situacija koja zahtijeva koordinaciju, upravljač infrastrukture ima pravo da, u razumnim granicama, predloži kapacitete infrastrukture koji se razlikuju od zahtjevanih. Upravljač infrastrukture preduzima mjere da, putem konsultacija sa odgovarajućim podnosiocima zahtjeva, riješi sve nastale konflikte. Ako upravljač infrastrukture odbije zahtjev za dodjelu kapaciteta infrastrukture ili ponudi kapacitet infrastrukture pod drugačijim uslovima u odnosu na podnijeti zahtjev, podnosilac tog zahtjeva za dodjelu kapaciteta infrastrukture može pokrenuti postupak pred Agencijom u skladu sa članom 107 ovog zakona. Postupak iz stava 5 ovog člana je hitan.	Potpuno usklađeno		

osim ako su predmetni podnosioci zahtjeva pristali na otkrivanje podataka. 4. Načela na kojima se zasniva postupak usaglašavanja navedena su u izvještaju o mreži. Ona posebno odražavaju poteškoće u organizaciji međunarodnih trasa vozova i efekat koji izmjene mogu da imaju na druge upravljače infrastrukture. 5. Kad je zahtjeve za dodjelu infrastrukturnog kapaciteta nemoguće ispuniti bez usaglašavanja, upravljač infrastrukture pokušava da izađe u susret svim zahtjevima putem usaglašavanja. 6. Ne dovodeći u pitanje trenutne žalbene postupke i odredbe člana 56, u slučaju sporova povezanih s dodjelom infrastrukturnog kapaciteta, mora da postoji sistem za rješavanje sporova radi brzog rješavanja takvih sporova. Taj sistem mora da bude opisan u izvještaju o mreži. U slučaju primjene ovog sistema, odluka se donosi u vremenskom roku od 10 radnih dana.				
Član 47 Zakrčena infrastruktura 1. Ako, nakon usaglašavanja traženih trasa vozova i savjetovanja s podnosiocima zahtjeva, nije moguće da se ispune zahtjevi za dodjelu infrastrukturnog kapaciteta, upravljač infrastrukture odmah proglašava zakrčenim dio infrastrukture na kojem se to dogodilo. To se čini i u slučaju infrastrukture za koju se očekuje da u skoroj budućnosti neće imati dovoljno kapaciteta. 2. Kad je infrastruktura proglašena zakrčenom, upravljač infrastrukture sprovodi analizu kapaciteta predviđenu članom 50, osim ako se već ne sprovodi plan povećanja kapaciteta predviđen članom 51. 3. Ako naknade u skladu s članom 31 stav 4 nijesu naplaćene ili nijesu ostvarile zadovoljavajući rezultat i infrastruktura je proglašena zakrčenom, upravljač infrastrukture može dodatno da primijeni kriterijum prednosti za dodjelu infrastrukturnog kapaciteta.	Zagušena infrastruktura Član 59 Ako, poslije postupka koordinacije i konsultacija iz člana 58 ovog zakona, nije moguće adekvatno udovoljiti zahtjevima za kapacitetom infrastrukture, upravljač infrastrukture bez odlaganja proglašava taj dio infrastrukture zagušenim. Ako se infrastruktura proglasi zagušenom, upravljač infrastrukture sprovodi analizu kapaciteta u skladu sa članom 60 ovog zakona, osim ako se plan za poboljšanje kapaciteta iz člana 61 ovog zakona već nije počeo sprovoditi. Ako naknade iz člana 66 ovog zakona nijesu naplaćene ili nijesu postigle zadovoljavajući rezultat i infrastruktura je proglašena zagušenom, upravljač infrastrukture može, pored toga, upotrebiti kriterijume prioriteta za dodjelu kapaciteta infrastrukture. Prilikom utvrđivanja kriterijuma prioriteta, upravljač infrastrukture dužan je da zahtjevima za dodjelu kapaciteta infrastrukture u funkciji pružanja usluga javnog prevoza putnika da prioritet, kao i da vodi računa o promovisanju	Potpuno usklađeno		

4. Kriterijumi za davanje prednosti uzeće u obzir važnost usluge za društvo u odnosu na bilo koju drugu uslugu koja će zbog toga da bude isključena. Kako bi osigurale razvoj odgovarajućih usluga prevoza, posebno kako bi ispunile zahtjeve u vezi s javnim uslugama ili kako bi promovisale domaći i međunarodni željeznički prevoz tereta, države članice mogu, pod nediskriminativnim uslovima, da preduzmu sve potrebne mjere kako bi se osiguralo da se takvim uslugama da prednost pri dodjeli infrastrukturnih kapaciteta. Države članice mogu prema potrebi upravljaju infrastrukturu da dodijele naknadu koja odgovara bilo kakvom gubitku prihoda koji je nastao zbog potrebe da se kapacitet dodijeli određenim uslugama u skladu s podstavom 2. Te mjere i ta naknada uzimaju u obzir efekat tog isključenja u drugim državama članicama. 5. Pri utvrđivanju kriterijuma za davanje prednosti odgovarajuća pažnja se posvećuje važnosti usluga prevoza tereta, a naročito međunarodnog prevoza tereta. 6. Postupci koji treba da se slijede i kriterijumi koji treba da se primjenjuju ako je infrastruktura zakrčena utvrđuju se u izvještaju o mreži.	razvoja nacionalnog i međunarodnog željezničkog prevoza robe, pod nediskriminativnim uslovima. Postupci i kriterijumi koji će se primjenjivati u slučaju zagušenja infrastrukture objavljuju se u Izjavi o mreži.			
Član 48 Ad hoc zahtjevi 1. Upravljač infrastrukture na ad hoc zahtjeve za pojedinačnim trasama vozova odgovara što je ranije moguće, a u svakom slučaju u roku od pet radnih dana. Informacije o raspoloživim kapacitetima stavljaju se na raspolaganje svim podnosiocima zahtjeva koji bi možda biti zainteresovani za korišćenje tih kapaciteta. 2. Upravljači infrastrukture prema potrebi sprovode procjenu potrebe za rezervnim kapacitetima koji će ostati na raspolaganju u okviru konačnog voznog reda, kako bi mogli na vrijeme da odgovore na predvidljive ad hoc zahtjeve za dodjelu kapaciteta. Navedeno se primjenjuje i u slučaju zakrčene infrastrukture.	Kriterijumi za dodjelu trase Član 57 Dodjela trase vrši se na osnovu sljedećih kriterijuma: - obima prevoza; - iskorišćenosti infrastrukture; - obima dodatnih usluga koje upravljač infrastrukture pruža u vezi sa obavljanjem prevoza na trasi; - djelatnosti od javnog interesa u prevozu. Upravljač infrastrukture utvrđuje metodologiju vrednovanja kriterijuma iz stava 1 ovog člana, uz saglasnost Agencije. Upravljač, po pravilu, dodjeljuje trase jedanput godišnje. U slučaju vanrednih (ad hoc) zahtjeva prevoznika za dodjelu kapaciteta infrastrukture u vrijeme trajanja reda vožnje,	Potpuno usklađeno		

	upravljač infrastrukture može dodijeliti trasu pod uslovom da raspolaže dovoljnim kapacitetom infrastrukture. Po zahtjevu iz stava 4 ovog člana, upravljač infrastrukture je dužan da odluči u roku od pet radnih dana od dana prijema zahtjeva. Upravljač infrastrukture može da rezerviše kapacitet infrastrukture, koji će imati na raspolaganju u okviru planiranog reda vožnje, za slučaj podnošenja zahtjeva iz stava 4 ovog člana. U slučajevima opterećenja infrastrukture, upravljač infrastrukture može, u postupku raspodjele kapaciteta infrastrukture i usklađivanja reda vožnje, na osnovu analize kapaciteta infrastrukture, odrediti prioritete, vodeći računa o značaju određene usluge.			
Član 49 Specijalizovana infrastruktura 1. Ne dovodeći u pitanje stav 2, infrastrukturni kapaciteti smatraju se raspoloživim za upotrebu svih vrsta usluga koje zadovoljavaju karakteristike neophodne za saobraćanje na navedenoj trasi voza. 2. Kada postoje odgovarajući alternativni pravci, upravljač infrastrukture, nakon savjetovanja sa zainteresovanim stranama, može da odluči da se određena infrastruktura koristi za određene vrste saobraćaja. Ne dovodeći u pitanje čl. 101, 102 i 106 UFEU, u slučaju donošenja takve odluke, upravljač infrastrukture može da dâ prednost određenoj vrsti saobraćaja pri dodjeli infrastrukturnog kapaciteta. Takvo određivanje infrastrukture ne sprečava korišćenje navedene infrastrukture za druge vrste prevoza kada za to postoji raspoloživ kapacitet. 3. Ako je infrastruktura određena u skladu sa stavom 2, to se navodi u izvještaju o mreži.	Specijalizovana infrastruktura Član 73 Kapacitet infrastrukture se smatra raspoloživim za korišćenje u svrhu svih vrsta usluga prevoza koje odgovaraju karakteristikama neophodnim za obavljanje saobraćaja na trasi voza. Izuzetno, ako postoje odgovarajući alternativni prevozni putevi, upravljač infrastrukture može, poslije konsultacija sa zainteresovanim stranama, da odredi posebnu infrastrukturu za specifične vrste saobraćaja (u daljem tekstu: specijalizovana infrastruktura). Ako se odredi specijalizovana infrastruktura iz stava 2 ovog člana, upravljač infrastrukture može prilikom dodjele kapaciteta infrastrukture, dati prioritet toj vrsti saobraćaja. Davanje prioriteta iz stava 3 ovog člana ne može biti u suprotnosti sa pravilima o zaštiti konkurencije. Određivanje specijalizovane infrastrukture ne isključuje njeno korišćenje za ostale vrste saobraćaja kada postoje raspoloživi kapaciteti. Upravljač infrastrukture objavljuje u Izjavi o mreži podatke o određenoj specijalizovanoj infrastrukturi.	Potpuno usklađeno		

Član 50 Analiza kapaciteta 1. Cilj analize kapaciteta je da se odrede ograničenja infrastrukturnog kapaciteta koja sprečavaju ispunjavanje svih zahtjeva za kapacitetom i da se predlože metode koje će omogućiti ispunjenje dodatnih zahtjeva. Analizom kapaciteta utvrđuju se razlozi zagušenja i mjere koje bi se mogle preduzeti u kratkoročnom i srednjeročnom periodu za rješavanje problema zagušenja. 2. Analiza kapaciteta uzima u obzir infrastrukturu, operativne postupke i prirodu različitih usluga te učinak svih tih činilaca na infrastrukturni kapacitet. Mjere koje se razmatraju uključuju posebno usluge preusmjeravanja, promjena u voznom redu, promjena brzine i unaprjeđenja infrastrukture. 3. Analiza kapaciteta dovršiće se u roku od šest mjeseci od utvrđivanja infrastrukture zagušenom.	Zagušena infrastruktura Član 59 Ako, poslije postupka koordinacije i konsultacija iz člana 58 ovog zakona, nije moguće adekvatno udovoljiti zahtjevima za kapacitetom infrastrukture, upravljač infrastrukture bez odlaganja proglašava taj dio infrastrukture zagušenim. Ako se infrastruktura proglasi zagušenom, upravljač infrastrukture sprovodi analizu kapaciteta u skladu sa članom 60 ovog zakona, osim ako se plan za poboljšanje kapaciteta iz člana 61 ovog zakona već nije počeo sprovoditi. Ako naknade iz člana 66 ovog zakona nijesu naplaćene ili nijesu postigle zadovoljavajući rezultat i infrastruktura je proglašena zagušenom, upravljač infrastrukture može, pored toga, upotrebiti kriterijume prioriteta za dodjelu kapaciteta infrastrukture. Prilikom utvrđivanja kriterijuma prioriteta, upravljač infrastrukture dužan je da zahtjevima za dodjelu kapaciteta infrastrukture u funkciji pružanja usluga javnog prevoza putnika da prioritet, kao i da vodi računa o promovisanju razvoja nacionalnog i međunarodnog željezničkog prevoza robe, pod nediskriminatorskim uslovima. Postupci i kriterijumi koji će se primjenjivati u slučaju zagušenja infrastrukture objavljuju se u Izjavi o mreži.	Potpuno usklađeno		
Član 51 Plan povećanja kapaciteta 1. U roku od šest mjeseci od završetka analize kapaciteta, upravljač infrastrukture priprema plan povećanja kapaciteta. 2. Plan povećanja kapaciteta izrađuje se nakon savjetovanja s korisnicima odgovarajuće zakrčene infrastrukture. U njemu se utvrđuju: (a) razlozi zagušenja; (b) vjerovatni razvoj saobraćaja u budućnosti; (c) ograničenja za razvoj infrastrukture;	Plan za poboljšanje kapaciteta Član 61 U roku od šest mjeseci od završetka analize kapaciteta iz člana 60 ovog zakona, upravljač infrastrukture donosi plan za poboljšanje kapaciteta. Plan za poboljšanje kapaciteta se izrađuje poslije konsultacija sa korisnicima relevantne zagušene infrastrukture. Planom za poboljšanje kapaciteta se utvrđuju: 1) razlozi zagušenja; 2) mogući budući razvoj saobraćaja; 3) ograničenja za razvoj infrastrukture; 4) troškovi poboljšanja kapaciteta, uključujući moguće promjene naknade za pristup.	Potpuno usklađeno		

(d) mogućnosti i troškovi povećanja kapaciteta, uključujući vjerovatne promjene naknada za pristup infrastrukturi. Na osnovu analize troškova i koristi mogućih utvrđenih mjera, određuju se aktivnosti koje će se preduzeti za povećanje infrastrukturnog kapaciteta, uključujući raspored za sprovođenje mjera. Plan može da zavisi od prethodnog odobrenja države članice. 3. Upravljač infrastrukture prestaje da ubira sve naknade za mjerodavnu infrastrukturu u skladu s članom 31 stav 4 kada: (a) ne pripremi plan povećanja kapaciteta; ili (b) ne ostvari napredak u aktivnostima utvrđenim u planu povećanja kapaciteta. 4. Ne dovodeći u pitanje stav 3 ovog člana, upravljač infrastrukture može, po odobrenju regulatornog tijela iz člana 55, da nastavi da ubira naknade ako: (a) plan povećanja kapaciteta ne može da bude ostvaren zbog razloga koji su van njegove kontrole; ili (b) raspoložive mogućnosti nijesu ekonomski ili finansijski održive.	Po osnovu analize troškova i koristi mogućih utvrđenih mjera, planom iz stava 1 ovog člana određuju se i aktivnosti koje će se preduzeti radi poboljšanja kapaciteta infrastrukture, uključujući i dinamiku za sprovođenje mjera. Plan iz stava 1 ovog člana donosi se uz saglasnost Ministarstva. Upravljač infrastrukture će obustaviti naplaćivanje naknade za pristup za relevantnu infrastrukturu u skladu sa članom 48 ovog zakona u slučajevima kada: 1) ne donese plan za poboljšanje kapaciteta ili 2) ne ostvari napredak u sprovođenju aktivnosti određenih planom za poboljšanje kapaciteta. Izuzetno od stava 6 ovog člana, upravljač infrastrukture može, uz odobrenje Agencije da nastavi da naplaćuje ove naknade ako: 1) nije moguće realizovati plan za poboljšanje kapaciteta iz razloga koji su van njegove kontrole ili 2) raspoložive mogućnosti nijesu ekonomski ili finansijski izvodljive.			
Član 52 Korišćenje trasa vozova 1. Upravljač infrastrukture navodi u izvještaju o mreži uslove na osnovu kojih pri određivanju prioriteta za postupak dodjele uzima u obzir nivoe iskorišćenosti trasa vozova u prethodnom periodu. 2. U slučaju zakrčene infrastrukture, upravljač infrastrukture zahtijeva oslobađanje trase voza koja je, u periodu od barem mjesec dana, korišćena ispod kvote koja je propisana u izvještaju o mreži, osim ako je to posljedica neekonomskih razloga koji su izvan kontrole podnosioca zahtjeva.	Član 57 stav 7 U slučajevima opterećenja infrastrukture, upravljač infrastrukture može, u postupku raspodjele kapaciteta infrastrukture i usklađivanja reda vožnje, na osnovu analize kapaciteta infrastrukture, odrediti prioritete, vodeći računa o značaju određene usluge.	Potpuno usklađeno		
Član 53 Infrastrukturni kapacitet za potrebe održavanja mreže	Radovi na pruzi Član 24	Potpuno usklađeno	Red vožnje je definisan članom 64 Zakona o bezbjednosti,	

1. Zahtjevi za dodjelu infrastrukturnog kapaciteta za potrebe održavanja predaju se za vrijeme perioda izrade voznog reda. 2. Upravljač infrastrukture mora da vodi računa o efektu koji na podnosiocima zahtjeva ima rezervacija infrastrukturnog kapaciteta za planirane radove održavanja. 3. Upravljač infrastrukture, što je prije moguće, obavještava zainteresovane strane o nedostupnosti infrastrukturnog kapaciteta zbog neplaniranog održavanja. Regulatorno tijelo može zatražiti od upravljača infrastrukture da mu na raspolaganje stavi takve podatke, ako to smatra potrebnim.	Upravljač infrastrukture dužan je, da najmanje 30 dana prije otpočinjanja radova objavi početak radova na izgradnji, rekonstrukciji i obnovi infrastrukture u dnevnim listovima ili na svojoj internet stranici, da bi privredno društvo, drugo pravno lice, odnosno preduzetnik koji se stara o objektima ugrađenim na željezničkom području (cjevovodi, vodovodi, elektro, telefonski i vazdušni vodovi, podzemni kablovi i druge slične instalacije i uređaji), kao i u slučaju kada namjerava da te objekte izgradi, mogao da uskladi radove na tim objektima sa radovima na izgradnji, rekonstrukciji i obnovi infrastrukture. Upravljač infrastrukture i privredno društvo, drugo pravno lice i preduzetnik iz stava 1 ovog člana, uređuju ugovorom međusobna prava i obaveze u vezi sa izvođenjem radova na izgradnji, rekonstrukciji i obnovi infrastrukture i radove na objektima izgrađenim ili koji će biti izgrađeni na željezničkom području. Privredno društvo, drugo pravno lice, odnosno preduzetnik koji se stara o objektima izgrađenim na željezničkom području (cjevovodima, vodovodima, elektro, telefonskim i vazdušnim vodovima, podzemnim kablovima i drugim sličnim instalacijama i uređajima) dužan je da u zahtijevanom roku od strane upravljača infrastrukture i o svom trošku, prije početka radova na rekonstrukciji i obnovi infrastrukture izmjesti te objekte ili ih prilagodi potrebama izvođenja radova. Ako privredno društvo, drugo pravno lice, odnosno preduzetnik koji se stara o objektima izgrađenim na željezničkom području ne preduzme radnje iz stava 3 ovog člana upravljač infrastrukture može da preduzme te radnje o njihovom trošku. Upravljač infrastrukture vodi evidenciju o ugrađenim objektima iz stava 1 ovog člana.		organizaciji i efikasnosti željezničkog prevoza i Pravilnikom o načinu izrade, sadržaju i postupku objavljivanja reda vožnje vozova	
Član 54 Posebne mjere koje se preduzimaju u slučaju smetnji 1. U slučaju poremećaja u kretanju vozova zbog tehničkog kvara ili nesreće, upravljač infrastrukture mora	Vanredno održavanje željezničke infrastrukture Član 35 Vanredno održavanje željezničke infrastrukture obuhvata radove koji se izvode radi otklanjanja posljedica vanrednih	Potpuno usklađeno		

da preduzme sve potrebne mjere kako bi normalizovao situaciju. U tu svrhu, on sastavlja plan postupanja u posebnim slučajevima u kojem navodi razna tijela koja moraju da budu obaviještena u slučaju ozbiljnih incidenata ili ozbiljnih poremećaja u kretanjima vozova. 2. U slučaju opasnosti i kad je to prijeko potrebno zbog smetnji koje su dovele do toga da infrastruktura trenutno nije u upotrebi, raspodijeljene trase mogu da se povuku bez upozorenja, za vrijeme potrebno da se sistem popravi. Upravljač infrastrukture može, ako smatra potrebnim, da zatraži od željezničkih prevoznika da mu stave na raspolaganje sredstva koja po njegovom mišljenju najviše mogu da doprinesu normalizaciji situacije u najkraćem roku. 3. Države članice mogu da zahtijevaju od željezničkih prevoznika da budu uključeni u osiguravanje izvršavanja i praćenje njihove sopstvene usklađenosti s bezbjednosnim standardima i pravilima.	događaja (nesreća, poplava, zemljotresa i slično) i otklanjanja kritičnog ili slabog stanja na elementima postojeće željezničke infrastrukture radi ponovnog uspostavljanja bezbjednog saobraćaja. Postupak u vanrednim situacijama Član 82 U slučaju velikih prirodnih nepogoda, ugroženosti života i zdravlja, životne sredine, smetnji i zastoja u funkcionisanju privrede i saobraćaja, Vlada može, pored mjera određenih posebnim zakonom, odrediti i druge mjere koje su dužni da preduzmu upravljač infrastrukture ili prevoznik u cilju zaštite javnog interesa.			
ODSJEK 4 Regulatorno tijelo Član 55 Regulatorno tijelo 1. Svaka država članica uspostavlja jedinstveno nacionalno regulatorno tijelo za željeznički sektor. Ne dovodeći u pitanje stav 2, to tijelo je samostalno tijelo koje je u organizacionom, funkcionalnom, hijerarhijskom smislu i u odnosu na donošenje odluka pravno odvojeno i nezavisno od bilo kojeg drugog javnog ili privatnog tijela. Ono je isto tako u organizacionom smislu, pri donošenju odluka o finansiranju, pravnoj strukturi i odlučivanju, nezavisno od bilo kojeg upravljača infrastrukture, tijela za ubiranje naknada, tijela za dodjelu kapaciteta ili podnosioca zahtjeva. Nadalje, funkcionalno je nezavisno od bilo kojeg nadležnog tijela uključenog u dodjelu ugovora o javnoj usluzi. 2. Države članice mogu da osnivaju regulatorna tijela koja su nadležna za nekoliko regulisanih sektora, ako ta	VII. AGENCIJA ZA ŽELJEZNICE Nezavisni regulatorni organ Član 88 Agencija je nezavisni regulatorni organ koji, u vršenju javnih ovlašćenja u oblasti željeznice, bezbjednosti u željezničkom saobraćaju, interoperabilnosti željezničkog sistema i žičara za prevoz lica obavlja regulatorne i druge poslove utvrđene zakonom. Agencija u obavljanju regulatornih i drugih poslova iz stava 1 ovog člana ne smije primati ni tražiti uputstva od državnih i drugih organa i organizacija ili drugih lica. Pravni položaj Agencije Član 89 Agencija ima svojstvo pravnog lica. Agencija za svoj rad odgovara Vladi. Agencija posluje pod nazivom Agencija za željeznice. Sjedište Agencije je u Podgorici. Agencija se upisuje u Centralni registar privrednih subjekata.	Potpuno usklađeno		

integrisana regulatorna tijela ispunjavaju zahtjeve za nezavisnošću iz stava 1 ovog člana. Regulatorno tijelo za željeznički sektor može u organizacionom smislu da bude udruženo s nacionalnim tijelom za zaštitu tržišne konkurencije iz člana 11 Regulative Savjeta (EZ) br. 1/2003 od 16. decembra 2002. godine o sprovođenju pravila o tržišnoj konkurenciji koja su propisana čl. 101 i 102 Ugovora, tijelom nadležnim za bezbjednost utvrđenim Direktivom 2004/49/EZ Evropskog parlamenta i Savjeta od 29. aprila 2004. godine o bezbjednosti željeznica Zajednice ili licenciranog nadležnog tijela iz Poglavlja III ove direktive, ako zajedničko tijelo ispunjava zahtjeve o nezavisnosti iz stava 1 ovog člana. 3. Države članice obezbjeđuju da regulatorno tijelo ima zaposlene i upravu koji garantuju njegovu nezavisnost. One, posebno, obezbjeđuju da lica koja su odgovorna za donošenja odluka u regulatornom tijelu u skladu s članom 56, kao što su članovi uprave, ako je mjerodavno, budu imenovana na osnovu jasnih i transparentnih pravila koja garantuju njihovu nezavisnost od strane nacionalne vlade ili savjeta ministara ili nekog drugog državnog tijela koje nema direktna vlasnička prava nad regulisanim prevozniciima. Države članice odlučuju hoće li ta lica da budu imenovana na određeni period i mogu li da budu ponovo imenovana ili će njihovo imenovanje biti trajno te će moći da budu razriješena samo iz disciplinskih razloga koji nijesu povezani s njihovim donošenjem odluka. Postupak izbora je transparentan i zasniva se na zaslugama, uključujući odgovarajuću nadležnost i relevantno iskustvo, po mogućnosti u oblasti željeznica ili drugih mrežnih industrija. Države članice moraju da osiguraju da su ta lica nezavisna i da nemaju tržišni interes u željezničkom sektoru kao ni interes u ili poslovni odnos s bilo kojim regulisanim preduzećem ili tijelom. U tom smislu, ta lica svake godine dostavljaju izjavu o posvećenosti i izjavu o interesu u	Rad Agencije je javan. Statut Agencije Član 90 Agencija ima statut kojim se naročito uređuju: način obavljanja djelatnosti od javnog interesa, u skladu sa zakonom, nadležnosti i djelokrug poslova organa i stručnih službi Agencije, način donošenja opštih i drugih akata; prava i dužnosti Savjeta Agencije (u daljem tekstu: Savjet), prava i dužnosti direktora Agencije (u daljem tekstu: direktor), unutrašnja organizacija i druga pitanja od značaja za rad Agencije, u skladu sa zakonom. Statut Agencije donosi Savjet. Na statut Agencije saglasnost daje Vlada. Statut Agencije se objavljuje u "Službenom listu Crne Gore". Poslovi Agencije Član 91 Agencija obavlja poslove: - u oblasti regulisanja tržišta željezničkih usluga; - u oblasti licenciranja željezničkih prevoznika; - u oblasti prava putnika; - u oblasti bezbjednosti u željezničkom saobraćaju i interoperabilnosti željezničkog sistema; - u oblasti žičara; ostvarivanja međunarodne saradnje u okviru svoje nadležnosti; obavlja i druge poslove u skladu sa ovim zakonom i zakonima kojima se uređuju oblasti bezbjednosti i interoperabilnosti željezničkog sistema i žičara za prevoz lica. Agencija mora da ima dvije zasebne organizacione jedinice za poslove iz oblasti regulisanja tržišta željezničkih usluga i za poslove iz oblasti bezbjednosti i interoperabilnosti. 1) Organizacione jedinice iz stava 2 ovog člana moraju da budu funkcionalno nezavisne, odnosno ne smiju imati preklapanja u pogledu osoblja, budžeta niti međusobnog uticaja jednih na druge u donošenju odluka.			
--	---	--	--	--

kojima navode imaju li direktni ili indirektni interes koji bi mogao da ugrožava njihovu nezavisnost i koji bi mogao da utiče na njihovo obavljanje bilo koje funkcije. Ta lica ne učestvuju u donošenju odluka koje se odnose na preduzeće s kojim su u godini prije pokretanja postupka imala direktnu ili indirektnu vezu. Prilikom ispunjavanja zadatka regulatornog tijela ona ne traže niti prihvataju uputstva bilo kojeg državnog, javnog ili privatnog tijela i imaju puna ovlašćenja za zapošljavanje i nadzor nad zaposlenima regulatornog tijela. Po isteku mandata u regulatornom tijelu, ta lica ne smiju da budu zaposlena na stručnim ili upravljačkim radnim mjestima u regulisanim preduzećima ili tijelima najmanje godinu dana.	Nadležnosti Agencije Član 92 Agencija: 1) izdaje licencu za upravljanje infrastrukturom, licencu za prevoz, sertifikat o bezbjednosti za upravljanje infrastrukturom i sertifikat o bezbjednosti za prevoz; 2) izdaje dozvole za korišćenje strukturnih podsistema, u skladu sa zakonom kojim se uređuje interoperabilnost željeznice; 3) izdaje dozvole za korišćenje željezničkih vozila; 4) daje saglasnost na akt o uslovima i načinu obavljanja prevoza na industrijskoj željeznici 5) izdaje odobrenje za saobraćanje radnih vozova; 6) daje saglasnost na visinu naknada za korišćenje trase; 7) daje saglasnost na zaključivanje okvirnog sporazuma; 8) daje saglasnost na Izjavu o mreži; 9) odlučuje po žalbama podnosilaca zahtjeva za dodjelu trase voza, naročito imajući u vidu eventualno nepravedno postupanje ili diskriminaciju od strane upravljača infrastrukture ili željezničkih prevoznika, a u vezi sa: Izjavom o mreži, kriterijumima utvrđenim u Izjavi o mreži uključujući korišćenje uslužnih objekata, postupkom dodjele trasa i njegovim ishodom, načinom utvrđivanja naknada za korišćenje trase i nivoom ili strukturom naknada za korišćenje trase; 10) donosi propise na osnovu ovlašćenja utvrđenih zakonom; 11) obezbjeđuje da upravljač infrastrukture utvrđuje pristup i korišćenje željezničke infrastrukture na nediskriminatornoj osnovi kao i da naknade koje je utvrdio upravljač infrastrukture budu nediskriminatorne u skladu na ovim zakonom; 12) vrši kontrolu kvaliteta željezničkih usluga koju obezbjeđuju željeznički prevoznici i upravljači infrastrukture; 13) vrši praćenje željezničkog tržišta kako bi se analizirala konkurencija između različitih vidova saobraćaja;			
--	---	--	--	--

	14) sarađuje sa nadležnim tijelom za zaštitu konkurencije, daje stručna mišljenja i analize, pruža tehničku pomoć u vezi sa pitanjima koja nijesu uređena ovim zakonom, a odnose se na ograničavanje, sprečavanje ili narušavanje konkurencije na tržištu; 15) prati tržište željezničkih usluga, sa ciljem analize uložених budžetskih sredstava u održavanje infrastrukture i nadoknadu za obavezu pružanja usluga prevoza putnika od javnog interesa; 16) vrši kontrolu nezavisnosti upravljača infrastrukture u odnosu na druge subjekte na tržištu željezničkih usluga; 17) vrši obezbjeđenje kontrole pristupa i korišćenja objekata i stabilnih postrojenja; 18) prati primjenu regulatornog okvira za bezbjednost i interoperabilnost željeznice; 19) vodi registre propisane zakonom kojim se uređuje bezbjednost i interoperabilnost željeznice; 20) vrši nadzor nad usaglašenošću činilaca interoperabilnosti sa osnovnim zahtjevima u skladu sa zakonom kojim se uređuje interoperabilnost željeznice; 21) druge poslove utvrđene zakonom kojim se uređuje bezbjednost i interoperabilnost željezničkog sistema; 22) učestvuje u izradi zakona, podzakonskih akata, tehničkih propisa, normativa, standarda i sporazuma za oblast željeznice; 23) objavljuje tehničke specifikacije interoperabilnosti u skladu sa evropskim tehničkim specifikacijama i potvrđenim međunarodnim ugovorima; 24) objavljuje tehničke propise i standarde iz oblasti prevoza lica žičarama; 25) propisuje sadržaj akta iz člana 70 ovog zakona; 26) ostvaruje saradnju sa međunarodnim organizacijama, Evropskom agencijom za željeznice i organima drugih država nadležnim za bezbjednost i interoperabilnost u			

- željezničkom saobraćaju i regulisanje tržišta željezničkih usluga;
- 27) vodi evidencije propisane ovim zakonom i zakonom kojim se uređuju bezbjednost i interoperabilnost željeznice;
- 28) obavlja druge poslove u skladu sa ovim zakonom.

Organi Agencije

Član 93

Organi Agencije su Savjet i direktor Agencije.

Savjet Agencije

Član 94

Savjet ima predsjednika i dva člana.

Predsjednik i članovi Savjeta mogu svoju funkciju u Agenciji obavljati profesionalno ili honorarno.

Predsjednik Savjeta saziva sjednice i predsjedava radom Savjeta, a u njegovom odsustvu zamjenjuje ga član Savjeta koga izabere Savjet.

Redovne sjednice Savjeta održavaju se najmanje jednom mjesečno, a druge po potrebi.

Za svoj rad Savjet odgovara Vladi.

Nadležnosti Savjeta

Član 95

Savjet donosi:

- 1) statut Agencije;
- 2) godišnji program rada Agencije;
- 3) izvještaj o radu sa finansijskim izvještajem;
- 4) odluke o visini naknada koje plaćaju fizička i pravna lica, odnosno opšte i druge akte, u skladu sa ovim zakonom i zakonom kojim je uređena oblast bezbjednosti i interoperabilnosti željeznice i prava putnika.

Savjet dostavlja Vladi izvještaj o radu sa finansijskim izvještajem, kao i plan rada sa finansijskim planom Agencije.

Savjet imenuje i razrješava direktora.

Savjet imenuje nezavisnog revizora finansijskih izvještaja Agencije, u skladu sa zakonom kojim se uređuju javne nabavke.

Savjet vrši i druge poslove u skladu sa ovim zakonom i statutom Agencije.

Imenovanje predsjednika i članova Savjeta

Član 96

Predsjednika i članove Savjeta imenuje Vlada, na osnovu javnog konkursa.

Javni konkurs iz stava 1 ovog člana sadrži uslove i kriterijume za izbor kandidata za predsjednika i člana Savjeta.

Predsjednik i članovi Savjeta imenuju se na period od pet godina i ista lica ne mogu da budu imenovana više od dva puta uzastopno.

Odluka o imenovanju predsjednika i članove Savjeta objavljuje se u "Službenom listu Crne Gore".

Uslovi i kriterijumi za izbor predsjednika i članova Savjeta

Član 97

Za predsjednika i člana Savjeta može biti imenovano lice koje je crnogorski državljanin sa prebivalištem u Crnoj Gori koji, pored opštih, ispunjava i sljedeće posebne uslove:

- 1) ima završen najmanje VII1 nivo nacionalnog okvira kvalifikacija, odnosno završen studijski program u četvorogodišnjem trajanju iz oblasti saobraćaja, ekonomije ili prava;
- 2) ima najmanje pet godina iskustva na poslovima iz oblasti saobraćaja, ekonomije ili prava.

Za kandidate koji u potpunosti ispunjavaju opšte i posebne uslove iz stava 1 ovog člana, u postupku konačnog predlaganja, mogu se uzeti u obzir i sljedeći kriterijumi: dužina i vrsta radnog iskustva, posebne specijalizacije iz oblasti saobraćaja i poznavanje stranih jezika.

Uz prijavu na javni konkurs iz člana 96 stav 1 ovog zakona kandidat podnosi izjavu kojom se, u slučaju imenovanja za predsjednika ili člana Savjeta, obavezuje da će, u roku od 30 dana od dana imenovanja, otkloniti razloge eventualnog sukoba interesa.

Sprečavanje sukoba interesa**Član 98**

Predsjednik i članovi Savjeta ne mogu biti:

- 1) poslanici i odbornici;
- 2) lica koja bira, imenuje ili postavlja Predsjednik Crne Gore, Skupština, Vlada ili skupština lokalne samouprave;
- 3) funkcioneri političkih stranaka (predsjednici stranaka, članovi predsjedništava, njihovi zamjenici, članovi izvršnih i glavnih odbora, kao i drugi stranački funkcioneri);
- 4) lica koja su bračni drugovi lica iz tač. 1 do 3 ovog stava ili su sa njima u krvnom srodstvu u prvoj liniji, a u pobočnoj liniji do drugog stepena, srodnici po tazbini do prvog stepena, bračni ili vanbračni drug, usvojilac i usvojenik;
- 5) članovi organa upravljanja, vlasnici, akcionari ili vlasnici udjela, kao i lica koja su u radnom odnosu ili obavljaju druge poslove u pravnim licima na koja se primjenjuje ovaj zakon ili zakon kojim je uređena oblast bezbjednosti i interoperabilnosti željeznice i prava putnika.

Prestanak mandata predsjedniku ili članu Savjeta**Član 99**

Predsjedniku ili članu Savjeta mandat prestaje istekom vremena na koje je imenovan ili razrješenjem.

Predsjednik, odnosno član Savjeta ne može da bude član organa ili da se zaposli u pravnom licu čije poslovanje kontroliše 12 mjeseci po prestanku funkcije.

Razrješenje predsjednika ili člana Savjeta**Član 100**

Vlada će razriješiti predsjednika ili člana Savjeta prije isteka mandata, ako:

- 1) podnese zahtjev za razrješenje;
- 2) je pravosnažno osuđen za krivično djelo na kaznu zatvora u trajanju dužem od šest mjeseci, u periodu dok traju pravne posljedice osude ili ako je osuđen za krivično djelo koje ga čini nedostojnim za vršenje funkcije;
- 3) ne izvršava ili nesavjesno, neblagovremeno ili nemarno obavlja svoju dužnost;

- 4) svojim ponašanjem i radom dovede u pitanje nezavisnost i ugled Agencije;
- 5) je pravosnažnom odlukom lišen poslovne sposobnosti;
- 6) se stekne jedan od uslova iz člana 97 ovog zakona;
- 7) utvrdi da je prilikom podnošenja prijave na javni konkurs za imenovanje predsjednika ili člana Savjeta dao netačne podatke ili je propustio da pruži podatke o okolnostima bitnim za imenovanje.

Predsjednik ili član Savjeta zahtjev za razrješenje podnosi Vladi.

Predsjednik ili član Savjeta dužan je da o podnošenju zahtjeva za razrješenje obavijesti Savjet, u roku od osam dana od dana podnošenja zahtjeva.

Direktor

Član 101

Direktor obavlja svoju funkciju u Agenciji profesionalno.

Direktor:

- 1) zastupa i predstavlja Agenciju;
- 2) odgovara za zakonitost rada Agencije i organizuje rad stručnih službi Agencije;
- 3) odlučuje o pravima, obavezama i odgovornostima zaposlenih u Agenciji;
- 4) podnosi zahtjev za pokretanje prekršajnog postupka pred nadležnim sudom;
- 5) predlaže plan rada sa finansijskim planom, izvještaj o radu sa finansijskim izvještajem i druge opšte i pojedinačne akte i izvršava odluke Savjeta;
- 6) stara se o obezbjeđivanju javnosti rada Agencije;
- 7) vrši i druge poslove u skladu sa ovim zakonom i statutom Agencije.

Direktor za svoj rad odgovara Savjetu.

Imenovanje direktora

Član 102

Direktora imenuje Savjet, na period od pet godina, na osnovu javnog konkursa.

Za direktora može biti imenovano lice koje ispunjava uslove iz čl. 97 i 98 ovog zakona.

Savjet je dužan da raspiše javni konkurs najmanje 90 dana prije isteka mandata direktora, odnosno neposredno po razrješenju.

Direktor ne može da bude imenovan više od dva puta uzastopno.

Odluka o imenovanju direktora objavljuje se u "Službenom listu Crne Gore".

Prestanak mandata i razrješenje direktora

Član 103

Direktoru mandat prestaje istekom vremena na koje je imenovan ili razrješenjem.

Na razrješenje direktora prije isteka mandata shodno se primjenjuje odredba člana 100 stav 1 ovog zakona.

Odluka o razrješenju direktora objavljuje se u "Službenom listu Crne Gore".

Prava i obaveze iz radnog odnosa

Član 104

Predsjednik i članovi Savjeta, direktor i zaposleni u Agenciji prava i obaveze iz radnog odnosa ostvaruju u skladu sa opštim propisima o radu, ovim zakonom i opštim aktima Agencije.

Finansiranje Agencije

Član 105

Sredstva za rad Agencije obezbjeđuju se iz prihoda od:

- 1) naknada koje Agenciji plaćaju operatori na željezničkom tržištu, a koje se koriste za vršenje poslova regulacije i nadzora tržišta;
- 2) naknada za izdavanje dozvola, licenci, sertifikata, saglasnosti i odobrenja;
- 3) ostalih naknada i drugih izvora, u skladu sa zakonom.

Postupak kod Agencije

Član 106

Postupak kod Agencije pokreće se zahtjevom u skladu sa ovim zakonom.

	Za zahtjev iz stava 1 ovog člana plaća se naknada u skladu sa ovim zakonom i zakonom kojim se uređuje bezbjednost i interoperabilnost željeznice i prava putnika. Žalba na rješenje Agencije Član 107 Protiv rješenja Agencije može se podnijeti žalba Savjetu. Protiv odluke Savjeta nije dozvoljena žalba, nego se može podnijeti tužba Upravnom sudu u roku od 30 dana od dana dostavljanja odluke. Tužba, po pravilu, ne odlaže izvršenje upravnog akta, odnosno pravno dejstvo druge upravne aktivnosti protiv koje je tužba podnijeta.			
Član 56 Zadaci regulatornog tijela 1. Ne dovodeći u pitanje član 46 stav 6, podnosilac zahtjeva ima pravo da se žali regulatornom tijelu ako smatra da se prema njemu postupalo na nepravedan način, da je diskriminisan ili da mu se na bilo koji drugi način naškodilo, a naročito protiv odluka koje je donio upravljač infrastrukture ili prema potrebi željeznički prevoznik ili operator uslužnog objekta, a odnose se na: (a) izvještaj o mreži u privremenoj i konačnoj verziji; (b) kriterijume sadržane u tom izvještaju; (c) postupak dodjele kapaciteta i njegove rezultate; (d) program ubiranja naknada; (e) nivo ili strukturu infrastrukturnih naknada koje mora ili će morati da plati; (f) uslove za pristup u skladu s čl. 10 do 13; (g) pristup uslugama i plaćanje naknada za usluge u skladu s članom 13 (h) upravljanje saobraćajem; (i) planiranje obnove te planirano i neplanirano održavanje; (j) ispunjavanje zahtjeva, između ostalog o sukobu interesa, utvrđenih u članu 2 stav 13 i članovima 7, 7a, 7b, 7c i 7d. 2. Ne dovodeći u pitanje ovlaštenja nacionalnih tijela za zaštitu tržišne konkurencije u odnosu na osiguranje tržišne konkurencije na tržištima željezničkih usluga, regulatorno	Nadležnosti Agencije Član 92 Agencija: 1) izdaje licencu za upravljanje infrastrukturom, licencu za prevoz, sertifikat o bezbjednosti za upravljanje infrastrukturom i sertifikat o bezbjednosti za prevoz; 2) izdaje dozvole za korišćenje strukturnih podsistema, u skladu sa zakonom kojim se uređuje interoperabilnost željeznice; 3) izdaje dozvole za korišćenje željezničkih vozila; 4) daje saglasnost na akt o uslovima i načinu obavljanja prevoza na industrijskoj željeznici 5) izdaje odobrenje za saobraćanje radnih vozova; 6) daje saglasnost na visinu naknada za korišćenje trase; 7) daje saglasnost na zaključivanje okvirnog sporazuma; 8) daje saglasnost na Izjavu o mreži; 9) odlučuje po žalbama podnosilaca zahtjeva za dodjelu trase voza, naročito imajući u vidu eventualno nepravedno postupanje ili diskriminaciju od strane upravljača infrastrukture ili željezničkih prevoznika, a u vezi sa: Izjavom o mreži, kriterijumima utvrđenim u Izjavi o mreži uključujući korišćenje uslužnih objekata, postupkom dodjele trasa i njegovim ishodom, načinom utvrđivanja naknada za korišćenje trase i nivoom ili strukturom naknada za korišćenje trase;	Potpuno usklađeno		

tijelo ima ovlaštenja da nadzire tržišne uslove na tržištima željezničkih usluga i, posebno, vrši kontrolu u odnosu na stav 1 tač. (a) do (g) na sopstvenu inicijativu i u cilju sprečavanja diskriminacije protiv podnosilaca zahtjeva. Naročito provjerava sadrži li izvještaj o mreži diskriminatorne odredbe ili daje upravljaču infrastrukture diskreciono pravo koje ovaj može da koristi na način koji diskriminiše podnosioc zahtjeva. 3. Regulatorno tijelo takođe tijesno sarađuje s nacionalnim tijelom nadležnim za bezbjednost u smislu Direktive 2008/57/EZ Evropskog parlamenta i Savjeta od 17. juna 2008. godine o interoperabilnosti željezničkog sistema unutar Zajednice i tijelom za izdavanje dozvola u smislu ove direktive. Države članice obezbjeđuju da ta tijela zajedno razvijaju okvir za razmjenu podataka i saradnju u cilju sprečavanja negativnih efekata na tržišnu konkurenciju ili bezbjednost na tržištu željezničkih usluga. Taj okvir uključuje mehanizam kojim će regulatorno tijelo nacionalnim tijelima nadležnim za bezbjednost i izdavanje dozvola da daje preporuke u vezi s pitanjima koja bi mogla da imaju efekta na tržišnu konkurenciju na tržištu željezničkih usluga i kojim će nacionalno tijelo nadležno za bezbjednost da daje regulatornom tijelu i tijelu za izdavanje dozvola preporuke u vezi sa pitanjima koja bi mogla da imaju uticaja na bezbjednost. Ne dovodeći u pitanje nezavisnost svakog tijela u oblasti njihove nadležnosti, tijelo će da preispita takvu preporuku prije donošenja odluka. Ako tijelo odluči da odstupi od tih preporuka, ono u svojoj odluci mora da dâ obrazloženje. 4. Države članice mogu da odluče da će regulatorno tijelo da dobije zadatak donošenja neobavezujućih mišljenja na privremene verzije poslovnog plana iz člana 8 stav 3, ugovora i plana za povećanje kapaciteta kako bi pokazalo jesu li ti instrumenti u skladu s pravilima tržišne konkurencije na tržištima željezničkih usluga.	10) donosi propise na osnovu ovlaštenja utvrđenih zakonom; 11) obezbjeđuje da upravljač infrastrukture utvrđuje pristup i korišćenje željezničke infrastrukture na nediskriminatornoj osnovi kao i da naknade koje je utvrdio upravljač infrastrukture budu nediskriminatorne u skladu na ovim zakonom; 12) vrši kontrolu kvaliteta željezničkih usluga koju obezbjeđuju željeznički prevoznici i upravljači infrastrukture; 13) vrši praćenje željezničkog tržišta kako bi se analizirala konkurencija između različitih vidova saobraćaja; 14) sarađuje sa nadležnim tijelom za zaštitu konkurencije, daje stručna mišljenja i analize, pruža tehničku pomoć u vezi sa pitanjima koja nijesu uređena ovim zakonom, a odnose se na ograničavanje, sprečavanje ili narušavanje konkurencije na tržištu; 15) prati tržište željezničkih usluga, sa ciljem analize uložених budžetskih sredstava u održavanje infrastrukture i nadoknadu za obavezu pružanja usluga prevoza putnika od javnog interesa; 16) vrši kontrolu nezavisnosti upravljača infrastrukture u odnosu na druge subjekte na tržištu željezničkih usluga; 17) vrši obezbjeđenje kontrole pristupa i korišćenja objekata i stabilnih postrojenja; 18) prati primjenu regulatornog okvira za bezbjednost i interoperabilnost željeznice; 19) vodi registre propisane zakonom kojim se uređuje bezbjednost i interoperabilnost željeznice; 20) vrši nadzor nad usaglašenošću činilaca interoperabilnosti sa osnovnim zahtjevima u skladu sa zakonom kojim se uređuje interoperabilnost željeznice; 21) druge poslove utvrđene zakonom kojim se uređuje bezbjednost i interoperabilnost željezničkog sistema;			
--	--	--	--	--

5. Regulatorno tijelo mora da ima potrebnu organizacionu sposobnost u smislu ljudskih i materijalnih resursa, koja je proporcionalna važnosti željezničkog sektora u državi članici. 6. Regulatorno tijelo osigurava da su naknade koje određuje upravljač infrastrukture u skladu s odjeljkom 2 Poglavlja IV i da nisu diskriminatorne. Pregovori između podnosilaca zahtjeva i upravljača infrastrukture u vezi sa iznosom naknada za korišćenje infrastrukture dopušteni su samo ako se odvijaju pod nadzorom regulatornog tijela. Regulatorno tijelo mora da interveniše ako je izvjesno da su pregovori u sukobu sa zahtjevima iz ovog poglavlja. 7. Regulatorno tijelo se redovno i, u svakom slučaju, barem svake dvije godine, savjetuje s korisnicima usluga željezničkog prevoza robe i putnika kako bi uzelo u obzir njihova mišljenja o tržištu željezničkih usluga. 8. Regulatorno tijelo ima ovlašćenja da zatraži potrebne podatke od upravljača infrastrukture, podnosilaca zahtjeva i bilo koje uključene treće strane iz predmetne države članice. Traženi podaci moraju da se dostave u razumnom roku koji određuje regulatorno tijelo, a koji ne prelazi mjesec dana, osim ako, u izuzetnim okolnostima, regulatorno tijelo pristane na, i odobri, produženje roka, koje ne smije da prelazi dodatne dvije sedmice. Regulatorno tijelo mora da bude u stanju da izvrši svoje zahtjeve odgovarajućim sankcijama, uključujući novčane kazne. Podaci koji moraju da se dostave regulatornom tijelu uključuju sve podatke koji su potrebni regulatornom tijelu u okviru njegovog zadatka rješavanja o žalbama i monitoringa tržišne konkurencije na tržištima željezničkih usluga u skladu sa stavom 2. To uključuje podatke koji su neophodni za statističke svrhe i svrhe praćenja tržišta. 9. Regulatorno tijelo mora da uzme u obzir sve prigovore i, ako je prikladno, zatraži potrebne podatke i pokrene razgovore s relevantnim stranama u roku od mjesec dana od prijema prigovora. Ono odlučuje o svim prigovorima,	22) učestvuje u izradi zakona, podzakonskih akata, tehničkih propisa, normativa, standarda i sporazuma za oblast željeznice; 23) objavljuje tehničke specifikacije interoperabilnosti u skladu sa evropskim tehničkim specifikacijama i potvrđenim međunarodnim ugovorima; 24) objavljuje tehničke propise i standarde iz oblasti prevoza lica žičarama; 25) propisuje sadržaj akta iz člana 70 ovog zakona; 26) ostvaruje saradnju sa međunarodnim organizacijama, Evropskom agencijom za željeznice i organima drugih država nadležnim za bezbjednost i interoperabilnost u željezničkom saobraćaju i regulisanje tržišta željezničkih usluga; 27) vodi evidencije propisane ovim zakonom i zakonom kojim se uređuju bezbjednost i interoperabilnost željeznice; 28) obavlja druge poslove u skladu sa ovim zakonom.			
--	---	--	--	--

preduzima radnje za popravljjanje situacije i informiše mjerodavne strane o svojoj obrazloženoj odluci u okviru unaprijed određenog, razumnog vremenskog roka i, u svakom slučaju, u roku od šest sedmica od prijema potrebnih podataka. Ne dovodeći u pitanje ovlašćenja nacionalnih tijela za zaštitu tržišne konkurencije u obezbjeđivanju konkurencije na tržištu željezničkih usluga, regulatorno tijelo, ako je prikladno, odlučuje na sopstvenu inicijativu o odgovarajućim mjerama koje će se preduzeti u cilju uklanjanja diskriminacije protiv podnosilaca zahtjeva, narušenosti tržišta i drugih nepoželjnih situacija na tim tržištima, naročito u odnosu na stav 1 tač. (a) do (g). Odluka regulatornog tijela je obavezujuća za sve strane obuhvaćene tom odlukom i ne podliježe kontroli drugog upravnog tijela. Regulatorno tijelo može da izvršava svoje odluke pomoću odgovarajućih sankcija, uključujući novčane kazne. U slučaju žalbe protiv odluke kojom se odbija dodjela infrastrukturnog kapaciteta, ili protiv uslova ponude kapaciteta, regulatorno tijelo će ili da potvrdi da nije potrebna izmjena odluke upravljača infrastrukture ili će da zahtijeva izmjenu te odluke u skladu s uputstvima koja će navesti. 10. Države članice moraju da osiguraju da su odluke koje donosi regulatorno tijelo podložne sudskoj kontroli. Žalba može da obustavi sprovođenje odluke regulatornog tijela samo ako neposredan efekat odluke regulatornog tijela može da uzrokuje nepopravljivu ili očiglednu pretjeranu štetu podnosiocu žalbe. Ova odredba ne dovodi u pitanje ovlašćenje suda kojem je podnesena žalba u skladu s ustavnim pravom, ako je to primjenljivo. 11. Države članice obezbjeđuju objavu odluka koje je donijelo regulatorno tijelo. 12. Regulatorno tijelo ima ovlašćenja da sprovodi revizije ili da pokrene eksterne revizije nad upravljačima infrastrukture, operaterima uslužnih objekata i, ako je to potrebno, željezničkim prevozniciima kako bi se provjerila				
---	--	--	--	--

usklađenost s odredbama o računovodstvenom razdvajanju iz člana 6 i odredbama o finansijskoj transparentnosti iz člana 7d. U slučaju vertikalno integrisanih preduzeća ta ovlašćenja pokrivaju sve pravne subjekte. Regulatorno tijelo ovlašćeno je da zatraži sve mjerodavne informacije. Regulatorno tijelo posebno ima ovlašćenje da zatraži od upravljača infrastrukture, operatera uslužnog objekta i svih preduzeća ili drugih subjekata koji obavljaju ili pružaju različite vrste željezničkog prevoza ili upravljaju različitim infrastrukturama iz člana 6 stav 1 i 2 i člana 13 dostavljanje svih ili dijela računovodstvenih podataka iz Priloga VIII, uz dovoljno detalja koji se smatraju nužnim i proporcionalnim. Ne dovodeći u pitanje ovlašćenja nacionalnih tijela nadležnih za pitanja državne pomoći regulatorno tijelo takođe može izvoditi zaključke iz računâ u vezi s pitanjima državne pomoći o kojima izvještava navedena tijela. Finansijski tokovi iz člana 7d stav 1, krediti iz člana 7d stav 4 i 5 te dugovi iz člana 7d stav 7 podložni su nadzoru regulatornog tijela. Ako je država članica odredila regulatorno tijelo kao nezavisno nadležno tijelo iz člana 7c stav 4, regulatorno tijelo ocjenjuje sporazume o saradnji iz tog člana 12. Regulatorno tijelo ima ovlašćenja da sprovodi revizije ili pokreće eksternu reviziju nad upravljačima infrastrukture, operatorima uslužnih objekata i, ako je potrebno, željezničkim prevoznicima kako bi se provjerilo poštovanje odredbi o računovodstvenom razdvajanju iz člana 6. U tom smislu, regulatorno tijelo ovlašćeno je da zatraži sve mjerodavne podatke. Regulatorno tijelo posebno ima ovlašćenje da traži od upravljača infrastrukture, operatora uslužnog objekta i svih drugih prevoznika ili tijela koja obavljaju ili pružaju različite vrste željezničkog prevoza ili upravljaju različitim infrastrukturama iz člana 6 st. 1 i 2 i člana 13 dostavljanje svih ili dijela računovodstvenih podataka iz Priloga VIII uz				
--	--	--	--	--

dovoljno detalja koji se smatraju neophodnim i proporcionalnim. Ne dovodeći u pitanje ovlašćenja nacionalnih tijela nadležnih za pitanja državne pomoći, regulatorno tijelo može da izvodi zaključke iz izvještaja u vezi s državnom pomoći i o tome izvijesti nadležna tijela. 13. Komisija je ovlašćena da donosi prenesene akte u skladu s članom 60 u vezi s određenim izmjenama Priloga VIII. Prema tome, Priloga VIII može da se izmijeni radi promjena u računovodstvenoj i kontrolnoj praksi i/ili dopuni dodatnim elementima koji su neophodni za provjeru računovodstvene razdvojenosti.				
Član 57 Saradnja između regulatornih tijela 1. Regulatorna tijela razmjenjuju podatke o svom radu i načelima donošenja odluka i praksi i, naročito, razmjenjuju podatke o glavnim problemima u njihovim postupcima i problemima s tumačenjem odredbi kojima se prenosi željezničko pravo Unije. Osim toga, sarađuju u svrhu koordinacije u donošenju odluka u Uniji. U tu svrhu, sarađuju i zajedno rade u okviru mreže koja se sastaje u redovnim vremenskim intervalima. Komisija je član mreže i koordinira i pruža podršku radu mreže i daje preporuke mreži, ako je prikladno. Ona osigurava aktivnu saradnju relevantnih regulatornih tijela. U skladu s pravilima o zaštiti podataka iz Direktive 95/46/EZ Evropskog parlamenta i Savjeta od 24. oktobra 1995. godine o zaštiti pojedinaca u vezi s obradom ličnih podataka i o slobodnom kretanju takvih podataka i Regulativom (EZ) br. 45/2001 Evropskog parlamenta i Savjeta od 18. decembra 2000. godine o zaštiti pojedinaca u vezi s obradom ličnih podataka u institucijama i tijelima Zajednice i slobodnom kretanju takvih podataka, Komisija podržava razmjenu gore navedenih podataka između članova mreže, po mogućnosti elektronskim putem, uz zaštitu poslovnih tajni koje su dostavili mjerodavni prevoznici.	Poslovi Agencije Član 91 Agencija obavlja poslove: 1) u oblasti regulisanja tržišta željezničkih usluga; 2) u oblasti licenciranja željezničkih prevoznika; 3) u oblasti prava putnika; 4) u oblasti bezbjednosti u željezničkom saobraćaju i interoperabilnosti željezničkog sistema; 5) u oblasti žičara; 6) ostvarivanja međunarodne saradnje u okviru svoje nadležnosti; 7) obavlja i druge poslove u skladu sa ovim zakonom i zakonima kojima se uređuju oblasti bezbjednosti i interoperabilnosti željezničkog sistema i žičara za prevoz lica. Agencija mora da ima dvije zasebne organizacione jedinice za poslove iz oblasti regulisanja tržišta željezničkih usluga i za poslove iz oblasti bezbjednosti i interoperabilnosti. Organizacione jedinice iz stava 2 ovog člana moraju da budu funkcionalno nezavisne, odnosno ne smiju imati preklapanja u pogledu osoblja, budžeta niti međusobnog uticaja jednih na druge u donošenju odluka.	Potpuno usklađeno		

2. Regulatorna tijela tijesno sarađuju, uključujući putem radnih sporazuma, kako bi jedni drugima pružili podršku u zadacima praćenja tržišta i rješavanja prigovora ili istragama. 3. U slučaju prigovora ili istrage pokrenute na sopstvenu inicijativu u vezi s pitanjima pristupa ili naknada u vezi s međunarodnim trasama vozova, kao i u okviru praćenja tržišne konkurencije na tržištu međunarodnih željezničkih usluga, predmetno regulatorno tijelo mora da se savjetuje sa regulatornim tijelima svih drugih država članica kroz koje prolazi predmetna međunarodna trasa voza i, ako je potrebno, s Komisijom i od njih traži sve neophodne podatke prije donošenja odluke. 3a. Ako su za pitanja o međunarodnoj usluzi potrebne odluke dva ili više regulatornih tijela, ta regulatorna tijela sarađuju u pripremi svojih odluka kako bi pronašla rješenje tih pitanja. U tu svrhu ta regulatorna tijela obavljaju svoje funkcije u skladu s članom 56. 4. Regulatorna tijela koja su savjetovana u skladu s članom 3 daju sve podatke koje imaju pravo da traže prema svom nacionalnom pravu. Ti podaci mogu da se koriste samo u svrhe rješavanja prigovora ili istrage iz stava 3. 5. Regulatorno tijelo koje je zaprimilo prigovor ili sprovodi istragu na sopstvenu inicijativu, prosljeđuje sve mjerodavne podatke nadležnom regulatornom tijelu kako bi ono moglo da preduzme mjere u odnosu na strane. 6. Države članice obezbjeđuju da svi povezani predstavnici upravljača infrastrukture kako je navedeno u članu 40 stav 1 odmah dostave sve neophodne podatke u svrhu rješavanja prigovora ili istrage iz stava 3 ovog člana u skladu sa zahtjevom regulatornog tijela države članice u kojoj se nalazi povezani predstavnik. To regulatorno tijelo ima pravo da prenese podatke u vezi s predmetnom međunarodnom trasom voza regulatornim tijelima iz stava 3.				
--	--	--	--	--

7. Na zahtjev regulatornog tijela, Komisija može da učestvuje u aktivnostima iz st. 2 do 6 radi olakšavanja saradnje regulatornih tijela u skladu s tim stavovima. 8. Regulatorna tijela razvijaju zajednička načela i prakse za donošenje odluka za koje imaju ovlaštenja u skladu s ovom direktivom. Na osnovu iskustva regulatornih tijela i aktivnosti mreže iz stava 1 i, ako je potrebno, kako bi osigurala efikasnu saradnju regulatornih tijela, Komisija može da donosi mjere kojima se utvrđuju takva zajednička načela i prakse. Ti implementacioni akti donose se u skladu s postupkom ispitivanja iz člana 62 stav 3. 9. Regulatorna tijela preispituju odluke i prakse povezanih upravljača infrastrukture iz člana 37 i člana 40 stav 1 kojima se sprovode odredbe ove direktive ili na neki drugi način podstiče međunarodni željeznički saobraćaj. 10. Za odluke u vezi s infrastrukturom u dvijema državama članicama obje države članice mogu se u svakom trenutku nakon 24. decembra 2016. složiti da zatraže koordinaciju između tih regulatornih tijela kako bi se uskladio učinak njihovih odluka.				
POGLAVLJE V ZAVRŠNE ODREDBE Član 58 Pravila javne nabavke Odredbe ove direktive ne dovode u pitanje Direktivu 2004/17/EZ Evropskog parlamenta i Savjeta od 31. marta 2004. godine o usklađivanju postupaka nabavke subjekata koji djeluju u sektoru vodoprivrede, energetsom i saobraćajnom sektoru i sektoru poštanskih usluga.	Nema odgovarajuće odredbe	Potpuno usklađeno	Materija je predmet regulisanja Zakona o javnim nabavkama Zakon o javnim nabavkama se primjenjuje na sve postupke javnih nabavki i nije predmet ovog zakona. U svim postupcima u kojima je naveden javni poziv/konkurs u okviru ovog zakona, obaveza je da se isti primjenjuje u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama.	

Član 59 Izuzeća 1. Do 15. marta 2013. godine, Irska, kao država članica koja se nalazi na ostrvu i koja je željeznicom povezana samo s jednom drugom državom članicom, kao i Ujedinjeno Kraljevstvo u odnosu na Sjevernu Irsku, na istoj osnovi: (a) ne moraju da povjere nezavisnom tijelu zadatke utvrđivanja jednakog i nediskriminatornog pristupa infrastrukturi kako je predviđeno članom 7 stav 1 podstav 1 u mjeri u kojoj taj član obavezuje države članice da uspostave nezavisna tijela za izvršavanje zadataka iz člana 7 stav 2; (b) ne moraju da primjenjuju zahtjeve iz člana 27, člana 29 stav 2, čl. 38, 39 i 42, člana 46 st. 4 i 6, člana 47, člana 49 stav 3 i čl. 50 do 53, 55 i 56 pod uslovom da postoji mogućnost žalbe nezavisnom tijelu na odluke o dodjeli infrastrukturnog kapaciteta ili ubiranju naknade, ako to pisanim putem zatraži željeznički prevoznik, a koje će nezavisno tijelo donijeti odluku u roku od dva mjeseca od dostavljanja svih potrebnih podataka i čija će odluka biti podložna sudskoj kontroli. 2. U slučaju kada više od jednog željezničkog prevoznika koji je dobio dozvolu u skladu s članom 17 ili, u slučaju Irske i Sjeverne Irske, kada jedan željeznički prevoznik koji je dozvolu dobio negdje drugdje, preda službeni zahtjev za pružanjem konkurentnih željezničkih usluga u, prema ili iz Irske i Sjeverne Irske, o primjeni ovog izuzeća odlučuje se u skladu sa savjetodavnim postupkom iz člana 62 stav 2. Izuzeća iz stava 1 ne primjenjuju se kada željeznički prevoznik koji pruža željezničke usluge u Irskoj ili Sjevernoj Irskoj preda službeni zahtjev za pružanjem željezničkih usluga na, prema ili iz državnog prostora druge države članice, osim Irske za željezničke prevoznike koji pružaju usluge u Sjevernoj Irskoj i Ujedinjenog Kraljevstva za željezničke prevoznike koji pružaju usluge u Irskoj.	Nema odgovarajuće odredbe	Neprimjenljivo	
--	----------------------------------	-----------------------	--

U roku od godinu dana od prijema odluke iz ovog stava podstav 1 ili obavještenja o službenom zahtjevu iz ovog stava podstav 2, predmetna država članica ili članice (Irska ili Ujedinjeno Kraljevstvo u odnosu na Sjevernu Irsku) donose propise za sprovođenje članova iz stava 1. 3. Izuzeće iz stava 1 može da se obnavlja na periode od najviše pet godina. Najkasnije 12 mjeseci prije datuma isteka izuzeća, država članica koja koristi to izuzeće može Komisiji da preda zahtjev za produženjem izuzeća. Svaki takav zahtjev mora da bude obrazložen. Komisija ispituje takav zahtjev i donosi odluku u skladu sa savjetodavnim postupkom iz člana 62 stav 2. Taj postupak se primjenjuje na bilo koju odluku povezanu sa zahtjevom. Kod donošenja odluke, Komisija uzima u obzir promjene u geopolitičkoj situaciji i na tržištu željezničkih usluga u, iz ili prema državi članici koja je zatražila produženje izuzeća.				
Član 60 Sprovođenje prenesenih ovlašćenja 1. Ovlašćenje donošenja prenesenih akata daje se Komisiji u skladu s uslovima iz ovog člana. 2. Ovlašćenje donošenja prenesenih akata iz člana 20 stav 5, člana 35 stav 3, člana 43 stav 2 i člana 56 stav 13 daje se Komisiji na period od pet godina počev od 15. decembra 2012. Komisija priprema izvještaj o prenosu ovlašćenja najkasnije devet mjeseci prije kraja petogodišnjeg perioda. Prenos ovlašćenja se prećutno produžuje na periode istovjetnog trajanja osim ako se Evropski parlament ili Savjet usprotive takvom produženju najkasnije tri mjeseca prije isteka svakog perioda. 3. Evropski parlament ili Savjet mogu da ukinu prenos ovlašćenja iz člana 20 stav 5, člana 35 stav 3, člana 43 stav 2 i člana 56 stav 13 u bilo kom trenutku. Odlukom o ukidanju prestaje prenos ovlašćenja iz te odluke. Ona stupa na snagu sljedećeg dana od dana objave odluke u Službenom listu Evropske unije ili na kasniji datum naveden u odluci. Ona ne utiče na važenje prenesenih akata koji su već na snazi.	Nema odgovarajuće odredbe	Neprimjenljivo		

4. Čim donese prenesene akte, Komisija istovremeno obavještava Evropski parlament i Savjet. 5. Preneseni akti doneseni u skladu s članom 20 stav 5, članom 35 stav 3, članom 43 stav 2 i članom 56 stav 13 stupaju na snagu samo ako ni Evropski parlament ni Savjet nijesu izrazili prigovor u roku od mjesec dana od prijave tog akta Evropskom parlamentu i Savjetu ili ako, prije isteka tog roka, Evropski parlament i Savjet obavještene Komisiju da neće imati prigovora. Taj period može da se produži za dva mjeseca na inicijativu Evropskog parlamenta i Savjeta.				
Član 61 Mjere primjene Na zahtjev države članice, regulatornog tijela ili na sopstvenu inicijativu, Komisija ispituje posebne mjere koje su donijela nacionalna tijela u odnosu na primjenu ove direktive, u vezi s uslovima pristupa željezničkoj infrastrukturi i uslugama, izdavanja dozvola željezničkim prevoznicima, utvrđivanja naknade za korišćenje infrastrukture i dodjelom kapaciteta u roku od 12 mjeseci od donošenja tih mjera. Komisija odlučuje u skladu s postupkom iz člana 62 stav 2 o mogućem nastavku primjene predmetne mjere u roku od četiri mjeseca od prijema takvog zahtjeva.	Nema odgovarajuće odredbe	Neprimjenljivo		
Član 62 Procedura pred odborom 1. Komisiji pomaže odbor. Taj odbor je odbor u smislu Regulative (EU) br. 182/2011. 2. Pri upućivanju na ovaj stav, primjenjuje se član 4 Regulative (EU) br. 182/2011. 3. Pri upućivanju na ovaj stav, primjenjuje se član 5 Regulative (EU) br. 182/2011. Ako odbor ne donese mišljenje o nacrtu sprovedbenog akta koji se donosi u skladu s članom 10 stav 4, članom 11 stav 4, članom 12 stav 5, članom 13 stav 9, članom 17 stav 5, članom 31 st. 3 i 5, članom 32 stav 4 i članom 57 stav 8, Komisija neće	Nema odgovarajuće odredbe	Neprimjenljivo		

donijeti nacrt sprovedbenog akta i primjenjuje se član 5 stav 4 podstav 3 Regulative (EU) br. 182/2011.				
Član 63 Izvještaj 1. Najkasnije do 31. decembra 2012, Komisija podnosi Evropskom parlamentu, Savjetu, Evropskom ekonomsko - socijalnom komitetu i Komitetu regiona izvještaj o sprovođenju Poglavlja II. U tom izvještaju se procjenjuje i razvoj tržišta, uključujući stanje pripreme daljeg otvaranja tržišta željezničkih usluga. Komisija u svom izvještaju isto analizira različite modele organizacije ovog tržišta i efekat ove direktive na ugovore o javnim uslugama i njihovo finansiranje. Pritom Komisija uzima u obzir sprovođenje Regulative (EZ) br. 1370/2007 i unutrašnje razlike između država članica (gustinu mreža, broj putnika, prosječnu udaljenost). Komisija, ako je prikladno, predlaže zakonodavne mjere u vezi s otvaranjem domaćeg tržišta željezničkog prevoza putnika i razvoj odgovarajućih uslova za osiguranje nediskriminatornog pristupa infrastrukturi nadovezujući se na postojeće zahtjeve za razdvajanjem između upravljanja infrastrukturom i prevoza i procjenjuje uticaj takvih mjera. 2. U svijetlu iskustva stečenog kroz mrežu regulatornih tijela, Komisija, do 16. decembra 2014. godine, podnosi Evropskom parlamentu, Savjetu, Evropskom ekonomsko - socijalnom komitetu i Komitetu regiona, izvještaj o saradnji između regulatornih tijela. Komisija, ako je potrebno, predlaže komplementarne mjere za osiguravanje integrisanog regulatornog nadzora evropskog tržišta željezničkih usluga, posebno za međunarodne usluge. U tom cilju se razmatraju i zakonodavne mjere, ako je potrebno.	Nema odgovarajuće odredbe	Neprimjenljivo		
Član 64 Prenošenje 1. Države članice donose zakone i druge propise potrebne za usklađivanje s ovom direktivom uključujući u	Rok za donošenje podzakonskih akata Član 119	Potpuno usklađeno		

odnosu na usklađenost prevoznika, operatora, podnosilaca zahtjeva, tijela i drugih pravnih lica do 16. juna 2015. One o tome odmah obavještavaju Komisiju. Kad države članice donose ove odredbe, te odredbe prilikom njihove službene objave sadrže upućivanje na ovu direktivu ili se uz njih navode takva upućivanja. Ona će uključivati i izjavu za upućivanje na postojeće zakone i druge propise na Ddirektive koje se stavljaju van snage ovom direktivom i predstavljaju upućivanja na ovu direktivu. Države članice određuju načine tog upućivanja i formulaciju izjave. 2. Države članice Komisiji dostavljaju tekst glavnih odredbi nacionalnog prava koje donose u oblastima na koje se odnosi ova direktiva. Obaveze u vezi s prenošenjem i sprovođenjem poglavlja II i IV ove direktive ne primjenjuju se na Kipar i Maltu dok na njihovim državnim prostorima ne postoji željeznički sistem.	Podzakonski akti za sprovođenje ovog zakona donijeće se u roku od dvije godine od dana stupanja na snagu ovog zakona. Do donošenja propisa iz stava 1 ovog člana primjenjivaće se propisi koji su doneseni na osnovu Zakona o željeznici („Službeni list CG", broj <u>27/13</u>), ako nijesu u suprotnosti sa odredbama ovog zakona. Osnivanje Agencije Član 120 Imenovanje predsjednika i članova Savjeta Agencije, u skladu sa ovim zakonom, izvršiće se u roku od tri mjeseca od dana stupanja na snagu ovog zakona. Imenovanje idirektora Agencije izvršiće se u roku od dva mjeseca od dana imenovanja Savjeta Agencije. Sredstva za početak rada Agencije Član 121 Do početka ostvarivanja sopstvenih prihoda Agenciji će se obezbijediti sredstva za rad iz Budžeta Crne Gore, u vidu novčane pozajmice. Agencija je dužna da pozajmljena sredstva iz stava 1 ovog člana vrati na način i u rokovima utvrđenim ugovorom o zajmu zaključenim sa organom državne uprave nadležnom za poslove željeznički saobraćaj. Usklađivanje unutrašnje organizacije i akata Član 122 Privredna društva, druga pravna lica i preduzetnici na koje se odnosi ovaj zakon dužni su da usklade svoje poslovanje u skladu sa ovim zakonom u roku od godinu dana od dana stupanja na snagu ovog zakona. Postupci koji su pokrenuti prije stupanja na snagu ovog zakona, a koji se odnose na izdavanje licenci, sertifikata i dozvola, okončaće se po propisima koji su važili do dana stupanja na snagu ovog zakona. Odredbe ovog zakona kojima se uređuju cijene pristupa i cijene pristupa kolosjecima koji povezuju sa uslužnim objektima primjenjivaće se od početka važenja Reda vožnje za 2025/2026. godinu.			
---	--	--	--	--

	Upravljač infrastrukture će uskladiti Izjavu o mreži sa ovim zakonom za period važenja prvog reda vožnje koji se utvrđuje poslije stupanja na snagu ovog zakona. Važenje licenci Član 123 Licence za upravljanje infrastrukturuom i licence za prevoz izdate do stupanja na snagu ovog zakona važe do isteka roka na koji su izdate. Početak primjene Član 124 Odredba člana 75 stav 2 ovog zakona primjenjivaće se od dana pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji.			
Član 65 Stavljanje van snage Direktive 91/440/EEZ, 95/18/EZ i 2001/14/EZ, kako su izmijenjene direktivama iz Priloga IX dijela A, stavljaju se van snage s dejstvom od 15. decembra 2012. godine ne dovodeći u pitanje odredbe država članica u vezi s vremenskim rokovima za prenošenje u nacionalno pravo direktiva iz Dijela B Priloga IX. Upućivanja na direktive stavljene van snage smatraju se upućivanjima na ovu direktivu i čitaju se u skladu s uporednom tabelom u Prilogu X.	Nema odgovarajuće odredbe	Neprenosivo		
PRILOG I SPISAK SASTAVNIH DJELOVA ŽELJEZNIČKE INFRASTRUKTURE Željeznička infrastruktura sastoji se od sljedećih sastavnih djelova, pod uslovom da oni čine dio otvorene pruge s glavnim kolosijecima, uključujući sporedne kolosjeke, ali isključujući kolosjeke smještene unutar radionica za popravku željezničkih vozila, depoa ili hangara za lokomotive te sporedne ili kolosjeke za privatno korišćenje (industrijske kolosjeke): — zemljište, — pruga i pružno tijelo, naročito nasipi, usjeci, odvodni kanali i jarci, zidani usjeci, propusti, obložni zidovi, zaštitni biljni pojasevi za nagibe uz prugu itd.; peroni i	Sastavni djelovi infrastrukture Član 12 Infrastruktura obuhvata donji i gornji stroj pruge, objekte na pruzi (mostove, vijadukte, tunele, propuste i druge objekte), stanične kolosjeke, telekomunikaciona, signalno-sigurnosna, elektrovučna, elektroenergetska i ostala postrojenja i uređaje na pruzi, opremu pruge, zgrade željezničkih službenih mjesta i ostale objekte na željezničkim službenim mjestima, koji su u funkciji organizovanja i regulisanja željezničkog saobraćaja, sa zemljištem koje služi tim zgradama, pružni pojas i vazdušni prostor iznad pruge u visini od 12 m, odnosno 14 m kod dalekovoda napona preko 220 kV, računajući iznad gornje ivice šine.	Potpuno usklađeno	Materija je regulisana i Pravilnikom o bližem sadržaju sastavnih djelova željezničke infrastrukture	

utovarno-istovarne rampe, uključujući putničke stanice i robne terminale, pješačke staze; pregradni zidovi, živice, ograde; pojasevi zaštite od požara; aparatura za grijanje skretnica itd.; snjegobrani, — konstrukcijske građevine: mostovi, propusti i drugi nadvožnjaci, tuneli, natkriveni usjeci i drugi podvožnjaci; potporni zidovi, konstrukcije za zaštitu od lavina, odrona kamenja, itd, — željezničko-drumski prelazi, uključujući uređaje za osiguranje bezbjednosti drumskog saobraćaja, — gornji stroj pruge, naročito: šine, šine vodilice i zaštitne šine, pragovi i uzdužni nosači, kolosiječni pričvrtni i spojni pribor, kolosiječni posip uključujući tucanik i pijesak; skretnice, ukrštanja itd.; okretnice i prenosnice (osim onih rezervisanih isključivo namijenjene za lokomotive), — pristupni putevi za putnike i robu, uključujući pristupne puteve i pristup za putnike koji dolaze ili odlaze pješice, — signalno-sigurnosni i telekomunikacioni uređaji na otvorenoj pruzi, u stanicama i na ranžirnim stanicama, uključujući postrojenja za proizvodnju, transformaciju i distribuciju električne energije za signalno-sigurnosne i telekomunikacione uređaje; zgrade za takve sisteme ili postrojenja; kolosiječne kočnice, — rasvjetni sistemi za saobraćajne i sigurnosne svrhe, — postrojenja za transformaciju i prenos električne energije za vuču vozova; podstanice, vodovi između podstanica i kontaktne mreže, kontakti vod i stubovi; treća pruga s nosačima, — zgrade koje koristi odjeljenje za infrastrukturu, uključujući dio uređaja za naplatu prevoznih naknada.	Bliži sadržaj sastavnih djelova infrastrukture propisuje Ministarstvo. <u>PRAVILNIK O BLIŽEM SADRŽAJU SASTAVNIH DJELOVA ŽELJEZNIČKE INFRASTRUKTURE</u>			
PRILOG II USLUGE KOJE SE PRUŽAJU ŽELJEZNIČKIM PREVOZNICIMA (iz člana 13) 1. Minimalni pristupni paket uključuje:	Usluge koje se pružaju željezničkim prevoznicima Član 51	Potpuno usklađeno		

(a) obradu zahtjeva za dodjelu željezničkog infrastrukturnog kapaciteta; (b) pravo korišćenja dodijeljenog kapaciteta; (c) korišćenje željezničke infrastrukture, uključujući skretnice i čvorišta; (d) upravljanje saobraćajem vozova uključujući signalizaciju, regulaciju, prijem i otpremu vozova i saopštavanje i davanje informacija o kretanju vozova; (e) korišćenje opreme za snabdijevanje električnom energijom potrebnom za vuču voza, gdje je na raspolaganju; (f) sve ostale podatke potrebne za pružanje usluge za koju je kapacitet dodijeljen. 2. Pristup, uključujući pristup prugom, mora da se dà sljedećim uslužnim objektima, ako postoje, kao i uslugama koje se pružaju u tim objektima: (a) putničkim stanicama, staničnim zgradama i drugim objektima, uključujući displeje za prikaz informacija o vozovima i odgovarajuće mjesto za usluge izdavanja karata; (b) robnim terminalima; (c) ranžirnim stanicama i objektima za formiranje vozova, uključujući objekte za manevrisanje; (d) garažnim kolosijecima; (e) objektima za održavanje, osim objektima za redovno održavanje posebno namijenjenim za vozove velikih brzina ili druge vrste željezničkih vozila za koje su potrebni posebni objekti; (f) ostalim tehničkim objektima, uključujući objekte za čišćenje i pranje; (g) objektima pomorskih luka i luka unutrašnjih voda koje su povezane sa željezničkom mrežom; (h) objektima za servisiranje; (i) objektima za snabdijevanje gorivom i snabdijevanje gorivom u tim objektima, za što se naknade prikazuju zasebno na računima. 3. Dodatne usluge mogu da obuhvataju:	Upravljač infrastrukture pruža željezničkim prevoznicima sa kojima je zaključio ugovor o korišćenju željezničke infrastrukture minimalni pristupni paket usluga, koji obuhvata: - postupanje sa zahtjevima za kapacitetom željezničke infrastrukture; - pravo da se koristi dodijeljeni kapacitet; - korišćenje željezničke infrastrukture, uključujući skretnice i čvorišta; - upravljanje saobraćanjem vozova, uključujući signalizaciju, regulisanje, prijem i otpremu vozova, komunikaciju i pružanje informacija o kretanju voza; - korišćenje opreme za napajanje električnom energijom za vuču, ako postoji; - sve ostale informacije neophodne za realizaciju ili izvršenje prevoza za koji je kapacitet dodijeljen. Cijena pristupa uključuje minimalni pristupni paket usluga. Osnovne, dodatne i prateće usluge koje se pružaju željezničkim prevoznicima Član 52 Željezničkim prevoznicima, na njihov zahtjev, mora da bude omogućen pristup, uslužnim objektima, uključujući pristupne kolosjeke, kao i korišćenje osnovnih usluga koje se pružaju u ovim objektima, pod uslovima koji su nediskriminatorni i transparentni, u skladu sa ovim zakonom. Uslužni objekti iz stava 1 ovog člana su: 1) stanične zgrade, odnosno dio staničnih zgrada, u putničkim stanicama, namijenjen putnicima u željezničkom saobraćaju, i drugi objekti u funkciji putničkog saobraćaja, uključujući displej za informacije o putovanju i odgovarajuća mjesta za usluge izdavanja karata; 2) teretni terminali; 3) ranžirne stanice i kolosjeci za formiranje vozova, uključujući kolosjeke i postrojenja za manevrisanje;			
---	--	--	--	--

(a) električnu energiju potrebnu za vuču vozova, naknade za koju će se prikazivati na računima odvojeno od naknada za korišćenje opreme za snabdijevanje električnom energijom, ne dovodeći u pitanje primjenu Direktive 2009/72/EZ; (b) prethodno zagrijavanje putničkih vozova; (c) posebno prilagođene ugovore za: — kontrolu prevoza opasne robe, — pomoć u upravljanju neuobičajenim vozovima. 4. Prateće usluge mogu da obuhvataju: (a) pristup telekomunikacionim mrežama; (b) pružanje dodatnih informacija; (c) tehnički pregled željezničkih vozila; (d) usluge izdavanja karata u putničkim stanicama; (e) usluge redovnog održavanja koje se pružaju u objektima za održavanje posebno namijenjenim za vozove velikih brzina ili drugim vrstama željezničkih vozila koja zahtijevaju posebne objekte.	4) kolosjeci za gariranje namijenjeni vozilima željezničkih prevoznika koja su u funkciji korišćenja dodijeljenog kapaciteta infrastrukture; 5) objekti za održavanje voznih sredstava, sa izuzetkom objekata za održavanje namijenjenih vozovima za velike brzine ili za druge vrste voznih sredstava koja zahtijevaju specifične objekte, u kojima se vrše radovi koji se ne izvode rutinski kao dio svakodnevnih aktivnosti i zahtijevaju da se vozilo isključi iz saobraćaja; 6) ostali tehnički objekti, uključujući objekte za čišćenje i pranje; 7) pomorski i unutrašnji objekti luka povezani sa željezničkim aktivnostima; 8) objekti za pružanje pomoći; 9) objekti za skladištenje i snabdijevanje gorivom, za koje se cijene iskazuju odvojeno. Željezničkim prevoznicima se, pored minimalnog pristupnog paketa usluga i osnovnih usluga, mogu pružati i dodatne i prateće usluge. Dodatne usluge obuhvataju: 1) električnu energiju za vuču; 2) predgrijavanje putničkih vozova; 3) upotreba kolskih vaga; 4) prilagođene ugovore za: - kontrolu prevoza opasne robe, - pomoć u saobraćanju specijalnih vozova. Prateće usluge obuhvataju: 1) pristup telekomunikacionim mrežama; 2) pružanje dodatnih informacija; 3) tehnički pregled voznih sredstava; 4) usluge izdavanja karata u putničkim stanicama; 5) usluge održavanja koje se pružaju u objektima za održavanje namijenjenim vozovima za velike brzine ili drugim vrstama voznih sredstava koja zahtijevaju specifične objekte, u kojima se vrše radovi koji se ne izvode rutinski kao dio svakodnevnih aktivnosti i zahtijevaju da se vozilo isključi iz saobraćaja.			
---	--	--	--	--

Obezbeđivanje električne energije za vuču željezničkim prevoznicima od strane upravljača infrastrukture, odnosno operatora uslužnog objekta, ne smatra se energetsom djelatnošću u skladu sa zakonom kojim se uređuje energetika. Upravljač infrastrukture, odnosno operator uslužnog objekta koji posjeduje element željezničke infrastrukture je krajnji kupac električne energije u skladu sa zakonom kojim se uređuje energetika. Upravljač infrastrukture posebno iskazuje cijene za osnovne, dodatne i prateće usluge koje on pruža uz minimalni pristupni paket usluga, u skladu sa zaključenim ugovorom o korišćenju infrastrukture. Operatori uslužnih objekata dužni su da preciziraju asortiman i cijenu osnovnih usluga koje pružaju željezničkim prevoznicima, a koje upravljač infrastrukture unosi u Izjavu o mreži. Cijena iz stava 8 ovog člana iskazuje se za: - pristup željezničkoj infrastrukturi i pristup kolosjecima koji povezuju uslužne objekte i određuje se na osnovu troškova nastalih kao rezultat saobraćanja vozova, a može da uključuje i troškove koji nastaju zbog nedostataka kapaciteta dijela infrastrukture u periodu zagušenja; - pristup kolosjecima unutar uslužnih objekata i pružanje usluga u tim objektima i ne smije da premaši zbir troškova pružanja usluga i razumne dobiti. Željezničkim prevoznicima kojima je omogućen pristup kolosjecima koji povezuju sa uslužnim objektom, odnosno kolosjecima koji su u sklopu infrastrukture uslužnog objekta, operator uslužnog objekta pruža minimalni pristupni paket usluga. Operator uslužnog objekta i podnosilac zahtjeva za pristup i pružanje usluga u uslužnom objektu, odnosno željeznički prevoznik koga odredi podnosilac zahtjeva koji nije željeznički prevoznik, ugovorom uređuju međusobna prava i obaveze u vezi sa dogovorenim uslugama iz ovog člana i			
--	--	--	--

pristupom kolosjecima koji čine infrastrukturu tog uslužnog objekta.
Način pružanja usluga i pristup objektima, dodatnih usluga i pratećih usluga iz stava 1 ovog člana propisuje Ministarstvo.

Pristup uslugama koje se pružaju željezničkim prevoznicima

Član 50

Operatori uslužnih objekata dužni su u razumnom roku, koji određuje Agencija, odgovoriti na zahtjev željezničkog prevoznika za pristup uslužnom objektu i za pružanje usluga u uslužnom objektu.

Zahtjevi iz stava 1 ovog člana mogu se odbiti isključivo ako postoje izvodljive alternative koje željezničkim prevoznicima omogućavaju da obavljaju prevoz robe ili putnika na istim ili alternativnim prevoznim putevima pod ekonomski prihvatljivim uslovima.

Ako se zahtjevi željezničkih prevoznika odnose na pristup i pružanje usluga u uslužnom objektu kojim upravlja operator uslužnog objekta iz člana 49 stav 2 ovog zakona, operator uslužnog objekta je dužan da opravda u pisanom obliku odluku o odbijanju i navede izvodljive alternative u drugim objektima.

Operator uslužnog objekta će, u slučaju sukobljenih zahtjeva željezničkih prevoznika, nastojati da ispuni sve zahtjeve u mjeri u kojoj je to moguće.

Ako nije dostupna izvodljiva alternativa, i nije moguće ispuniti sve zahtjeve za kapacitetom za relevantan uslužni objekat, podnosilac zahtjeva može podnijeti zahtjev za pokretanje postupka (u daljem tekstu: zahtjev) Agenciji, u roku od 30 dana od dana saznanja za odbijanje njegovog zahtjeva za pristup i pružanje usluga u uslužnom objektu.

Ako se uslužni objekat iz člana 49 stav 2 ovog zakona ne koristi najmanje dvije uzastopne godine, a operatoru tog objekta su željeznički prevoznici izrazili interes za pristup, vlasnik tog uslužnog objekta je obavezan da objavi da je eksploatacija objekta dostupna za lizing ili zakup kao

	željeznički uslužni objekat, u cijelosti ili djelimično, osim ako operator tog uslužnog objekta dokaže da je u toku postupak vraćanja u prethodno stanje zbog čega nije moguća njegova upotreba od strane bilo kog željezničkog prevoznika. Željeznički prevoznici mogu da zahtjevaju, kao prateće usluge, usluge navedene u članu 49 stav 5 ovog zakona od upravljača infrastrukture ili drugih operatora uslužnih objekata. Operator uslužnog objekta je u obavezi da izvrši tražene pomoćne usluge, ali ako odluči da ponudi bilo koju od ovih usluga, pruža ih željezničkim prevoznicima na njihov zahtjev i na nediskriminatorski način. Izjava o mreži Član 50 tač 7 i 8 Upravljač infrastrukture je dužan da svake kalendarske godine donosi Izjavu o mreži, na osnovu koje se radi godišnji red vožnje, uz saglasnost Agencije. Izjava o mreži je akt upravljača infrastrukture sa detaljnim prikazom raspoložive infrastrukture, namijenjen prevoznicima koji podnose zahtjev za dodjelu kapaciteta infrastrukture. Izjava o mreži sadrži: 7) podatke o minimalnom pristupnom paketu usluga iz člana 48 ovog zakona; 8) podatke o uslužnim objektima i spisak usluga koje se pružaju u sklopu tih objekata;			
PRILOG III SOLVENTNOST (iz člana 20) Podaci koje moraju da daju prevoznici koji traže dozvolu u skladu s članom 20 obuhvataju sljedeće: (a) raspoloživa finansijska sredstva, uključujući stanje bankovnog računa, ugovorena prekoračenja i kredite; (b) novčana sredstva i imovinu koji su dostupni kao garancija;	Uslovi za licenciranje željezničkih prevoznika Član 75 Licenca za prevoz izdaje se podnosiocu zahtjeva, privrednom društvu ili drugom pravnom licu čija je registrovana pretežna djelatnost pružanje usluga željezničkog prevoza robe i/ili putnika, kao i privrednom društvu ili drugom pravnom licu koje obavlja ili će obavljati željeznički prevoz za sopstvene potrebe, koji pruži dokaze o ispunjavanju uslova koji se odnose na dobar ugled,	Djelimično usklađeno	Potpuna usklađenost će se postići donošenjem podzakonskog akta kojim će se propisati uslovi koji se odnose na dobar ugled, finansijsku sposobnost, stručnost, ispunjavanje tehničkih uslova, ispunjavanje	2 godine od dana stupanja na snagu ovog zakona.

(c) radni kapital; (d) relevantne rashode, uključujući kupovne troškove plaćanja za vozila, zemljište, zgrade, uređaje i željeznička vozila; (e) opterećenja na imovini željezničkog prevoznika; (f) poreze i doprinose za socijalno osiguranje.	finansijsku sposobnost, stručnost, ispunjavanje tehničkih uslova, ispunjavanje uslova za pristup kretanje, boravak i rad osoba smanjene pokretljivosti i osoba sa invaliditetom i pokrće za građansku odgovornost, u skladu sa ovim zakonom. Provjera finansijske sposobnosti iz stava 1 ovog člana vrši se na osnovu sljedećih podataka: - raspoloživih finansijskih sredstava, uključujući stanje bankovnog računa, ugovorena prekoračenja i zajmove; - novčana sredstva i imovinu koji su dostupni kao jemstvo; - obrtnog kapitala; - rashoda, uključujući kupovne troškove plaćanja za vozila, zemljište, zgrade, uređaje i željeznička vozila; - opterećenja na imovini željezničkog prevoznika; - poreza i doprinosa koji se uplaćuju u skladu sa zakonom kojim se uređuje penzijsko i invalidsko osiguranje. Licenca za prevoz izdaje se prevozniku koji je osiguran za štetu posljedica vanrednog udesa, za štetu prčinjenu putnicima, prtljagu, robi, poštanskim pošiljkama ili trećim licima, u skladu sa zakonom i potvrđenim međunarodnim ugovorima. Bliže uslove iz stava 1 ovog člana propisuje Ministarstvo. Bliže uslove iz stava 1 ovog člana propisuje Ministarstvo.		uslova za pristup kretanje, boravak i rad osoba smanjene pokretljivosti i osoba sa invaliditetom i pokrće za građansku odgovornost	
PRILOG IV SADRŽAJ IZJAVE O MREŽI (iz člana 27) Izjava o mreži iz člana 27 sadrži sljedeće podatke: 1. Odsjek u kojem se opisuje priroda infrastrukture koja je dostupna željezničkim prevoznicima i uslovi za pristup toj infrastrukturi. Podaci u ovom odsjeku moraju da budu na godišnjoj osnovi usklađeni ili upućuju na registre željezničke infrastrukture koji se objavljuju u skladu s članom 35 Direktive 2008/57/EZ.	Izjava o mreži Član 50 Upravljač infrastrukture je dužan da svake kalendarske godine donosi Izjavu o mreži, na osnovu koje se radi godišnji red vožnje, uz saglasnost Agencije. Izjava o mreži je akt upravljača infrastrukture sa detaljnim prikazom raspoložive infrastrukture, namijenjen prevoznicima koji podnose zahtjev za dodjelu kapaciteta infrastrukture. Izjava o mreži sadrži:	Potpuno usklađeno		

2. Odsjek o načelima za određivanje naknada i tarifama. On mora da sadrži odgovarajuće pojedinosti o programima ubiranja naknada i dovoljno podataka o naknadama, kao i sve druge potrebne podatke o pristupu koji se odnose na usluge iz Priloga II koje pruža samo jedan pružalac usluga. U njemu se navode pojedinosti o metodologiji, pravilima i, ako je primjenljivo, mjerilima koja se koriste za primjenu čl. 31 do 36, u odnosu na troškove i naknade. Mora da sadrži podatke o promjenama naknada o kojima se već odlučilo ili koje su predviđene u sljedećih pet godina, ako ih ima. 3. Odsjek o načelima i kriterijumima dodjele kapaciteta. Njime se utvrđuju opšte karakteristike infrastrukturnog kapaciteta koji željeznički prevoznici imaju na raspolaganju i bilo koja ograničenja koja se odnose na njegovo korišćenje, uključujući moguće zahtjeve za dodjelu kapaciteta za održavanje. Njime se takođe određuju postupci i rokovi koji se odnose na postupak dodjele kapaciteta. On sadrži određene kriterijume koji se primjenjuju za vrijeme tog postupka, naročito: (a) postupke prema kojima podnosioci zahtjeva mogu da zatraže kapacitet od upravljača infrastrukture; (b) uslove koje podnosioci zahtjeva moraju da ispunjavaju; (c) rokove za podnošenje zahtjeva za dodjelu kapaciteta i dodjelu kapaciteta, kao i postupke koji treba da se slijede prilikom podnošenja zahtjeva kao i postupke za uvrštavanje u vozni red planiranih i nepredviđenih radova na održavanju; (d) načela postupka usaglašavanja i sistema rješavanja sporova koji su dostupni kao dio ove procedure; (e) postupke koji treba da se slijede i kriterijume koji treba da se primjenjuju u slučaju zagušenja infrastrukture; (f) pojedinosti o ograničenjima korišćenja infrastrukture;	14) prikaz karakteristika infrastrukture koja je na raspolaganju podnosiocima zahtjeva; 15) uslove za dodjelu kapaciteta infrastrukture; 16) postupke i kriterijume za raspodjelu kapaciteta infrastrukture; 17) kriterijume za utvrđivanje troškova i naknada za korišćenje infrastrukture; 18) postupke u slučaju zagušene infrastrukture; 19) postupak koordinacije iz člana 59 ovog zakona; 20) podatke o minimalnom pristupnom paketu usluga iz člana 48 ovog zakona; 21) podatke o uslužnim objektima i spisak usluga koje se pružaju u sklopu tih objekata; 22) druge podatke od značaja za dodjelu kapaciteta infrastrukture. Izjava o mreži mora da se redovno ažurira i po potrebi mijenja, a ako se promjena odnosi na visinu naknade za korišćenje trase iz člana 63 ovog zakona mora da se objavi najmanje dva mjeseca prije promjene. Izjava o mreži objavljuje se na internet stranici upravljača infrastrukture, na crnogorskom i engleskom jeziku, najkasnije četiri mjeseca prije roka za podnošenje zahtjeva za dodjelu kapaciteta infrastrukture. Bliži sadržaj, način pripreme i izrade Izjave o mreži propisuje Ministarstvo.			
--	---	--	--	--

(g) uslove pod kojima se prethodni stepen iskorišćenosti infrastrukturnog kapaciteta uzima u obzir prilikom određivanja prioriteta u postupku dodjele. Navode se pojedinih mjera koje se preduzimaju za osiguranje jednakog tretmana usluga prevoza tereta, međunarodnih usluga i zahtjeva koji su podložni ad-hoc postupku. Sadrži šablon za podnošenje zahtjeva za dodjelu kapaciteta. Upravljač infrastrukture objavljuje iscrpne podatke o postupcima dodjele za međunarodne trase vozova. 4. Odsjek o podacima koji se odnose na podnošenje zahtjeva za izdavanje dozvole iz člana 25 direktive i rješenja o bezbjednosti izdata u skladu s Direktivom 2004/49/EZ ili u kojem se navodi internetska stranica na kojoj su dostupni ti podaci mora da bude dostupan besplatno u elektronskom obliku. 5. Odsjek o informacijama o postupcima rješavanja sporova i žalbenim postupcima u vezi sa pitanjima pristupa željezničkoj infrastrukturi i uslugama i programom rada iz člana 35. 6. Odsjek o informacijama o pristupu i naknadama za korišćenje uslužnih objekata iz Priloga II. Operatori uslužnih objekata koji nijesu pod kontrolom upravljača infrastrukture dostavljaju podatke o naknadama za pristup objektu i pružanju usluga i podatke o tehničkim uslovima za pristup radi uključivanja u izvještaj o mreži ili navode internetsku stranicu na kojoj su takvi podaci dostupni besplatno u elektronskom obliku. 7. Model okvirnog sporazuma između upravljača infrastrukture i podnosioca zahtjeva u skladu s članom 42.				
PRILOG V OSNOVNA NAČELA I PARAMETRI UGOVORA IZMEĐU NADLEŽNIH TIJELA I UPRAVLJAČA INFRASTRUKTURE (iz člana 30) U ugovoru se navode odredbe člana 30 i on uključuje barem sljedeće elemente:	Član 13 st. 3 i 4 Djelatnost upravljanja infrastrukturom mogu da obavljaju i više upravljača infrastrukture koji ispunjavaju uslove utvrđene ovim zakonom. Djelatnost upravljanja infrastrukturom obavlja se na osnovu ugovora o upravljanju infrastrukturom koji se zaključuje sa Vladom.	Djelimično usklađeno	Potpuna usklađenost će se postići donošenjem Ugovora o upravljanju infrastrukturom koji se zaključuje sa Vladom CG	I kvartal 2026

(1)opseg ugovora u odnosu na infrastrukturu i uslužne objekte iz Priloga II. Obuhvata sve aspekte upravljanja infrastrukturom, uključujući održavanje i obnovu infrastrukture u upotrebi. Ako je potrebno, može da se obuhvati i izgradnja nove infrastrukture; (2)strukturu plaćanja ili sredstava koja su dodijeljena za infrastrukturne usluge iz Priloga II, za održavanje i obnovu ili za rješavanje postojećih kašnjenja u održavanju i obnovi. Ako je potrebno, može da se obuhvati struktura plaćanja i sredstva za novu infrastrukturu; (3)rezultate rada u odnosu na korisnike, u obliku pokazatelja i kriterijuma kvaliteta koji obuhvataju elemente kao što su: (a)saobraćanje vozova, u smislu brzine i pouzdanosti pruga, kao i zadovoljstvo korisnika; (b)kapacitet mreže; (c)upravljanje imovinom; (d)opseg aktivnosti; (e)nivo bezbjednosti; i (f)zaštita životne sredine; (4)opseg mogućeg kašnjenja u održavanju i imovina koja će izaći iz upotrebe i time izazvati drugačije finansijske tokove; (5)podsticaje iz člana 30 stav 1, osim podsticaja koji se sprovode kroz regulatorne mjere u skladu s članom 30 stav 3; (6)minimalne obaveze izvještavanja za upravljača infrastrukture u smislu sadržaja i učestalosti izvještavanja, uključujući podatke koji se objavljuju svake godine; (7)dogovoreno trajanje ugovora, koji mora da bude u skladu s trajanjem poslovnog plana upravljača infrastrukture, koncesije ili dozvole, ako je potrebno, te okvir za izračunavanje naknada i pravila koje je propisala država; (8) pravila postupanja u slučaju velikih smetnji u radu ili hitnih situacija, uključujući planove za vanredne situacije				
--	--	--	--	--

i prevremeni raskid ugovora, te pravovremeno informisanje korisnika; (9) mjere koje se preduzimaju u slučaju povrede ugovornih obaveza od strane jedne od ugovornih strana, ili, u izuzetnim slučajevima koji imaju uticaja na dostupnost javnih sredstava: to uključuje uslove i postupke za ponovno pregovaranje i prevremeni raskid.				
PRILOG VI ZAHTJEVI ZA TROŠKOVE I NAKNADE U VEZI SA ŽELJEZNIČKOM INFRASTRUKTUROM (iz člana 32 stav 1 i člana 35) 1. Parovi koje upravljači infrastrukture moraju da uzmu u obzir kod definicije spiska tržišnih segmenata radi uvođenja marži u sistem ubiranja naknada prema članu 32 stav 1 uključuju barem sljedeće: (a) usluge prevoza putnika naspram usluga prevoza robe; (b) vozove koji prevoze opasnu robu naspram drugih teretnih vozova; (c) nacionalne naspram međunarodnih usluga; (d) kombinovani prevoz naspram direktnih vozova; (e) gradske ili regionalne naspram međugradskih putničkih usluga; (f) teretne vozove s kontejnerima naspram vozova s jednim natovarenim vagonom; (g) redovne naspram povremenih linija. 2. Plan rada iz člana 35 mora da se zasniva na sljedećim osnovnim načelima: (a) kako bi se postigao dogovoreni nivo efikasnosti i kako se ne bi ugrozila ekonomska održivost usluge, upravljač infrastrukture dogovara s podnosiocima zahtjeva osnovne parametre naknada koje zavise od poslovanja, posebno trajanja kašnjenja, maksimalni iznos plaćanja shodno naknadama koje zavise od poslovanja, kako za pojedine vožnje voza, tako i za sve vožnje voza željezničkog prevoznika u određenom vremenskom periodu;	Visina naknade za korišćenje trase Član 66 Za korišćenje trase korisnik plaća naknadu upravljaču infrastrukture. Visinu naknade iz stava 1 ovog člana utvrđuje upravljač infrastrukture na osnovu sljedećih kriterijuma: 25) troškova održavanja infrastrukture, organizovanja i regulisanja željezničkog saobraćaja; 26) dužine mreže infrastrukture koju koristi korisnik trase; 27) broja željezničkih voznih sredstava kojima korisnik trase obavlja prevoz; 28) vrste željezničkih voznih sredstava kojima korisnik trase obavlja prevoz; 29) sastava voza; 30) voznih kilometara; 31) osovinskog opterećenja; 32) vremena korišćenja infrastrukture; 33) smjera prevoza; 34) brzine voza; 35) kategorije voza; 36) popusta. Na visinu naknada za korišćenje trase saglasnost daje Agencija. Naknada iz stava 1 ovog člana je prihod upravljača infrastrukture i ne odnosi se na korišćenje infrastrukture iz člana 67 ovog zakona.	Djelimično usklađeno	Potpuna usklađenost će se postići donošenjem podzakonskog akta kojim će se definisati Metodologija vrednovanja kriterijuma za utvrđivanje visine naknada za korišćenje trase iz člana 63 Zakona i donošenjem podzakonskog akta kojim se uređuje sadržaj Izjave o mreži	2 godine od dana stupanja na snagu ovog zakona.

(b) upravljač infrastrukture svim željezničkim prevoznicima saopštava vozni red na osnovu kojeg se izračunavaju kašnjenja i to barem pet dana prije vožnje voza. Upravljač infrastrukture može da primijeni i kraći period obavještanja u slučaju više sile ili izmjena voznog reda; (c) sva kašnjenja se pripisuju jednoj ili više kategorija ili podkategorija kašnjenja: 1. Upravljanje radom/planiranjem za koje je odgovoran upravljač infrastrukture 1.1. Sastavljanje voznog reda 1.2. Formiranje vozova 1.3. Greške u upravljanju željezničkim saobraćajem 1.4. Nepravilna primjena pravila prvenstva 1.5. Osoblje 1.6. Drugi uzroci 2. Infrastrukturni uređaji za koje je odgovoran upravljač infrastrukture 2.1. Signalno-sigurnosni uređaji 2.2. Signalno-sigurnosni uređaji na željezničko-drumskim prelazima 2.3. Telekomunikacioni uređaji 2.4. Elektroenergetski uređaji 2.5. Kolosjek 2.6. Građevinski objekti 2.7. Osoblje 2.8. Drugi uzroci 3. Uzroci u oblasti gradnje za koje je odgovoran upravljač infrastrukture 3.1. Planirani građevinski radovi 3.2. Nepravilnosti u izvođenju građevinskih radova 3.3. Ograničenja brzine zbog oštećenja pruge 3.4. Drugi uzroci 4. Uzroci za koje su odgovorni drugi upravljači infrastrukture 4.1. Oni koje je uzrokovao prethodni upravljač infrastrukture	Metodologiju vrednovanja kriterijuma za utvrđivanje visine naknada za korišćenje trase propisuje Ministarstvo. Član 8 tačka 13 Izjava o mreži je dokument kojim se detaljno utvrđuju opšta pravila, rokovi, postupci i kriterijumi koji se tiču načina obračuna cijena i dodjele kapaciteta, kao i druge relevantne informacije koje su neophodne da bi se mogao podnijeti zahtjev za dodjelu kapaciteta infrastrukture;			
--	--	--	--	--

4.2. Oni koje je uzrokovao sljedeći upravljač infrastrukture 5. Komercijalni uzroci za koje je odgovoran željeznički prevoznik 5.1. Prekoračenje vremena stajanja 5.2. Zahtjev željezničkog prevoznika 5.3. Utovarne i istovarne radnje 5.4. Nepravilnosti pri utovaru i istovaru 5.5. Komercijalna priprema voza 5.6. Osoblje 5.7. Drugi uzroci 6. Željeznička vozila za koja je odgovoran željezničkih prevoznik 6.1. Plan obrta željezničkih vozila i izmjene plana obrta 6.2. Formiranje voza od strane željezničkog prevoznika 6.3. Problemi s putničkim vagonima (prevoz putnika) 6.4. Problemi s teretnim vagonima (prevoz tereta) 6.5. Problemi s vozilima, lokomotivama i motornim vozovima 6.6. Osoblje 6.7. Drugi uzroci 7. Uzroci za koje su odgovorni drugi željeznički prevoznici 7.1. Oni koje je uzrokovao sljedeći željeznički prevoznik 7.2. Oni koje je uzrokovao prethodni željeznički prevoznik 8. Vanjski uzroci za koje nije odgovoran ni upravljač infrastrukture niti željeznički prevoznik 8.1. Štrajk 8.2. Birokratija 8.3. Spoljni uticaj 8.4. Efekti vremenskih i prirodnih uzroka 8.5. Kašnjenje zbog spoljnih razloga na sljedećoj mreži 8.6. Drugi uzroci 9. Sekundarni uzroci za koje nije odgovoran ni upravljač infrastrukture ni željeznički prevoznik 9.1. Opasni incidenti, nesreće i hazardi				
--	--	--	--	--

9.2. Zauzetost pruge zbog kašnjenja istog voza 9.3. Zauzetost pruge zbog kašnjenja drugog voza 9.4. Obrt 9.5. Veza voza 9.6. Potrebna dalja istraga; (d) kada je to moguće, kašnjenja se pripisuju jednoj organizaciji, uzimajući u obzir odgovornost za smetnju i mogućnost ponovne normalizacije saobraćajnih uslova; (e) kod izračunavanja plaćanja uzima se u obzir prosječno kašnjenje željezničkih usluga sa sličnim zahtjevima za tačnošću; (f) upravljač infrastrukture, čim je prije moguće, saopštava željezničkim prevoznicima proračun dugovanja u skladu s naknadama koje zavise od poslovanja. Taj proračun obuhvata sva kašnjenja u periodu od najviše mjesec dana; (g) ne dovodeći u pitanje postojeći žalbeni postupak i odredbe člana 56, u slučaju sporova u vezi sa naknadama koje zavise od poslovanja, mora da bude dostupan sistem rješavanja sporova koji će omogućiti brzo rješavanje takvih pitanja. Taj sistem rješavanja sporova mora da bude nepristrasan. U slučaju primjena takvog sistema, odluka mora da bude donesena u roku od 10 radnih dana; (h) upravljač infrastrukture jednom godišnje objavljuje godišnji prosječni nivo poslovanja koji su ostvarili željeznički prevoznici na osnovu glavnih parametara dogovorenih u planu naknada koje zavise od poslovanja.				
PRILOG VII RASPORED ZA POSTUPAK DODJELE (iz člana 43) 1. Red vožnje utvrđuje se jednom u kalendarskoj godini. 2. Promjene reda vožnjec vrše se u ponoć druge subote u decembru. U slučaju promjena ili prilagođavanja nakon zime, naročito kako bi se uzele u obzir, ako je potrebno, promjene u regionalnim voznim redovima	Red vožnje je definisan članom 64 Zakona o bezbjednosti, organizaciji i efikasnosti željezničkog prevoza i Pravilnikom o načinu izrade, sadržaju i postupku objavljivanja reda vožnje vozova. Kapacitet infrastrukture za radove na održavanju Član 63 Upravljač infrastrukture rezerviše kapacitete infrastrukture koji su neophodni radi izvođenja radova na održavanju	Potpuno usklađeno		

putničkih linija, one se unose u ponoć druge subote u junu i u drugim vremenskim intervalima između tih datuma prema potrebi. Upravljači infrastrukture mogu da dogovore različite datume i u tom slučaju će da obavještenje Komisiju ako bi to moglo da ima uticaja na međunarodni saobraćaj. 3. Rok za prijem zahtjeva za kapacitetom koji će se uključiti u vozni red je najkasnije 12 mjeseci prije stupanja na snagu voznog reda. 4. Najkasnije 11 mjeseci prije stupanja na snagu voznog reda, upravljači infrastrukture obezbjeđuju uspostavljanje privremenih međunarodnih trasa vozova u saradnji s drugim relevantnim upravljačima infrastrukture. Upravljači infrastrukture obezbjeđuju njihovo poštovanje u nastavu postupka u što većoj mjeri. 5. Najkasnije četiri mjeseca nakon roka za predavanje ponuda podnosilaca zahtjeva, upravljač infrastrukture mora da pripremi nacrt voznog reda. 6. Upravljač infrastrukture odlučuje o zahtjevima koje zaprimi nakon roka iz tačke 3 u skladu s postupkom objavljenim u izjavi o mreži. Upravljač infrastrukture može promijeniti dodijeljenu trasu voza ako je to nužno da bi se osiguralo najveće moguće usklađivanje svih zahtjeva za dodjelu trase i ako na to pristane podnosilac zahtjeva kojem je trasa dodijeljena. Upravljač infrastrukture ažurira nacrt voznog reda najkasnije mjesec dana prije promjene voznog reda kako bi se uključile sve trase vozova dodijeljene nakon roka iz tačke 3 7. Kad je riječ o vozovima koji prelaze iz jedne mreže u drugu koji stižu s očekivanim kašnjenjem od najviše 10 sati, odnosno, od 14. decembra 2019., 18 sati, upravljač infrastrukture druge mreže ne smatra da je trasa voza otkazana niti traži podnošenje zahtjeva za drugu trasu voza, između ostalog ni ako odluči da dodijeli različitu trasu voza, osim ako ga podnosilac zahtjeva obavijesti da voz neće preći u drugu mrežu. Upravljač infrastrukture bez odlaganja obavještava podnosioca zahtjeva o ažuriranoj ili	infrastrukture u toku postupka raspoređivanja iz člana 58 ovog zakona. Upravljač infrastrukture na odgovarajući način uzima u obzir efekte koje rezervisanje kapaciteta infrastrukture za planirane radove na održavanju kolosjeka ima na podnosioca zahtjeva za dodjelu kapaciteta infrastrukture. Upravljač infrastrukture je dužan da bez odlaganja obavijesti zainteresovane strane o kapacitetu infrastrukture koji nije na raspolaganju zbog neplaniranih radova na održavanju. Agencija može zatražiti od upravljača infrastrukture da joj dostavi podatke iz stava 3 ovog člana, ako to smatra potrebnim.			
---	---	--	--	--

novoj trasi voza, između ostalog, ako se razlikuju, i o vezi između broja te trase voza i broja otkazane trase voza. 8. Kad je riječ o privremenom ograničavanju kapaciteta željezničkih pruga zbog npr. infrastrukturnih radova, između ostalog povezanih ograničenja brzine, osovinskog opterećenja, dužine voza, vuče ili slobodnog profila pruge ('ograničenja kapaciteta') trajanja dužeg od sedam uzastopnih dana, a usljed čega je više od 30 % procijenjenog obima saobraćaja na željezničkoj pruzi po danu otkazano, preusmjereno ili zamijenjeno drugim oblicima prevoza, predmetni upravljači infrastrukture prvi put, u mjeri u kojoj su poznati, objavljuju sva ograničenja kapaciteta i preliminarne rezultate savjetovanja s podnosiocima zahtjeva najmanje 24 mjeseca prije promjene predmetnog voznog reda, a njihove ažurirane verzije, drugi put, najmanje 12 mjeseci prije te promjene. 9. Predmetni upravljači infrastrukture uspostavljaju i mehanizam koji im omogućava da u slučaju u kom učinak ograničenja kapaciteta nije ograničen na jednu mrežu o navedenim ograničenjima kapaciteta rasprave sa zainteresovanim podnosiocima zahtjeva, upravljačima infrastrukture koji su se međusobno povezali navedenima u članu 40 stav 1 i glavnim operatorima predmetnih uslužnih objekata kada se ta ograničenja prvi put objavljuju, osim ako se upravljači infrastrukture i podnosioci zahtjeva slože da takav mehanizam nije potreban. Te zajedničke rasprave pomoći će u pripremi voznih redova, uključujući određivanje zaobilaznih trasa. 10. Prilikom prve objave ograničenja kapaciteta u skladu s tačkom 8 upravljač infrastrukture pokreće savjetovanje o predmetnim ograničenjima kapaciteta s podnosiocima zahtjeva i glavnim operatorima predmetnih uslužnih objekata. Ako je između prve i druge objave ograničenja kapaciteta potrebno koordinisati se u skladu s tačkom 11, upravljači infrastrukture se drugi put savjetuju s podnosiocima zahtjeva i glavnim operatorima predmetnih				
---	--	--	--	--

uslužnih objekata u periodu između završetka tog koordinisanja i druge objave ograničenja kapaciteta. 11. Prije objavljivanja ograničenja kapaciteta u skladu s tačkom 8 predmetni upravljači infrastrukture, uključujući upravljače infrastrukture na koje bi preusmjeravanje vozova moglo uticati, moraju među sobom koordinisati ograničenja kapaciteta koja bi mogla uključivati otkazivanje ili preusmjeravanje trase voza ili zamjenu drugim oblicima prevoza ako učinak tih ograničenja kapaciteta nije ograničen na jednu mrežu. Koordinisanje prije druge objave dovršava se: (a) najkasnije 18 mjeseci prije promjene voznog reda ako je više od 50 % procijenjenog obima saobraćaja na željezničkoj pruzi po danu otkazano, preusmjereno ili zamijenjeno drugim oblicima prevoza duže od 30 uzastopnih dana; (b) najkasnije 13 mjeseci i 15 dana prije promjene perioda važenja voznog reda ako je više od 30 % procijenjenog obima saobraćaja na željezničkoj pruzi po danu otkazano, preusmjereno ili zamijenjeno drugim oblicima prevoza duže od sedam uzastopnih dana; (c) najkasnije 13 mjeseci i 15 dana prije promjene perioda važenja voznog reda ako je više od 50 % procijenjenog obima saobraćaja na željezničkoj pruzi po danu otkazano, preusmjereno ili zamijenjeno drugim oblicima prevoza najduže sedam uzastopnih dana. Upravljači infrastrukture prema potrebi na uključivanje u to koordinisanje pozivaju podnosiocima zahtjeva koji su aktivni na predmetnim prugama i glavne operatore predmetnih uslužnih objekata. 12. Kad je riječ o ograničenjima kapaciteta trajanja najduže sedam uzastopnih dana koja nije potrebno objaviti u skladu s tačkom 8 i zbog kojih je više od 10 % procijenjenog obima saobraćaja na željezničkoj pruzi otkazano, preusmjereno ili zamijenjeno drugim oblicima prevoza, a koja su prisutna tokom sljedećeg perioda važenja voznog reda i kojih je upravljač infrastrukture postao svjestan				
--	--	--	--	--

najkasnije 6 mjeseci i 15 dana prije promjene voznog reda, upravljač infrastrukture savjetuje se s predmetnim podnosiocima zahtjeva o predviđenim ograničenjima kapaciteta i izvještava o ažuriranim ograničenjima kapaciteta najmanje četiri mjeseca prije promjene voznog reda. Upravljač infrastrukture precizira ponuđene trase najkasnije četiri mjeseca prije nastupanja ograničenja kapaciteta kad je riječ o putničkim vozovima, odnosno najkasnije mjesec dana kad je riječ o teretnim vozovima, osim ako se upravljač infrastrukture i predmetni podnosioci zahtjeva ne slože o kraćim rokovima. 13. Upravljači infrastrukture mogu odlučiti da primijene strože granične vrijednosti ograničenja kapaciteta, zasnovane na nižim udjelima procijenjenog obima saobraćaja ili kraćim trajanjima od onih iz ovog Priloga, ili primijeniti dodatne kriterijume uz one iz ovog Priloga, u skladu sa savjetovanjem s podnosiocima zahtjeva i operatorima objekata. Granične vrijednosti i kriterijume za grupisanje ograničenja kapaciteta objavljuju u svojim izvještajima o mreži pod tačkom 3 Priloga IV. 14. Upravljač infrastrukture može donijeti odluku o neprimjenjivanju perioda utvrđenih u tačkama od 8 do 12 ako je ograničenje kapaciteta nužno za ponovnu uspostavu bezbjednog odvijanja saobraćaja vozova, ako je vrijeme uvođenja ograničenja izvan njegove kontrole, ako bi primjena tih perioda bila neekonomična ili nepotrebno štetna za izdržljivost/stanje imovine ili ako se s tim slože svi predmetni podnosioci zahtjeva. U tim slučajevima i u slučaju bilo kojih drugih ograničenja kapaciteta koja ne podliježu savjetovanju u skladu s drugim odredbama ovog Priloga, upravljač infrastrukture se bez odlaganja savjetuje s podnosiocima zahtjeva i glavnim operatorima predmetnih uslužnih objekata. 15. Upravljač infrastrukture pri postupanju u skladu s tačkom 8, 12 ili 14 pruža sljedeće informacije: (a) planirani dan;				
--	--	--	--	--

(b) vrijeme dana i, čim ih bude moguće odrediti, sat nastupanja i prestanka ograničenja kapaciteta; (c) dio pruge na koji se ograničenje odnosi; i (d) prema potrebi, kapacitet zaobilaznih pruga. Upravljač infrastrukture objavljuje te informacije ili poveznicu na mjesto gdje se one mogu pronaći u svojoj izjavi o mreži iz tačke 3 Priloga IV. Upravljač infrastrukture mora redovno ažurirati te informacije. 16. Kad se radi o ograničavanju kapaciteta trajanja najmanje 30 uzastopnih dana koje utiče na više od 50% procijenjenog obima saobraćaja na željezničkoj pruzi, upravljač infrastrukture podnosiocima zahtjeva, ako to zatraže, tokom prvog kruga savjetovanja daje poređenje uslova između barem dva alternativa ograničenja kapaciteta. Upravljač infrastrukture razrađuje te alternative u saradnji s podnosiocima zahtjeva i na osnovu informacija koje od njih primi dok podnose zahtjeve. Navedeno poređenje za svaku alternativu uključuje najmanje: (a) trajanje ograničenja kapaciteta; (b) očekivane indikativne naknade za korišćenje infrastrukture; (c) raspoloživi kapacitet na zaobilaznim prugama; (d) dostupne alternativne trase; i (e) okvirna vremena vožnje. Upravljač infrastrukture se prije odabira alternative ograničenja kapaciteta savjetuje sa zainteresovanim podnosiocima zahtjeva i uzima u obzir učinak različitih alternativa na te podnosiocima zahtjeva i na korisnike usluga. 17. Kad se radi o ograničavanju kapaciteta trajanja dužeg od 30 uzastopnih dana koje utiče na više od 50% procijenjenog obima saobraćaja na željezničkoj pruzi, upravljač infrastrukture utvrđuje kriterijume prema kojima se određuje koji će se voz svake vrste usluga preusmjeriti, uzimajući u obzir komercijalna i operativna ograničenja podnosioca zahtjeva, osim ako su ta operativna ograničenja rezultat rukovodećih ili				
--	--	--	--	--

organizacionih odluka podnosioca zahtjeva, i ne dovodeći u pitanje cilj smanjenja troškova upravljača infrastrukture u skladu s članom 30 stav 1. Kada postupa u skladu s tačkom 8, upravljač infrastrukture u izjavi o mreži objavljuje te kriterijume zajedno s privremenom dodjelom preostalog kapaciteta različitim vrstama usluga prevoza vozom. Nakon završetka savjetovanja i ne dovodeći u pitanje obaveze upravljača infrastrukture iz tačke 3 Prilog IV, upravljač infrastrukture na osnovu povratnih informacija podnosioca zahtjeva predmetnim željezničkim prevoznicima daje okvirni pregled preostalog kapaciteta po vrsti usluge.				
PRILOG VIII RAČUNOVODSTVENI PODACI KOJI SE DOSTAVLJAJU REGULATORNOM TIJELU NA ZAHTJEV (iz člana 56 stav 12) 1. Razdvajanje računa (a) odvojeni računi dobiti i gubitka i bilanci stanja za aktivnosti prevoza tereta, prevoza putnika te upravljanja infrastrukturom; (b) detalji o pojedinačnim izvorima i upotrebi javnih sredstava i drugih oblika naknade na transparentan i podroban način, uključujući iscrpan pregled protoka sredstava na poslovnim računima kako bi moglo da se utvrdi na koji način su korišćena ta javna sredstva i drugi oblici naknade; (c) kategorije troškova i dobiti koje omogućavaju da se utvrdi je li došlo do međusobnog subvencionisanja tih različitih aktivnosti, u skladu sa zahtjevima regulatornog tijela; (d) metoda raspodjele troškova između različitih aktivnosti; (e) ako je regulisano preduzeće dio grupe, sve pojedinosti plaćanja između preduzeća. 2. Nadzor naknada za pristup (a) različite kategorije troškova, posebno one koje daju dovoljno podataka o marginalnim/direktnim	Načelo razdvajanja Član 5 Obavljanje djelatnosti upravljanja infrastrukturom i djelatnosti prevoza u željezničkom saobraćaju uređuje se na načelu razdvajanja poslova upravljanja infrastrukturom i poslova obavljanja prevoza u željezničkom saobraćaju, naročito u pogledu upravljanja i administracije nad ekonomskim i računovodstvenim pitanjima. Ako privredno društvo istovremeno upravlja željezničkom infrastrukturom i pruža usluge željezničkog prevoza, bilanci uspjeha i bilanci stanja koji se odnose na obavljanje usluga željezničkog prevoza i bilanci koji se odnose na upravljanje željezničkom infrastrukturom vode se posebno i moraju da budu javno dostupni. Ako privredno društvo istovremeno obavlja usluge željezničkog prevoza putnika i robe, bilanci uspjeha i bilanci stanja koji se odnose na obavljanje usluga prevoza putnika i bilanci stanja koji se odnose na poslovanje pružanja usluga prevoza robe vode se posebno i moraju da budu javno dostupni. Naknada dodijeljena za obavljanje djelatnosti upravljanja infrastrukturom i naknada dodijeljenja za obavljanje djelatnosti prevoza u željezničkom saobraćaju ne smiju da se prenose sa jednog na drugo poslovno područje.	Potpuno usklađeno		

troškovima različitih usluga ili grupa usluga, radi nadzora infrastrukturnih naknada; (b) dovoljno podataka za praćenje individualnih naknada plaćenih za usluge (ili grupe usluga); ako to traži regulatorno tijelo; ti podaci će sadržati podatke o opsegu pojedinih usluga, cijene pojedinih usluga i ukupan prihod od pojedinih usluga koje su platili unutrašnji i vanjski korisnici; (c) troškovi i prihodi za pojedine usluge (ili grupe usluga) pomoću relevantne troškovne metode, u skladu sa zahtjevima regulatornog tijela, radi utvrđivanja mogućih cijena kojima se narušava tržišna konkurencija (unakrsno subvencionisanje, predatorske cijene i neumjereno visoke cijene). 3. Pokazatelj finansijskih rezultata: (a) izjava o finansijskim rezultatima; (b) sažeti izvještaj o rashodima; (c) izvještaj o rashodima za održavanje; (d) izvještaj o operativnim rashodima; (e) izvještaj o prihodima; (f) priložne napomene kojima se proširuju i objašnjavaju izvještaji, ako je potrebno.	Naknade za obavljanje usluga željezničkog prevoza, kao i uplate za obavljene javne usluge, prikazuju se posebno u poslovnim knjigama i ne smiju se prenositi na aktivnosti vezane za obavljanje drugih usluga željezničkog prevoza ili bilo kakvo drugo poslovanje. Željeznički prevoznik ne smije odobriti zajam upravljaču infrastrukture ni direktno ni indirektno. Javna sredstva isplaćena za aktivnosti koje se odnose na obavezu javnog prevoza putnika, iskazuju se odvojeno na računima i ne mogu da se prenose na djelatnosti koje se odnose na pružanje drugih usluga prevoza ili bilo kojih drugih djelatnosti. Odvojeno računovodstvo Član 69 Upravljači infrastrukture koji istovremeno pružaju i usluge prevoza, kao i prevoznici robe i putnika dužni su da računovodstvo za usluge prevoza putnika, prevoza robe i upravljanja infrastrukturom vode odvojeno. Budžetska sredstva dodjeljena jednoj od djelatnosti ne smiju uticati na drugu, odnosno ne smije se prenositi na drugu. Lica iz stava 1 ovog člana, kao dokaz da vode odvojeno računovodstvo, dužna su da Agenciji na zahtjev dostave dokumentaciju koja se odnosi na: 1) odvojene bilanse uspjeha i bilanse stanja za aktivnosti pružanja usluga prevoza robe, putnika i djelatnost upravljanja infrastrukturom; 2) podatke o pojedinačnim izvorima i korišćenju budžetskih sredstava i drugih vidova kompenzacija na transparentan i detaljan način, kao i pregled novčanih tokova kako bi se utvrdilo na koji način se koriste budžetska sredstva i drugi vidovi kompenzacija; 3) kategorije troškova i dobiti kako bi se omogućilo utvrđivanje da li se javlja unakrsno subvencionisanje između ovih različitih djelatnosti; 4) podatke koji se odnose na finansijsko poslovanje, i to: a) izjavu o finansijskom učinku,			
---	---	--	--	--

- b) zbirnu izjavu o troškovima,
- c) izjavu o troškovima održavanja,
- d) izjavu o operativnim troškovima,
- e) izjavu o prihodima.

Nadležnosti Agencije

Član 92

Agencija:

- 29) izdaje licencu za upravljanje infrastrukturom, licencu za prevoz, sertifikat o bezbjednosti za upravljanje infrastrukturom i sertifikat o bezbjednosti za prevoz;
- 30) izdaje dozvole za korišćenje strukturnih podsistema, u skladu sa zakonom kojim se uređuje interoperabilnost željeznice;
- 31) izdaje dozvole za korišćenje željezničkih vozila;
- 32) daje saglasnost na akt o uslovima i načinu obavljanja prevoza na industrijskoj željeznici
- 33) izdaje odobrenje za saobraćanje radnih vozova;
- 34) daje saglasnost na visinu naknada za korišćenje trase;
- 35) daje saglasnost na zaključivanje okvirnog sporazuma;
- 36) daje saglasnost na Izjavu o mreži;
- 37) odlučuje po žalbama podnosilaca zahtjeva za dodjelu trase voza, naročito imajući u vidu eventualno nepravedno postupanje ili diskriminaciju od strane upravljača infrastrukture ili željezničkih prevoznika, a u vezi sa: Izjavom o mreži, kriterijumima utvrđenim u Izjavi o mreži uključujući korišćenje uslužnih objekata, postupkom dodjele trasa i njegovim ishodom, načinom utvrđivanja naknada za korišćenje trase i nivoom ili strukturom naknada za korišćenje trase;
- 38) donosi propise na osnovu ovlašćenja utvrđenih zakonom;
- 39) obezbjeđuje da upravljač infrastrukture utvrđuje pristup i korišćenje željezničke infrastrukture na

	nediskriminatornoj osnovi kao i da naknade koje je utvrdio upravljač infrastrukture budu nediskriminatorne u skladu na ovim zakonom; 40) vrši kontrolu kvaliteta željezničkih usluga koju obezbjeđuju željeznički prevoznici i upravljači infrastrukture; 41) vrši praćenje željezničkog tržišta kako bi se analizirala konkurencija između različitih vidova saobraćaja; 42) sarađuje sa nadležnim tijelom za zaštitu konkurencije, daje stručna mišljenja i analize, pruža tehničku pomoć u vezi sa pitanjima koja nijesu uređena ovim zakonom, a odnose se na ograničavanje, sprečavanje ili narušavanje konkurencije na tržištu; 43) prati tržište željezničkih usluga, sa ciljem analize uložених budžetskih sredstava u održavanje infrastrukture i nadoknadu za obavezu pružanja usluga prevoza putnika od javnog interesa; 44) vrši kontrolu nezavisnosti upravljača infrastrukture u odnosu na druge subjekte na tržištu željezničkih usluga; 45) vrši obezbjeđenje kontrole pristupa i korišćenja objekata i stabilnih postrojenja; 46) prati primjenu regulatornog okvira za bezbjednost i interoperabilnost željeznice; 47) vodi registre propisane zakonom kojim se uređuje bezbjednost i interoperabilnost željeznice; 48) vrši nadzor nad usaglašenošću činilaca interoperabilnosti sa osnovnim zahtjevima u skladu sa zakonom kojim se uređuje interoperabilnost željeznice; 49) druge poslove utvrđene zakonom kojim se uređuje bezbjednost i interoperabilnost željezničkog sistema;			

	50) učestvuje u izradi zakona, podzakonskih akata, tehničkih propisa, normativa, standarda i sporazuma za oblast željeznice; 51) objavljuje tehničke specifikacije interoperabilnosti u skladu sa evropskim tehničkim specifikacijama i potvrđenim međunarodnim ugovorima; 52) objavljuje tehničke propise i standarde iz oblasti prevoza lica žičarama; 53) propisuje sadržaj akta iz člana 70 ovog zakona; 54) ostvaruje saradnju sa međunarodnim organizacijama, Evropskom agencijom za željeznice i organima drugih država nadležnim za bezbjednost i interoperabilnost u željezničkom saobraćaju i regulisanje tržišta željezničkih usluga; 55) vodi evidencije propisane ovim zakonom i zakonom kojim se uređuju bezbjednost i interoperabilnost željeznice; 56) obavlja druge poslove u skladu sa ovim zakonom.			
PRILOZI IX I X NIJESU PRIMJENJIVI.				
Regulativa (EZ-a) Br. 1370/2007				
Za potrebe ove Uredbe: (l) "javni prevoz putnika" označava usluge prevoza putnika od opšteg ekonomskog interesa dostupne javnosti na nediskriminatornoj i trajnoj osnovi; (b) "nadležni organ" označava bilo koji javni organ ili grupu javnih organa države članice ili država članica sa ovlaštenjem da interveniše u javnom prevozu putnika u datom geografskom području, ili bilo koji organ kome je takvo ovlaštenje dodeljeno; (c) „lokalni nadležni organ“ označava svaki nadležni organ čija geografska oblast jurisdikcije nije cijela država; (d) "operater javnih usluga" označava bilo koji javni ili privatni prevoznik ili grupu takvih prevoznika koji obavljaju usluge javnog prevoza putnika ili bilo koje javno tijelo koje pruža usluge javnog prevoza putnika;	Član 8 tačka 18 1) javni prevoz putnika od opšteg interesa obuhvata usluge željezničkog prevoza putnika od opšteg ekonomskog interesa koje se pružaju javnosti na nediskriminatornoj osnovi i kontinuirano; 8) željeznički prevoznik je privredno društvo ili drugo pravno lice koje je registrovano za pretežnu djelatnost pružanja usluga željezničkog prevoza robe i/ili putnika i kome je izdata licenca, uz obavezu da obezbijedi vuču ili koje obezbjeđuje samo vuču, kao i privredno društvo ili drugo pravno lice koje obavlja željeznički prevoz za sopstvene potrebe i kome je izdata licenca za prevoz za sopstvene potrebe;	Potpuno usklađeno	Obaveza pružanja usluga prevoza putnika je definisana i kroz Poglavlje VI Zakona, kroz koje su razrađeni termini primjenjivi u Crnoj Gori.	

(e) „obaveza javne usluge” znači zahtjev koji je utvrdio nadležni organ za pružanje usluga javnog prevoza putnika od opšteg interesa koje operater, da je uzeo u obzir samo svoje komercijalne interese, ne bi preduzeo ili ih ne bi preduzeo u istom obimu ili pod isti uslovima bez naknade; (f) "isključivo pravo" označava pravo operatera javnih usluga da obavlja određene usluge javnog prevoza putnika na određenoj liniji ili mreži ili na određenom području, isključujući sve druge takve operatere; g) „naknada za javnu uslugu” označava svaku korist, posebno finansijsku, koju nadležni organ odobrava direktno ili indirektno iz javnih sredstava tokom perioda sprovođenja obaveze obavljanja javne usluge ili u vezi sa tim periodom; h) "direktna dodjela" označava dodjelu ugovora o javnoj usluzi sa operaterom javnih usluga bez prethodnog tenderskog procesa; (i) „ugovor o javnoj usluzi” označava jedan ili više pravno obavezujućih akata koji potvrđuju sporazum između nadležnog organa i operatora javne usluge o povjeravanju upravljanja i obavljanja usluga javnog prevoza putnika tom operateru, obuhvaćenih obavezama vršenja javne usluge; u zavisnosti od zakona države članice, ugovor može biti i odluka nadležnog organa: — u obliku pojedinačnog zakonodavnog ili regulatornog akta, ili — koji sadrži uslove prema kojima nadležni organ sam pruža usluge ili povjerava pružanje tih usluga internom operateru; (j) „interni operater” označava zasebno pravno lice nad kojim lokalni nadležni organ, ili u slučaju grupe organa, najmanje jedan lokalni nadležni organ, ima nadzor sličan nadzoru nad svojim službama; (k) „vrijednost” označava vrijednost usluge, udjela, ugovora o javnoj usluzi ili sistema putničkih naknada u javnom prevozu, koja odgovara ukupnom iznosu naknada, bez poreza, za operatera ili operatere javnih usluga, uključujući naknade svih vrsta plaćeni od strane javnih	26) obaveza javnog prevoza putnika je obaveza koja je utvrđena radi obezbjeđivanja usluga prevoza putnika od javnog interesa, a koji željeznički prevoznik, ako bi se rukovodio samo komercijalnim interesima, ne bi prihvatio ili ga ne bi prihvatio u istoj mjeri ili pod istim uslovima bez naknade;			
---	---	--	--	--

organa i prihodi od prodaje ulaznica koje nijesu vraćene nadležnom organu; (l) „opšte pravilo“ označava mjeru koja se primenjuje bez diskriminacije na sve usluge javnog prevoza putnika iste vrste u datoj geografskoj oblasti za koju je nadležan organ nadležan; (m) „usluge integrisanog javnog prevoza putnika“ označavaju međusobno povezane usluge prevoza unutar određenog geografskog područja sa jedinstvenom informativnom uslugom, sistemom izdavanja karata i redom vožnje. (aa) „usluge javnog željezničkog prevoza putnika“ znači javni željeznički prevoz putnika ne uključujući prevoz putnika drugim vrstama prevoza šinama kao što su podzemna željeznica ili tramvaji				
Član 2a Specifikacija obaveza obavljanja javnih usluga 1. Nadležno tijelo utvrđuje specifikacije za obaveze obavljanja javnih usluga u pružanju usluga javnog prevoza putnika i opseg primjene tih obaveza obavljanja javnih usluga u skladu s članom 2 tačka (e). Te specifikacije uključuju mogućnost grupisanja usluga koje pokrivaju trošak i usluga koje ne pokrivaju trošak. Prilikom utvrđivanja tih specifikacija i opsega njihove primjene nadležno tijelo propisno poštuje načelo proporcionalnosti u skladu s pravom Unije. Specifikacije su usklađene s ciljevima politike navedenim u dokumentima o politici javnog prevoza u državama članicama. Sadržaj i oblik dokumenata o politici javnog prevoza i postupci za savjetovanje s relevantnim zainteresovanim stranama određuju se u skladu s nacionalnim pravom. 2. Specifikacijama obaveza obavljanja javnih usluga i s njima povezanom naknadom neto finansijskog učinka obaveza obavljanja javnih usluga: (a) postižu se ciljevi politike javnog prevoza na ekonomičan način;	Obaveza pružanja usluge prevoza putnika od javnog interesa Član 84 Prevozniku koji vrši javni prevoz putnika može da se uvede obaveza pružanja usluga prevoza putnika od javnog interesa na određenim relacijama. Javni interes za pružanje usluga prevoza putnika utvrđuje se na osnovu sljedećih kriterijuma: - zadovoljavanja privrednih i društveno-socijalnih potreba; - bolje povezanosti; - pristupačnosti cijene; - obezbjeđivanja prevoza na relacijama na kojima nijesu dostupne druge vrste prevoza; - iznosa troškova za obezbjeđivanje prevoza u odnosu na druge vrste prevoza; - kvalitativnih i kvantitativnih mogućnosti pružaoca javnih usluga. Naknada za obavezu pružanja usluga prevoza od javnog interesa Član 86	Potpuno usklađeno	Javni poziv se objavljuje u skladu sa odredbama Zakona o javnim nabavkama.	

(b) dugoročno se finansijski podržava pružanje usluga javnog prevoza putnika u skladu sa zahtjevima utvrđenim politikom javnog prevoza	Za pružanje usluga prevoza putnika od javnog interesa plaća se naknada za pokrivanje dijela troškova nastalih u vezi sa pružanjem javne usluge. Sredstva za naknadu iz stava 1 ovog člana obezbjeđuju se iz Budžeta Crne Gore. Iznos naknade iz stava 2 ovog člana ne smije da bude veći od iznosa dijela troškova za pružanje usluge prevoza od javnog interesa. Naknade za obaveze pružanja usluga prevoza putnika od javnog interesa, obračunavaju se u skladu sa metodologijom koju utvrđuje Vlada, uz prethodnu saglasnost organa državne uprave nadležnog za poslove finansija. Prevoznik koji pruža usluge prevoza putnika od javnog interesa dužan je da vodi odvojeno računovodstvo za pružanje usluge prevoza od javnog interesa. Budžetska sredstva koja se isplaćuju za obavezu javnog prevoza putnika, ne prenose se na djelatnosti koje se odnose na pružanje drugih usluga prevoza ni bilo kojih drugih djelatnosti Član 87 Ugovor o obavezi pružanja usluga prevoza putnika od javnog interesa naročito sadrži: 1) prava i obaveze prevoznika; 2) vrstu javne usluge i period pružanja javne usluge; 3) pružaoca javne usluge; 4) relaciju na kojoj je utvrđena obaveza pružanja usluga prevoza putnika od javnog interesa; 5) parametre na osnovu kojih će se vršiti obračun i način plaćanja naknade za pružanje usluga prevoza putnika od javnog interesa; 6) priroda i obim eventualno dodijeljenih isključivih prava; 7) način podjele troškova vezanih za obavezu pružanja usluga prevoza putnika od javnog interesa, koji uključuju: troškove za zaposlene, energiju, naknade za trasu, troškove održavanja, popravku vozničkih sredstava i instalacije neophodne za obavezu			
---	--	--	--	--

	pružanja usluge od javnog interesa i fiksne troškove; 8) utvrđuje nivo kvaliteta usluge koju obezbjeđuje željeznički prevoznik (kontinuitet, redovitost, pouzdanost, kapaciteti, pristupačnost za putnike sa invaliditetom, minimalni standardi kvaliteta izvršenja obaveze javnog prevoza - informisanje, raspoloživost i izdavanje voznih karata i slično); 9) utvrđuju pokazatelji za ocjenu kvaliteta ugovorene obaveze javnog prevoza, sa obrascima tabela koje popunjava željeznički prevoznik i dostavlja Ministarstvu; 10) način podjele prihoda od prodaje karata, odnosno prihoda koje prevoznik može zadržati i/ili se mogu podijeliti i vratiti u budžet Crne Gore; 11) rok trajanja ugovora o obavezi pružanja usluga prevoza putnika od javnog interesa; 12) kvalitet usluga koje mora da obezbjedi prevoznik; 13) način podnošenja izvještaja Ministarstvu o realizaciji ugovorenih obaveza; 14) uslove za raskid ugovora; 15) sankcije za neispunjavanje obaveza od strane prevoznika; 16) utvrđuje postupak izmjene ugovora. 17) način rješavanja sporova; 18) druge elemente od značaja za pružanje usluge prevoza putnika od javnog interesa. U postupku dodjele ugovora o obavezi pružanja usluga prevoza putnika od javnog interesa, razmjena i čuvanje informacija obavlja se na način kojim se obezbjeđuje integritet i tajnost podataka i primjenjuju se odredbe zakona kojim se uređuje tajnost podataka.			
<i>Član 3</i> Ugovori o javnim uslugama i opšta pravila 1. Ako nadležno tijelo odluči dodijeliti isključivo pravo i/ili bilo kakvu naknadu operateru po svom izboru u zamjenu	Obaveza pružanja usluge prevoza putnika od javnog interesa Član 84	Djelimično usklađeno	Potpuna usklađenost će se postići donošenjem Metodologije o naknadi za obaveze pružanja	IV kvartal 2025

za ispunjavanje obaveza obavljanja javnih usluga, to čini u okviru ugovora o javnim uslugama. 2. Odstupajući od stava 1, obeveze obavljanja javnih usluga kojima je cilj uspostava maksimalnih tarifa za sve putnike ili za određene grupe putnika takođe mogu podlijegati opštim pravilima. U skladu s načelima navedenim u članovima 4 i 6 te u Prilogu, nadležno tijelo nadoknađuje operateru javne usluge neto finansijski učinak, bio on pozitivan ili negativan, troškova koje je pretrpio i prihoda koje je ostvario poštovanjem tarifnih obaveza utvrđenih u opštim pravilima, i to na način koji onemogućuje prekomjernu naknadu. Ovo je nezavisno od prava nadležnih tijela da obaveze obavljanja javnih usluga kojima se određuju maksimalne tarife ugrade u ugovore o javnim uslugama. 3. Ne dovodeći u pitanje odredbe čl. 73, 86, 87 i 88 Ugovora, države članice iz područja primjene ove Uredbe mogu isključiti opšta pravila o finansijskoj naknadi za obaveze obavljanja javnih usluga kojima se određuju maksimalne tarife za učenike, studente, vježbenike i osobe smanjene pokretljivosti. Ova se opšta pravila objavljuju se u skladu sa članom 88 Ugovora. Svaka objava sadrži cjelokupne informacije o mjeri i, posebno, pojedinosti načina obračuna.	Prevozniku koji vrši javni prevoz putnika može da se uvede obaveza pružanja usluga prevoza putnika od javnog interesa na određenim relacijama. Način dodjele obaveze pružanja usluge prevoza putnika od javnog interesa Član 85 Prava, obaveze i odgovornosti prevoznika u vezi pružanja usluga prevoza od javnog interesa, uređuju se ugovorom o pružanju usluga prevoza od javnog interesa. Član 87 Naknade za obaveze pružanja usluga prevoza putnika od javnog interesa, obračunavaju se u skladu sa metodologijom koju utvrđuje Vlada, uz prethodnu saglasnost organa državne uprave nadležnog za poslove finansija.		usluga prevoza od javnog interesa	
<i>Član 4.</i> Obavezni sadržaj ugovora o javnim uslugama i opštih pravila 1. Ugovori o javnim uslugama i opšta pravila: (a) jasno određuju obaveze obavljanja javnih usluga kojih se operater javnih usluga treba pridržavati, kao i dotično geografsko područje; (b) unaprijed utvrđuju na objektivan i transparentan način: i. parametre na osnovu kojih se računa eventualno plaćanje naknade; i ii. prirod i opseg svih dodijeljenih isključivih prava,	Naknada za obavezu pružanja usluga prevoza od javnog interesa Član 86 Za pružanje usluga prevoza putnika od javnog interesa plaća se naknada za pokrivanje dijela troškova nastalih u vezi sa pružanjem javne usluge. Sredstva za naknadu iz stava 1 ovog člana obezbjeđuju se iz Budžeta Crne Gore. Iznos naknade iz stava 2 ovog člana ne smije da bude veći od iznosa dijela troškova za pružanje usluge prevoza od javnog interesa. Naknade za obaveze pružanja usluga prevoza putnika od javnog interesa, obračunavaju se u skladu sa metodologijom	Potpuno usklađeno		

na način koji onemogućava prekomjernu naknadu. U slučaju ugovora o javnim uslugama dodijeljenim u skladu s članom 5. stav 2., 4., 5. i 6., ovi parametri se utvrđuju tako da plaćanje naknade ne smije premašiti iznos potreban za pokrivanje neto finansijskog učinka troškova koji su nastali i prihoda koji su ostvareni ispunjavanjem obaveza obavljanja javnih usluga, uzimajući u obzir odnosni prihod zadržan kod operatera javnih usluga i njegovu razumnu dobit; (c) određuju uslove raspodjele troškova povezanih s pružanjem usluga. Ti troškovi mogu uključivati posebno troškove radnika, energije, takse za korišćenje infrastrukture, održavanja i popravki vozila javnog prevoza, željezničkih vozila i postrojenja potrebnih za obavljanje usluga prevoza putnika, kao i fiksne troškove i odgovarajući povrat na kapital. 2. Ugovori o javnim uslugama i opšta pravila određuju načine raspoređivanja prihoda od prodaje karata koje operater javnih usluga smije zadržati, otplatiti nadležnom tijelu ili podijeliti s potonjim. 3. Trajanje ugovora o javnim uslugama ograničeno je i ne smije prelaziti 10 godina za usluge gradskog i međugradskog autobusnog prevoza, te 15 godina za usluge željezničkog prevoza putnika ili drugim vrstama prevoza šinama. Trajanje ugovora o javnim uslugama vezanih uz nekoliko načina prevoza ograničeno je na 15 godina ako željeznički prevoz ili prevoz drugim vrstama prevoza šinama predstavlja više od 50 % vrijednosti predmetne usluge. 4. Ako je potrebno, uzimajući u obzir uslove amortizacije imovine, trajanje ugovora o javnim uslugama smije biti produženo za najviše 50 % ako operater javne usluge pribavi imovinu koja je značajna kako u odnosu na sveukupnu imovinu potrebnu za obavljanje usluga prevoza putnika obuhvaćenih ugovorom o javnim uslugama, tako i vezana pretežno za usluge prevoza putnika obuhvaćene ugovorom.	koju utvrđuje Vlada, uz prethodnu saglasnost organa državne uprave nadležnog za poslove finansija. Prevoznik koji pruža usluge prevoza putnika od javnog interesa dužan je da vodi odvojeno računovodstvo za pružanje usluge prevoza od javnog interesa. Budžetska sredstva koja se isplaćuju za obavezu javnog prevoza putnika, ne prenose se na djelatnosti koje se odnose na pružanje drugih usluga prevoza ni bilo kojih drugih djelatnosti. Ugovor o obavezi pružanja usluga prevoza putnika od javnog interesa Član 87 Ugovor o obavezi pružanja usluga prevoza putnika od javnog interesa naročito sadrži: 1) prava i obaveze prevoznika; 2) vrstu javne usluge i period pružanja javne usluge; 3) pružaoca javne usluge; 4) relaciju na kojoj je utvrđena obaveza pružanja usluga prevoza putnika od javnog interesa; 5) parametre na osnovu kojih će se vršiti obračun i način plaćanja naknade za pružanje usluga prevoza putnika od javnog interesa; 6) priroda i obim eventualno dodijeljenih isključivih prava; 7) način podjele troškova vezanih za obavezu pružanja usluga prevoza putnika od javnog interesa, koji uključuju: troškove za zaposlene, energiju, naknade za trasu, troškove održavanja, popravku vozničkih sredstava i instalacije neophodne za obavezu pružanja usluge od javnog interesa i fiksne troškove; 8) utvrđuje nivo kvaliteta usluge koju obezbjeđuje željeznički prevoznik (kontinuitet, redovitost, pouzdanost, kapaciteti, pristupačnost za putnike sa invaliditetom, minimalni standardi kvaliteta			
---	--	--	--	--

Ako je to opravdano troškovima proizašlim iz posebnih geografskih okolnosti, trajanje ugovora o javnim uslugama navedenih u stavu 3 smije se u najudaljenijim regijama produžiti za najviše 50 %. Ako je to opravdano amortizacijom kapitala u vezi s vanrednom infrastrukturom, željezničkim vozilima ili ulaganjem u vozila, odnosno ako je ugovor o javnim uslugama dodijeljen poštenim konkurentskim postupkom nadmetanja, taj ugovor može imati duže trajanje. Da bi se u tom slučaju osigurala transparentnost, nadležno tijelo u roku od jedne godine nakon zaključenja ugovora proslijeđuje Komisiji ugovor o javnim uslugama i elemente koji opravdavaju njegovo duže trajanje. 4a. Pri izvršenju ugovora o javnim uslugama operateri javnih usluga pridržavaju se obaveza koje su primjenjive u području socijalnog i radnog prava koji su utvrđeni pravom Unije, nacionalnim pravom ili kolektivnim ugovorima. 4b. Direktiva 2001/23/EZ primjenjuje se u slučaju promjene operatera javnih usluga kada takva promjena predstavlja prenos preduzeća u smislu te Direktive. 5. Ne dovodeći u pitanje nacionalno pravo i pravo Zajednice, uključujući kolektivne ugovore između socijalnih partnera, nadležna tijela mogu od odabranog operatera javne usluge zahtijevati da radnicima koji su prethodno zaposleni radi pružanja usluge dodijeli prava koja bi imali da je postojao prenos u smislu Direktive 2001/23/EZ. Ako nadležna tijela zahtijevaju da se operateri javnih usluga usklade s određenim društvenim standardima, ponude za nadmetanje i ugovori o javnim uslugama trebaju navesti dotične radnike i pružiti transparentne pojedinosti njihovih ugovornih prava i uslova pod kojima se zaposlenici smatraju povezanim s uslugama. 6. Ako nadležna tijela u skladu s nacionalnim pravom zahtijevaju od operatera javnih usluga usklađivanje s određenim standardima kvaliteta, ti se standardi uključuju u ponude za nadmetanje i ugovore o javnim uslugama.	izvršenja obaveze javnog prevoza - informisanje, raspoloživost i izdavanje vozničkih karata i slično); 9) utvrđuju pokazatelji za ocjenu kvaliteta ugovorene obaveze javnog prevoza, sa obrascima tabele koje popunjava željeznički prevoznik i dostavlja Ministarstvu; 10) način podjele prihoda od prodaje karata, odnosno prihoda koje prevoznik može zadržati i/ili se mogu podijeliti i vratiti u budžet Crne Gore; 11) rok trajanja ugovora o obavezi pružanja usluga prevoza putnika od javnog interesa; 12) kvalitet usluga koje mora da obezbjedi prevoznik; 13) način podnošenja izvještaja Ministarstvu o realizaciji ugovorenih obaveza; 14) uslove za raskid ugovora; 15) sankcije za neispunjavanje obaveza od strane prevoznika; 16) utvrđuje postupak izmjene ugovora. 17) način rješavanja sporova; 18) druge elemente od značaja za pružanje usluge prevoza putnika od javnog interesa. U postupku dodjele ugovora o obavezi pružanja usluga prevoza putnika od javnog interesa, razmjena i čuvanje informacija obavlja se na način kojim se obezbjeđuje integritet i tajnost podataka i primjenjuju se odredbe zakona kojim se uređuje tajnost podataka.			
---	---	--	--	--

7. Ponude za nadmetanje i ugovori o javnim uslugama trebaju na transparentan način iskazati može li se razmotriti podugovaranje i, ako može, u kojem opsegu. Ako se podugovara, od operatera kojem je povjereno upravljanje i obavljanje usluga javnog prevoza putnika u skladu s ovom Uredbom zahtijeva se da sam pruža glavninu usluga javnog prevoza putnika. Ugovor o javnim uslugama koji istovremeno obuhvata oblikovanje, izgradnju i obavljanje usluga javnog prevoza putnika može omogućiti potpuno podugovaranje za obavljanje tih usluga. Ugovor o javnim uslugama, u skladu s nacionalnim pravom i pravom Zajednice, određuje uslove koji se primjenjuju na podugovaranje. 8. Od operatera će se ugovorima o javnim uslugama zahtijevati da nadležnom tijelu dostavljaju informacije nužne za dodjelu ugovora o javnim uslugama, obezbjeđujući pritom legitimnu zaštitu povjerljivih poslovnih informacija. Svim zainteresovanim stranama nadležna tijela stavljaju na raspolaganje relevantne informacije za pripremu ponude u okviru konkurentnog postupka nadmetanja, obezbjeđujući pritom legitimnu zaštitu povjerljivih poslovnih informacija. Te relevantne informacije obuhvataju podatke o potražnji putnika, cijenama karata, troškovima i prihodima povezanim s javnim prevozom putnika na koji se odnosi konkurentni postupak nadmetanja te detalje o specifikacijama infrastrukture relevantnim za odvijanje saobraćaja traženih vozila ili željezničkih vozila kako bi se zainteresovanim stranama omogućila priprema nacrtu poslovnih planova zasnovanih na detaljnim informacijama. Upravljači željezničke infrastrukture podržavaju nadležna tijela pri utvrđivanju svih relevantnih specifikacija infrastrukture. Neispunjavanje gore utvrđenih odredbi podliježe pravnoj reviziji iz člana 5 stav 7				
---	--	--	--	--

Član 5 Sklapanje ugovora o javnim uslugama Ugovori o javnim uslugama sklapaju se u skladu s pravilima utvrđenim u ovoj Uredbi. Međutim, ugovori o uslugama ili ugovori o javnim uslugama kako su određeni u direktivama 2004/17/EZ ili 2004/18/EZ za usluge javnog prevoza putnika autobusom ili tramvajem sklapaju se u skladu s postupcima propisanim onim direktivama u kojima takvi ugovori nemaju oblik ugovora o koncesijama za usluge određene u tim direktivama. Kada se ugovori sklapaju u skladu s direktivama 2004/17/EZ ili 2004/18/EZ, odredbe stava 2 do 6 ovog člana ne primjenjuju se. Osim ako je to zabranjeno nacionalnim zakonom, svako lokalno nadležno tijelo, bilo ono pojedinačno tijelo ili grupa tijela koja pružaju integrisane usluge javnog prevoza putnika, može odlučiti samo pružati usluge javnog prevoza putnika ili direktno sklopiti ugovore o javnim uslugama sa zasebnim pravnim licem nad kojim lokalno nadležno tijelo, ili u slučaju grupe tijela barem jedno lokalno nadležno tijelo, ima nadzor sličan onom nad vlastitim službama. Kada lokalno nadležno tijelo donese takvu odluku, važi sljedeće: u svrhu određivanja ima li lokalno nadležno tijelo nadzor, u obzir se uzimaju činioци kao što su stepen zastupljenosti u upravnim, upravljačkim ili nadzornim tijelima, s tim povezane pojedinosti u osnivačkim aktima, vlasništvo, stvarni uticaj i nadzor nad strateškim odlukama i pojedinačnim odlukama uprave. U skladu s pravom Zajednice, stopostotno vlasništvo lokalnog nadležnog tijela, a posebno u slučaju javno-privatnih partnerstava, nije obavezan uslov za uspostavljanje nadzora u smislu ovog stava, ako postoji prevladavajući javni uticaj te se nadzor može postići na osnovu drugih kriterijumuma; uslov primjene ovog stava je da unutrašnji operater i svaki subjekat nad kojim taj operater ima čak i najmanji uticaj obavljaju svoje djelatnosti javnog prevoza putnika unutar područja lokalnog nadležnog tijela, bez obzira na moguće	Obaveza pružanja usluge prevoza putnika od javnog interesa Član 84 Prevozniku koji vrši javni prevoz putnika može da se uvede obaveza pružanja usluga prevoza putnika od javnog interesa na određenim relacijama. Javni interes za pružanje usluga prevoza putnika utvrđuje se na osnovu sljedećih kriterijuma: - zadovoljavanja privrednih i društveno-socijalnih potreba; - bolje povezanosti; - pristupačnosti cijene; - obezbjeđivanja prevoza na relacijama na kojima nijesu dostupne druge vrste prevoza; - iznosa troškova za obezbjeđivanje prevoza u odnosu na druge vrste prevoza; - kvalitativnih i kvantitativnih mogućnosti pružaoca javnih usluga. Način dodjele obaveze pružanja usluge prevoza putnika od javnog interesa Član 85 Prava, obaveze i odgovornosti prevoznika u vezi pružanja usluga prevoza od javnog interesa, uređuju se ugovorom o pružanju usluga prevoza od javnog interesa. Ugovor iz stava 1 ovog člana zaključuje se na osnovu javnog poziva ili neposredno na osnovu odluke Vlade. Ugovor iz stava 2 ovog člana može da bude zaključen neposredno, u slučajevima kada je za obavljanje djelatnosti željezničkog prevoza putnika registrovan u CRPS samo jedan prevoznik i u slučaju iznenadnog prestanka obavljanja prevoza putnika na određenoj relaciji. Ugovor iz stava 3 ovog člana zaključuje se na period do deset godina. Ugovor koji se zaključuje na osnovu javnog poziva zaključuje se na period do 15 godina, a ukoliko je predviđeno	Potpuno usklađeno	Javni poziv iz člana 86 je postupak koji se sprovodi u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama.	
--	---	--------------------------	---	--

pruge koje izlaze iz tog područja ili druge pojedinačne usluge tih djelatnosti koje zadiru na područje susjednih lokalnih nadležnih tijela, kao i da ne učestvuju u konkurentnim javnim nadmetanjima vezanim uz pružanje usluga javnog prevoza putnika organizovanih izvan područja lokalnog nadležnog tijela; nezavisno od tačke (b), unutrašnji operater može učestvovati u pravednim konkurentnim javnim nadmetanjima u periodu od najviše dvije godine prije isteka njegovog direktno sklopljenog ugovora o javnim uslugama, pod uslovom da je donesena konačna odluka da se usluge javnog prevoza putnika obuhvaćene ugovorom unutrašnjeg operatera podvrgnu pravednom konkurentnom javnom nadmetanju, te da unutrašnji operater nije zaključio nijedan drugi direktno sklopljeni ugovor o javnim uslugama; ne postoji li lokalno nadležno tijelo, tačke (a), (b) i (c) primjenjuju se na državno tijelo u korist geografskog područja koje ne obuhvata čitavu državu, pod uslovom da unutrašnji operater ne učestvuje u konkurentskim nadmetanjima vezanim za pružanje usluga javnog prevoza putnika i organizovanim izvan područja za koje je dodijeljen ugovor o javnim uslugama; razmatra li se podugovaranje prema članu 4 stav 7, unutrašnji operater obavezan je sam obaviti glavninu usluga javnog prevoza putnika. 3. Sva nadležna tijela koja su se opredijelila za treću stranu koja nije njihov unutrašnji operater sklapaju ugovore o javnim uslugama na osnovu konkurentnog postupka nadmetanja, osim u slučajevima opisanim u stavovima 4, 5 i 6. Postupak usvojen za konkurentsko nadmetanje treba biti otvoren za sve operatere i pravedan te poštovati načela transparentnosti i nediskriminacije. Nakon podnošenja ponuda i mogućeg predizbora, postupak može uključivati pregovore u skladu s ovim načelima da bi se odredio najbolji način ispunjavanja posebnih ili složenih uslova.	ulaganje u željeznička vozna sredstva, ugovor se zaključuje na period do 22 godine. Ministarstvo jednom godišnje objavljuje na svojoj internet stranici izvještaj o zaključenim ugovorima iz stava 1 ovog člana, izabranim prevoznicima i isplatama naknada.			
--	--	--	--	--

3a Osim ako je to zabranjeno nacionalnim pravom, u pogledu ugovora o javnim uslugama za usluge javnog željezničkog prevoza putnika koji su dodijeljeni na osnovu konkurentnog postupka nadmetanja, nadležno tijelo može na ograničeni period odlučiti direktno dodijeliti nove ugovore ako nadležno tijelo smatra da je direktna dodjela opravdana posebnim okolnostima. Takve posebne okolnosti uključuju situacije u kojima: — postoji niz konkurentnih postupaka nadmetanja koje već vodi nadležno tijelo ili druga nadležna tijela koja bi mogla uticati na broj i kvalitet ponuda koje će vjerovatno biti zaprimljene ako je ugovor predmet konkurentnog postupka nadmetanja, ili — promjene opsega jednog ili više ugovora o javnim uslugama potrebne su kako bi se optimizovalo pružanje javnih usluga. Nadležno tijelo izdaje obrazloženu odluku te o tome bez neopravdanog odlaganja obavještava Komisiju. Trajanje ugovora dodijeljenih na osnovu ovog stava srazmjerno je izuzetnim okolnostima o kojima je riječ i ni u kom slučaju ne premašuje pet godina. Nadležno tijelo objavljuje takve ugovore. Pritom uzima u obzir legitimnu zaštitu povjerljivih poslovnih informacija i komercijalnih interesa. Naknadan ugovor koji se odnosi na iste obaveze obavljanja javnih usluga ne dodjeljuje se na osnovu te odredbe. 3b. Pri primjeni stava 3 nadležna tijela mogu odlučiti da primijene sljedeći postupak: Nadležna tijela mogu objaviti svoje namjere o dodjeli ugovora o javnim uslugama za usluge javnog željezničkog prevoza putnika objavom informativnog obavještenja u Službenom listu Evropske unije. Ta informativna obavještenja sadrže detaljan opis usluga koje su predmet ugovora koji treba dodijeliti, kao i vrstu i trajanje ugovora. Operateri mogu iskazati svoj interes unutar perioda koji je utvrdilo nadležno tijelo, a koje ne smije biti kraće od 60 dana od dana objave informativnog obavještenja. Ako nakon isteka tog perioda: (a) samo je jedan operater iskazao interes za učestvovanju u postupku za dodjelu ugovora o javnim uslugama;				
--	--	--	--	--

(b) operater je propisno dokazao da će moći stvarno pružati uslugu prevoza u skladu s obavezama utvrđenim u ugovoru o javnim uslugama; (c) izostanak konkurencije nije rezultat vještačkog sužavanja parametara javne nabavke; i (d) ne postoji prihvatljiva alternativa, nadležna tijela mogu započeti pregovore s tim operaterom u svrhu dodjele ugovora bez dalje objave otvorenog postupka nadmetanja 4. Osim ako je to zabranjeno nacionalnim pravom, nadležno tijelo može odlučiti direktno dodijeliti ugovore o javnim uslugama: (a) ako je njihova prosječna godišnja vrijednost procijenjena na manje od 1 000 000 EUR ili, u slučaju ugovora o javnim uslugama koje uključuju usluge javnog željezničkog prevoza putnika, manje od 7 500 000 EUR; ili (b) ako se odnose na pružanje manje od 300 000 kilometara usluga javnog prevoza putnika godišnje ili, u slučaju kada su ugovorom o javnim uslugama obuhvaćene i usluge javnog željezničkog prevoza putnika, manje od 500 000 kilometara. U slučaju ugovora o javnim uslugama direktno dodijeljenog malom ili srednjem preduzetniku koji posluje s najviše 23 drumska vozila, te granične vrijednosti mogu se povisiti ili do prosječne godišnje vrijednosti procijenjene na manje od 2 000 000 EUR ili do pružanja manje od 600 000 kilometara usluga javnog prevoza putnika godišnje. 4a Osim ako je to zabranjeno nacionalnim pravom, nadležno tijelo može odlučiti da direktno dodijeli ugovore o javnim uslugama za usluge javnog željezničkog prevoza: (a) ako smatra da je direktna dodjela opravdana odgovarajućim strukturnim i geografskim karakteristikama tržišta i mreže o kojima je riječ, a posebno veličinom, karakteristikama potražnje, složenosti mreže, tehničkom i geografskom izolacijom te uslugama obuhvaćenim ugovorom; i				
---	--	--	--	--

(b) ako takav ugovor može dovesti do poboljšanja kvaliteta usluga ili isplativosti, ili oboje, u poređenju s prethodno dodijeljenim ugovorom o javnim uslugama. Na osnovu toga nadležno tijelo objavljuje obrazloženu odluku i o tome obavještava Komisiju u roku od jednog mjeseca od njene objave. Nadležno tijelo može nastaviti s dodjelom ugovora. Za države članice u kojima je na dan 24. decembra 2017. najveći godišnji obim tržišta manji od 23 miliona voz-kilometara i koje imaju samo jedno nadležno tijelo na nacionalnom nivou te jedan ugovor o javnim uslugama koji obuhvata cjelokupnu mrežu, smatra se da ispunjavaju uslove određene u tački (a). Ako nadležno tijelo neke od tih država članica odluči da direktno dodijeli ugovor o javnim uslugama, dotična država članica o tome obavještava Komisiju. Ujedinjeno Kraljevstvo može odlučiti da primijeni ovaj podstav na Sjevernu Irsku. Ako nadležno tijelo odluči direktno da dodijeli ugovor o javnim uslugama, ono utvrđuje mjerljive, transparentne i provjerljive zahtjeve u pogledu efikasnosti. Takvi zahtjevi obuhvaćeni su ugovorom. Zahtjevi u pogledu efikasnosti posebno obuhvataju tačnost usluga, učestalost željezničkih operacija, kvalitet željezničkih vozila i prevoznici kapacitet za putnike. Ugovor uključuje posebne pokazatelje efikasnosti kojima se nadležnom tijelu omogućava sprovođenje periodičnih procjena. Ugovor takođe uključuje efikasne i odvrćajuće mjere koje treba nametnuti u slučaju da željeznički prevoznik ne uspije ispuniti zahtjeve u pogledu efikasnosti. Nadležno tijelo periodično procjenjuje da li je željeznički prevoznik ostvario svoje ciljeve za ispunjavanje zahtjeva u pogledu efikasnosti kako su utvrđeni u ugovoru i svoje nalaze javno obznanjuje. Te periodične procjene se obavljaju najmanje jednom u pet godina. Nadležno tijelo preduzima odgovarajuće i pravovremene mjere, uključujući izricanje efikasnih i odvrćajućih ugovornih kazni ako tražena poboljšanja kvaliteta usluga ili ekonomičnosti, ili oboje, nisu ostvarena. Nadležno tijelo može u bilo koje vrijeme u				
--	--	--	--	--

potpunosti ili djelimično suspendovati ili otkazati dodijeljen ugovor na osnovu ove odredbe ako operater ne ispunji zahtjeve u pogledu efikasnosti u obavljanju usluga. 4b. Osim ako je to zabranjeno nacionalnim pravom nadležno tijelo može odlučiti direktno da dodijeli ugovore o javnim uslugama za usluge javnog željezničkog prevoza putnika ako se odnose samo na usluge željezničkog prevoza putnika koje pruža operater koji istovremeno upravlja cijelom željezničkom infrastrukturom ili velikim dijelom željezničke infrastrukture na kojoj se usluge pružaju, ako je ta željeznička infrastruktura isključena iz primjene člana 7, 7a, 7b, 7c, 7d, 8, 13 i poglavlja IV Direktive 2012/34/EU Evropskog parlamenta i Savjeta (1) u skladu s članom 2 stav 3 tačka (a) ili (b) te Direktive. Odstupajući od člana 4 stav 3, trajanje direktno dodijeljenih ugovora na osnovu ovog stava i stava 4a ovog člana ne premašuje 10 godina, osim ako se primjenjuje član 4 stav 4. Ugovori dodijeljeni u skladu s ovim stavom i stavom 4a objavljuju se, uzimajući prilikom toga u obzir legitimnu zaštitu povjerljivih poslovnih informacija i komercijalnih interesa. Osim ako to zabranjuje nacionalno pravo, nadležna tijela mogu odlučiti direktno sklopiti ugovore o javnim uslugama ako je njihova prosječna godišnja vrijednost procijenjena na manje od 1 000 000 EUR, odnosno ako se odnose na manje od 300 000 prevezenih kilometara usluga javnog prevoza putnika godišnje. U slučaju ugovora o javnim uslugama direktno sklopljenog s malim ili srednjim preduzetnikom koji posluje s najviše 23 vozila, ove granične vrijednosti mogu se povisiti na manje od 2 000 000 EUR procijenjene prosječne godišnje vrijednosti, ili na manje od 600 000 prevezenih kilometara usluga javnog prevoza putnika godišnje. U slučaju prekida usluga ili neposrednog rizika nastanka takve situacije, nadležno tijelo može preduzeti vanrednu mjeru. Ova vanredna mjera može imati oblik direktnog sklapanja, službenog sporazuma o produženju ugovora o				
--	--	--	--	--

javnim uslugama ili zahtjeva za ispunjavanje određenih obaveza obavljanja javnih usluga. Operater javne usluge ima pravo žalbe na odluku kojom se nameće ispunjavanje obaveza obavljanja određenih javnih usluga. Sklapanje ili produženje ugovora o javnim uslugama vanrednom mjerom odnosno nametanje takvog ugovora ne smije biti duže od dvije godine. Osim ako to zabranjuje nacionalno pravo, nadležna tijela mogu odlučiti direktno sklopiti ugovore o javnim uslugama ako se oni odnose na željeznički prevoz, izuzevši druge vrste prevoza šinama kao što su podzemna željeznica ili tramvaj. Odstupajući od člana 4 stav 3, takvi ugovori ne smiju trajati duže od 10 godina, osim u slučajevima u kojima se primjenjuje član 4. stav 4. 6a. U svrhu povećanja tržišne konkurencije među željezničkim prevoznicima, nadležna tijela mogu odlučiti da ugovori za usluge javnog željezničkog prevoza putnika kojima su obuhvaćeni djelovi iste mreže ili grupa trasa treba da budu dodijeljeni različitim željezničkim prevoznicima. U tu svrhu nadležna tijela mogu prije početka konkurentnog postupka nadmetanja odlučiti da ograniče broj ugovora koje će dodijeliti istom željezničkom prevozniku. Države članice preduzimaju potrebne mjere da bi osigurale da se odluke donesene u skladu sa stavovima 2. do 6. mogu revidirati brzo i djelotvorno, na zahtjev svake osobe u čijem interesu jeste ili je bilo dobijanje posebnog ugovora i koja je oštećena ili postoji rizik da bude oštećena navodnom povredom, zbog toga što su takve odluke dovele do povrede prava Zajednice ili nacionalnih pravila kojima se to pravo sprovodi. Za slučajeve iz stava 4a i 4b te mjere uključuju mogućnost da se zatraži procjena obrazložene odluke koju je donijelo nadležno tijelo, a koju sprovodi nezavisno tijelo koje određuje dotična država članica. Rezultat takve procjene javno je dostupan u skladu s nacionalnim pravom.				
---	--	--	--	--

Ako tijela odgovorna za postupke revizije nisu sudskog karaktera, uvijek trebaju dati pisana obrazloženja svojih odluka. Nadalje, u takvom slučaju mora se omogućiti da se sve navodne nezakonite mjere koje je donijelo tijelo za reviziju, odnosno svaka navodna nepravilnost u izvršenju ovlaštenja povjerenih tom tijelu podvrgne sudskoj reviziji ili reviziji drugog tijela koje je sud u smislu člana 234. Ugovora, nezavisno i o tijelu ugovarača i o tijelu za reviziju.				
Član 5a Željeznička vozila 1. S ciljem pokretanja konkurentnog postupka nadmetanja nadležna tijela procjenjuju jesu li potrebne mjere da bi se osigurao efikasan i nediskriminatoran pristup odgovarajućim željezničkim vozilima. Tom procjenom se uzima u obzir prisutnost društava za lizing željezničkih vozila na relevantnom tržištu ili drugih učesnika na tržištu koji pružaju usluge lizinga željezničkih vozila. Izvještaj o procjeni dostupan je javnosti. 2. Nadležna tijela mogu odlučiti, u skladu s nacionalnim pravom i u skladu sa pravilima o državnoj pomoći, preduzeti odgovarajuće mjere kako bi se osigurao efikasan i nediskriminatoran pristup odgovarajućim željezničkim vozilima. Te mjere mogu uključivati: (a) nabavku od strane nadležnog tijela željezničkih vozila korišćenih u svrhu izvršenja ugovora o javnim uslugama s ciljem da se ista stave na raspolaganje odabranom operateru javnih usluga po tržišnoj cijeni ili u okviru ugovora o javnim uslugama u skladu s članom 4 stav 1 tačka (b), član 6 i, ako je primjenjivo, Prilogom; (b) osiguranje garancije od strane nadležnog tijela za finansiranje željezničkih vozila korišćenih u svrhu izvršenja ugovora o javnim uslugama po tržišnoj cijeni ili kao dio ugovora o javnim uslugama u skladu s članom 4 stav 1 tačka (b), član 6 i, ako je primjenjivo, s Prilogom, uključujući garanciju kojom se pokriva rizik preostale vrijednosti;				

(c) obavezu nadležnog tijela u okviru ugovora o javnim uslugama o preuzimanju željezničkih vozila prema unaprijed definisanim finansijskim uslovima na kraju ugovora po tržišnoj cijeni; ili (d) saradnju s drugim nadležnim tijelima radi stvaranja većeg voznog parka željezničkih vozila. 3. Ako se željeznička vozila stave na raspolaganje novom operateru usluga javnog prevoza, u dokumentaciji o nadmetanju nadležno tijelo navodi sve dostupne informacije o trošku održavanja željezničkih vozila i njihovom fizičkom stanju				
Član 6 Naknada za javnu uslugu 1. Sve naknade vezane uz opšta pravila ili uz Ugovor o javnim uslugama trebaju biti u skladu s odredbama iz člana 4, bez obzira na to kako je ugovor dodijeljen. Sve naknade, bilo koje prirode, vezane uz ugovore o javnim uslugama koji su sklopljeni direktno u skladu s članom 5. stavovima 2, 4, 5 ili 6, odnosno vezane uz opšta pravila, takođe trebaju biti u skladu s odredbama utvrđenim u Prilogu. 2. Na pisani zahtjev Komisije države članice unutar periode od tri mjeseca, ili dužeg periode utvrđenog u tom zahtjevu, dostavljaju sve podatke koje Komisija smatra nužnima za određivanje je li dodijeljena naknada u skladu s ovom Uredbom.	Naknada za obavezu pružanja usluga prevoza od javnog interesa Član 86 Za pružanje usluga prevoza putnika od javnog interesa plaća se naknada za pokrivanje dijela troškova nastalih u vezi sa pružanjem javne usluge. Sredstva za naknadu iz stava 1 ovog člana obezbjeđuju se iz Budžeta Crne Gore. Iznos naknade iz stava 2 ovog člana ne smije da bude veći od iznosa dijela troškova za pružanje usluge prevoza od javnog interesa. Naknade za obaveze pružanja usluga prevoza putnika od javnog interesa, obračunavaju se u skladu sa metodologijom koju utvrđuje Vlada, uz prethodnu saglasnost organa državne uprave nadležnog za poslove finansija. Prevoznik koji pruža usluge prevoza putnika od javnog interesa dužan je da vodi odvojeno računovodstvo za pružanje usluge prevoza od javnog interesa. Budžetska sredstva koja se isplaćuju za obavezu javnog prevoza putnika, ne prenose se na djelatnosti koje se odnose na pružanje drugih usluga prevoza ni bilo kojih drugih djelatnosti	Potpuno usklađeno		
Član 7 Objavljivanje 1. Svako nadležno tijelo jednom godišnje objavljuje grupni izvještaj o obavezama obavljanja javnih usluga za	Član 85 stav 5 Ministarstvo jednom godišnje objavljuje na svojoj internet stranici izvještaj o zaključenim ugovorima iz stava 1 ovog člana, izabranim prevoznicima i isplatama naknada.	Potpuno usklađeno	Odredbe koje su primjenjive, unesene su u Zakon. Javni poziv se sprovodi u skladu sa	

koje je ono odgovorno, o odabranim operaterima javnih usluga, plaćenim naknadama i isključivim pravima koja su uz naknadu dodijeljena tim operaterima javnih usluga. Ovaj izvještaj odvaja autobuski od željezničkog prevoza, omogućuje obavljanje, kvalitet i finansiranje mreže javnog prevoza i, ako je prikladno, pruža podatke o prirodi i opsegu svih dodijeljenih isključivih prava. 1. Svako nadležno tijelo jednom godišnje objavljuje integralni izvještaj o obavezama obavljanja javnih usluga za koje je ono odgovorno. Taj izvještaj obuhvata datum početka i trajanja ugovorâ o javnim uslugama, o odabranim operaterima javnih usluga, plaćenim naknadama i isključivim pravima koja su uz naknadu dodijeljena tim operaterima javnih usluga. Izvještaj razdvaja autobuski od željezničkog prevoza, omogućava nadzor i procjenu obavljanja, kvaliteta i finansiranja mreže javnog prevoza i, ako je potrebno, pruža podatke o prirodi i opsegu svih dodijeljenih isključivih prava. Izvještajem se takođe uzimaju u obzir ciljevi politike, kao što je navedeno u dokumentima o politici javnog prevoza u dotičnoj državi članici. Države članice olakšavaju centralizovani pristup tim izvještajima, na primjer na zajedničkom internet portalu. 2. Svako nadležno tijelo treba preduzeti potrebne mjere da bi osiguralo da barem sljedeći podaci budu objavljeni u <i>Službenom listu Evropske unije</i>, najmanje jednu godinu prije objave poziva na dostavu ponuda ili jednu godinu prije direktnog sklapanja: (a) ime i adresa nadležnog tijela; (b) vrsta predviđenog sklapanja; (c) usluge i područja potencijalno obuhvaćena sklapanjem (d) predviđen datum početka i trajanje ugovora o javnim uslugama. Nadležna tijela mogu odučiti ne objaviti ove podatke ako se ugovor o javnim uslugama odnosi na manje od 50 000			Zakonom o javnim nabavkama, zbog čega nije neophodno iste norme ponavljati u ovom Zakonu. Svi podaci koji su za objavljivanje u postupku javnih nabavki, biće objavljivani i u ovom slučaju, a predlagač je dodatno normirao obavezu da Ministarstvo jednom godišnje objavljuje izvještaj o zaključenim ugovorima.	
---	--	--	---	--

godišnje prevezenih kilometara usluga javnog prevoza putnika. Ako se ovi podaci promijene nakon njihove objave, nadležno tijelo na odgovarajući način objavljuje ispravka što je prije moguće. Ovaj ispravka ne dovodi u pitanje datum objave direktnog odabira ili poziva na dostavu ponuda. Ovaj se stav ne primjenjuje na član 5 stav 5. 3. U slučaju direktnog sklapanja ugovora o javnim uslugama željezničkim prevozom, kako je određeno članom 5 stav 6, nadležno tijelo treba objaviti sljedeće podatke u roku jedne godine od sklapanja: (a) naziv ugovorne stranke, njenu vlasničku strukturu i, ako je to prikladno, naziv subjekata ili subjekata koji nad njom imaju zakonski nadzor; (b) trajanje ugovora o javnim uslugama; (c) opis usluga prevoza putnika koje će se obavljati; (d) opis parametara finansijske naknade; (e) ciljeve u smislu kvaliteta, kao što su tačnost, pouzdanost i mjerodavne nagrade i sankcije; (f) uslove vezane uz nužno potrebna sredstva. 4. Ako to zainteresovana stranka zatraži, nadležno tijelo joj treba proslijediti razloge svoje odluke o direktnom sklapanju ugovora o javnim uslugama.				
<i>Član 8</i> Prelazni period 1. Ugovori o javnim uslugama sklapaju se u skladu s pravilima utvrđenim ovom Uredbom. Međutim, ugovori o obavljanju usluga ili ugovori o javnim uslugama kako je određeno u Direktivi 2004/17/EZ ili 2004/18/EZ za usluge javnog prevoza putnika autobusom ili tramvajem sklapaju se u skladu s postupcima predviđenim onim direktivama u kojima ti ugovori nemaju oblik ugovora o koncesijama za usluge kako je određeno u tim direktivama. Kada se ugovori sklapaju u skladu s direktivama 2004/17/EZ ili 2004/18/EZ, odredbe stava 2 do 4 ovog člana ne primjenjuju se.	Nema odgovarajuće odredbe	Neprimjenljivo		

2. Ne dovodeći u pitanje stav 3, sklapanje ugovora o javnim uslugama željeznicom ili drumom treba biti u skladu sa članom 5 od 3. decembra 2019. Tokom ovog prelaznog periode države članice trebaju preduzeti mjere postupnog usklađivanja s članom 5 da bi se izbjegli ozbiljni strukturni problemi, posebno oni vezani uz prevozne kapacitete. U roku šest mjeseci nakon prve polovine prelaznog periode, države članice Komisiji dostavljaju izvještaj o napretku s naglaskom na sprovođenju postupnog sklapanja ugovora o javnim uslugama u skladu s članom 5. Na osnovu izvještaja o napretku država članica, Komisija može predložiti odgovarajuće mjere upućene državama članicama. 2. Ne dovodeći u pitanje stav 3: i. član 5 primjenjuje se na dodjelu ugovora o javnim uslugama za usluge prevoza putnika drumom i drugim vrstama prevoza šinama osim željeznicom, kao što su podzemna željeznica ili tramvaji od 3. decembra 2019.; ii. član 5 primjenjuje se na javne usluge željezničkog prevoza putnika od 3. decembra 2019.; iii. član 5 stav 6 i član 7 stav 3 prestaju da se primjenjuju počev od 25. decembra 2023. Trajanje ugovora dodijeljenih u skladu s članom 5 stav 6 između 3. decembra 2019. i 24. decembra 2023. ne smije premašiti deset godina. Do 2. decembra 2019. države članice treba da preduzmu mjere postupnog usklađivanja s članom 5 da bi se izbjegli ozbiljni strukturni problemi, posebno oni vezani za prevozne kapacitete. U roku od šest mjeseci od 25. decembra 2020. države članice Komisiji dostavljaju izvještaj o napretku s naglaskom na sprovođenje bilo koje dodjele ugovora o javnim uslugama koji su u skladu s članom 5. Na osnovu izvještaja o napretku država članica Komisija sprovodi preispitivanje i, prema potrebi, podnosi zakonodavne predloge. 2a. Ugovori o javnim uslugama za usluge javnog željezničkog prevoza putnika dodijeljeni direktno na				
--	--	--	--	--

osnovu postupka koji nije pravedan konkurentni postupak od 24. decembra 2017. do 2. decembra 2019. mogu se nastaviti do datuma isteka njihovog važenja. Odstupajući od člana 4 stav 3, takvi ugovori ne smiju trajati duže od deset godina, osim kada se primjenjuje član 4 stav 4. 3. U primjeni stava 2 ne uzimaju se u obzir ugovori o javnim uslugama dodijeljeni u skladu s pravom Zajednice i nacionalnim pravom: (a) prije 26. jula 2000. na osnovu pravednog konkurentnog postupka nadmetanja; (b) prije 26. jula 2000. na osnovu postupka različitog od pravednog konkurentnog postupka nadmetanja; (c) poslije 26. jula 2000. i prije 3. decembra 2009. na osnovu pravednog konkurentnog postupka nadmetanja; (d) poslije 26. jula 2000. godine i prije 3. decembra 2009. na osnovu postupka različitog od pravednog konkurentnog postupka nadmetanja. Ugovori navedeni pod (a) mogu se nastaviti do svog isteka. Ugovori navedeni pod (b) i (c) mogu se nastaviti do svog isteka, ali ne duže od 30 godina. Ugovori navedeni pod (d) mogu se nastaviti do svoga isteka, uz uslov da su ograničenog trajanja uporedivog s trajanjima određenim u članu 4. Ugovori o javnim uslugama mogu se nastaviti do svog isteka ako bi njihov prekid doveo do prekomjernih pravnih ili privrednih posljedica, te uz uslov da je Komisija dala svoju saglasnost. 4. Ne dovodeći u pitanje stav 3, nadležna tijela mogu se u drugom dijelu prelaznog periode određenog u stavu 2 odlučiti izuzeti od učestvovanja u sklapanju ugovora pozivom na dostavu ponuda one operatere javnih usluga koji ne mogu dostaviti dokaze da vrijednost usluga javnog prevoza za koje primaju naknadu ili uživaju isključivo pravo dodijeljeno u skladu s ovom Uredbom predstavlja barem polovinu vrijednosti svih usluga javnog prevoza za koje primaju naknadu ili imaju isključivo pravo. Takvo se				
--	--	--	--	--

izuzeće ne primjenjuje na operatere javnih usluga koji obavljaju usluge koje su predmet javnog nadmetanja. Za primjenu ovog kriterijumuma ne uzimaju se u obzir ugovori o javnim uslugama dodijeljeni kroz vanrednu mjeru navedenu u članu 5 stav 5. Ako nadležna tijela koriste mogućnost navedenu u prvom podstavu, trebaju to činiti bez diskriminacije, izuzeti sve moguće operatere javnih usluga koji zadovoljavaju ovaj kriterijum i obavještenjeiti sve moguće operatere o svojoj odluci na početku postupka sklapanja ugovora o javnim uslugama. Dotična nadležna tijela obavještavaju Komisiju o svojoj namjeri primjene ove odredbe.				
Član 9 Usaglašenost s Ugovorom 1. Naknada za javnu uslugu obavljanja javnog prevoza putnika ili za poštovanje tarifnih obaveza ustanovljenih opštim pravilima, koja je plaćena u skladu s ovom Uredbom, u skladu je sa zajedničkim tržištem. Takva je naknada izuzeta od obaveze prethodne prijave utvrđene u članu 88 stav 3 Ugovora. 2. Ne dovodeći u pitanje članove 73, 86, 87 i 88 Ugovora, države članice mogu nastaviti dodjeljivati pomoć za sektor saobraćaja u skladu s članom 73 Ugovora koje zadovoljavaju potrebe koordinacije prevoza ili predstavljaju povrat sredstava za ispunjavanje određenih obaveza svojstvenih pojmu javne usluge, osim onih obuhvaćenih ovom Uredbom, a posebno: (a) do stupanja na snagu zajedničkih pravila o raspodjeli infrastrukturnih troškova, kada se pomoć dodjeljuje prevoznicima koji moraju snositi izdatke vezane uz infrastrukturu koju koriste, dok drugi prevoznici ne snose sličan teret. Kod određivanja iznosa pomoći koja se tako dodjeljuje, uzimaju se u obzir troškovi infrastrukture koje konkurentne vrste prevoza ne moraju snositi;	Visina naknade za korišćenje trase Član 66 Za korišćenje trase korisnik plaća naknadu upravljaču infrastrukture. Visinu naknade iz stava 1 ovog člana utvrđuje upravljač infrastrukture na osnovu sljedećih kriterijuma: 37) troškova održavanja infrastrukture, organizovanja i regulisanja željezničkog saobraćaja; 38) dužine mreže infrastrukture koju koristi korisnik trase; 39) broja željezničkih vozniha sredstava kojima korisnik trase obavlja prevoz; 40) vrste željezničkih vozniha sredstava kojima korisnik trase obavlja prevoz; 41) sastava voza; 42) vozniha kilometara; 43) osovinskog opterećenja; 44) vremena korišćenja infrastrukture; 45) smjera prevoza; 46) brzine voza; 47) kategorije voza; 48) popusta.	Djelimično usklađeno	Potpuna usklađenost će se postići donošenjem Strategije razvoja, i podzakonskog akta kojim će se propisati razvoj sistema i novih tehnologija željeznice	IV kvartal 2025

(b) kada je svrha pomoći unaprjeđenje ili istraživanje ili razvoj saobraćajnih sistema i tehnologija koji su ekonomičniji za Zajednicu opštenito. Takve pomoći ograničene su na fazu istraživanja i razvoja te ne smiju obuhvatati komercijalno iskorištavanje takvih prometnih sistema i tehnologija.	Na visinu naknada za korišćenje trase saglasnost daje Agencija. Naknada iz stava 1 ovog člana je prihod upravljača infrastrukture i ne odnosi se na korišćenje infrastrukture iz člana 67 ovog zakona. Metodologiju vrednovanja kriterijuma za utvrđivanje visine naknada za korišćenje trase propisuje Ministarstvo. Član 68 Finansiranje izgradnje, održavanja, rekonstrukcije i modernizacije infrastrukture, kao i upravljanje i regulisanje željezničkog saobraćaja obezbjeđuje se iz: - budžeta Crne Gore; - sredstava ulaganja domaćih ili stranih lica; - kredita; - naknada za korišćenje infrastrukture iz člana 67 ovog zakona; - naknada za korišćenje trase iz člana 66 ovog zakona; i - drugih izvora, u skladu sa zakonom. Naknada za korišćenje trase koristi se isključivo za održavanje infrastrukture. Ugovor o obavezi pružanja usluga prevoza putnika od javnog interesa Član 87 Ugovor o obavezi pružanja usluga prevoza putnika od javnog interesa naročito sadrži: 1) prava i obaveze prevoznika; 2) vrstu javne usluge i period pružanja javne usluge; 3) pružaoca javne usluge; 4) relaciju na kojoj je utvrđena obaveza pružanja usluga prevoza putnika od javnog interesa; 5) parametre na osnovu kojih će se vršiti obračun i način plaćanja naknade za pružanje usluga prevoza putnika od javnog interesa; 6) priroda i obim eventualno dodijeljenih isključivih prava; 7) način podjele troškova vezanih za obavezu pružanja usluga prevoza putnika od javnog interesa, koji			
--	--	--	--	--

	uključuju: troškove za zaposlene, energiju, naknade za trasu, troškove održavanja, popravku voznih sredstava i instalacije neophodne za obavezu pružanja usluge od javnog interesa i fiksne troškove; 8) utvrđuje nivo kvaliteta usluge koju obezbjeđuje željeznički prevoznik (kontinuitet, redovitost, pouzdanost, kapaciteti, pristupačnost za putnike sa invaliditetom, minimalni standardi kvaliteta izvršenja obaveze javnog prevoza - informisanje, raspoloživost i izdavanje voznih karata i slično); 9) utvrđuju pokazatelji za ocjenu kvaliteta ugovorene obaveze javnog prevoza, sa obrascima tabela koje popunjava željeznički prevoznik i dostavlja Ministarstvu; 10) način podjele prihoda od prodaje karata, odnosno prihoda koje prevoznik može zadržati i/ili se mogu podijeliti i vratiti u budžet Crne Gore; 11) rok trajanja ugovora o obavezi pružanja usluga prevoza putnika od javnog interesa; 12) kvalitet usluga koje mora da obezbjedi prevoznik; 13) način podnošenja izvještaja Ministarstvu o realizaciji ugovorenih obaveza; 14) uslove za raskid ugovora; 15) sankcije za neispunjavanje obaveza od strane prevoznika; 16) utvrđuje postupak izmjene ugovora. 17) način rješavanja sporova; 18) druge elemente od značaja za pružanje usluge prevoza putnika od javnog interesa. U postupku dodjele ugovora o obavezi pružanja usluga prevoza putnika od javnog interesa, razmjena i čuvanje informacija obavlja se na način kojim se obezbjeđuje integritet i tajnost podataka i primjenjuju se odredbe zakona kojim se uređuje tajnost podataka			
--	--	--	--	--

<i>Član 10</i> Stavljanje van snage 1.Uredba (EEZ) br. 1191/69 stavlja se van snage. Međutim, njene se odredbe nastavljaju primjenjivati na usluge prevoza tereta u periodu od tri godine nakon stupanja na snagu ove Uredbe. Uredba (EEZ) br. 1107/70 stavlja se izvan snage. <i>Član 11</i> Izveštaji Nakon završetka prelaznog perioda utvrđenog u članu 8 stav 2, Komisija će objaviti izvještaj o sprovođenju ove Uredbe i o razvoju na području obavljanja javnog prevoza putnika u Zajednici, ocjenjujući posebno razvoj kvaliteta usluga javnog prevoza putnika i učinke direktnih sklapanja, uz prateće odgovarajuće prijedloge, ako su potrebni, za izmjenu ove Uredbe. <i>Član 12</i> Stupanje na snagu Ova Uredba stupa na snagu 3. decembra 2009.		Neprenosivo		
<i>PRILOG</i> Pravila primjenjiva na naknade u slučajevima iz člana 6 stav 1 1. Naknade vezane uz ugovore o javnim uslugama sklopljene direktno u skladu s članom 5 stav 2, 4, 5 ili 6 ili s opštim pravilom moraju se izračunati u skladu s pravilima utvrđenim u ovom Prilogu. 2. Naknada ne smije prelaziti iznos koji odgovara neto finansijskom učinku jednakom zbiru učinaka, pozitivnih ili negativnih, poštovanja obaveza obavljanja javnih usluga na troškove i prihode operatera javnih usluga. Učinci se ocjenjuju upoređivanjem situacije u kojoj se poštuje obaveza obavljanja javne usluge sa situacijom koja bi postojala kad se obaveza ne bi poštovala. Da bi se izračunao neto finansijski učinak, nadležno tijelo treba se voditi sljedećom šemom:	Naknada za obavezu pružanja usluga prevoza od javnog interesa Član 86 Za pružanje usluga prevoza putnika od javnog interesa plaća se naknada za pokrivanje dijela troškova nastalih u vezi sa pružanjem javne usluge. Sredstva za naknadu iz stava 1 ovog člana obezbjeđuju se iz Budžeta Crne Gore. Iznos naknade iz stava 2 ovog člana ne smije da bude veći od iznosa dijela troškova za pružanje usluge prevoza od javnog interesa. Naknade za obaveze pružanja usluga prevoza putnika od javnog interesa, obračunavaju se u skladu sa metodologijom koju utvrđuje Vlada, uz prethodnu saglasnost organa državne uprave nadležnog za poslove finansija. Prevoznik koji pruža usluge prevoza putnika od javnog interesa dužan je da vodi odvojeno računovodstvo za pružanje usluge prevoza od javnog interesa.	Djelimično usklađeno	Potpuna usklađenost će se postići donošenjem Metodologije naknade za obaveze pružanja usluga prevoza od javnog interesa	IV kvartal 2025

troškovi nastali u vezi s obavezom obavljanja javne usluge ili skupom obaveza obavljanja javnih usluga koje je nametnulo nadležno tijelo ili tijela, a sadržane su u ugovoru o javnim uslugama i/ili u opštem pravilu, minus svi pozitivni finansijski učinci ostvareni u mreži kojom se upravlja u okviru predmetne obaveze (obaveza) obavljanja javnih usluga, minus primici od tarifa odnosno svi ostali prihodi ostvareni prilikom ispunjavanja predmetne obaveze (obaveza) obavljanja javnih usluga, plus razumna dobit, jednako je neto finansijski učinak. 3. Poštovanje obaveza obavljanja javnih usluga može imati učinak na moguće prevozne djelatnosti operatera izvan predmetne obaveze (obaveza) obavljanja javnih usluga. Stoga, da bi se izbjegla prekomjerna naknada ili nedovoljna naknada, finansijski učinci na mreže operatera koje je moguće kvantifikovati uzimaju se u obzir prilikom izračunavanja neto finansijskog učinka. 4. Troškovi i prihodi moraju se izračunati u skladu s važećim računovodstvenim i poreskim pravilima. 5. Da bi se povećala transparentnost i izbjeglo prekomjerno finansiranje, ako operater javne usluge ne obavlja samo usluge za koje prima naknadu i koje su dio obaveze obavljanja javnih usluga, nego se bavi i drugim djelatnostima, računi tih javnih usluga moraju biti odvojeni tako da barem sljedeći uslovi budu zadovoljeni: — operativni računi svake od ovih djelatnosti moraju biti odvojeni i raspodjela odgovarajuće imovine i fiksnih troškova mora biti utvrđena u skladu s važećim računovodstvenim i poreskim pravilima, — predmetna javna usluga ne smije se ni u kakvim okolnostima teretiti za ikakve varijabilne troškove, odgovarajući dio fiksnih troškova i razumnu dobit vezanu uz ostale djelatnosti operatera javne usluge,	Budžetska sredstva koja se isplaćuju za obavezu javnog prevoza putnika, ne prenose se na djelatnosti koje se odnose na pružanje drugih usluga prevoza ni bilo kojih drugih djelatnosti.			
--	--	--	--	--

— troškovi javne usluge moraju biti u ravnoteži s prihodima od poslovanja i plaćanjima od strane javno-pravnog organa bez mogućnosti prenosa prihoda drugom sektoru djelatnosti operatera javne usluge. 6. „Razumna dobit” znači stopu povrata na kapital koja je uobičajena u tom sektoru u datoj državi članici, a koja uzima u obzir rizik, ili odsutnost rizika, koji snosi operater javne usluge intervencijom javno-pravnog organa. 7. Način naknade mora unaprijediti očuvanje ili razvoj: — djelotvornog upravljanja od strane operatera javne usluge, što može biti predmet objektivne ocjene, i — pružanja usluga prevoza putnika po zadovoljavajuće visokim standardima.				
--	--	--	--	--